

Digitaliseret af | Digitised by



**DET KGL.
BIBLIOTEK**

Royal Danish Library

Forfatter(e) | Author(s):

Titel | Title:

Bindbetegnelse | Volume Statement:

Udgivet år og sted | Publication time and place:

Fysiske størrelse | Physical extent:

Skuespil til Brug for den danske Skueplads :
[Den Gyldendalske Samling].

Vol. 10

København : Gyldendal, 1775-89

12 bd.

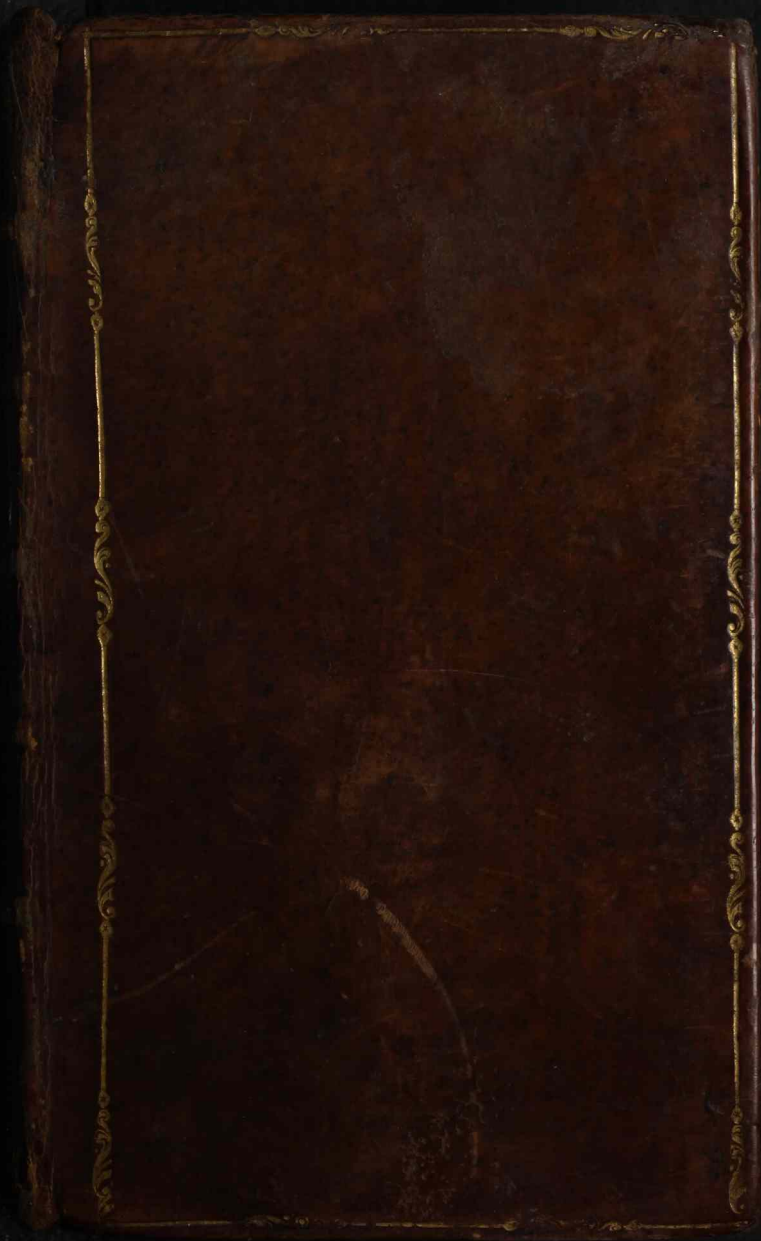
DK

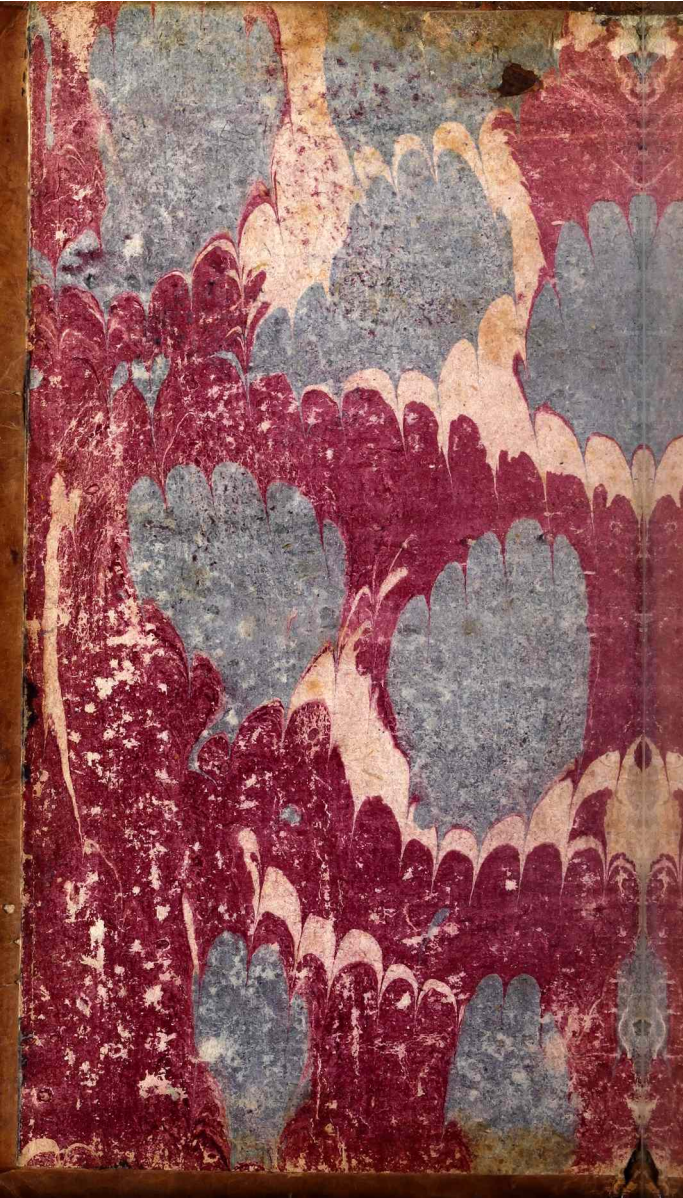
Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work is free of copyright. You can copy, change, distribute or present the work, even for commercial purposes, without asking for permission. Always remember to credit the author.







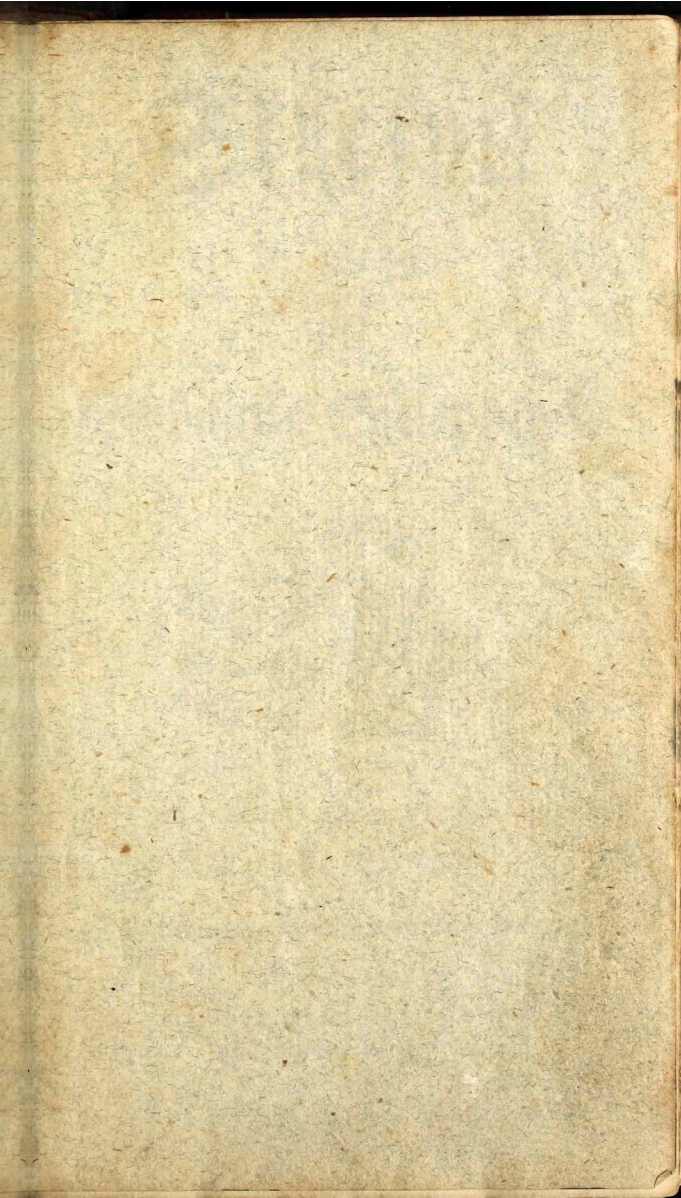
DET KONGELIGE BIBLIOTEK



130021442896

55. - 3.





Skuespil

til Brug

for

den danske Skueplads.



Tiende Bind.

Kjøbenhavn 1786.

Trykt paa Gyldendals Forlag,
hos Johan Rudolph Thiele.

Stück

zur

107

den besten Stück



Stück

Stück

Stück



Inndhold
af
det tiende Bind Skuespil.

Feiltagelserne, Komædie i fem Akter, af Dr.
Goldsmith.

Juliane von Lindorak, Komædie i fem Akter,
af Gozzi.

Den lognagtige Tiener, Komædie i to Akter,
af Garrik.

Egteskabet ved Feiltagelse, Komædie i een
Akt, af Patrat.

Natten, Komædie i een Akt, af Marquis F.
A. Capacelli.

De latterlig peene Jomfruer, Komædie i een
Akt, af Moliere.

2nd Ed.

30

Feiltagelserne.



Komedie i fem Akter.

Oversat

efter

Dr. Goldsmith's The Mistakes of a Night

ved

Friderich Schwarz.





Personerne.

Hr. Marlow, Fader.

= Marlow, Søn.

= Geardcastle.

= Hastings.

= Tony Lumpkin.

= Diggory.

Berten.

Frue Geardcastle.

Froken Trine.

= Constance.

En Pige.

Hr. Thessen.

= Rosing.

= Musted.

= Preisler.

= Gieselstrup.

= Kemp.

= Ahrends.

Mad. Knudsen.

= Preisler.

Hr. Astrup.

= Petersen.





Første Akt.

Skuepladsen forestiller et Bærelse i et gammeldags Huus.

Første Scene.

Frue Heardcastle. Heardcastle.

Fruen.

Jeg maae bekiende, I er meget besynderlig. Er der vel noget Menneſke i hele Sognet, os undtagen, som ikke nu og da gjør en lille Tour til Staden for at ſlide lidt Ruſt af ſig? Der er de tvende Jomfrue Hoggerne og vores Naboe Hr. Grigsby, ſom tage derhen hver Vinter, for at ſaae en heel Maanedes Polering.

Heardcastle.

Ja, og bringe Daarligheder og Narreſtreger hiem med igien, ſom holde dem ud hele Naret igien-nem. Jeg undrer mig over, hvorfor London ikke kan

beholde sine egne Narre hjemme hos sig selv. I min Tid kreb Hovedstadens Daarligheder langsom frem iblandt os, men nu løbe de hurtigere, end en Hest kan rende.

Fruen.

Jo! Jeres Tider vare i Sandhed smukke Tider; I har alt for mange Aar siden fortalt os om dem. Her leve vi i en gammel rystende Herregaard, som for al Verden ligner et Vertshuus, paa det nær, at vi aldrig see Selskab her. Vore beste Besøggelser ere den gamle Mad. Oddfish, Præstens Kone, og lille Cripple Gate, den halte Dandssemester; og al vores Tidsfordriv Jeres gamle Krøniker om Prinds Eugenius og Hertugen af Malborough. Jeg hader saadanne gamle forslidte Ting.

Heardcastle.

Og jeg holder af dem; jeg holder af alt det, der er gammelt: gamle Venner, gamle Tider, gamle Søder, gamle Døger, gammel Biin; og jeg troer, Dorthe! (tager hende ved Haanden) jeg har været meget indtaget af en gammel Kone.

Fruen.

Bevare os! I kommer altid med Jeres Dorthe og Jeres gamle Kone. I maae gierne være Peer-Døver, men jeg vil ikke være Kirsten-Kimes, det forsikker jeg Jer. Jeg er langt fra ikke saa gammel, som I vil gjøre mig. Læg Tive til Tive, og see saa, hvad Facit bliver.

Heardcastle.

Lad see, Tive og Tive, det gjør netop 57.

Fruen.

Fruen.

Det er urigtig. Jeg var ikke uden 20 Aar, da jeg kom i Barselseng med Tony, som jeg havde ved Hr. Lumpkin, min første Mand, og han er endnu ikke kommen til Skiels Aar og Alder.

Heardcastle.

Og vil heller aldrig komme dertil, det tør jeg forsikre paa hans Begne. Jo! I har smukt opdraget ham.

Fruen.

Det vil intet sige; Tony Lumpkin har skionne Midler. Min Søn behøver ikke at leve af Studeringer. Jeg troer ikke en Dreng har megen Lærdom nok dig for at fortære 7000 Rd. om Aaret.

Heardcastle.

Lærdom! Jo! Han er ikke sammensat af andet end Skielmstykker og Ondskab.

Fruen.

Lune, min Beste! ikke andet end Lune. Nu! I maae jo dog tillade Drengen at have sine Luner imellem.

Heardcastle.

Gid Fanden have ham, med samt hans Luner. Ifald det, at brænde Tienernes Skæ, fræmme Pi-gerne, og ligge i Ring med Ratteskillingerne er Luner, saa har han dem. Det er ikke længere end siden i For- gaars, at han hestede min Værk fast ved min Stool; og da jeg skulde til at bukke mig, kom jeg med mit skallede Hoved lige i Ansigtet paa Hr. Fizzle.

Feiltagelserne.

Fruen.

Vor jeg lastes derfor? Det stakkels Barn har stedse været alt for sygelig til at lære noget godt. En Skole vil blive hans Død. Naar han bliver lidt stærkere, hvem veed, hvad da et eller to Mars Latin kan gjøre ham til.

Heardcastle.

Han Latin! Det er ligesom Ratten og Fiolen. Nei, nei, Kroen og Stalden ere de eeneste Skoler, han vil søge.

Fruen.

Nu vel! vi maae ikke overfuse den stakkels Dreng nu, thi jeg troer, vi beholde ham ikke længe. Enhver, som seer hans Ansigt, kan see han har Svindsoet.

Heardcastle.

Ja, isald at blive smæk feed er et Kiendetegn derpaa.

Fruen.

Han hoster sommetider.

Heardcastle.

Ja, naar han faaer Brændevinen i Brangstruben.

Fruen.

Jeg frygter virkelig for hans Lunge.

Heardcastle.

Det gjør jeg sandelig ogsaa; thi han brøler undertiden som en Tyr. (Tony gjør Stoi uden for) See, der gaaer han — en sand svindsoetig Figur, paa min Hæd!

Anden

Anden Scene.

De Forrige. Tony (gaaer over Skuepladsen).

Fruen.

Tony, hvor gaaer du hen, min Beste? Vil du ikke unde Papa og mig lidt af dit Selskab, min Kære?

Tony.

Jeg har Hastværk, Moder! jeg kan ikke bie.

Fruen.

Du maae ikke vove dig ud i Aftenlusten, min Glut; du seer meget ilde ud.

Tony.

Jeg kan ikke bie, siger jeg. Man venter mig hvert Dieblis i de tre Duer; der er Løier paa Færde.

Heardcastle.

Ha ha! Kroen, det gamle Standquarteer. Det tænkte jeg nok.

Fruen.

En Samling af gemene, nedrige Karle.

Tony.

De ere endda ikke saa gemeene. Der er Dick Muggins, Visiteuren, Jack Slang, Hestedokteren, den lille Aminadab, Lirendreieren, og Tom Twist, Kandestøberen.

Fruen.

Jeg beder dig, min Glut! Fixeer dem for een Aften i det mindste.

Tony.

Det vilde ikke sige saa meget, at fixere dem for een Aften, men derved vilde jeg fixere mig selv.

Fruen (holder ham).

Du skal ikke gaae.

Feiltagelserne.

Tony.

Nu vil jeg gaae, siger jeg.

Fruen.

Og jeg siger, du skal ikke.

Tony.

Vi vil see, hvem der er stærkest, De eller jeg.

(Gaaer, og trækker hende ud med sig.)

Tredie Scene.

Heardcastle (alene).

Ah! der gaaer et Par, som fordærve hinanden. Men har ikke vor hele Tidssalder sammensvoren sig, for at jage Forstand og Klogskab Fanden i Vold? See, der er min gode vakre Trine; Moderne har ogsaa næsten anstukket hende. Ved at have levet et Aar eller to i Hovedstaden, har hun faaet Flor og franske Snurrepiberier saa fier, som den beste.

Fierde Scene.

Heardcastle. Frøken Trine.

Heardcastle.

Himlen velsigne dig, min beste uskyldige Trine! Pyntet som sædvanlig! nu Trine, bevare os! hvilken Mængde overflødig Silketoi du har paa dig, Pige! Jeg har aldrig kunnet overbevise vore Tidens Daarer, at de Fattige i Verden allene kunde klædes med det, de Forsængelige bruge til Garnering.

Trine.

De veed vores Accord, min Fader. De tillader mig om Formiddagen at aflægge og tage imod Besø-
gelses,

gelsker, og at klæde mig, som jeg selv lyfter; og om Aftenen tager jeg min Huusholderstædragt paa, for at behage Dem.

Heardcastle.

Godt. Husk paa, at jeg paastaar vores Accord opfyldt til Punkt og Prikke. Og jeg troer, at jeg endnu i Aften vil faae Leilighed til at sætte din Lydighed paa Prøve.

Erine.

Jeg forsikkrer, at jeg ikke forstaaer Deres Mee-ning.

Heardcastle.

Nu da, for at tale aabenhjertig med dig, Erine, saa venter jeg endnu i Dag det unge Menneſke fra Staden, som jeg har valgt til din Mand. Jeg har faaet Brev fra hans Fader, hvori han melder mig, at hans Søn har begivet sig paa Reisen, og at han selv er findet, inden kort Tiid at komme efter.

Erine.

Virkelig! Jeg ønsker, at jeg havde vidst noget deraf før. Bevare os! hvorledes skal jeg nu stille mig an? Jeg tør vædde Tusend imod een, at jeg ikke vil kunne lide ham; vores Sammenkomst vil være saa ceremoniel, og see saa liig ud efter en Embedsforretning, at jeg hverken vil kunne føle Venſkab eller Agtelse for ham.

Heardcastle.

Glaac din Tiid til, mit Barn, at jeg aldrig vil sætte mig imod dit Valg; men Marlow, som jeg er falden paa, er en Søn af min gamle Ven Charles Marlow, du saa tidt har hørt mig tale om. Det

Feiltagelserne.

unge Menneske er opdraget til Studeringer, og er findet at søge Tjeneste i sit Fædreland. Jeg har ladet mig sige, at det er et Menneske, som har ypperlige Kundskaber.

Trine.

Er han det?

Heardcastle.

Meget ædelmodig.

Trine.

Jeg troer, jeg vil kunne lide ham.

Heardcastle.

Ung og kiel.

Trine.

Jeg er vis paa, jeg vil kunne holde af ham.

Heardcastle.

Og meget smuk.

Trine.

O siig intet mere, min gode Fader! (kysker hans Hånd) Han er min, og jeg vil have ham.

Heardcastle.

Og for at krone alting, Trine, saa er han et af de meest undseelige tilbageholdende unge Mennesker i hele Verden.

Trine.

Al! De har med eet giort mit Blod til Is. Det Ord Tilbageholdende har fordærvet alle hans øvrige Fuldkommenheder. En tilbageholden Elsker, siger man, bliver altid en mistænkelig Mand.

Heardcastle.

Evertimod. Veffedenhed boer sielden i et Hierte, som ikke er beriget med ædlere Dyder. Det var just det Træk i hans Karakter, som første gang indtog mig.

Trine.

Erine.

Han maae have mere indtagende Træk for at fange mig, det forsikkrer jeg Dem. Hvorom alting er, dersom han er saa ung, saa smuk, og i alt, som De har fortalt, saa troer jeg, han vil blive den rette, og jeg troer, jeg vil have ham.

Heardcastle.

Men Erine, der er endnu en Forhindring. Det er et andet Spørgsmaal, om han vil have dig.

Erine.

Men, min Fader, hvorfor vil De ydmyge En saa? Nu vel! vil han ikke have mig, saa, i Stedet for, at mit Hierte skulde briste over hans Ligegyldighed, vil jeg aleene slaae mit Speil i Stykker for dets Omigrerie, sætte en nyere Facon paa mit Haar, og være mig om en mindre uanselig Tilbedor.

Heardcastle.

Beslutningen er tiel! Jeg vil imidlertid gaae hen at berede Tjenerne paa at tage imod ham. Da vi sielden har Selskab, saa trænge de til lige saa megen Exercering, som et Compagnie Rekruter ved første Dags Mynstring.

(Han gaaer.)

Femte Scene.

Frøken Erine (allene).

Denne Tidende har gjort mig ganske forvirret. Ung, smuk — det satte han sidst; men jeg sætter det først. Om, et godt Menneske, en god Karakter — alt det kan jeg lide. Men tilbageholdende og eensfoldig,

det

Feiltagelserne.

det er meget imod ham; dog kan han blive helbreddet for hans Uudseelse, naar man lærer ham at være stolt af sin Kone. Ja — og kan jeg ikke — Men det er artig, at ville have Naadighed over Manden, førend man er vis paa Elskeren.

Siette Scene.

Frøken Trine. Frøken Constance.

Trine.

Det glæder mig, at du kom, min bedste Constance. Hvorledes seer jeg ud? Er der noget Maragtigt ved mig? Er det en af mine smukke Dage i Dag? GEFALDER MIT ANSIGT I DAG?

Constance.

Guldkommen, min Beste. Dog, nu jeg seer ret paa dig — bevare mig! — Dine Kanariesugle eller Guldfiske ere dog vel ikke kommet noget til? Har din Broder eller Ratten været i Færd med dem? Eller har den sidste Tidende været for rørende?

Trine.

Nei, intet af alt det. Jeg har været truet — jeg kan neppe sige det — jeg har været truet med en Elsker.

Constance.

Og hans Navn?

Trine.

Er Marlow.

Constance.

Virkelig!

Trine.

Erine.

En Søn af Charles Marlow.

Constance.

Og min Hastings, min Elskers førtroeligste Ven. De ere aldrig fra hinanden. Jeg troer, du maae have seet ham, da vi opholdte os i Staden.

Erine.

Aldrig.

Constance.

Han er af en meget besynderlig Karakter, det kan jeg forsikre dig. Naar han er blandt agtbare og dydige Fruentimmer, er han det beskædneste Menneske i Verden, men hans Bekjendtskaber gier ham en meget forskiellig Karakter blandt Fruentimmer af et andet Præg. Du forstaaer mig.

Erine.

J Sandhed! en besynderlig Karakter. Jeg vil aldrig kunne være i Stand til at regiere ham. Hvad skal jeg gjøre? Ei hvad! ikke tænke mere paa ham, men oppebie Udfaldet. — Men, min Beste! hvorledes gaaer det med dig? Har min Moder, efter Sædvane, gjort Cour hos dig for min Broder Tony?

Constance.

Jeg kom just nu fra en af vores behagelige Tete a Tetes; hun har sagt mig tusinde smukke Ting, og affældret hendes kiere Uhyre som den skønneste Rose.

Erine.

Og hendes Partiskhed gaaer saavidt, at hun virkelig troer, han er saaledes. En Formue, som din, er ingen ringe Fristelse, især da hun eenes har Bestyrrelsen

relsen deraf, saa undrer jeg mig ikke over at see hende uvillig til at lade den gaae ud af Familien.

Constance.

En Formue, som min, som fornemmelig bestaaer i Juveler, er ikke saa magtig en Fristelse. Men naar kun min kiære Hastings er bestandig, giør jeg mig ingen Samvittighed af, det koste hvad det vil, tilsidst at blive hende for uregierlig. Ikke desmindre lader jeg hende formode, at jeg elsker hendes Søn, og hun har aldrig drømt om, at mit Hierte hænger ved en anden, **Trine.**

Min gode Broder holder det tappert ud. Jeg kunde næsten elske ham, fordi han hader dig saa.

Constance.

Det er i Grunden et godt Menneſke; og jeg er vis paa, han vilde ønske at see mig giøt med enhver anden end sig selv. Men jeg hører min Fasters Klokke ringe for at giøre en Eſtermiddagstour i Marken. — Velan! Jo større Vanskeligheden er, jo mere Mod behøve vi.

(Hun gaaer.)

Trine.

Jeg vilde, at det var Sengetid, og at alting var vel.

(Hun gaaer.)

Syvende Scene.

En Kroe-Stue. Adskillige afspillede Giesſter. Punsch og Tobak. Tony sidder ved Bordenden, lidt høiere end de andre; han har en Prygl i Haanden.

Alle.

Hurra! Hurra! Hurra! Bravo!

Første

Første Giest.

Stille, I Herren! nu faaer vi en Sang. Jun-
feren er nu isærd med at synge en Vise.

Alle.

O ja, en Vise, Vise.

Tonn.

Saa vil jeg da synge Jer en Vise, I Herre,
en Vise, som jeg har gjort over denne Kroe, de tre
Duer kaldet.

Vise.

Lad den skrantede Magister
Fuld af Støv og Snustobak
Rode om i Lærdoms Rister
Efter Alskens Pølsesnak;
Vi vil efter Bunden lede
I vor Verts de stolte Glas.
Der boer Viisdom, der boer Glæde;
Alt det andet er kun Fias.

Lad en streng Tartuffe true
Med det hede Helvede,
Og slaae Kors for sig, og grue,
Naar han blot seer nogen lee.
Troer I ei, hans Andagt lædsker
Sig, naar den blir tør og heed?
Jo! jo! de profane Vædsker
Glide ganske artig ned.

Blot Methoden er forskiellig.
Her indtage vi vor Ruus;

Han,

Feiltagelserne.

Han, som dertil er for hellig,
 Vimper hiemme i sit Huus.
 Svire inden lukte Døre,
 Ligner en Mahomedan;
 Vi vil lade Verden høre,
 At her er et christent Land.

Kommer, Brødre! kommer, fatter
 Hver sit Glas med stadig Haand!
 Lønge leve Sang og Latter!
 Væk alt hvad der kaldes Baand!
 Husets Skaal! De muntre Duer
 Lokke daglig Giester ind!
 Alle Kammere og Stuer
 Flyde hen i Punsch og Viin!

Alle.

Bravo! Bravo!

Første Giest.

Der er Spiritus i Junkeren.

Anden Giest.

Jeg gider gierne hørt ham synge, thi han trak-
 terer os aldrig med noget, som er gemeent.

Tredie Giest.

Fanden have alt det, der er gemeent! Jeg kan
 ikke lide det.

Fierde Giest.

Smukke Ting ere altid smukke Ting; derfor kan
 en Junker ikke andet end sige smukke Ting.

Tredie Giest.

Den Sats kan jeg lide, Monsieur Muggins!
 Hvad, omendskiønt jeg er nød til at være Dyrnes-
 trækker,

trækker, kan man derfor gjerne være en honet Mand. Vør det geraade mig til Fortred, om min Biørn aldrig vil dandse uden efter den behageligste Musik?

Anden Giest.

Hvad det er en Ynk, at Junkeren ikke er sin egen Herre! Det vilde være vel for alle Indbyggerne paa 10 Mile her i Omfreds.

Tony.

For Dievlen! det vilde det vist, Hr. Slang! da skulde jeg vise, hvad det er at have et udsøgt Selskab.

Anden Giest.

O! deri ligner han sin Fader. Det er vist, den gamle Herremand Lumpkin var den artigste Mand, jeg har seet. Thi at blæse i Baldhorn, eller slaaes med en Hække for en Hare, eller for en Tøs, deri havde han aldrig sin Lige. Man sagde i Egnen, at han holdt de bedste Heste, Hunde og Piger i hele Landet.

Tony.

For Fanden! naar jeg bliver myndig, skal jeg vise Jer, at jeg ikke vanslægter. Jeg har tænkt paa, at jeg vilde begynde med Bert Bouncer og Møllerens graa Mær. Kom, Gutter, drif rund, og værer lystige; thi I har intet at betale. — Heida! Bert, hvor meget er Fortæringen?

Ottende Scene.

De Forrige. Berten.

Berten.

Der er tvende Herrer uden for Døren i en Post-Chaise. De have fægtet vild i Skoven, og de lod falde nogle Ord om Hr. Heardcastle.

B

Tony.

Tony.

Det er saa vist som nogen Ting, at een af dem maae være den Person, som kommer for at frie til min Søster. Seer de ud til at være Folk fra Hovedstaden?

Berten.

Jeg troer Ja. De see for al Verden ud som Franskmænd.

Tony.

Seed dem da at komme ind, saa skal jeg i et Dieblisk vise dem paa rette Bei. (Berten gaaer.) Mine Herrer! da det ikke er godt Selskab nok for Jer, saa gaae et Dieblisk ind i den anden Stue. Jeg skal være hos Jer, inden I kan trykke Saften af en Zitron.

(De gaae.)

Tiende Scene.

Tony (allene).

Min Stedfader har i det sidste halve Aar ikke kaldet mig andet end en Valp og Hund. Dersom jeg nu vilde, saa kunde jeg hegne mig over den gamle Knurrepotte. Men saa er jeg bange for — Bange for hvad? Jeg skal snart være 7000 Rb. værd om Aaret; lad ham skræmme mig fra dem om han kan.

Tiende

Tiende Scene.

Tony, Berten, som følger Marlow og Hastings ind.

Marlow.

Hvilken fortreidelig, kedsommelig og ubehagelig Dag det har været! Man har sagt os, at der kun var ti Mile tværs igiennem Landet, og vi har fægtet over femten.

Hastings.

Og alt det for din ubeskrivelige Tilbageholdenhed, som ikke vilde lade os spørge os for, hvor Veien gik.

Marlow.

Jeg tilstaaer, Hastings, at jeg nødig vilde være enhver forbunden, som vi møde, og ofte staae færd for at faae et uhøfligt Svar.

Hastings.

For nærværende Tid staae vi færd for, aldeles intet Svar at faae.

Tony.

Forlad, mine Herrer. Jeg hører, at De give Efterspørgsel efter en vis Heardcastle her i Egnen. Ved De hvad Kant af Landet De er paa?

Hastings.

Aldeles ikke, min Herre! men vi vilde være Dem forbunden, om De vilde underrette os derom.

Tony.

Ikke heller Veien, De kom ad?

Hastings.

Nei, min Herre! men dersom De kan underrette

Tony.

Nu vel, min Herre! dersom De hverken kender den Bei, De skal ad, eller hvor De er, eller den Bei, De kom fra, saa er det første, jeg har at underrette Dem om, dette — at De har forseilet Deres Bei.

Marlow.

Vi behøvede ingen Spaamand til at fortælle os det.

Tony.

Tillad, mine Herrer! at jeg givr mig saa dristig at spørge Dem, hvor De kommer fra?

Marlow.

Det er ikke nødvendigt, for at vise os, hvad Bei vi skal tage.

Tony.

Jeg har ikke i Sinde at fornærme Dem. Men Spørgsmaal for Spørgsmaal er ikke mere end billigt. Tillad, mine Herrer! er den samme Heartcastle ikke en vranten, gammeldags naragtig Person med et stygt Ansigt, som har en Datter og en vakker Søn?

Hastings.

Vi har ikke seet Manden, men han har de Børn, De taler om.

Tony.

Datteren er et snaksomt, studeet, hiadderagtigt langt May-Træ — Sønnen et vakker, vel opdraget, behageligt ungt Menneske, som enhver holder af.

Marlow.

Bores Efterretninger ere forskiellige heri. Datteren, siger man, er vel opdragen og deilig — Sønnen

nen er en Klods, opvoren og fordærvet ved Moderens Forkieelse.

Tony.

He — he — hem — Alt, hvad jeg da har at sige Dem, mine Herrer! er, at jeg ikke troer, De naaer Hr. Heardcastles Huus i Nsten.

Hastings.

Det er ilde.

Tony.

Det er en fordømt lang, mørk, moradsig, Skiden farlig Bei. Bert! viis de Herrer Beien til Heardcastles (gier ham et Vink) Heardcastle til Quagmire Marsh. I forstaaer mig.

Berten.

Til Hr. Heardcastles! Jemeni, mine Herrer! da er De faren forfærdelig vild. Da De kom neden for Bierget, skulde de have taget igiennem Squash Lane.

Marlow.

Taget igiennem Squash Lane!

Berten.

Og saa fulgt Beien ligesfrem, til de var kommen til fire Beie.

Marlow.

Hvor fire Beie stode sammen!

Tony.

Ja, men De maae være vis paa, at De kun tage ad een af dem.

Marlow.

Jeg troer, De vil være vittig, min Herre.

Tony.

Zhi, tager De den høre, saa maae De holde ad sig til De komme paa Crakful Overdrev, der

maae De holde Karp Ole med Hiulsporet, og gaae ligesrem, til De komme til Forpagter Murrains Lade. Naar De saa er kommen til Forpagterens Lade, maae De holde af dem paa høire Haand, og siden paa venstre, og siden igien paa høire, til de komme til den gamle Mølle.

Marlow.

Bevare os, min Herre! Vi kunde jo ligesaa let udfinde Længden —

Hastings.

Hvad skal vi gribe til, Marlow?

Marlow.

Dette Huus lover kun en maver Bevertning; dog, maaskee Verten kan give os Natteleie.

Verten.

Åh! mine Herrer! vi har kun een Gæstegæng i hele Huset.

Tony.

Og saavidt jeg veed, er den alt optagen af tre Logerende. (Efter noget Ophold, i hvilken Tid han synes at overlægge det øvrige.) Nu har jeg det. Troer I ikke, Hr. Bert, at Bertinden kunde rede for de Herrer ved Kaminen paa tre Stole og een Pude?

Hastings.

Jeg holder ikke af at sove ved Kaminen.

Marlow.

Og jeg har Affkye for Deres tre Stole og een Pude.

Tony.

Har De, har De det? — Lad mig da see —
Hvad — om De gaae en Miil videre frem, til Bule-
fchovedet,

kehovedet, det gamle Bukkehoved ved Bierget, et af de bedste Giestgiverhuse i hele Grevskabet.

Hastings.

O ho! Hvorledes det ogsaa er, saa have vi undgaaet en Aventure for i Aften.

Berten

(sagte til Tony).

De vil dog vel aldrig sende dem til Deres Faders Huus, som til et Giestgiverhuus.

Tony.

Hum! I er en Nar. Lad dem finde ud af det. (til dem) De behøve blot at følge Veien ligesrem, til de komme til et stort gammelt Huus, som ligger ved Landeveien. De vil see to store Horn over Døren; det er Skildtet. Rør op til Gaarden, og gjør brav Støi.

Hastings.

Vi ere Dem forbunden, min Herre. Kan Følkenene ikke tage Feil af Veien?

Tony.

O nei! Men jeg kan fortælle Dem, at endskiønt Berten er riig, og har slaaet sig til Roelighed, saa vil han dog ansees for at være Herre, i al Ere og Respekt. Ha ha ha! han er meget for at holde Dem med Selskab; og ifald De gier Dem af med ham, vil han overtale Dem til at troe, at hans Moder var Borgemeister, og hans Faster Landsdommer.

Berten.

En kiedsommelig gammel Bøvere; men han har saa gode Vine og Senge, som nogen i hele Egnen.

Marlow.

Nu vel! dersom han forsyner os med dette, saa forlange vi ingen videre Bekjendtskab. Vi skal holde af os paa høre, sagde De?

Tony.

Nei, nei, ligefrem. Jeg vil selv gaae med og vise Dem et Stykke af Veien. (til Verten) Hm.

Verten.

Det er dog en forbandet ondskabssuld Knægt, denne velsignede Junker.

(Han gaaer.)

Ende paa den første Akt.



Anden

Anden Akt.

Skuepladsen forestiller et gammeldags Huus.

Første Scene.

Heardcastle (kommer ind, efterfulgt af 3 a 4
klodsede Tienere).

Nu vel! jeg haaber, at I nu er øvet i at varte op ved Bordet, efterat jeg i tre Dage har underviist Jer derudi. I kiender nu hver især Jeres Plads og Jeres Forretning, og kan lade see, at I har været vant til at varte op hos skikkelige Folk, endskjønt I ikke have tient blandt Fremmede.

Alle.

O ja! O ja!

Heardcastle.

Naar der kommer Gæstgæb, maae I ikke komme frem og staae og maabe, og siden løbe ud igien, ligesom forskrækkede Kaniner.

Alle.

Nei, nei.

Heardcastle.

Du, Diggory, som jeg tog fra Loen, du skal have Opsigt ved Skienken; og du, Roger, som jeg har taget fra Ploven, du skal staae bag min Stool. Men I maae ikke staae saaledes med Hænderne i Vestlommen. Tag din Haand af Lommen, Roger! og

du Fingrene af Hovedet, du Risdhoved. See, hvorledes Diggory holder sine Hænder; de ere lidt vel stive, men det vil ikke sige stort.

Diggory.

Jh see engang, hvorledes jeg holder dem. Jeg lærte at holde mine Hænder saaledes, da jeg var ved Landsfolkene. Og den gang, jeg da var ved Landsfolkene —

Heardeastle.

Du maae ikke være saa snaksom, Diggory. Du maae passe uoié paa de Fræmmede; du maae nok høre os tale, men ikke tale med; du maae nok see vi drikke, men ikke tænke paa at drikke med; du maae nok see os spise, men ikke tænke paa at spise med.

Diggory.

Det er Drosen splide mig ganske umueligt, velbaarne Herre. Naar Diggory seer, at de spise, saa vil han altid gierne have en Mundfuld med.

Heardeastle.

Klods! Er en Bom fuld i Risdkenet ikke saa god som en Bom fuld i Spisestuen? Styr din Appetit med denne Anmerkning.

Diggory.

Jeg siger saa mange Tak, velbaarne Herre! Jeg vil forsøge paa, at stille min Appetit med et godt Stykke kold Ørsteeg i Spisekammeret.

Heardeastle.

Du er al for snaksom, Diggory. Om det skulde hænde sig, at jeg havde et godt Indfald, eller fortalte en lystig Historie ved Bordet, saa maae J ikke briste i Latter, som om J hørte med til Selskabet.

Diggory.

Diggory.

Saa maae Herren ikke heller fortælle Historien om den gamle Krage i Rustkammeret; jeg kan ikke bære mig for at lee af den — Ha ha ha! nei Droslen tage mig, om jeg kan. Vi har leet af den i de sidste 20 Aar. Ha ha ha!

Heardcastle.

Ha ha ha! Ja, det er en god Historie. Nu vel, ærlige Diggory — af den maae du nok lee — men alligevel passe paa at varte op. Lad os nu bilde os ind, at en af Selskabet begierte et Glas Viin, hvorledes vil du da bære dig ad? Maae jeg bede om et Glas Viin. (til Diggory) Nu, hvorfor rører du dig ikke?

Diggory.

For en Ufærd, Herre! Jeg har aldrig ret Mod, førend jeg seer Mad og Viin sat paa Bordet; saa er jeg saa modig som en Løve.

Heardcastle.

Hvad! vil ingen af Jer røre sig?

Første Tiener.

Det er ikke min Bestilling.

Anden Tiener.

Jeg er vis paa, det er ikke min Forretning.

Første Tiener.

Ikke heller min.

Diggory.

Og jeg er vis paa, det ikke kan være min.

Heardcastle.

I Dosmere! Imedens at I kleges om, hvis Post det er, maae Gæsterne sulte ihjel. I Fianter!

Jeg

Jeg merker, jeg maae begynde forfra igien. — Men hører jeg ikke en Vogn rumle i Gaarden? Paa Jer Plads, I Ridshoveder! Jeg vil imidlertid gaae ned i Porten, og ønske min gamle Vens Søn velkommen.
(Han gaaer.)

Diggory.

Død og Liv! jeg har reent glemt min Post.

Anden Tiener.

Jeg veed, at min Post er at være overalt.

Første Tiener.

Hvor Dievlen er min?

Anden Tiener.

Min Post er at være ingensteds; og derfor vil jeg igien gaae til min Dødt.

(Tjenerne løbe ud paa forskjellige Steder, som om de bleve bange.)

Anden Scene.

En Tiener (kommer ind med Lys og Iyser) Marlow og Hastings (ind).

Tjeneren.

Velkommen, mine Herrer! Hiertelig velkommen herind! (Gaaer.)

Hastings.

Efter de Gienvordigheder, vi i Dag have havt, Marlow, saa kan vi ønske os dobbelt velkommen, da vi har den Trøst, at komme i et reent og varmt Værelse. Det er i Sandhed et anseeligt Huus; antik, men reputeerlig.

Marlow.

Marlow.

Det er en stor Bygnings almindelige Skiebne. Naar den først har ødelagt sin Eier ved Giestererer, forvandles den omfider til et Giestgiverhuus, som paa-lægger Rejsende en Slags Afgift.

Hastings.

Det er, som du siger: vi Rejsende blive ansat til at betale alle disse Zirater. Jeg har tidt seet en god Skient, eller en Marmor-Kamin, skönt det ikke virkelig har været anført i Regningen, har det dog forbandet forhøiet den.

Marlow.

Rejsende, Hastings, maae betale alle Steder. Den eeneste Forskiel er, at i gode Vertshuse maae man betale dyrt for Overdaadigheds Skyld: i flette Vertshuse bliver man flaaet, og maae sulte ihjel.

Hastings.

Du har levet en god Tid blandt Fremmede. Jeg er i Sandhed tidt falden i Forundring over, at du, som har seet saa meget af Verden, har god naturlig Forstand, og de mange skønne Leiligheder, du har havt dertil, endda ikke har kunnet erhverve dig den fornødne Driftighed.

Marlow.

Det er just Engelskmandens Sygdom. Men sig mig engang, Hastings, hvor skulde jeg have lært den Driftighed, du taler om? Den største Deel af mit Liv har været tilbragt ved et Universitet eller i et Giestgiverhuus, hvor jeg har været adskilt fra den elskværdige Deel af Skabningen, som for den største Part gjør Folk tillidsfulde. Jeg kan ikke erindre, at jeg
nogen-

nogensinde har været fortroelig bekendt med et eeneste
sædeligt Fruentimmer — undtagen min Moder —
Men med Fruentimmer af en anden Klasse veed du —

Hastings.

Og blandt dem er du, paa min Vre! uforkam-
met nok.

Marlow.

De ere af mine Folk, som du veed.

Hastings.

Men i honette Fruentimmers Selskab saae jeg
aldrig saadan eensfoldig Tofse, saadan Rystepind. Du
seer for al Verden ud som om du søgte en Leilighed
til at stiele dig ud af Stuen.

Marlow.

Men, Menneſke! det er fordi jeg har Trang til
at stiele mig ud af Stuen. Troe mig, jeg har ofte
fattet den Beslutning, at bryde Isen, og lade Glad-
deren løbe, det koste hvad det vilde; men jeg veed
ikke, hvorledes det er, den ringeste Glæde af et Par
smukke Dine har aldeles fuldkæstet min Beslutning.
En uforkammet Karl kan vel efterabe et blyesærdigt
Menneſke, men jeg vil lade mig hænge, om et blyes-
særdigt Menneſke nogensinde kan efterabe en uforkam-
met Karl.

Hastings.

Dersom du aleene kunde sige halvdeelen af de
smukke Ting til dem, som jeg har hørt dig foræde
paa Kiøderpiger, eller — —

Marlow.

Ei! Hastings, jeg kan ikke sige dem smukke
Ting — de gjøre mig til Stok og Steen. Lad dem
tale

tale om en Komet, eller et ildsprudende Bierg, eller saadanne Bagateller; men for mig er et sædeligt Fruentimmer, med alle hendes Virater paa, det forfærdeligste Object i den hele Skabning.

Hastings.

Ha ha ha! Hvorledes kan du paa denne Maade nogenfinde vente at blive gift?

Marlow.

Aldrig, med mindre det skulde gaae mig som Konger og Tyrker, at der blev friet til min Brud ved en Guldmægtig. Dersom man paa østerlandsk blev indført til en Kone, man aldrig før har seet, kunde det endda gaae an; men at giennemgaae alle de Rædsler af et formeligt Frierie, tilligemed Episoder af Gaster, Bestemødre og Sødsfendebørn, og tilsidst at bryde ud med det forfærdelige Spørgsmaal: Frøken, vil De have mig? Nei, nei, det er en Vanskelighed, jeg aldrig overvinder.

Hastings.

Jeg beklager dig. — Men hvorledes har du i Sinde at føre dig op imod det Fruentimmer, som du efter din Faders Forlangende er kommen hid for at besøge?

Marlow.

Som jeg fører mig op imod alle andre Fruentimmer. Vukke meget dybt, svare Ja eller Nei til alle hendes Spørgsmaale — Men for det øvrige troer jeg ikke, jeg vover at see hendes Ansigt, før jeg har seet min Faders igjen.

Hastings.

Hastings.

Jeg undrer mig over, at saa varm en Ven kan være saa kold en Elsker.

Marlow.

At jeg skal være oprigtig, min beste Hastings! saa var min fornemmeste Bøvegaarsag at være et Medskab til at befordre din Lykkeligbed, og ikke min egen. Frøken Constance elsker dig, Familien kiender dig ikke, men som min Ven er du vis paa at blive vel modtagen, og lad Vren gjøre det øvrige.

Hastings.

Min beste Marlow! Dog, jeg vil undertrykke min Jølelse. Var jeg en Skielm, som allene søgte at blive Eier af Midler, skulde du være den sidste i hele Verden, som jeg vilde anholde om Hielp hos. Men Frøken Constances Person er alt hvad jeg attraaer, og hun er min, baade ved hendes afdøde Faders Samtykke, og hendes egen Tilbøielighed.

Marlow.

Lykkelige Mand! du har Talenter, og veed ved din Kunst at fange ethvert Fruentimmer. Jeg er dømt til at tilbede Rønnen, og dog kun at holde Omgængelse med den Deel af det, som jeg foragter. Denne Stammen i min Tale og mit tossede Ansigt, kan aldrig tillade mig at trachte høiere, end til en Opstikker eller Kontoir-Dukke. Ei! der kommer han ogsaa og forstyrrer os.

Fredie

Tredie Scene.

De Forrige. Heardcastle.

Heardcastle.

Mine Herrer! endnu engang, De er hiertelig velkommen. Hvem er Hr. Marlow? Min Herre! De er hiertelig velkommen. Det er ikke min Maade, at tage imod mine Venner ved Kaffelovnen. Jeg holder af, efter gammel Stil, at tage hiertelig imod dem i Vorten. Jeg er meget for, at man drager Omsorg for deres Heste og deres Kofferter.

Marlow (sagte).

Han har alt faaet vores Navne at vide af Tjeneren. (til Heardcastle) Vi prise Deres Forsigtighed og Deres Giestfriebed, min Herre! (til Hastings) Jeg har tænkt paa, Hastings, at forandre vores Reisedragt imod Morgenstunden. Jeg skammer mig ret ved min.

Heardcastle.

Jeg beder Dem, Hr. Marlow! at De ikke gjør Komplimenter her i Huset.

Hastings.

Jeg troer, at du har ret, Marlow. Det første Angreb er halv vunden Slag. Jeg er findet at aabne Kampagnen med den Hvide med Guld.

Heardcastle.

Hr. Marlow — Hr. Hastings — mine Herrer! jeg beder, lad al Evang fare her i Huset. Dette er Friheds Sæde, mine Herrer! De kan foretage sig her alt, hvad Dem behager.

Marlow.

Marlow.

Og dog, Hastings, dersom vi aabne Kampagnen alt for modig i Fjersningen, saa vil vi komme til at mangle Ammunition førend den er forbi. Jeg er sin- det at spare den brodeerte for at have en sikker Re- traite.

Heardcastle.

Bed at høre Dem tale om Retraite, Hr. Mar- low, falder mig Hertugen af Malborough ind, da vi gif hen for at beleire Denain. Han opfordrede først Guarnisonen.

Marlow.

Troer du ikke, at den guldbrokades Vest vil passe godt til den brune Kiole?

Heardcastle.

Han opfordrede først Guarnisonen, som bestod omtrent af 5000 Mand.

Hastings.

Det troer jeg ikke. Bruunt og Guld passer kun slet sammen.

Heardcastle.

Jeg siger, mine Herrer! som jeg fortalte Dem, at han opfordrede Guarnisonen, som omtrent bestod af 5000 Mand.

Marlow.

Pigerne holder af Stads.

Heardcastle.

Som omtrent bestod af 5000 Mand, i god Stand med Krigsgevær, Ammunition og andre Krigs- redskaber. Nu, sagde Hertugen af Malborough til Georg Brook, som stod ham nærmest: I maae have
Hierte

Hierte som Georg Brook. Jeg vil sætte mit Hertugdømme til Pandt, sagde han, at jeg tager denne Guar- nison til Fange, uden at udgyde en Draabe Blod. Og saa —

Marlow.

Hvad, min gode Ven, om De imidlertid gav os et Glas Punsch? Dette vilde hjælpe os at fortsætte Beleiringen med Estertryk.

Heardcastle.

Punsch, mine Herrer? (sagte) Det er den meest ubegribelige Beskedenhed, jeg nogen Tid har seet.

Marlow.

Ja, min Herre! Punsch. Et Glas varm Punsch oven paa vores Reise vil trøste os. Dette er Friheds Sæde, som De veed.

Heardcastle.

Her er et Glas, min Herre!

Marlow (sagte).

Saa denne Mand i hans Friheds Sæde vil alene lade os faae, hvad han behager.

Heardcastle

(tager Glasset).

Jeg haaber, at De finder den efter Deres Smag. Jeg har tillavet den med min egen Haand; og jeg formoder, at De tilstaaer, at Ingredienterne gaae an. Vil De være saa god at gjøre mig Besked, min Herre? See her, Hr. Marlow! det skal være paa vores nærmere Bekendtskab. (han drikker.)

Marlow (sagte).

Det er en meget uforskaammet Karl! men han er en Original; jeg vil sœie mig lidt efter ham. (til Heardcastle) Min Herre! jeg er Deres Tiener. (drikker)

Hastings (sagte).

Jeg merker, at denne Mand er meget for at holde os med Selskab, og forglemmer at han er Giestgiver, forinden han har lært at være Kavaleer.

Marlow.

Fra deres ypperlige Punsch, min gamle Ven! slutter jeg, at De maae have en god Deel Forretninger paa denne Kant af Landet. Varmt Arbeide nu og da ved Parlamentsvalgene formoder jeg.

Heardcastle.

Nei, min Herre! jeg har for længe siden overgivet dette Arbeide. Siden de Store har hittet paa det Middel, at vælge den eene den anden, saa er der ingen Forretning for os som handle med M.

Hastings.

Som jeg hører, saa har De ikke Lyst til at blive Politicus igjen.

Heardcastle.

Ikke det mindste. Der var virkelig en Tid, da jeg tog mig Regjeringens Forseelser nær, ligesom andre Folk; men da jeg fandt, at jeg hver Dag blev mere forbittret, og Regjeringen ikke bedre, saa lod jeg den seile sin egen Sø. Siden den Tid har jeg ikke brydt mit Hoved mere med Heyder Alby, eller Alby Chan, end med lille Grete kom at høre. — Mine Herrer! Deres Sundhed!

Hastings.

Saa De ved at spise paa Eahlen og drikke i Stuen, ved at tage imod Deres Venner udenfor og fornøie dem indensfor, fører derved et fornøieligt spøgefuldt Liv.

Heard-

Heardcastle.

Jeg har meget at bestille, det er vist. Halvparten af denne Egns Trætter blive bilagte i denne Stue.

Marlow

(efter at have drukket).

Og De har et Argument i Deres Glas, min gamle Herre! som er bedre end noget i Bestmynster Hall.

Heardcastle.

Ja, min unge Herre! dette, og lidt Philosophie.

Marlow (sagte).

Nu, det er den første gang, jeg har hørt tale om en Giestgivers Philosophie.

Hastings.

Saa De da, ligesom en erfaren General, attagverer dem fra alle Kanter. Dersom De finder deres Fornuft haandelig, saa angriber De den med Deres Philosophie; og finder De, at de ingen Fornuft har, saa angriber De dem med dette. — Det skal være Deres Skaal, min Hr. Philosophus! (drikker)

Heardcastle.

Jeg takker, jeg takker. Ha ha! Deres Tale om Generalskab kommer mig til at huske paa Prinds Eugenius, da han slog Tyrkerne i den Batallie ved Belgrad. Nu skal De høre.

Marlow.

I Stedet for Batallien ved Belgrad troer jeg, det er næsten Tid at tale om Aftensmad. Hvad har Deres Philosophie vel i Huset til Aftensmad?

Heardcastle.

Til Aftensmad, min Herre? (sagte) Har man nogentid gjort en Mand saadan et Spørgsmaal i sit eget Huus!

Marlow.

Ja, min Herre! Aftensmad; jeg begynder at føle en stærk Appetit. Jeg vil spise dievels i Aften, det forsikrer jeg Dem.

Heardcastle (sagte).

Saadan en uforskammet Knægt saae jeg aldrig før. (til Marlow) I Sandhed, min Herre! hvad Aftensmaden angaaer, da kan jeg ikke vel sige Dem det. Min Dorte og Koffepigen afgjør disse Ting med hinanden. Det Slags Ting overlader jeg aldeles til Dem.

Marlow.

Saa? Gjør De det?

Heardcastle.

Aldeles. Imidlertid troer jeg, at de i dette Dieblis i Kjøkkenet virkelig raadslaar om, hvad de i Aften skal sætte paa Bordet.

Marlow.

Da beder jeg, at De vil antage mig som Deres Consulent. Det er af de Ting, jeg har lagt mig efter. Naar jeg reiser, saa sørger jeg selv for at indrette min Aftensmad. Lad Koffen kalde ind. De tager det ikke ilde op, min Herre! haaber jeg.

Heardcastle.

O nei, min Herre! ikke det mindste; skönt jeg ikke veed, hvor det kommer sig, at Virgitte, vores Koffepige, ikke er god at komme tilrette med i denne
Begiven-

Begivenhed. Dersom vi sendte efter hende, saa vilde hun stende os allesammen ud af Huset.

Hastings.

Lad os da see Ristenseddelen. Jeg udbeder mig det som en Naade. Jeg indretter altid min Appetit efter Spiseseddelen.

Marlow

(til Heardeastle, som med Forundring seer paa dem).

Han har Ret, min Herre! og det er ogsaa min Naade.

Heardeastle.

Min Herre! De har Rettighed til at befale her. Heida! Roger! bring os Spiseseddelen for i Aften. Jeg troer, den er alt opsat. Deres Skif, Hr. Hastings, kommer mig til at huske paa min Onkel, Oberst Wallop; det var et af hans Mundhæld: Ingen var vis paa sin Aftensmad, førend han havde spist den.

Hastings (sagte).

Altting skal være saa stort med ham! hans Onkel Oberst! Vi vil snart faae at høre, at hans Moder har været Landsdommer. (til ham) Men lad os høre Spiseseddelen.

Marlow (læser).

Hvad er dette? Den første Anretning, den anden Anretning, Desertten. For Dievlen! min Herre! troer De, at vi have bragt hele Smedkerlauget, eller hele Bedforts Cogn med os, for at fortære saadant et Aftensmaaltid? To eller tre smaa Rætter, reenglige og velsmagende, er mere end nok.

Hastings.

Men, lad os høre den.

Marlow (læser).

Den første Anretning, ved den øverste Ende af
Bordet, en stegt Griis med en Svedskesauce.

Hastings.

Fanden have Deres Griis.

Marlow.

Med samt Deres Svedskesauce.

Heardcastle.

Men Grisesteeg med Svedskesauce er dog ret god
Mad for Folk, som ere sultne, mine Herrer!

Marlow.

Ved den nederste Ende en Kalve-Tunge tilligemed
Hiernen.

Hastings.

Bort med Deres Kalvehierne, min kære Herre!
jeg kan ikke lide den.

Marlow.

Heller slaae den paa et Fod for sig selv; thi jeg
kan nok lide den.

Heardcastle (sagte).

Deres Uforsammenhed gjør mig ganske forvirret.
(til dem) De ere mine Giester, mine Herrer! gjør
hvad forandring, De behager. Er der ellers nogen
Ting, som De ønsker udeladt eller forandret, mine
Herrer?

Marlow.

Item en Skinkepostei, en kogt Kanin og Soft-
skener, en Florentinertarte, en bævende Budding, og
et Fod med Krøm.

Hastings.

Fanden komme efter Deres gale Rætter! Jeg
vil være ligesaa forlegen her i Huset, som ved et grønt
og

og guult Middagsmaaltid ved den franske Ambassadeurs Taffel. Jeg er for simpel Mad.

Heardcastle.

Det gjør mig ondt, min Herre! at jeg ikke har noget, som staaer Dem an; men dersom der er nogen Ting, De har særdeles Lyst til, saa —

Marlow.

Deres Spise-Seddel, min Herre! er saa udsøgt, at det eene derpaa er i alle Maader ligesaa godt som det andet. Send os hvad De behager. Det var nu Aftensmaden. Nu vil vi eftersee, om vores Senge ere lustige, og om De har havt god Omfarg for dem.

Heardcastle.

Jeg beder, at De overlader det til mig; De skal ikke gjøre et Skridt.

Marlow.

Overlade det til Dem? Jeg beder, min Herre! at De undskylder mig; jeg seer altid selv efter deslige Ting.

Heardcastle.

Jeg maae bede, min Herre! at De vil være roelig, hvad den Post angaaer.

Marlow.

De hører, at jeg eengang har besluttet det. (sagte) Det er den kiedsommeligste Mand, jeg kiender.

Heardcastle.

Nu vel, mine Herrer! jeg vil da følge med Dem. (sagte) Det maae være nyemodens Anstændighed, men

aldrig saae jeg nogen Ting mere ligne gammeldags Uforstammenhed.

(Marlow og Heartcastle gaae ind.)

Fjerde Scene.

Hastings (allene).

Jeg finder, at denne Mand's Høfligheder begynde at falde kiedsommelige. Men hvem kan blive vred over de Omhyggeligheder, som have til Hensigt at behage os? — Ah! hvad seer jeg! Himmel! Frøken Constance!

Femte Scene.

Hastings. Frøken Constance.

Constance.

Min beste Hastings! hvilken uventet Lykke! Hvad for en Hændelse skal jeg tilskrive dette lykkelige Møde?

Hastings.

Lad mig heller gøre det samme Spørgsmaal, hvorledes jeg nogentid kunde haabe at møde min elskelige Constance i et Giestgiverhuus.

Constance.

Et Giestgiverhuus! De tager visselig Feil. Min Tante og min Formynder boe her. Hvad har kunnet bevæge Dem til at troe, dette Huus var et Giestgiverhuus?

Hastings.

Min Ven Marlow, som jeg kom hid med, og jeg, vi ere blevene viist herhid, som til et Giestgiverhuus. Et
ungt

ungt Menneske, som vi hændelsevis mødte i et Huus her tæt ved, har viist os herhid.

Constance.

Det er ganske vist een af min haabefulde Fætters Streger, ham, De saa tidt har hørt mig tale om. Ha ha ha ha!

Hastings.

Ham, som Deres Tante har tiltænkt Dem?
Ham, som jeg saa ofte har havt en saa billig Frygt for?

Constance.

De har intet for ham at frygte, det forsikkrer jeg Dem. De vilde tilbede ham, dersom De vidste, hvor hiertelig han foragter mig. Min Tante veed det ogsaa; hun har derfor paataget sig at frie for ham, og begynder nu at troe, at hun har vunden Seier.

Hastings.

Dyrebare Skielmsmester! De maae vide, Constance! jeg har just iagttaget denne lykkelige Leilighed af min Vens Besøgelse her, for at faae Udgang til Familien. Hestene, som førte os hid, ere nu trætte af Reisen, men de vil snart komme sig igien; og saa, isald min yndige Pige vil fæste Lid til hendes troe Hastings, skal vi snart lande i Frankrige, der, hvor endog blandt Slaver Egetestabs Love ere hellige.

Constance.

Jeg har tidt sagt Dem, at, hvorvel jeg er rede til at adlyde, skulde det dog gjøre mig ondt at lade min ringe Formue blive tilbage. Den største Deel deraf efterlod min Onkel mig, som var Directeur ved det ostindiske Kompagnie, og bestaaer for det meste i

Juvel

Juveler. Jeg har paa nogen Tid søgt at overtale min Tante til at give mig dem i min Forvaring. Jeg troer, at jeg er nær ved, at det vil lykkes mig. Det samme Dieblig, jeg faaer dem i Besiddelse, skal De finde mig villig til, at gjøre Dem til Herre over dem og mig.

Hastings.

Vort med det Duffetoi! Deres Person er alt hvad jeg ønsker. Imidlertid maae min Ven Marlow ikke blive underrettet om hans Feiltagelse. Jeg veed hans forunderlige Tilbageholdenhed er af den Besskaffenhed, at dersom han pludselig blev underrettet derom, vilde han paa staaende Fod forlade Huset, forinden vores Plan blev moden.

Constance.

Men hvorledes skal vi kunde vedligeholde hans Bilsfarelse? Frue Heardcastle er just kommen tilbage fra en Spadseretour. Hvad, om vi bleve ved at be-
drage ham? — Kom — herhid —

(De tale sammen ved en Side.)

Siette Scene.

De Forrige. Marlow.

Marlow.

Disse godt Folks Omhyggeligheder blive mig til en Plage. Min Bert troer, at det er en stor Uhyggelighed, at lade mig være allene, og derfor trækker han ikke allene selv, men ogsaa hans gammeldags Kone, allevegne i Hælene paa mig. De tale om at spise
med

med os; og siden, formoder jeg, at vi skal rende Epidserod igiennem Nesten af Familien. — Hvad er dette?

Hastings.

Min beste Marlow! Lad mig ønske dig til Lykke! det er den lykkeligste Hændelse! — Hvem troer du, der nyelig er ankommen?

Marlow.

Det kan jeg ikke giette.

Hastings.

Vore Kierester, Broder! Frøken Trine og Constance. Tillad mig at gjøre dig bekendt med Frøken Constance. Da de hændelsesviis spiiiste her i Nabodelaaget, saa tog de herind paa Hiemveien, for at tage friske Heste. Frøken Trine er just nyelig gaaet ind i det andet Bærelse, og kommer strax igjen. Var det ikke lykkeligt? Hø?

Marlow (sagte).

Jeg har nyelig været plaget nok, og nu kommer her atter noget, som gjør min Forlegenhed fuldkommen.

Hastings.

Nu. Men var det dog ikke det lykkeligste i hele Verden.

Marlow.

O jo! meget lykkeligt — et meget fornøieligt Møde — Men vores Paaklædning, Hastings, er i saadan Orden, som du veed — Hvad, om vi udsatte denne Lykke til i Morgen — i Morgen i hendes eget Huus — det vil i alle Maader være ligesaa sommeligt, og endog mere ærbødigt — Lad det være til i Morgen. (vil gaae.)

Constance

Constance.

For alting ikke, min Herre! Deres Ceremonier vil mishage hende. Det Uordentlige i Deres Paaflødning vil tilkiendegive Deres heftige Utaalmodighed; især da hun veed, De er her i Huset, og vil tillade, at De maae komme til hende.

Marlow.

O for Dievlen! hvorledes skal jeg holde det ud? Hm! hm! Hastings! du maae ikke gaae. Du veed, at du maae staae mig bi. Jeg vil see forbandet latterlig ud. Ei hvad! jeg vil tage Mod til mig. Hm!

Hastings.

O! det er kun den første Forvirring, saa er alting forbi. Hun er kun et Fruentimmer, som du veed.

Marlow.

Og det blandt alle Fruentimmer, som jeg meest frygter for at møde.

Syvende Scene.

De Forrige. Frøken Trine (som om hun kom tilbage fra en Spadseretour, med en engelsk Bonnet, o. s. v.).

Hastings

(fremsætter dem).

Frøken Trine — Hr. Marlow — Jeg er stolt af at bringe to Personer i Selskab sammen, som besidde saa mange Guldkommenheder, og som allene ønske at kiende og agte hinanden.

Trine

Erine (sagte).

Nu maae jeg tage imod min sædelige Herre med et tvunget Ansigt, og næsten paa hans egen Maade. (efter et Ophold, i hvilket han synes meget uroelig og forvirret) Jeg glæder mig over Deres lykkelige Ankomst, min Herre — Man har fortalt mig, at De undervejs har havt nogle Tildragelser.

Marlow.

Blot nogle faa, Ting af ingen Betydning, Frøken. Ja, der mødte os noget. Ja, Frøken! der er hædet os en heel Deel — Jeg burde bedrøve mig — Frøken — eller snarere glæde mig over en Begivenhed — som har endet sig paa en saa behagelig Maade. Hm.

Hastings (til Marlow).

Du har aldrig talt bedre din hele Livstid. Bliv saa ved, og jeg vil forsikre dig om Seieren.

Erine.

Jeg er bange, at De smigrer, min Herre! De, som har seet saa mange af de fineste Selskaber, vil kun finde liden Moerskab i en mørk Afkrog i en Landsbye.

Marlow (satter Mod).

Det er sandt, jeg har levet i Verden, Frøken! men jeg har meget lidet søgt Selskaber. Jeg har blot været Tilskuer i det menneskelige Liv, Frøken! imedens andre har nydt det.

Constance.

Men, som man har fortalt, saa er det just Veien til at nyde det omsider.

Hastings

Hastings

(til Marlow).

Du taler som en Cicero. Endnu en Dyst, saa vil du være dristig for bestandia.

Marlow

(til Hastings).

Hm! staae da hos mig; og naar jeg synker, saa hielp mig op igien med et Ord eller to.

Trine.

En Tilskuer i Livet, som De, frygter jeg for, har havt en ubehagelig Forretning, saafom De har fundet meget mere at laste end at roese.

Marlow.

Forlad, Frøken! Jeg var stedse villig til at fornøje mig. De fleste Folkes Daarligheder forvolde snarere Noerskab end Ubehagelighed.

Hastings

(til Marlow).

Bravo! Bravo! Du har aldrig talt saa vel din hele Livstid. Jeg seer, Frøken! at De og Hr. Marlow vil være godt Selskab for hinanden. Jeg troer, at vores Nærværelse her er Dem kun til Hinder.

Marlow.

Ikke det ringeste, Hr. Hastings, Vi foretrakke Deres Selskab for alting. (til ham) Død og Liv! jeg haaber ikke, at du gaar. Hvor kan du saaledes forlade os?

Hastings.

Vores Nærværelse vil kun fordærve Samtalen; vi vilde derfor gaae ind i næste Værelse. (til ham) Du betæn-

betænker ikke, at vi selv sørge for en lille Samtale under fire Dine.

(Gaaer bort med Frøken Constance.)

Ottende Scene.

Frøken Trine. Marlow.

Trine

(Efter et lidet Ophold).

Jeg formoder, min Herre! at De ikke blot har været Tilskuer. Jeg vil haabe, De har anvendt meget af Deres Tid i Damernes Selskab.

Marlow

(bliver igien undseelig).

Forlad, Frøken! jeg — jeg — jeg — har hidindtil studeret — paa — at blive Dem værdig.

Trine.

Men man siger, at det just er den gale Maade at erholde Dem paa.

Marlow.

Kan nok være, Frøken! Men jeg holder aleeneste af at omgaaes den alvorligere og følsommere Deel af Kønnet. Dog, jeg er bange, at jeg bliver kedsommelig.

Trine.

Aldeles ikke, min Herre! Der er ingen Ting jeg holder saa meget af, som alvorlige Samtaler; jeg kunde uophørlig høre derpaa. Jeg har i Sandhed tidt forundret mig over, hvorledes en fornuftig Mand nogensinde kan beundre disse lette lustige Forlystelser, hvor ingen Ting rører Hjertet.

D

Marlow.

Marlow.

Det er en Svaghed — i Sindet, Frøken. I Smagens Afværlinger maae der være nogle, som have Mangel paa Smag — thi — hum — en — hum.

Trine.

Jeg forstaaer Dem, min Herre — der maae være nogle, som mangle Smag i udsøgte Forlystelser, og som paaataa at foragte, hvad de ikke ere i Stand til at smage.

Marlow.

Det er just min Meening, Frøken! men uendelig bedre fremsat. Og jeg kan ikke undlade at anmærke — at — æ —

Trine (sagte).

Hvo kan vel formode, at dette Menneske ved visse Leiligheder er dumdriftig? (til ham) De var i Begreb med at gjøre en Anmærkning, min Herre!

Marlow.

Jeg vilde anmærke, Frøken — jeg forsikrer Frøken, jeg glemte hvad jeg havde i Sinde at anmærke.

Trine (sagte).

Jeg kan forsikre det samme. (til ham) De gjorde den Anmærkning, min Herre! at i denne skinhellige Tids Alder — noget om Skinhellighed, min Herre!

Marlow.

Ja, Frøken! I denne skinhellige Tids Alder ere der saa, som ved streng Undersøgelse ikke kunde — a — m! — hm — a! — m! —

Trine.

Jeg forstaaer Dem fuldkommen, min Herre!

Marlow

Marlow (sagte).

For Pokker! det er mere end jeg selv gjør.

Erine.

De mener, at i denne skinhellige Tids Alder ere der saa, som jo ikke offentlig fordømme, hvad de hemmelig udøve, og troe, at de betale deres Gield til Dyden, naar de berømme den.

Marlow.

Det er en Sandhed, Frøken! de, som stedse fører Dyden i Munden, har desmindre af den i Hjertet. Men jeg er vis paa, jeg falder Dem kiedsommelig, Frøken.

Erine.

Ikke det ringeste, min Herre! Der er noget saa behageligt og levende i Deres Udsærd, saadan Liv og Kraft — jeg beder, min Herre! bliv ved.

Marlow.

Saa, Frøken. Jeg sagde — at der gives visse Leiligheder — hvor — aldeles Mangel paa Mod, Frøken! forstyrrer al den — og sætter os ude — hm! — ah! — hm!

Erine.

Jeg er ganske eenig med Dem: at Mangel paa Mod ved visse Leiligheder giver os et Udseende af Vanfundighed, og forraader os, naar vi meest trænge til at vise os store. Jeg beder, at De vil vedblive.

Marlow.

Saa, Frøken! moraliter at tale, Frøken — Men jeg seer, at Frøken Constance venter paa os i det andet Værelse. Jeg vil for alting i Verden ikke salde Dem besværlig.

Trine.

Jeg forsikker Dem, min Herre! at jeg aldrig min hele Livstid har været behageligere underholdet. Jeg beder, bliv ved.

Marlow.

Ja, Frøken! Jeg var — Men hun beder os komme ind til sig. Frøken! maae jeg have den Ære at ledsage Dem?

Trine.

Nu vel. Jeg vil komme strax efter.

Marlow (sagte).

Denne smukke liflige Samtale har vel rekommenderet mig. (gaaer ud.)

Tiende Scene.

Frøken Trine (allene).

Ha ha ha! Har man nogensinde hørt saadan en tugtig og fornuftig Samtale? Jeg er vis paa, at han neppe har seet mig i Ansigtet i al den Tid; og dog er han just for hans ubeskrivelige Undseelse et ganske vakker Mand. Han har god Forstand, men som ligger saa dybt begravet i hans Frygtsomhed, at den trætter Een mere end Dumhed. Dersom jeg kunde bibringe ham lidt Tillid til sig selv, det vilde være: at gjøre en vis Een, som jeg kender, en Slags Tieneste; men hvem er denne vis Een? Det er min Troe et Spørgsmaal, jeg neppe kan svare paa.

(Han gaaer.)

Tiende

Tiende Scene.

Tony og Fruen Constance, efterfulgte af
Frue Heardcastle og Hastings.

Tony.

Hvorfor forfølger hun mig, Cousine? Jeg undrer mig over, at hun ikke skammer sig ved at være saa paaahængende.

Constance.

Jeg haaber, Fætter, at man gierne kan tale til sin egen Slægt, uden at blive lastet derfor.

Tony.

Ah! jeg veed nok, hvad Slags Slægtskab hun vil gjøre mig til; men det gaaer ikke an. Jeg kan fortælle hende, Cousine, at det ikke gaaer an; derfor beder jeg, hun vil holde sig tilbage. Jeg skjøtter ikke om nærmere Slægtskab.

(Hun forfølger ham med forlibte Blikke hen i Baggrunden.)

Fruen.

Jeg bekiender, min Hr. Hastings! at De er meget underholdende. Der er ingen Ting i Verden, jeg hellere gider talt om, end London og Moderne, end som skjønt jeg aldrig selv har været der.

Hastings.

Aldrig! De sætter mig i Forundring! Jeg troede af Deres Bæsen og Levemaade, at De var opdraget enten i Nanelagh, St. James eller Tower Wharf.

Fruen.

O! min Herre! De behager saa at sige. Vi Landsbyefolk kan aldeles ingen Levemaade have. Jeg elsker Staden, og det hjælper til at høre mig over nogle af vores landsbyeagtige Naboer. Men hvem kan have Levemaade, som aldrig har seet Pantheon, Grotto Gardens, Borough og deslige Stæder, hvor Adelen fornemmelig har sine Sammenkomster? Alt, hvad jeg kan gjøre, det er at nyde London paa anden Haand. Jeg har Omsorg for, at faae hvert Tete a Tete at vide af the Scandalous Magazin, og jeg faaer alle Moderne, ligesom de komme op, i Breve fra de tvende Jomfruer Nicket af Crookedlane. Hvad synes De om dette Hoved, Hr. Hastings?

Hastings.

Overmaade. Det er paa min Vre ziirlig og frit, Frue. Deres Friseur er nok en Franskmand?

Fruen.

Jeg forsikrer, at jeg har selv fat det op efter et Kobber af Damernes Mode-Almanak fra forrige Aar.

Hastings.

Virkelig. Saadant et Hoved i en Loge paa Kommedien vilde drage lige saa mange Dine til sig, som Præsten paa Prædikestolen.

Fruen.

Jeg forsikrer, at siden Inoculationen begyndte, har man ikke seet et simpelt Klæd Fruentimmer, saa at man maae klæde sig noget a parte, om man ikke vil blive ubemærket blandt Mængden.

Hastings

Hastings (bitter).

Men det kan i ingen Paaklædning være Deres Tilfælde, Frue.

Frue.

Men hvad vil min Paaklædning vel sige, naar jeg har saadant et antik Stykke ved min Side, som Hr. Heartcastle, min Mand? Alt, hvad jeg kan sige, saa kan det ikke bevæge ham til at flytte en Knap i hans Kiøle. Jeg har ofte villet formaae ham til at aflægge hans store Hørparyk, og der, hvor han var skaldet, at overplastre det med Pudder, ligesom Lord Pately.

Hastings.

De har Ret, Frue! thi saasom der blandt Fruentimmer ere ingen hæslige, saa er der blandt Mandfolkene ingen gamle.

Frue.

Men hvad mener De, han svarede? Med hans sædvanlige gothiske Hefstighed sagde han: du søger alene at faae mig til at aflægge min Paryk, for at omstabe den til en Tour til dit eget Brug.

Hastings.

Det er utaaaleligt! Paa Deres Alder kan De bruge hvad De behager, og alting klæder Dem.

Frue.

Hvad Alder holder De for, Hr. Hastings, at være nu meest i Mode i Hovedstaden?

Hastings.

For nogen Tid var 40 den herskende Mode, men jeg har ladet mig sige, at Damerne ere sindede at bringe 50 i Mode tilskundende Vinter.

Fruen.

Alvorlig. Saa vil jeg være for ung for den Mode.

Hastings.

Ingen Dame begynder nu at bære Juveler før end hun er over 40. For Exempel Frøkenen vilde i en fornem Zirkel blive anseet som et Barn, der leger med Duffer.

Fruen.

Og dog troer min Frøken Niece sig selv saa meget Dame, og har Juveler saa fiere, som den ældste iblandt os.

Hastings.

Er Frøkenen Deres Niece? Og denne unge Herre er formodentlig en af Deres Brødre?

Fruen.

Det er min Søn, min Herre! De ere forlovede sammen. Giv Agt paa Deres smaa Spøg. De ere Uvenner og gode Venner ti gange om Dagen, som om De alt var Mand og Kone. (til dem) Nu, Tony, min Glut! hvad for smukke Ting fortæller du din Cousine?

Tony.

Jeg har ikke sagt smukke Ting, men det er meget haardt at have nogen i Hælene paa sig allevegne, hvor man gaaer. Jeg har ikke et Sted i hele Huset for mig selv, uden Stalden.

Fruen.

Brød dig ikke om ham, Constance. Han taler ganske anderledes om dig paa din Dag.

Con-

Constance.

Der er noget Edelt i min Fætters Opsørsel. Han gjør sig vred i andres Nærværelse, for at faae Forladelse under fire Pine.

Tony.

Det er en forbandet ublue — Nok sagt.

Fruen.

O! det er en snue Knægt! Synes De ikke, at de ligne hinanden ved Munden, Hr. Hastings? De ere sandelig lige høie. Vend Nys mod Nys, mine Glutter! at Hr. Hastings kan see det. Kom, Tony.

Tony.

De gjorde bedre i, De lod det være, det kan jeg fortælle Dem. (de maale sig.)

Constance.

O Himmel! han har næsten fløvet mit Hoved.

Fruen.

O du Udyr! Skam dig, Tony. Er det en Opsørsel af en Mand?

Tony.

Dersom jeg er en Mand, saa lad mig faae mine Midler. For Satan! jeg vil ikke længere holdes for Nar.

Fruen.

Utafnemmelige! Er det Taffen jeg skal have for den Omsorg, jeg har havt for din Opdragelse? Jeg, som har vugget dig og madet din lille Mund med en Skee! Har jeg ikke broderet din Vest, du har paa, for at gjøre dig takkelig? Lod jeg ikke hver Dag Doktoren forskrive dig noget? Og græd jeg ikke, mens dens Recepten gjorde sin Virkning?

D 5

Tony.

Tony.

For Ganden! De havde Marsag til at græde, thi De har givet mig Medicamenter lige siden jeg blev fød. Jeg har igiennemgaaet enhver Recept i den fuldkomne Huusmoder over ti gange, og De har foresat sig at skaffe mig en Guulstot paa Halsen næste Foraar. Men for Ganden! Jeg kan lade Dem vide, at jeg ikke længere vil holdes for Nar.

Fruen.

Var det ikke altsammen for dit Beste, dit Skarn? Var det ikke altsammen til dit Beste?

Tony.

Jeg ønsker, at De vil lade mig og mit Beste være. Naar jeg er munter, saa overfuser De mig. Dersom jeg skal opleve noget Godt, saa lad det komme af sig selv, og kast mig det ikke i Næsen.

Fruen.

Det er Usandhed. Jeg seer dig aldrig, naar du er munter. Nei, Tony, saa gaaer du til Kroes eller i Hundehuset. Du forlyster mig aldrig med dine forvildede Anmærkninger, ufølsomme Dyr!

Tony.

For Pokker, Mama! Er der nogens Anmærkninger forvildede, saa er det Deres.

Fruen.

Har man nogentid hørt hans Lige? Men jeg seer han søger at knuse mit Hjerte; det er det han tragter efter.

Hastings.

Hastings.

Tillad mig, Frue! et Diebstik at være denne unge Herres Hovmester. Jeg er vis paa, jeg skal overtale ham til at gjøre sin Pligt.

Fruen.

Ja nok. Jeg saaer da at gaae. Kom, Constance! kom, min Kære! De seer min ulykkelige Forsætning, Hr. Hastings. Aldrig var en stakkels Kone nogensinde saaledes plaget med en sød, kier, rar, skarnagtig og ulydig Søn.

(Fruen og Fruen Constance gaae.)

Ellevte Scene.

Hastings. Tony.

Tony (singer).

En ung Knøs, som sad til Hest,
Hans egen Villie leed han best.

Bryd Dem ikke om hende. Lad hende græde;
det er hendes Hiertens Trøst. Jeg har seet hende og
min Søster græde en stiv Klokketime sammen over en
Bog; og de sagde, at jo mere Bogen kom dem til at
græde, jo mere holdt de af den.

Hastings.

Som jeg hører, min unge Herre! saa er De ingen Ven af Damerne.

Tony.

Det er ligesom det kan falde sig.

Hastings.

Hastings.

Jeg tør sige, at De ikke heller holder af hende, som Deres Moder har valgt Dem? Og dog synes mig, at hun er en god, munter lille Pige.

Tony.

Det kommer deraf, at De ikke kiender hende saa godt som jeg. For Fanden! jeg kiender hvert Led paa hende; og der er ingen mere giftig Skruptudse i hele Christenheden.

Hastings (sagte).

En herlig Opmuntring for en Elsker.

Tony.

Jeg har kiendt hende siden hun ikke var større end saa. Hun er saa fuld af Skielmsstykker, som Haaren i Duften, eller som et Jøl i Morgenstunden.

Hastings.

Hun forekommer mig at være fornuftig og stille.

Tony.

Ja, naar hun er i Selskab. Men naar hun er hos hendes Spøgesøstre, saa er hun saa højrøstet som en sulten Gøe.

Hastings.

Men hun har saadan en yndig Beskedenhed, som indtager mig.

Tony.

Ja men! giv hende kun Toilen nok saa lidt, saa flaaer hun bag ud, og flur ligger De i Grøften.

Hastings.

Godt. Men De kan dog ikke nægte hende lidt Skønhed. — Ja, De maae tilstaae, at hun er smuk.

Tony.

Tony.

Ja, hun seer ud som et Portrait paa en Snus-
tobaksdaase. Ak! dersom De allene saae Bett Boun-
cer her i Egnen, saa kunde De tale om Skønhed.
Hun har et Par Dine saa sorte som Slaaenbær, og
Kinder saa brede og røde som et Pulpet paa en Præ-
dikestoel. Man kunde gjøre to saadanne, som Frøken
Constance, af hende.

Hastings.

Godt. Hvad vilde De sige, om der fandtes en
Ven, som vilde stille Dem ved dette sure Uble.

Tony.

Stray.

Hastings.

Vilde De takke den, som vilde tage Frøken Con-
stance, og gjøre Dem lykkelig med Deres kiere Bett
Bouncer?

Tony.

Ei! men hvor er der saadan en Ven? Thi hvem
vilde vel have hende?

Hastings.

Jeg er den Ven. Dersom De blot vil være
mig behjælpelig, saa forbinder jeg mig til at tage Flug-
ten med hende til Frankerige, og De skal aldrig høre
mere til hende.

Tony.

Være Dem behjælpelig! Det vil jeg være til
min sidste Blodsdraabe. Jeg skal spende et Par Heste
for Deres Chaise, som skal rulle Dem afsted som en
Lynild; og maaskee jeg desuden skal skaffe Dem en Deel
af

af hendes Formue, som bestaaer i Juveler, og som
De mindst har drømt om.

Hastings.

Min dyrebare Junker! dette ligner Vittighed.

Tonny.

Kom med mig, og De skal faae mere at see af
min Vittighed, sørend vi skilles ad. (singer.)

Kaste Dreng vi ere,
Som aldrig bange vil være.
Vi hyde Kanonerne Trods.

Ende paa den anden Akt.



Tredie

Tredie Akt.

Første Scene.

Heardcastle (allene).

Hvad har min gamle Ven Sir Charles kunnet mene med at rekommendere mig sin Søn som det bedstest unge Menneske i hele Staden? Han forekommer mig at være det meest uforskammede Menneske, jeg har seet. Han har allerede bemestret sig Kænestolen ved Kaminen. Han trak sine Støvler af i Stuen, og bad mig sørge for, at de blev gjort rene. Jeg læn- ges efter at vide, hvad min Datter synes om hans Uforskammenhed; hun har vist stødt sig over den.

Anden Scene.

Heardcastle. Frøken Trine (tarvelig klædt).

Heardcastle.

Jeg seer, at du har forandret din Paaflødning, som jeg bad dig, hvorvel jeg troer, det nu ikke mere gøres nødig.

Trine.

Jeg finder saadan Fornøielse i at efterkomme Deres Befalinger, at jeg er omhyggelig for at opfylde dem, uden at undersøge deres egentlige Hensigt.

Heard-

Heardcastle.

Og dog, Trine, gier jeg dig undertiden Marsag dertil, fornemmelig da jeg i Dag anbefalede dig min bestedne Kavaleer til Kiereste,

Trine.

De underrettede mig om, at vente noget Usædvanligt; og jeg finder, at Originalen overgaaer Beskrivelsen.

Heardcastle.

Jeg har, saa længe jeg har levet, ikke været mere forundret. Han har aldeles forvirret mig baade Sind og Sands.

Trine.

Aldrig saae jeg Magen til det. Og en Mand, som oven i Kibbet har seet Verden.

Heardcastle.

Ei! han har lært det altsammen udenlands. — Hvilken Nar jeg var, at troe, at et ungt Menneske kunde lære Beskedenhed ved at reise! Han kan lige saa snart lære at blive vittig paa en Maskerade.

Trine.

Det lader til at være ham meget naturlig.

Heardcastle.

Og en stor Deel ved at omgaaes flette Selskaber og af en fransk Dandssemester.

Trine.

De tager sikkerlig Feil, min Fader! En fransk Dandssemester kan aldrig have lært ham dette frygtomme Udseende — dette fiantede — dette undseelige Væsen.

Heard-

Heardcastle.

Hvis Bæsen, hvis Udseende, Børn?

Trine.

Hr. Marlow's. Hans Skamfuldhed, hans Frygt-
somhed slog mig ved første Diekast.

Heardcastle.

Saa har dit første Diekast bedraget dig; thi ved
første gang at see ham troer jeg han er det meest
uforskammede Menneske, jeg nogentid har seet.

Trine.

De spørger ganske vist, min Fader! Aldrig saae
jeg nogen saa beskednen.

Heardcastle.

Er det dit Alvor? Jeg har, siden jeg blev fød,
aldrig seet Lige til slig en Pralhals. Den Braband-
ske Jacob var kun en Sinket imod ham.

Trine.

Det er forunderligt. Han kom mig i Møde med
en ærbødig Buxen, en stammende Stemme, og med
nedslagne Dine.

Heardcastle.

Han kom mig i Møde med lydelig Stemme, en
Mine som en Greve, og et Gemeenskab, som kom
mit Blod til at isne.

Trine.

Han beegnede mig med Frygtksomhed og Ærbø-
dighed; dadlede Tidernes Sæder; berømte de Nigers
Klogskab, som aldrig have leet; faldt mig kiedsomme-
lig ved at giøre Undskyldning for at være kiedsommelig;
forlod saa Stuen med at bukke og: Græken! jeg vilde
ikke for alt det der er i Verden opholde Dem.

E

Heard-

Heardcastle.

Han talte til mig som om han havde kiendt mig sin hele Livstid; gjorde tyve Spørsmåale, men oppebiede aldrig noget Svar; afbrød mine bedste Anmærkninger med nogle tossede Indfald. Og da jeg allerbest var i min Historie om Hertugen af Marlborough og Prinds Eugenius, spurgte han mig, om jeg lavede god Punsch. Ja, Frine! han spurgte din Fader, om han var Punsche-Bert.

Frine.

En af os maae sikkert tage Feil.

Heardcastle.

Dersom han er saaledes, som han har viist sig for mig, saa har jeg besluttet, at han aldrig skal faae mit Samtykke.

Frine.

Og dersom han er det Toffe-Saar, som jeg tager ham for, skal han aldrig faae mit.

Heardcastle.

Vi ere da eenige i een Ting — at give ham Afslag.

Frine.

Ja, men paa Vilkaar. Thi hvis De skalde finde ham mindre uforskammet, og jeg mere dristig; dersom De skalde finde ham mere ærbødig, og jeg mere næsviis — jeg veed ikke — Til Mand er Karlen god nok — Vi finde sandelig ikke mange saadanne ved et Bæddeløb paa Landet.

Heardcastle.

Ja, om vi skalde finde ham saaledes — Men det er umueligt. Ved første gang at see En har jeg nok — deri tager jeg sielden Feil.

Frine.

Trine.

Og dog kan der være mange gode Egenskaber skjulte, naar man første gang seer En.

Heardcastle.

Ah! naar en Pige finder en Mandspersons udvortes Ansæelse efter sin Smag, saa gietter hun sig til Næsten af hans Punt. Hos hende har et glat Ansigt Fortrinet for en god Forstand, og en smuk Skabning for alle Dyder.

Trine.

Jeg haaber, min Fader! at en Samtale, som begyndte med en Kompliment for min sunde Fornuft, ikke ender sig med en Skofe for min Forstand.

Heardcastle.

Forlad, Trine! Men dersom min unge usorkamede Herre veed den Kunst, at foreene Modsigelser, vil han maaſkee behage os begge.

Trine.

Men det er mueligt, at een af os kan tage Feil — Hvad, om vi da foretog os at gjøre en nøiere Undersøgelse?

Heardcastle

For mig gierne. Men forlad dig paa, at jeg har Ret.

Trine.

Og vær vis paa, at jeg ikke har Uret.

(De gaae.)

Tredie Scene.

Tony (kommer løbende ind med et Skrin),
derefter Hastings.

For Pokker! jeg har faaet dem. Her ere de. Min Cousines Hals Smykke og øvrige Marrerier. Min Moder skal ikke heller bedrage de arme Stakler deres Formue fra. — O! min Skyts-Engel! er det Dem? Hastings.

Hvorledes, min beste Ven! har De baaren Dem ad med Deres Moder? Jeg haaber, De har opholdt hende med at foregive Kierlighed for Deres Cousine, og at De er villig til at blive forligt omsider. Vore Heste vil inden kort Tid være i Stand, og vi vil snart være færdige til at begive os paa Reisen.

Tony.

Og her er noget, som kan lette Dem Reiens Besværlighed. (giver ham Skrinet) Deres Kierestes Juveler. Behold dem, og hang den, som vil berøve Dem een eneste deraf.

Hastings.

Men hvorledes har De faaet dem fra Deres Moder?

Tony.

Spørg mig ikke, saa lyver jeg ikke. Jeg har faaet dem ved Hielp af mine Fingre. Dersom jeg ikke havde Nøglen til enhver Skuffe i min Moders Chatol, hvorledes kunde jeg da gaae saa tidt til Kroes, som jeg gjør? En brav Mand kan altid stie af sit eget.

Heard:

Hastings.

Der er Tusinde, som gjør det hver Dag. Men for at tale reent med Dem, Frøken Constance gjør sig i dette Dieblig Umage for at faae Juvelerne fra sin Tante. Dersom det lykkes hende, saa vil det være den fineste Maade omsider at faae dem.

Tony.

Nu, saa behold dem, til De faaer at vide, hvad der bliver af. Men jeg veed alt for vel, hvorledes det vil gaae. Hun skiller sig hellere ved den sidste funde Tand, hun har i Munden.

Hastings.

Men jeg frygter for Virkningen af hendes Brede, naar hun seer, at hun har mistet dem.

Tony.

Bryd Dem aldrig om hendes Brede, og lad mig sørge derfor. Jeg agter hendes Brede ikke mere end det — Død og Dievelen! der ere de.

(Hastings gaar.)

Fjerde Scene.

Tony. Frue Heardcastle. Frøken
Constance.

Fruen.

I Sandhed, Constance! du forkrækker mig. Trænger saadan en Pige, som du, til Juveler? Det vil være Tids nok med Juveler om tiue Aar, naar din Skønhed begynder at trænge til Forbedring.

Constance.

Men det, som kan bøde paa Skønhed, naar man er 40 Aar, vil vist forhøje den, naar man er 20.

Fruen.

Du, min Beste! trænger ikke dertil. Din naturlige Rødme er bedre end tusinde Prydelser. Desuden, Barn! ere Juveler aldeles af Moden. Seer du, at de halve Damer af vores Bekendtskab, Frue Kill-dan-light og Frue Crump, og alle de øvrige bringe deres Juveler til Byen, og tage ikke andet tilbage med end Flor og Blomster.

Constance.

Men hvem veed, Tante! om ikke en vis, som jeg ikke vil nævne, vilde holde mere af mig med al min smaa Stads paa?

Fruen.

Raadfør dig med dit Speil, min Glut! og see saa, om du, med saadant et Par Dine, kan trænge til bedre Brillanter. Hvad synes dig Tony, min bedste Dreng! trænger din Cousine vel i dine Dine til Juveler, for at forøge hendes Skønhed?

Tony.

Det er som det kan falde sig.

Constance.

Dersom De vidste, min bedste Tante! hvorledes det vilde gjøre mig Dem forbunden!

Fruen.

Endeel gammeldags Rosen- og Taffel-Stene, de vilde komme dig til at see ud som Kong Salomons Hof i en Karitæt-Kasse. Desuden troer jeg ikke, at
jeg

jeg kan gaae saa lige til dem. De kan gierne være borte, for saa meget som jeg veed deraf.

Tony

(sagte til Fruen).

Hvorfor siger De hende det da ikke med eet, siden hun er saa i Lysten for dem? Siig hende, at de ere blevne borte; det er den eeneste Maade at blive hende qvit. Siig, de ere borte, og beraab Dem paa mit Vidnesbyrd.

Fruen

(sagte til Tony).

Du veed, min Beste! at jeg allene giemmer dem til dig. Hvis jeg altsaa siger, de ere borte, vil du da være mit Vidne, vil du? Ha ha ha!

Tony.

Forlad Dem paa mig. Jeg vil sige, at jeg med mine egne Vine saae de bleve borttagne.

Constance.

Jeg ønsker blot at have dem een Dag; at det allene maatte tillades mig at fremvise dem som Reliquier, saa maae de gierne forvares igien.

Fruen.

At jeg skal tale oprigtig med dig, min beste Constance! Dersom jeg kunde finde dem, skalde du faae dem; men jeg savner dem, det kan jeg forsikre dig. De ere blevne borte; men vi maae have Taalmodighed, hvor de ogsaa ere.

Constance.

Det troer jeg ikke. Det er kun et tomt Paa-skud, for at nægte mig dem. Jeg veed, de ere for betydelige til, at de skalde være saa løselig giemte; og De skal staae mig til Ansvar for Tabet.

E 4

Fruen.

Fruen.

Forstærk dig ikke, Constance. Dersom de ere borte, saa maae jeg erstatte dem. Men min Son veed, at de savnes, og at de ikke ere at finde.

Tony.

Det kan jeg bevidne. De savnes, og ere ikke at finde, det vil jeg giøre min Eed paa.

Fruen.

Du maae lære at finde dig i dit Tab, min Beste! Thi endskjønt vi tabe vores Formue, saa bør vi dog ikke tabe vores Taalmodighed. See til mig, hvor roelig jeg er.

Constance.

O! Folk ere i Almindelighed roelige ved andres Ulykker.

Fruen.

Du undrer jeg mig over, at en Pige med saa god Forstand kan spille en Tanke paa sig Forsængelighed. Vi vil snart finde dem; og imidlertid kan du bruge mine Granater, til dine Juveler findes.

Constance.

Jeg kan ikke lide Granater.

Fruen.

Det er det, som klæder allerbest til en holdt Hud. Du har tidt seet, hvor vel de lade mig. Du skal faae dem. (gaaer.)

Femte Scene.

Froken Constance. Tony.

Constance.

Jeg kan mindst lide dem af nogen Ting. Gjør Dem kun ingen Uleilighed. — Er der nogen Ting mere

mere ærgerlig, end at fæste mine egne Juveler bort, og at bringe mig til at bære hendes forsængelige Stads?

Tony.

Vær dog ingen Nar. Dersom hun gier Dem Granaterne, saa tag, hvad De kan faae; Juvelerne ere alt Deres. Jeg har stiaalen dem ud af hendes Chatol, og hun veed det ikke. Flye til Deres Slunk, han kan fortælle Dem mere om den Ting. Lad mig være allene, for at styre hende tilrette.

Constance.

Min bedste Fætter!

Tony.

Væk! der er hun, og har alt savnet dem. For Dievlen! hvor hun skønner og spytter, ligesom et Ildhiul i et Stryckerie.

(Grøken Constance gaaer.)

Siette Scene.

Tony. Frue Heardcastle (kommer ind).

Fruen.

Tyve! Røvere! Vi ere bedragne, plyndrede; der er skeet Indbrud. Vi ere ulykkelige.

Tony.

Hvad er paa Færde, hvad er paa Færde, Mama? Jeg vil ikke haabe, at nogen af vores gode Familie er kommen noget til.

Fruen.

Vi ere bestiaalne. Mit Chatol er brækket op, Juvelerne borttagne, og jeg er ulykkelig.

E 5

Tony.

Tony.

O! er det alt? Ha ha ha! Ved Himlen! jeg har min hele Livstid aldrig seet nogen agere bedre. For Dievlen! jeg troede De var ruineret for Alvor. Ha ha ha!

Fruen.

Men, Menneſke! jeg er ruineret for Alvor. Mit Chatol er brækket, og alting er borttaget.

Tony.

Bliv kun ved det; ha ha ha! bliv kun ved det. Jeg vil være Bidne, som De veed. Tag mig kun til Bidne.

Fruen.

Men jeg forſikrer dig, Tony, ved alt det, som helligt er, at Juvelerne ere borte, og at jeg er ruineret i Bund og Grund.

Tony.

Det forſtaaer ſig, jeg veed de ere borte; det ſkal jeg ogsaa blive ved.

Fruen.

Men, min rare Tony! hør mig. De ere borte, ſiger jeg dig.

Tony.

Ved Himlen, Mama! det kommer mig til at lee. Ha ha ha! Jeg veed meget godt, hvem der tog dem. Ha ha ha!

Fruen.

Hvilken Klods, som ikke kan gjøre Forſkiel paa Spøg og Alvor! Jeg ſpøger ikke, ſiger jeg dig.

Tony.

Tonn.

Det saa, ret saa. De maae være i heftig Pas-
sion, saa vil intet Menneske have nogen af os to
mistænkt. Jeg vil vidne, at de ere bortstiaalne.

Fruen.

Har man seet saadan en Uforskammet, som ikke
vil høre mig! Du kan bevidne, at du ikke er meget
bedre end en Nar. Aldrig var en stakkels Kone værre
omgiven med Narre paa den ene Side, og Tyve paa
den anden.

Tonn.

Det kan jeg bevidne.

Fruen.

Kom igien med dit Vidnesbyrd, Skurk! saa skal
du see, hvorledes jeg skal kaste dig ud af Døren.
Min stakkels Niece! hvad vil der blive af hende!
Leer du, du ufølsomme Skarn! som om du glædede
dig over min Ulykke?

Tonn.

Det kan jeg bevidne.

Fruen.

Gjør du Nar af mig, Uhyre? Jeg skal lære
dig at volde din Moder Græmmelse, det skal jeg.

Tonn.

Det kan jeg bevidne.

(løber, og hun forfølger ham.)

Syvende Scene.

Frøken Trine. En Pige.

Trine.

Hvilket ubegribeligt Dyr min Broder er, at
sende dem herhid som til et Giestgiverhuus! Ha
ha ha

ha ha! Dog, jeg undrer mig ikke over hans Ufor-
skammenhed.

Pigen.

Men det, som mere er, Frøken! den unge Herre,
som De gif forbi i denne Dragt, spurgte mig, om
De var Kiølsberpige. Han tog Dem an for Kiølder-
pigen, Frøken!

Erine.

Giorde han? Da vil jeg ogsaa vedligeholde
hans Bildfarelse. Siig mig engang, hvad synes du
om mig i denne Dragt?

Pigen.

Det er just den Dragt, som Damerne paa Lan-
det gaar i, naar de aflægge eller tage imod Visiter.

Erine.

Og er du vis paa, at han ikke kiender mit An-
sigt eller min Person igien?

Pigen.

Det er jeg vis paa.

Erine.

Jeg troer det ogsaa; thi endskjønt vi for lidt
siden talte sammen, saa var dog hans Frygt saa stor,
at han ikke een eeneste gang saa paa mig ved hele
Samtalen. Og om han ogsaa virkelig havde giort
det, saa vilde min Bonnet forhindret ham i at see mig.

Pigen.

Men hvad kan De haabe ved at vedligeholde hans
Feiltagelser?

Erine.

For det første faaer han mig at see, og det er
ingen ringe Fordeel for en Pige, som bringer sit An-
sigt

sigte til Torvs. Dernæst vil jeg maaskee komme i Bekendtskab med ham, som er ingen ringe Seier at erholde over En, som aldrig nærmer sig uden til de vildeste af vort Røn. Men mit fornemste Maal er, at sætte min Herremand ud af sin Forsvarsstand, og ligesom en forklædt Romanhelt at undersøge Kiempens Styrke, førend man tilbyder sig at binde an med ham.

Pigen.

Men er De vis paa, De kan spille Deres Rolle, og forstille Deres Stemme, at han kan tage Feil deraf, saaledes som han nyelig har taget Feil af Deres Person.

Erine.

Frygt ikke derfor. Jeg troer, at jeg har saadan en Kiølderpiges Snakketsi. — Kaldte Herren ikke? Bart Herren op i No. 3. Herren i No. 4 har været bister i en halv Time. Piber og Tobak til No. 1.

Pigen.

Det gaaer godt, Frøken! Men der kommer han.

(Pigen gaaer.)

Ottende Scene.

Frøken Erine. Marlow.

Marlow.

Hvilken Tummel overalt i Huset! Jeg har næsten ikke et Dieblis Moelighed. Gaar jeg ind i Stadsfestuen, der finder jeg min Bert og hans Historier; gaaer jeg ind i Dagligstuen, der har vi min Bertinde med hendes Complimenter og Meien lige ned til Jorden.

den. Omsider har jeg da faaet et Dieblis for mig selv; lad os nu tænke os lidt om.

(gaaer tankesuld frem og tilbage.)

Trine.

Kaldte Herren? Kaldte De, min smukke Herre?

Marlow (tankesuld).

Hvad Frøken Heartcastle angaaer, da er hun for alvorlig og forstandig for mig.

Trine.

Kaldte den naadige Herre?

(stiller sig foran ham; han vender sig fra hende.)

Marlow.

Nei, Barn. (tankesuld) Thi af det Glimt, jeg har seet af hende, saa troer jeg hun seeler.

Trine.

Jeg er vis paa, min Herre! jeg hørte Kloffen ringe.

Marlow.

Nei, nei! (tankesuld) For at behage min Fader tog jeg herhid, og i Morgen vil jeg, for at behage mig selv, tage herfra igien.

(tager sin Tegnebog frem og læser i.)

Trine.

Maaskee det da har været den anden Herre, som kaldte.

Marlow.

Jeg siger nei.

Trine.

Jeg ønskede gjerne at vide det, thi vi har saadanne dumme Tienere.

Marlow.

Nei, jeg siger jo nei. (seer hende lige i Ansigtet)

So, mit Barn! jeg troer jeg kaldte — Jeg vil-

de —

de — vilde have — Jeg bekiender, mit Varn! at hun er umaadelig smuk.

Erine.

Bevare os, min Herre! De gjør En ganske udsælselig.

Marlow.

Aldrig saa jeg et Par mere levende og skielmske Vine. Ja ja, min Glut! jeg kaldte. Har hun saaet nogle af Deres — Ah — hvad kalder de det her i Huset?

Erine.

Nei, min Herre! vi har ikke havt det i de første ti Dage.

Marlow.

Jeg finder, at man her i Huset kalder til ingen Nytte. For Exempel, om jeg vilde forlange at smage hendes Læbers Nectar allene til en Prøve, saa vilde det maaskee ogsaa blive mig afflaaet.

Erine.

Nectar! Nectar! Det er en Liqueur, man ikke kan faae her i Egnen. Den er formodentlig fransk. Vi har ingen franske Vine her, min Herre!

Marlow.

Det er en sand engelsk Produkt, det forsikkrer jeg hende.

Erine.

Ah! da er det underligt, jeg ikke skulde kiende den. Vi lave alle Slags Vine her i Huset, og jeg har nu været her i atten Aar.

Marlow.

Marlow.

Atten Aar! Man skulde troe, mit Barn! at hun havde været Kiødsbørn, førend hun blev fød. — Hvor gammel er hun?

Erine.

O! min Herre! jeg tør ikke sige Dem min Alder. Man pleier at sige: Fruentimmer og Musse maane aldrig regnes efter Alder.

Marlow.

At dømme om hendes Alder, saa kan hun ikke være meget over 40 Aar. (kommer nærmere) Nu jeg kommer nærmere, synes jeg ikke engang hun er saa gammel (endnu nærmere) Jo nærmere man kommer til Fruentimmer, jo yngre see de ud; men naar man virkelig kommer meget nær (forsøger paa at kysse hende.)

Erine.

Jeg beder Dem, min Herre! bliv hvor De er. Man skulde snart troe, at De vilde see En i Munden, hvor gammel man er, ligesom man gjør ved Hestene.

Marlow.

Jeg forsikrer hende, mit Barn! hun beegner mig meget ilde. Dersom hun holder mig saa langt fra sig, hvor er det da mueligt, vi nogentid kan blive kiendt sammen.

Erine.

Men hvem forlanger at blive kiendt med Dem? Jeg forlanger ikke sligt Bekiendtskab, det gjør ikke jeg. Jeg er vis paa, at De ikke beegnede Froken Heardcastle, som nyelig var her, paa saa fremfusende en Maade. Jeg skal nok tage mig i Agt. Hos hende

hende saae De ganske skamsfuld ud, og bukkede Dem lige ned til Jorden, og talte for al Verden som om De stod for Politie-Retten.

Marlow (sagte).

For Pokker! hun har rigtig nok truffen det. (til hende) Jeg have Erbødighed for hende, Barn? Ha ha ha! En hæffelig, bondeagtig, Keelviet Tingest. Nei, nei, jeg seer nok, at hun ikke kender mig ret. Jeg beloe hende, og gjorde lidt Nar af hende, men jeg vilde nødigt være for slem. Dog nei, jeg kunde ikke være for slem, det kan jeg bande paa.

Erine.

O! saa, De er en Favorit blandt Damerne, min Herre! som jeg merker.

Marlow.

Ja, min Bakkere! en stor Favorit. Og gid jeg blive hængt, om jeg kan see hvad de finde hos mig, som er saa tiltrækkende. I Dame-Klubben i Staden kalde de mig deres behagelige Gladrer. Gladrer, min Slut! er ikke mit rette Navn, men et, som jeg er bekendt under. Mit Navn er Salomon. Hr. Salomon, min Prægtige! til Tieneste.

(vil kysse hende.)

Erine.

Hold, min Herre! De vilde jo gøre mig bekendt med Deres Klub, og ikke med Dem selv. Og De siger, at De er saa stor en Favorit der.

Marlow.

Ja, min Hierte! der er Frue Mantrap, Frue Betty Blackley, Grevinden af Eligo, Frue Long-

F

horn,

horns, den gamle Froken Beddy Buckskin, og hendes ydmyge Tiener vedligeholder Fornøielsen paa det Sted.

Erine.

Det maae da være et meget fornøieligt Sted, saavidt jeg kan forestille mig.

Marlow.

Ja, saa fornøieligt, som Kort, et godt Aftensmaaltid, Vin og gamle Fruentimmer kan gjøre os.

Erine.

Og Deres behagelige Gladrer, ha ha ha!

Marlow (sagte).

Jeg kan ikke saa aldeles lide denne lille Næsvise. Jeg synes hun seer mig saa lærd ud. (til hende) Hun leer, Varn?

Erine.

Jeg kan ikke andet end lee, naar jeg tænker paa, hvad Tid de da alle kan have til at tage vare paa deres Arbeide, eller deres Familie.

Marlow (sagte).

Altting er godt igjen; hun loe ikke ad mig. (til hende) Arbeider hun altid?

Erine.

Visselig. Der er ikke en Kamin-Skierm, eller et Sengeteppe i hele Huset, som jo kan bevidne det.

Marlow.

Hillemænd! saa maae hun vise mig noget af hendes Brodererie. Jeg broderer og tegner Mynstere
lids

lidt selv. Derksom hun fattes En til at bedømme sit Arbeide, saa kan hun henvende sig til mig.

(tager hendes Haand.)

Erine.

Ja, men Couleurerne give sig ikke godt ud ved Lys; De skal faae det altsammen at see i Morgen.

(gior Modstand.)

Marlow.

Men hvorfor ikke nu, min Engel? Saadan en Skionhed oprækker en Jld, som man ikke mægter at modstaae. For Dievlen! der er Faderen. Det er min gamle Lykke. Aldrig spille jeg høiest Dine, uden at slaae tre gange Effer alle efter hinanden.

(Han gaaer.)

Niende Scene.

Frøken Erine. Heardcastle (som staaer forundret).

Heardcastle.

Saa! Frøken! saa jeg seer, at dette er din beskedne Elsker. Det er din ydmyge Tilbeder, som slaaer Dinene ned til Jorden, og allene tilbeder i en ydmyg Frastand. Erine! Erine! skammer du dig ikke, saaledes at bedrage din Fader.

Erine.

Troe mig aldrig mere, min Fader! men han er stedse det beskedne Menneske, jeg først tog ham for, hvilket De selv, lige saa vel som jeg, vil blive overbevist om.

Heardcastle.

Jeg gjør min hvieste Fed paa, at jeg troer hans Uforsammenhed er smitsom. Saae jeg ham ikke tage din Haand? Saae jeg ikke han krammede dig, som du kunde være en Malkepige? Og nu taler du om hans Verbødighed og Bessedenhed. Jo!

Trine.

Men hvis jeg inden kort Tid overtyder Dem om hans Bessedenhed, at han alleneste har saadanne Feil, som vil forgaae med Tiden, og saadanne Dyder, som vil faae Tilvæxt ved Alderen, saa haaber jeg, De forlader ham.

Heardcastle.

Pigen har i Sinde at gjøre mig forrykt i Hovedet! Jeg vil ikke være overtydet, siger jeg dig. Jeg er overtydet. Han har neppe været tre Timer i Huset, og han har allerede gjort Indgreb i alle mine Rettigheder. Du maae gierne holde af hans Uforsammenhed, og kalde den Bessedenhed; men min Svigersøn, Frøken! maae have langt andre Egenskaber.

Trine.

Jeg udbeder mig allene denne Aften til at overtyde Dem.

Heardcastle.

Du skal ikke have halv saa lang Tid, thi jeg har i Sinde at jage ham paa Døren inden en Time.

Trine.

Skient mig da denne Time, og jeg haaber at tilfredsstille Dem.

Heard-

Heardcastle.

Nu vel, lad det da blive en Time. Men jeg vil ingen Spøg vide af med din Fader. Redelig og oprigtig, husk paa det.

Trine.

Jeg haaber, min Fader! De altid har befundet, at jeg sætter min Stolthed i at opfylde Deres Befalinger; thi Deres Godhed er saa stor, at min Pligt hidindtil haver været min Tilbøielighed.

(De gaae.)

Ende paa den tredie Akt.



F i e r d e A k t.

Første Scene.

Hastings. Fruen Constance.

Hastings.

De sætter mig i Forundring! — Hr. Charles Marlow ventes her i Aften? Hvorfra har De denne Efterretning?

Constance.

De kan forlade Dem derpaa. Jeg har nyelig seet hans Brev til Hr. Heardecastle, hvori han melder ham, at han er findet at begive sig paa Reisen, nogle faa Timer efter hans Søn.

Hastings.

Saa maae alting være fuldført inden han kommer. Han kender mig; og om han fandt mig her, vilde han røbe mit Navn, og maaskee ogsaa min Hensigt, for den øvrige Deel af Familien.

Constance.

Juvelerne haaber jeg ere i Sikkerhed.

Hastings.

O ja! jeg har sendt dem til Marlow, som har Møglen til vores Bagage. Imidlertid vil jeg gaae hen for at gjøre Anstalter til vores Flugt. Jeg har Junkerens Løfte om et Par friske Heste; og, ifald
jeg

jeg ikke ſkulde ſee ham igien, vil jeg nærmere ſkrive ham Forholdsordre til. (gaaer.)

Conſtance.

Godt. Gid det lykkes Dem! Imidlertid vil jeg gaae ind og moere min Tante med mine gamle Forſkringer, at jeg er heftig foreiſket i min Fætter.

(Hun gaaer.)

Anden Scene.

Marlow (eſterfulgt af) en Tiener.

Marlow.

Jeg begriber ikke, hvad Haſtings tænker med at ſende mig Ting af ſaa betydelig Værd, ſom et Skrin med Juveler, hvilke jeg ſkulde forvare, da han veed, at det eeneste Sted, at giemme noget i, er Skrinet i Poſtvognen, ſom oven i Riſbet ſtaaer i et Gieſtgiverhuus. Har I overleveret Skrinet til Vertinden, ſom jeg befalede Jer? Har I leveret det i hendes egne Hænder?

Tieneren.

Ja, Herre.

Marlow.

Sagde hun, at hun vilde ſikkert forvare det?

Tieneren.

Ja. Hun ſagde, hun vilde forvare det ſikkert nok. Hun ſpurgte mig, hvorledes jeg var kommen til det; og hun ſagde, hun havde i Sinde at fordre mig til Regnſkab derfor.

(Tieneren gaaer.)

Tredie Scene.

Marlow, siden Hastings.

Marlow.

Ha ha ha! Det er i Sikkerhed, hvorledes det ogsaa gaaer. Hvilket ubegribeligt Slags Væsener vi ere komne iblandt! Denne lille Kiølderpige løber mig besynderlig omkring i Hovedet, og kommer mig til at glemme Næsten af Familiens Urimeligheder. Hun er og skal blive min, jeg maatte ellers tage meget feil.

Hastings.

For en Ulykke! jeg har reent forglemt at sige hende, at jeg vilde have alting i Stand ved Enden af Haugen. — Marlow her, og saa munter.

Marlow.

Duſt mig til Lykke, Hastings! Kron mig, omvind min Iſſe med Laurbær. Nu vel! omſider lykkes det ogsaa os beſkedne Perſoner, at giøre Lykke blandt Fruentimmer.

Hastings.

Viſſe Fruentimmer mener du. Men hvad Lykke er Deres Velbaarenheds Beſkedenhed nu bleven kronet med, ſom giør Dem ſaa modig imod os.

Marlow.

Har du ikke ſeet det forſøriffe, levende, elſkverdige lille Dyr, ſom løber omkring i Huſet, med et Knippe Nøgler ved Siden?

Hastings.

Nu vel. Og hun?

Marlow.

Marlow.

Hun er min. Saadan Tyrighed, saadan en Bevægelse, saadanne Dine, saadanne Læber — men for Pokker! hun vilde ikke engang lade mig kysse dem.

Hastings.

Men er du saa vis, saa meget vis paa hende?

Marlow.

Betænk, Menneſke! hun talte om at viſe mig ſit Brodererie oppe paa ſit Kammer, og jeg ſkal bedømme det.

Hastings.

Men, Marlow! hvorledes kan du ſtræbe efter at ſkilte et Fruentimmer ved ſin Vre?

Marlow.

Oho! vi kiende nok Kiøderpigens Vre. Jeg har ikke i Sinde at berøve hende den, det gier jeg dig mit Ord paa. Der er ingen Ting her i Huſet, jeg jo paa en honet Maade vil betale for.

Hastings.

Jeg troer Pigen er dydig.

Marlow.

Dersom hun er det, ſaa ſkal jeg være det ſidſte Menneſke i Verden, ſom ſkulde lægge an paa at forføre hende.

Hastings.

Jeg haaber, at du har forvaret Skrinet, ſom jeg ſendte dig. Er det i Sikkerhed?

Marlow.

O ja! det er ſikkert nok. Jeg har baaret Omſorg for det. Men hvor kunde du troe, at et Vognſkrin paa en Poſtchaise i et Gieſtgiverhuus var et ſik-

kert Sted? Ah! Døsmer! jeg har brugt mere Forsigtighed for dig, end du selv har — Jeg har —
Hastings.

Hvad?

Marlow.

Jeg har sendt det ned til Bertinden, at hun skal forvare det.

Hastings.

Til Bertinden?

Marlow.

Bertinden.

Hastings.

Har du det?

Marlow.

Ja. Hun skal være ansvarlig til det, hvis det kommer bort, skal du vide.

Hastings.

Ja, hun vil vidnesfast bringe det bort.

Marlow.

Var det ikke rigtigt? Jeg er vis paa, du maae tilstaae, at jeg ved denne Leilighed har handlet meget viselig.

Hastings (sagte).

Han maae ikke blive min Uroelighed vaer.

Marlow.

Du forekommer mig at være lidt forvirret ved dette. Der er dog ikke hændet noget?

Hastings.

Nei, intet. Jeg har ikke været saa vel tilmode min hele Livstid. Saa du har overleveret det til Bertinden, som uden Tvivl var meget villig til at paatage sig den Umage?

Marlow.

Marlow.

Mere end alt for villig. Thi hun tog ikke allene Skrinet, men i Følge hendes store Forsigtighed vilde hun beholde Budet med. Ha ha ha!

Hastings.

Ha ha ha! det er mere end alt for sikkert.

Marlow.

Som en Dukat i en Gierrigs Pung.

Hastings (sagte).

Saa alt vores Haab om, at faae denne Formue, er til Ende, og vi maae reise bort uden samme. (til Marlow) Nu, Marlow! jeg vil overlade dig til dine Betragtninger over den smukke Kiølderpige, og, ha ha ha! og gid du blive saa lykkelig for dig selv, som du har været det for mig. (gaaer.)

Marlow.

Tak skal du have, mere forlanger jeg ikke. Ha ha ha!

Fjerde Scene.

Marlow. Heardeastle.

Heardeastle.

Nu kiender jeg ikke mit eget Huus længer. Alting er vendt op og ned. Hans Tienere ere allerede fulde. Jeg vil ikke taale det længere; men for den Agt, jeg er hans Fader skyldig, vil jeg være roelig. (til ham) Deres Tiener, Hr. Marlow! jeg er Deres ydmyge Tiener! (bucker meget dybt.)

Marlow.

Deres ydmyge Tiener, min Herre! (sagte) Hvad er der nu paa Færde?

Hearde

Heardcastle.

Jeg troer, min Herre! at De er overbevist om, at intet levende Menneſke burde være mere velkommen, end Deres Faders Søn, min Herre! Jeg haaber, De er overbevist derom.

Marlow.

Af mit ganſke Hierte! min Herre! Jeg lader mig ikke meget nøde. I Almindelighed mager jeg det ſaa, at min Faders Søn er velkommen, hvor han ogsaa kommer.

Heardcastle.

Det troer jeg, De gjør, min Herre! Min Siel gjør jeg ſaa! Men endſkiønt jeg ikke ſiger noget om Deres egen Opførelſe, ſaa kan jeg ikke tie med Deres Folkes; den er utaalelig. Deres Opførelſe i at drikke giver et meget ſlet Exempel her i Huſet, det forſikrer jeg Dem.

Marlow.

Jeg forſikrer Dem, gode Herre! at det ikke er min Skyld. Dersom de ikke drikke ſaaledes ſom de bør, ſaa ere de at laſte. Jeg beſalede dem, ikke at ſpare Kielderen, det forſikrer jeg Dem. (gaaer til Side) Hør hid! lad en af mine Tienere komme op. (til ham) Mit ſakte Forſæt var, at, ſaaſom jeg ikke drikker ſelv, ſaa ſkulde de bøde paa min Mangel dernede.

Heardcastle.

Saa de har Deres Befaling for hvad de gjøre. Nu er jeg tilfreds.

Marlow.

Ja viſt har de. De ſkal høre det af en af dem ſelv.

Fierde

Femte Scene.

De Forrige. En drukken Tiener.

Marlow.

Er det dig, Jeremias? Kom nærmere. Hvad Befaling har jeg givet Jer? Blev det Jer ikke sagt, at drikke frisk, og at forlange, hvad I troede var til Husets Vel.

Heardcastle (sagte).

Min Taalmodighed begynder at forgaae.

Jeremias.

Med Herrens gunstige Tilladelse Piger og Biin for bestandig! Skönt jeg kun er Tiener, saa er jeg saa god som enhver anden. Jeg vil for alting ikke drikke for Maaltidet — Gode Drikkevarer svømme bedre ovenpaa et godt Aftensmaaltid — men et godt Aftensmaaltid vil ikke svømme ovenpaa gode Drikkevarer (hikser) det kan De troe, gode Herre —

(gaaer.)

Siette Scene.

Heardcastle. Marlow.

Marlow.

De seer, min gamle Ven, at Karlen er saa fuld, som han vel kan være. Jeg veed ikke hvad De kan forlange meer, med mindre De vil have den arme Dievel druknet i en Øltønde.

Heardcastle.

For Fanden! han vil gjøre mig reent gal, ifald jeg tvinger mig længere. Hr. Marlow! jeg har i mere
end

end fire Timer underkaster mig Deres Uforstammenhed. Jeg seer ingen Rimelighed i, at den vil faae Ende. Jeg har nu besluttet at være Herre her, og jeg ønsker, at De og Deres fordrukne Paf vil strax rømme mit Huus.

Marlow.

Rømme Deres Huus! — det er vist Deres Spas, min gode Ven! Hvorledes, da jeg gjør alt, hvad jeg kan, for at behage Dem?

Heardcastle.

Jeg kan lade Dem vide, min Herre! at De ikke behager mig. Jeg ønsker derfor, at De vil forlade mit Huus.

Marlow.

Det kan sikkerlig dog ikke være Deres Alvor. Paa denne Tid om Aftenen, og saadan en Aften! De har allene i Sinde at spøge med mig.

Heardcastle.

Det er mit Alvor, siger jeg Dem. Og nu, jeg er bleven varm, saa siger jeg Dem, at dette er mit Huus, og jeg befaler Dem strax at forlade det.

Marlow.

Ha ha ha! Lusen hoster! Jeg gaaer ikke et Skridt, det forsikrer jeg Dem. (i en alvorlig Tone) Dette Jeres Huus! — det er mit Huus — mit Huus er det — mit, saalænge jeg har Lyst at blive her. Hvad Rettighed har J, min Herre! til at byde mig forlade dette Huus? — Aldrig saa jeg saadan en Uforstammed før.

Heard-

Heardcastle.

Jeg ikke heller — gid jeg blive dødsens, om jeg gjorde! At komme hid i mit Huus, forlange hvad han har Lyst til, at jage mig ud af min egen Stool, at fornærme min Familie, at befale sine Tienere at drikke dem fulde, og siden sige til mig: "Det er mit Huus, min Herre!" Ved alt hvad der kaldes Ufor-
 skammenhed, jeg maae ret lee ad det. Ha ha ha! Jeg beder, min Herre! (spottende) da De tager Huset, hvad synes De da om at tage Resten af Møblerne? Der er et Par Sølv Lysfager, et Fyrfad, og her er et Par messingbeslagne Ildpustere; maaskee kan De ogsaa have Lyst til dem?

Marlow.

Bring mig Deres Regning, min Herre! bring mig Deres Regning, og lad os ikke spille flere Ord herpaa.

Heardcastle.

Her er ogsaa en Samling af Kobberstykker. Hvad synes Dem om den forlorne Søn's Historie til at pynte Deres eget Bærelse med?

Marlow.

Bring mig Deres Regning, siger jeg, saa vil jeg strax forlade Deres Helvedes Huus.

Heardcastle.

Saa er der ogsaa et Mahognie Bord, som De kan speile sig i.

Marlow.

Min Regning, siger jeg.

Heard-

Heardcastle.

Jeg havde nær glemt den store Lænestoel til en god Sovn efter et godt Maaltid.

Marlow.

For Satan! bring mig min Regning, siger jeg; lad det faae Ende.

Heardcastle.

Unge Menneſke! unge Menneſke! I Deres Faders Brev til mig blev der mig tilmeldet, at jeg ſkulde faae et veſkabt, beſſedent, unge Menneſke at ſee, ſom vilde aſlægge Beſøgelse her; men jeg finder, at han er ikke meget bedre end en Nar og Fruentimmerjæger. Men han vil ſnart være her, og ſkal faae mere deraf at vide. (gaaer.)

Endende Scene.

Marlow, ſiden Fruen Trine.

Marlow.

Hvad er dette? Jeg har dog vel ikke taget Feil af Huſet? Alting ſeer ud ſom i et Gieſtgiverhuus. Folkene ſtrige: Nu kommer jeg! nu kommer jeg! Opvartningen er toſſet, og Kiøderpigen ſelv beſtyrker mig deri. — Men ſee, der er hun. Hun vil kunne give mig nærmere Underretning. — Hvorfor ſaa haſtig, Varn? Et Ord.

Trine.

Lad det da være ſnart. Jeg har Haſtværk. — (ſagte) Jeg troer, han begynder at blive ſin Feiltagelse vaer; men det er endnu for tidlig at aabenbare ham Bedrageriet.

Marlow.

Marlow.

Jeg beder, min Glut! svar mig paa et Spørgsmaal. Hvad er De, og hvad kan Deres Forretning her i Huset være?

Erine.

Jeg er i Slægt med Familien.

Marlow.

Hvorledes? En fattig Slægtning?

Erine.

Ja, min Herre! En fattig Slægtning, bestemt til at bære Nøglerne, og at sørge for, at Giesterne ikke skal savne noget, af hvad der staar i min Magt at give.

Marlow.

Det vil sige, De agerer Kiølderpige her i dette Giestgiverhuus.

Erine.

O Himmel! — hvem har sat Dem det i Hovedet? En af de bedste Familier her i Egnen holde Giestgiverhuus! Ha ha ha! Den gamle Heardecastles Huus et Giestgiverhuus!

Marlow.

Hr. Heardecastles Huus! Er dette Huus Hr. Heardecastles Huus, mit Varn?

Erine.

Visselig. Hvis skulde det ellers være?

Marlow.

Saa er da ogsaa alting ude, og jeg er bleven bandsat bedraget. O! at jeg har været saa forbandet dum! Man vil lee mig ud over hele Byen; man vil stierre mig ud i Træe, og sælge mig paa Gader og

Stræder. O! tage dette Huus, fremfor alle andre, an for et Giestgiverhuus, og min Faders gamle Ben for en Giestgiver! Han maae ret antage mig for en uforkammet Skryder. Hvilken toffet Grønskolling sæler jeg selv at jeg er! Gid jeg blive hængt, om jeg ikke ogsaa har taget Feil af Dem, og antaget Dem for en Kielderpige.

Erine.

Bevare mig! bevare mig! Jeg er vis paa, der er intet i min Opførsel, som kunde sætte mig i Ligning med det Slags.

Marlow.

Intet, min Smukke! aldeles intet. Men jeg var kommen i med at tage Feil, og jeg kunde ikke andet end tage Feil af Dem ogsaa. Min Dumhed saae alting fra den gale Side. Jeg tog Deres Omsorg an for Fripostighed, og Deres Uskyldighed for Tilløkkelse. Men nu er det forbi — Man skal aldrig mere see mit Ansigt her i Huset.

Erine.

Jeg haaber, min Herve! at jeg ikke har fortørnet Dem. Det skulde gjøre mig inderlig ondt, at have fornærmet en Cavaleer, som har været saa høflig, og sagt mig saa mange smukke Ting. Det vilde vist fortryde mig, (lader, som hun græder) om han for min Skyld forlod Familien, det skulde vist angre mig. Onde Mennecker kunde lægge det ilde ud, da jeg ingen andre Midler har, end min Caracteer.

Marlow.

Ved Himlen! hun græder. Det er det første Beviis paa Omhed, jeg nogentid har saaet af et dyd-

digt

digst Fruentimmer, og det rører mig. (til hende) Forlad mig, min elskelige Pige! De er den eeneste Person af Familien, jeg forlader med Bedrøvelse. Men, for at tale oprigtig med Dem: Forskiellen paa vores Herkomst, Formue og Opdragelse gjør en æragtig Forbindelse umuelig; og hos mig kan den Tanke aldrig opstaae, at forføre Uskyldigheden, som sætter Lid til min Ære, eller at bringe Fordærvelse over den, hvis eeneste Brøde var, at være alt for elskelig.

Erine (sagte).

Edle Mand! jeg begynder nu at beundre ham. (til ham) Men jeg er vis paa, at min Familie er lige saa god som Frøken Erines; og endskiønt jeg er fattig, saa er det ingen stor Ulykke for et nøisomt Sind. Og jeg har aldrig troet, indtil dette Øieblik, at det var et Onde, at mangle Midler.

Marlow.

Og hvorfor nu, min vakre Uskyldighed?

Erine.

Ah! jeg vilde give 1000 Rd. til, at det ikke var saa; men nu hader jeg Fattigdom, fordi den voldder saadan en Afstand imellem mig og en vis En.

Marlow (sagte).

Denne Uskyldighed fortryller mig. Hvis jeg bliver her længere, er jeg forløren. Jeg maae gjør Vold paa mig, og forlade hende. (til hende) Deres Partiskhed til mit Beste, min Smukke! rører mig overmaade; og hvis jeg levede for mig selv allene, kunde jeg let bestemme mit Valg. Men jeg skylder Folkets Dom og min Faders Myndighed alt for meget, saa

at — jeg kan neppe sige det — det rører mig.
Farvel. (gaaer.)

Erine.

Jeg har ikke kiendt Halydeelen af hans Fortiener, førend nu. Han skal ikke reise, hvis jeg ellers har Magt og besidder Konst til at holde ham tilbage. Jeg vil blive ved at vedligeholde den Carakteer, i hvilken jeg gjorde min Erobring, og betage min Fader sin Vildfarelse, som maaskee vil lee ham ud, og derved faae ham til at forandre sin Beslutning. (gaaer.)

Ottende Scene.

Tony. Frøken Constance, siden Frue
Heardcastle.

Tony.

So! en anden gang kan I selv stiele. Jeg har gjort min Pligt. Hun har faaet Juvelerne igien, den Ting er vis nok; men hun troer, at det var en Feiltagelse af Folkene.

Constance.

Men, min bedste Fætter! De vil vist ikke forlade os i denne vores Ulykke. Dersom hun merker det ringeste, at jeg vil tage Flugten, vil jeg vist blive indstuttet, eller sendt til min gamle Fætter, hvilket endnu er ti gange værre.

Tony.

Ja vist, alle Slags Tanter ere forbandede slemme Tingester. Men hvad kan jeg da gjøre? Jeg har skaffet Jer et Par Heste, som vil flyve afsted som en Vind; og jeg er vis paa, De ikke kan nægte, at jeg

jeg har gjort Cour til Dem i hendes Naasyn. Men see, der kommer hun. Vi maae igien kareffere hinanden, at hun ikke skal fatte Mistanke om os.

(trækker sig lidt tilbage, og synes at kareffere hinanden.)

Fruen.

Jeg var i Sandhed ret angst; men min Søn har sagt mig, at det var en Feiltagelse af Folkene. Dog bliver jeg ikke roelig, førend de virkelig ere givte. Lad hende saa selv tage hendes Midler. Men hvad seer jeg! de kareffere hinanden. Jeg har ikke seet Tony saa levende før. Aha! har jeg fanget Jer, mine rare Duer! Hvad! nebbes! verle stiaalne Die-kast og afbrudt Mundhuggen.

Tony.

Ah! hvad Mundhuggerie angaaer, Moder! saa mundhugges vi lidt nu og da; men vi elske hinanden ikke mindre derfor.

Fruen.

Go mere man stænker Vand paa Steenkul, jo bedre de brænde.

Constance.

Fætter Tony lover at holde os herefter mere med Selskab hjemme. Han skal i Sandhed ikke mere forlade os. Du vil dog ikke forlade os, Tony, vil en?

Tony.

O! det er et vakkert Dyr! Nei, jeg vil hellere lade min Hest sidde i et Moras, end forlade Dem, naar De saaledes smiler til een — Deres Latter gjør Dem saa nydelig.

Constance.

Behagelige Hr. Fætter! hvem kan andet end beundre denne naturlige Munterhed, disse behagelige, brede, røde, tankeløse (klapper ham paa kinden.) Ah! det er et smukt Ansigt!

Fruen.

Undige Ufkyldighed!

Tony.

Jeg er vis paa, jeg stedse har elsket Cousine Constances Kaninsine og hendes rare lange Fingre, som dreie sig snart den, snart hin Vej, ligesom en Spole.

Fruen.

Ah! hun vil indtage Fuglene paa Træet. Jeg har aldrig før været saa lykkelig. Min Knøs slægter sin Fader, stakkels Lumpkins, lys levende paa. Suvenerne skal usfortøvet være dine, min bedste Constance! Du skal have dem. Er det ikke en sød Dreng, min Nære? I skal have Bryllup i Morgen, og jeg vil opsætte Resten af hans Opdragelse til en mere beqvem Leilighed.

Niende Scene.

De Forrige. Diggory.

Diggory.

Hvor er Junkeren? Jeg har faaet et Brev til Junkeren.

Tony.

Hly min Mama det. Hun læser først alle mine Breve.

Diggo.

Diggory.

Jeg har Ordre at levere det i Deres egen Haand.

Tony.

Hvem kommer det fra?

Diggory.

Det maae Junkeren selv spørge Brevet ab.

Tony.

Jeg ønskede gierne at vide, endskiønt —

(vender Brevet, og begaber det for og bag.)

Constance (sagte).

Jeg er forloren, ulykkelig! Det er et Brev til ham fra Hastings. Jeg kiender Haanden. Dersom min Tante faaer det at see, ere vi ulykkelige for evig. Jeg vil sige hende noget at bestille, om jeg kan. (til Fruen) Men jeg har ikke fortalt Dem min Fætters spidsfindige Svar for nylig til Hr. Marlow. Vi loe — vi loe saa hiertelig — De maae vide — Behag at trine lidt til Elde, thi han maae ikke høre os.

(de tale sammen.)

Tony (maaber).

Hvilke forbandede Kragetæer! Aldrig saae jeg Mage dertil. Trykt Skrift kan jeg meget godt læse. Men her er saadanne Hager, Kroger og Snurrefisker, at man neppe kan skille Hovedet fra Halsen. Til Antonius Lumpkin, Herremand. Det er meget underligt, jeg kan ret godt læse uden paa mine Breve, hvor mit eget Navn staaer. Men naar jeg brækker det, saa er det klart — Wa! det er haardt, meget haardt; thi det Indvortes af Brevet er altid Floden af Brevoverlingen.

Fruen.

Ha, ha ha! det er ret artig. Saa at min Søn er alt for klog for Philosophen.

Constance.

Ja, Frue. Men De maae høre det øvrige. Kom lidt nærmere herhid til denne Side, ellers kan han let høre os. De skal høre, hvorledes han forvirrede ham igien.

Fruen.

Men det forekommer mig, som om han selv er særdeles forvirret.

Tony

(Stedse maabende).

Det er en fordomt bagvendt Haand. Bogstaverne see ud som de vare beskienkede. (læser) "Min Herre!" Ja, det er det. Saa er der et M og et E og et S, men enten det paafølgende er X eller R, det kan jeg, Dievlen komme efter det, ikke sige.

Fruen.

Hvad er det, min Nare? Kan jeg være dig behjelpelig?

Constance.

Tillad, Tante! lad mig læse det; der er ingen, som kan læse Kragetæer bedre end jeg. (snapper Brevet fra hende) Veed De, hvem det er fra?

Tony.

Nei, ikke uden det skulde være fra Dick Ginges, Graadseren.

Constance.

Ja, det er det ogsaa. (lader som hun læser) Min fiere Junker! jeg haaber De befinder sig vel, saaledes
som

som jeg i dette Dieblif gjør. Den Kavaleer i Scha-
febagklubben har rigtig stækket Bingerne paa den Goo-
segrens Kavaleer — den underlige — hm — under-
lige Batalie — hm — det lange Slagsmaal — hm
— det er det alt — det er altsammen om Haner og
Slagsmaal; det er ikke af nogen Betydenhed. See
der, giem det, giem det.

(putter det froskede Brev til ham.)

Tony.

Men jeg kan fortælle Dem, Frøken! at det alt-
sammen er af yderste Vigtighed. Jeg vilde ikke miste
Nesten af det for en Dukat. See der, Moder! kan
hun komme ud af det. Af ingen Betydning.

(giver Fruen Brevet.)

Fruen.

Hvad er det! (læser) Min Herre! jeg venter
nu efter Frøken Constance med en Postchaise med fire
Heste for ved Enden af Haugen. Da jeg finder mine
Heste uskiftede til at gjøre Reisen, haaber jeg, De vil
understøtte os med et Par friske Heste, som De lo-
vede. Tilfærdighed er nødvendig, da ellers den Her,
— ja Her — Deres Moder vil have os mistænkt.
Deres Hastings. — Jeg gaaer fra Forstanden. Mit
Naserie kvæler mig.

Constance.

Jeg haaber, Tante! at De nogle faa Dieblif vil
holde inde med Deres Brede, og ikke beskylde mig for
den mindste Uforsammenhed, eller noget utilbørligt
Anslag, som angaaer en anden.

Fruen

(neier meget dybt).

Vel talt, Frøken! De er meget mirakuløs høflig og indtagende, og De er Høflighed og Forsigtighed selv i højeste Grad, Frøken! (forandrer Tønen) Og du lange vanskabte Dumrian, som neppe har Forstand nok til, at lukke Munden, naar det regner, var du ogsaa allieret imod mig? Men jeg skal tilintetgjøre alle Jeres Anslag i et Dieblisk. Hvad Jer angaaer, Frøken! siden I har et Par friske Heste ved Haanden, saa vilde det være barbarisk, at lade dem være kommet forgieves. Derfor, om I saa behager, i Stedet for at tage Flugten med Jeres Springsyr, saa lav Jer strax til, at tage afsted med mig. Jeres gamle Faster Pedigree vil endnu bedre passe paa Jer, det er jeg forvissat om. Du Monsieur skal ogsaa sætte dig til Hest og ledsage os paa Veien. Hør hid Thomas, Roger, Diggory — Jeg skal vise Jer, at jeg sørger bedre for Jeres Bæste, end I selv. (gaaer.)

Tiende Scene.

Frøken Constance. Tony.

Constance.

Saa, nu er jeg aldeles ulykkelig.

Tony.

Ja, det er vist nok.

Constance.

Hvad kunde man andet vente sig ved at give sig af med saadan en dum Nar, uagtet alle de Bink og Tegn, jeg gjorde til ham.

Tony.

Tony.

Himlen bevare os, Frøken! Det var Deres egen Behændighed, og ikke min Dumbhed, som gjorde Dem den Tieneste. De var saa subtil og behændig med Deres Shakebags og Goosegreens, at jeg aldrig kunde forestille mig, at det var Spilfægterier.

Ellevte Scene.

De Forrige. Hastings, siden Marlow.

Hastings.

Jeg hører af min Tiener, min Herre! at De har viist mit Brev, og forraadt os. Var det vel gjort, min unge Herre?

Tony.

Der har vi ham ogsaa. Spørg Frøkenen, hvem der forraadede Dem. For Pokker! det var hendes eget Arbeide, og ikke mit.

Marlow.

Jo, jeg er artig bleven snydt her iblandt dem. Sat blot for Foragt, ilde medhandlet, forhaanet, fornærmet, beleet.

Tony.

Der har vi endnu een. Man skal see, at Daarøfisten er bleven brækket op.

Constance.

Og der seer De den Herre, som vi alle ere Takskyldige.

Marlow.

Hvad kan jeg vel sige til ham, da han ikke er andet end en Dreng, en Tasse, hvis Uvidenhed og Alder beskytter ham.

Hastings.

Feiltagelserne.

Hastings.

En stakkels foragtelig Flegel, som ingen Forbedring bider paa.

Constance.

Da som dog har Behændighed og Ondskab nok til at glæde sig over vores Forlegenhed.

Hastings.

En følelsesløs Klods.

Marlow.

Fuld af Skielmsstykker og Ondskab.

Tony.

O hvad! — gid jeg blive tumelumske, om jeg ikke vil binde an med dem, een efter den anden — med Floretter.

Marlow.

Hvad ham angaaer, er han ikke min Brede værdig; men Deres Opførsel, Hr. Hastings! æsker en Forklaring. Du var underrettet om min Feiltagelse, og vilde dog ikke advare mig.

Hastings.

Er her nu Tid til Forklaring, da jeg selv er piint og plaget ved et feilslaget Haab? Det er ikke venstabelig, Hr. Marlow.

Marlow.

Min Herre —

Constance.

Vi havde ingenlunde i Sinde at skule Deres Feiltagelse, sørend det var for sildig at advare Dem. Vær roelig.

Tolvte

Tolvte Scene.

De Forrige. En Tiener.

Tieneren.

Min Frue lader bede, at De strax vil være færdig, Frøken! Hestene ere forspændte. Deres Hat og øvrige Sager ligge i næste Værelse. Vi skal endnu reise fem Mil inden i Morgen. (gaaer.)

Constance.

Godt, godt. Jeg skal strax komme.

Marlow

(til Hastings).

Var det smukt, min Herre! at være behjælpelig i at gjøre mig latterlig? At sætte mig blot for alle mine Bekjendteres Brede? Vær vis paa, min Herre! at jeg vil fordre Forklaring.

Hastings.

Var det vel gjort, min Herre! siden vi tale om deslige Ting, at overlevere til en andens Omsorg, hvad jeg fortroede Dem allene?

Constance.

Hr. Hastings! Hr. Marlow! hvorfor vil De forøge min Ulykke ved denne ugrundede Trætte? Jeg besvær Dem, jeg bønfaller.

En Tiener.

Her er Deres Rejsekappe, Frøken! Min Frue er utaalmelig. (gaaer.)

Constance.

Nu kommer jeg. Jeg beder, vær roelige. Dersom jeg forlader Dem i denne Tilstand, vil jeg vist døe af Sorg.

En

En Tiener.

Deres Biste og Handsker, Frøken! Vognen bier paa Dem.

Constance.

O! Hr. Marlow! dersom De vidste, hvad for et Optrin af Evang og Ondskab, der forestaaer mig, saa er jeg vis paa, det vilde forvandle Deres Brede til Medynk.

Marlow.

Forskjellige Sindslidelser have saaledes fortumlet mig, at jeg selv ikke veed, hvad jeg gjør. Forlad, Frøken! Hastings! forlad mig! Du kender mit haastige Sind, og burde ikke forbitte mig.

Hastings.

Min pinefulde Tilstand er min eeneste Undskyldning.

Constance.

Godt, min beste Hastings! Dersom De har den Agt for mig, som jeg troer, og er vis paa De har, saa vil Deres Bestandighed i tre Aar forøge Lykkeligheden af vores tilkommende Forening, dersom —

Fruen (indensfor).

Frøken Constance. Constance, siger jeg.

Constance.

Nu kommer jeg. Constance, husk vel paa, at Constance er Bestandighed, og at Constance er Ordet.

(gaaer.)

Hastings.

O! mit Hierte! hvor kan jeg taale det, at være Lykken saa nær, og sliq en Lykke!

Marlow.

Marlow (til Tony).

Der seer De nu Virkningen, unge Herre! af Deres Narrestreger. Hvad der var Forlystelse for Dem, er her feilslaget Haab, og næsten Ulykke.

Tony

(som har staaet og pønsket).

Nu for Fanden! nu har jeg det. Her er det. Giv mig Jeres Hænder. Deres og Deres, min arme Stakkell — Heida! mine Støvler. Mød mig om to Timer nede ved Enden af Haugen; og hvis De ikke finder, at Tony Lumpkin har et bedre Gemyt, end De troede, saa vil jeg give Dem Lov at tage min bedste Hest og Bett Bouncer til Opreisning. Følg med. Mine Støvler, heida!

(Han gaaer.)

Ende paa den fjerde Akt.



Femte



F e m t e A k t.

Første Scene.

Hastings. En Tiener.

Hastings.

Du saae, at den gamle Frue og Frøken Constances
tog afsked, siger du?

Tieneren.

Ja, naadige Herre! De reiste bort i en Post-
kareth, og den unge Junker fulgte dem til Hest. De
ere nu ved denne Time fem Mil borte.

Hastings.

Saa er alt mit Haab ude.

Tieneren.

Ja, min Herre! den gamle Hr. Charles Marlows
er ankommen. Han og vores gamle Herre har leet
næsten en heel Time ad Hr. Marlows Feiltagelser.
De komme nu strax herhid.

Hastings.

Jeg vil ikke lade mig see. Nu vil jeg gaae til
mit unyttige Møde ved Enden af Haugen. Nu er
det omtrent paa Tiden.

(Gaaer, og Tieneren til den anden Side.)

Anden

Anden Scene.

Sir Charles. Heardcastle.

Heardcastle.

Ha ha ha! den myndige Tone, i hvilken han frembragte alle sine høie Befalinger.

Sir Charles.

Og den Tilbageholdenhed, med hvilken jeg kan forestille mig, han modtog alle dine Tilbud.

Heardcastle.

Og han maae dog være bleven noget mere vaer hos mig, end hos en almindelig Vert.

Sir Charles.

Ja vist. Han tog dig for en ualmindelig Vert. Ha ha ha!

Heardcastle.

Godt. Jeg er alt for fornøiet til at tænke paa andet end Glæde. Ja, min beste Ven! denne Foreening imellem vores Familier vil gjøre vores personlige Benskab arveligt. Og flønt min Datters Formue kun er liden —

Sir Charles.

Hvad! taler du om Formue til mig? Min Søn er allerede i Besiddelse af mere end nok, og kan ikke mangle andet end en god og dydig Pige til at deele hans Lyksalighed med, og til at forøge den. Dersom de kan lide hinanden, som du siger de kan —

Heardcastle.

Med dit Dersom. Jeg siger dig jo, de kan lide hinanden. Min Datter har selv fortalt mig det.

H

Sir

Sir Charles.

Men du veed, Piger ere tilbøielige til at smigre sig selv.

Heardcastle.

Jeg har seet ham trykke hendes Haand med den største Hefstighed — Og see, der kommer han for at stille dig af med dine Menner og dine Dersommer.

Tredie Scene.

De Forrige. Marlow.

Marlow.

Jeg kommer, for endnu engang at bede Dem om Forladelse for min besynderlige Opførsel. Jeg kan neppe tænke paa min Uforskammenhed uden Undseelse.

Heardcastle.

Ah! min Søn! Bagatel. De tager det alt for alvorligt. Et Par Timers Patter med min Datter vil bringe alting i Stand igien. Hun vil ikke lide Dem mindre derfor.

Marlow.

Jeg vil altid være stolt af hendes Bisald, min Herre!

Heardcastle.

Bisald er kun et foldt Ord, Hr. Marlow! Dersom jeg ikke bedrager mig, saa har De mere end hendes Bisald. De forstaaer mig.

Marlow.

Den Lykke har jeg ikke, min Herre!

Heardcastle.

Kom, min Søn! jeg er en gammel Dreng, og veed hvilket er hvilket saa godt som de, der ere yngre.

Jeg

Jeg veed, hvad der er foregaaet imellem dem. Men
tyé.

Marlow.

Visselig, min Herre! der er ikke foregaaet det
ringeste imellem os, intet uden den dybeste Verbødig-
hed fra min Side, og den største Tilbageholdenhed fra
hendes. De maae ikke troe, min Herre! at min Ufor-
skammenhed har hiemsøgt den øvrige Deel af Familien.

Heardcastle.

Uforskammenhed! — Nei, det siger jeg ikke
heller — Ikke aldeles Uforskammenhed — hvorvel
Niger nok holde af, at man spørger med dem, og og-
saa undertiden at man frammer dem lidt. Det er
ikke Sabel, hvad hun har fortalt mig, det forsikrer
jeg Dem.

Marlow.

Jeg har ikke givet hende den ringeste Anledning.

Heardcastle.

Gødt, godt. Jeg holder nok af Beskedenhed paa
sit rette Sted; men dette er overdreven, min unge
Herre! Vær oprigtig. Deres Fader og jeg vil holde
desmere af Dem derfor.

Marlow.

Gid jeg maae døe, min Herre! hvis jeg nogen-
tid —

Heardcastle.

Jeg siger Dem jo, at De ikke mishager hende;
og jeg er vis paa, at De ogsaa kan lide hende —

Marlow.

Min kiære Herre — jeg besværlig Dem —

Heardcastle.

Jeg kan ikke see nogen Narjag, hvorfor De ikke skulde blive saa hastig foreenede, som Præsten kan sammenknytte dem.

Marlow.

Men hør mig dog, min Herre —

Heardcastle.

Deres Fader samtykker Parriet, jeg bifalder det, og ethvert Dieblifs Ophold vil være et Uheld, som —

Marlow.

Men, hvorfor vil De ikke høre mig? Ved alt hvad helligt er! jeg har aldrig givet Frøken Trine det ringeste Tegn paa min Verbødighed, eller meget mindre det mindste Bink, hvoraf hun kunde troe, jeg havde Godhed for hende. Vi have kun havt een Sammenkomst, og den var formelig, beskeden og uegenlytlig.

Heardcastle (sagte).

Denne Knægts formelige, beskedne Uforfæmmedhed er uundstaelig.

Sir Charles.

Og du har aldrig trykket hendes Haand, eller gjort hende nogen Forsikring?

Marlow.

Det skal Himlen være mit Vidne! Jeg kom herhid for at opfylde Deres Befaling. Jeg saae Frøkenen uden at blive indtaget, og forlod hende uden at det kostede mig noget. Jeg haaber, at De ikke forlanger flere Prøver paa Lydighed, eller vil hindre mig i at forlade et Hus, hvor jeg lider saa mange Udmygelser. (gaaer.)

Sir

Sir Charles.

Det oprigtige Udſeende, han forlod os med, ſætter mig i Forundring.

Heardcaſtle.

Og jeg er forundret over den overlagte Driftighed i hans Forſikringer.

Sir Charles.

Jeg tør ſætte mit Liv og Værdi til Pandt paa hans Sanddruehed.

Heardcaſtle.

Her kommer min Datter, og jeg vil vove min Lykſalighed paa hendes Sandsærdighed.

Fjerde Scene.

De Forrige. Fruen Irine.

Heardcaſtle.

Irine! kom hid, mit Barn! Svar os oprigtig og uden Tilbageholdenhed. Har Hr. Marlow gjort dig noget Kierlighedsandrag?

Irine.

Dette Spørgſmaal ſkeer meget pludſelig; men ſiden De forlanger Oprigtighed uden Tilbageholdenhed — ſaa troer jeg han har —

Heardcaſtle

(til Sir Charles).

Der hører De.

Sir Charles.

Forlad, Fruen! Har De og min Søn haft meer end een Sammenkomſt?

Irine.

Ja, min Herre! adſkillige.

Heardcastle

(til Sir Charles).

Der hører De.

Sir Charles.

Men bevidnede han Dem nogen Hengivenhed?

Trine.

Han forsikrede mig om en stedsevarende.

Sir Charles.

Talte han om Kierlighed?

Trine.

Meget, min Herre!

Sir Charles.

Det er forunderligt! Og altsammen formelig?

Trine.

Formelig.

Heardcastle.

Nu haaber jeg, min Ven! De er fyldestgjort.

Sir Charles.

Hvorledes opførte han sig, Frøken?

Trine.

Som de fleste Elskere af Profession. Han sagde mange forbindtlige Ting om mit Ansigt; talte meget om hans Mangel paa Fortienester, og om mines Mangfoldighed; talte lidt om sit Hierte, holdt en kort tragisk Tale, og endede med en foregiven Henrykkelse.

Sir Charles.

Nu er jeg virkelig fuldkommen overbevist. Jeg veed, at hans Opsørsel blandt Fruentimmer er anstændig og ydmyg. Denne foregivne naragtige sværmeriske Udfærd ligner ham aldeles ikke; og jeg er vis paa, at han aldrig har sat for det Skilderte.

Trine.

Trine.

Men hvad, min Herre! om jeg i Deres eget
Paasyn overtødede Dem om min Opriktighed? Der-
som De og min Fader om en halv Time vil skule
dem bag denne Skierm, saa skal De høre ham i egen
Person at tilstaae sin Kierlighed.

Sir Charles.

Det er jeg fornøjet med. Og dersom jeg finder
han er saaledes, som De har beskrevet ham, saa er al
min Lykkelighed, jeg spaaede mig af ham, til Ende.

(gaaer.)

Trine.

Og dersom De ikke finder ham saaledes, som jeg
har beskrevet ham — saa frygter jeg for, at min Lyk-
selighed aldrig vil have nogen Begyndelse.

(gaaer.)

Femte Scene.

(Skuepladsen forestiller Enden af Haugen.)

Hastings, siden Tony (med Stovler og Sporer).

Hastings.

Hvilken Tøse jeg er, at vente her efter et Men-
neske, som efter al Sandsynlighed søger en Fornøielse
i at quæle mig! Han har aldrig havt i Sinde at
holde Ord, derfor vil jeg ikke heller vente længere. —
Hvad seer jeg! Der er han, og maaskee han bringer
mig Tidender fra min Constance. (Tony kommer ind.)
Min ærlige Junker! nu seer jeg, De er en ordhol-
dende Mand. Det ligner Benskab.

Tony.

Ja, jeg er Deres Ven, og den bedste Ven De har i hele Verden, naar De faaer alting at vide. Smidlertid er den Niden ved Natterider forbandet fiedsommelig. Det har rystet mig værre end en Kareth.

Hastings.

Men hvorledes? Hvor forlod De Deres Rejsende? Ere de i Sikkerhed? Ere de i Huus?

Tony.

Fem Miil i halvtredie Time er ikke saa slet fiort. De stakkels Væster har dampet for det. Gid jeg blive flaaet, om jeg ikke før reed ti Miil efter en Ræv, end to Miil med saadant Tøi.

Hastings.

Godt. Men hvor har De gjort af Damerne? Jeg dser af Utaalmodighed.

Tony.

Giort af dem? Ih! hvor skulde jeg vel gjøre af dem, uden der, hvor jeg fandt dem.

Hastings.

Det er en mørk Tale.

Tony.

Opløs mig det da. Hvad er det: Rundt om Huset, og rundt om Huset, og aldrig komme Huset nær.

Hastings.

Jeg er endnu stedse forvildet.

Tony.

Ih ja, det er det just, Menneſke! Jeg har ført dem vild. Der er intet Morads, ingen Vøl paa

paa en Miil i Omkreds, de jo kan fortælle de har prøvet.

Hastings.

Ha ha ha! jeg forstaaer. De førte dem rundt, da de troede, de kiorte fremad. Og saaledes har De omsider bragt dem hiem igjen.

Tony.

Nu skal De høre. Først førte jeg Dem ned ad Feather-bed-lane, hvor vi bleve siddende i et Morads. Derefter skumlede jeg dem over Steenbroen ved Uf and down Hall. Siden førte jeg dem hen under Galgen ved Heavy-tree Heath, og derfra indquarterede jeg dem smukt med et Svingom i Gadekiøret ved Enden af Haugen.

Hastings.

Men der er dog ingen Skade skeet, vil jeg haabe.

Tony.

Nei. Ikke andet, end min Moder er umaneerlig forskrækket. Hun troer, hun er fem Miil herfra. Hun er syg af Reisen, og Bæsterne kan neppe krybe; saa at, hvis Deres egne Heste ere tilrede, saa kan De fare afsted med min Cousine; og jeg vil lade mig hänge, om nogen Siel her kan flytte en Fod for at sætte efter Dem.

Hastings.

Min beste Ven! hvorledes skal jeg takke Dem?

Tony.

Ja, nu hedder det min beste Ven, min vakre Junker. Nyelig var det en Tasse, en Bjørneunge, og at jage Kaarden i Livet paa mig. Sid Fanden have Deres Fægten! Naar vi her i Egnen slaaes,

saa kyskes vi siden, og ere gode Venner; men om De havde jaget mig en Raarde igiennem Tarmene, saa havde jeg døet, og saa kunde I kysset Bøddelen.

Hastings.

Bekreidelsen er billig. Men jeg maae skynde mig at befrie Frøken Constance. Dersom De kan opholde den gamle Frue, saa lover jeg Dem, at jeg skal drage Omsorg for den unge.

Tony.

Frygt ikke for mig. See der kommer hun. Afsted. Hun er kommen ud af Gadekæret, og har smurt sig til lige op til Beltestedet, saa hun seer ud for neden ligesom en Havfrue.

(Hastings gaaer.)

Siette Scene.

Tony. Frue Heartcastle.

Frøuen.

O Tony! jeg er myrdet, jeg er kumplet, stødt til døde. Jeg overlever det aldrig. Det sidste Stød imod det levende Egegierde har givet mig min Rest.

Tony.

Ja, Mama! det var altsammen Deres egen Skyld. De vilde endelig reise ved Nattetider, uden at kiende en Tomme af Veien.

Frøuen.

Jeg vilde ønske, vi var hjemme igjen. Jeg har aldrig havt saa mange Ulykker paa saa kort en Reise. Ført ud i en Pøl, væltet i en Grøft, bleven siddende
i et

i et Morads, stødte til Marmelade, og tilsidst at forseile Beien. Hvor tænker du vel, vi kan være, Tony?

Tony.

Efter min Regning skulde vi være paa Crackskull Heede, henved fem Mile fra vores.

Fruen.

O Gud! det radsommeligste Sted i hele Egnen. Der fattes os allene, at vi skulde blive plyndrede, for at gjøre det til en fuldkommen Nat.

Tony.

Vær kun ikke bange, Moder! vær kun ikke bange. To af de fem, som opholdt sig her, ere hængte, og de andre tre kan ikke finde os. Bliv kun ikke bange. — Er det en Mand, som galopperer bag ved os? — Nei, det var ikke andet end et Træ. Bliv kun ikke bange.

Fruen.

Forskrækkelse vil vist dræbe mig.

Tony.

Seer De noget, som ligner en sort Hat, der rører sig bag disse Buske.

Fruen.

O Død!

Tony.

Nei, det er kun en Koe. Bliv kun ikke bange, Mama! bliv kun ikke bange.

Fruen.

Jeg seer, saa sandt jeg lever, Tony, en Mand komme os i Møde. Ja, det er saa. Dersom han bliver os vaer, er det ude med os.

Tony.

Tony (sagte).

For Fanden! det er min Stedfader, som gjør een af sine Aftentourer. (til hende) Ah! det er en Stratenrøver, med Pistolers saa lange som min Arm. En forbandet fæl Krabat.

Fruen.

Himlen beskytte os! Han kommer nærmere.

Tony.

Skul Dem bag disse Buske, og lad mig give mig i Færd med ham. Dersom der er nogen Slags Fare paa Færde, saa vil jeg hofte og raabe Hm! Naar jeg hofter, saa hold Dem vel skjult.

(Fruen bag et Træ i Baggrunden.)

Enbende Scene.

De Forrige. Heardcastle.

Heardcastle.

Hvis jeg ikke tager Feil, saa hørte jeg Folk raabe om Hielp. O Tony! er det dig? Jeg havde ikke ventet dig saa tidlig tilbage. Er din Moder og hendes Plage, din Cousine, i Sikkerhed?

Tony.

Meget sikre, hos min Faster Pedigree. Hm!

Fruen (bag Træet).

O død! jeg merker der er Fare paa Færde.

Heardcastle.

Fein Mile i tre Timer, visselig! det er alt for meget.

Tony.

Stutterieheste og villige Gemytter gjør hastige Reiser, som man pleier at sige. Hm!

Fruen

Fruen (bag Træet).

Han vil dog vel ikke gjøre den stakkels Dreng
Fortred.

Heardecastle.

Men jeg hørte en Røst her; jeg gad gjerne vide,
hvis det er, hvor den kommer fra?

Tony.

Det var mig. Jeg talte for mig selv. Jeg
sagde, at fem Mile i tre Timer var ret godt kiørt.
Hm! Ja sikkerlig var det saa. Hm! Jeg har
saaet en Slags Forkiøslelse ved at være ude i Lusten.
Vi vil gaae ind, om De saa behager. Hm!

Heardecastle.

Men om du talte med dig selv, saa kunde du
ikke svare dig selv. Jeg er vis paa, jeg hørte tvende
Stemmer, og har besluttet (med hævet Røst) at søge
den anden.

Fruen (bag ved).

O! han kommer for at søge mig op! O!

Tony.

Hvad har De nødig at gaae, naar det er, som
jeg siger? Hm! Jeg vil døe paa, at det er sandt
— hm! — jeg vil fortælle Dem det altsammen.

(holder ham tilbage.)

Heardecastle.

Jeg lader mig ikke holde tilbage, siger jeg. Du
vil jeg see ad. Det er forgieves at vente, jeg skulde
troe dig.

Fruen

(kommer løbende frem).

O Himmel! han vil dræbe mit stakkels Barn!
See der, min fiere Herre! udøv Deres Hevn paa
mig.

mig. Tag mine Penge, mit Liv, men spar det unge Menneske, spar mit Barn, isald De er medlidende.

Heardcastle.

Det er, saasandt jeg er en Synder! min Kone! Hvor kan hun komme fra, og hvad vil hun sige med alt dette?

Fruen (knæler).

Hav Medlidenhed med os, gode Herr Stratenrøver — Tag vores Penge, vores Ubre, og alt, hvad vi have, men spar vores Liv. Vi vil aldrig give Dem an, nei sandelig vil vi ikke, min gode Hr. Stratenrøver!

Heardcastle.

Jeg troer Kierlingen er gal. Hvad, Dorthe! Kiender I mig ikke?

Fruen.

Jh see, det er jo Hr. Heardcastle! Angesten gjør mig blind. Men hvem havde ventet at træffe Jer her, paa denne rødsomme Plads, saa langt fra bort Hiem? Hvad har bevæget Jer til at følge os?

Heardcastle.

J er sandelig ikke ret rigtig, Dorthe. Saa langt hiem fra, da I kun er syrritive Skridt fra Jeres egen Dør. (til Tony) Det er een af dine gamle Streger, du fortvivlede Skielm! (til hende) Kiender I ikke Vorten og Morbærtræet? Og husker I ikke Gadekæret?

Fruen.

Jo, jeg vil huske det, saa længe jeg lever. Jeg har hentet min Død i det. (til Tony) Og det er dig,

dig, Afskum! jeg har at takke for alt dette. Jeg skal lære dig at holde din Moder for Nar.

Tonn.

For Pokker, Moder! hele Sognet siger, at De har fordærvet mig, saa kan De ogsaa høste Frugten deraf.

Fruen.

Jeg skal fordærve dig, det skal jeg.

(forsølger ham ud af Skuepladsen).

Heardcastle.

Der ligger Lærdom i hans Svar. (gaaer.)

Ottende Scene.

Hastings. Fruen Constance.

Hastings.

Min dyrebare Constance! hvorfor vil De tage det i Betænkning? Dersom vi opholde os et Øieblik, saa er alting ude for evig. Fat en Slutning, og vi skal snart være saa langt borte, at hendes Ondskab ikke skal kunne naae os.

Constance.

Jeg finder det umueligt. Jeg er saa nedslaget ved de Vengstelser, jeg har lidt, at jeg er uskikket til at gaae nogen Slags Fare i Møde. To eller tre Nars Taalmodighed vil omsider krone os med Lyksalighed.

Hastings.

Saadan en kiedsommelig Opsættelse er værre end Ubestandighed. Lad os tage Flugten, min Elskelige! Lad vores Lykke tage sin Begyndelse i dette Øieblik.

Bort

Vort med Formue. Kierlighed og Nøisomhed vil gjøre det, vi eie, større end Indkomsterne af et Kongerige. Lad mig raade.

Constance.

Nei, Hr. Hastings! nei — Klogskab kommer mig endnu engang til Hielp, og jeg vil adlyde dens Bud. I et forlibt Dieblis kan man foragte Formue, men det frembringer altid en varig Fortrydelse. Jeg har besluttet at anraabe Hr. Heartcastles Medlidenhed og Retfærdighed om Hielp.

Hastings.

Men om han endogsaa har Billien, saa har han ikke Magt til at hielp Dem.

Constance.

Men han har Indflydelse; og den er det, jeg har besluttet at forlade mig paa.

Hastings.

Jeg har intet Haab. Men eftersom De vedbliver, saa maae jeg mod min Billie adlyde.

Niende Scene.

(Skuepladsen forestiller et Værelse i Heartcastles Huus.)

Sir Charles. Fruen Trine.

Sir Charles.

Hvilken Forsatning jeg er udi! Dersom det træffer ind, som De har sagt, saa vil jeg finde en strafværdig Søn. Derimod, er det sandt, hvad han siger, saa vil jeg miste hende, som jeg blandt alle Fruentimmer ønskede mig til Datter.

Trine.

Trine.

Jeg er stolt af Deres Bifald; og for at vise, jeg fortjener det, saa stil Dem derhen, som jeg har viist Dem, saa skal De høre hans udtrykkelige Erklæring. Men der kommer han.

Sir Charles.

Jeg vil hente Deres Fader, for at bringe ham her paa det bestemte Sted. (gaaer.)

Tiende Scene.

Frøken Trine. Marlow.

Marlow.

Skjønt jeg er reisesærdig, saa kommer jeg dog endnu engang for at tage Afsked. Jeg har ikke heller indtil dette Dieblif kiendt den Smerte, jeg føler ved denne Skilsmisse.

Trine

(med hendes naturlige Væsen).

Jeg troer ikke de Lidelser kan være meget store, min Herre! som De saa let kan fordrive. Een Dag eller to længere vilde maaskee formindsket Deres Uroelighed, ved at vise Dem den ringe Værd af det, De nu synes beklagelsesværdig.

Marlow (sagte).

Denne Vige forbedrer mig hvert Dieblif. (til hende) Det kan ikke være, min Smukke! Jeg har allerede alt for længe spøget med mit Hierte. Min Stoltthed selv begynder at blive min Tilbøielighed underdanig. Uligheden i Opdragelse og Formue, en Faders Brede, og mine Eigendoms Foragt begynde at

J

tabe

tabe Deres Vagt; og intet kan give mig mig selv tilbage igien, uden denne snertelige voldsomme Beslutning.

Erine.

Saa gaae da, min Herre! Jeg vil ikke længere overtale Dem til at blive her. Endskjønt min Familie er lige saa god som hendes, De kom hid for at frie til, og min Opdragelse, vil jeg haabe, er ikke slettere end hendes, hvad ere disse Fordeele da paa hendes Rigdom nær? Jeg maae staae tilbage, og lade mig nøie med det ringe Bisald af en Fortieneste, som De tilregner mig. De driver kun Spot med mig ved Deres Frierie, medens at Deres alvorlige Erngten har Penge til Diemed.

Ellevte Scene.

De Forrige. Sir Charles. Heardcastle.

Sir Charles.

Her bag denne Skjerm.

Heardcastle.

Ja, ja, gjør kun ingen Støi. Jeg tør vædde, at min Erine gjør ham tilsidst forvirret.

Marlow.

Ved Himlen, min Smukke! Penge var altid min ringeste Bekymring. Deres Skjønhed har fortryllet mit Die; thi hvo kunde see Dem, uden at blive indtaget? Men ved ethvert Dieblik, jeg taler med Dem, stieles sig nye Undigheder frem, som forhøie Maleriet, og gjør det mere fuldkomment. Hvad der i Førstningen saae ud som toffet Enfoldighed, synes

nes nu at være forfinet Uskyldighed. Hvad der forhen led til at være Frakthed, fortryller mig nu som Virkningen af uforsødet Uskyldighed og selvbevidst Dyd.

Sir Charles.

Hvad vil det sige? Han sætter mig i Forundring.

Heardcastle.

Jeg sagde Dem jo, hvorledes det vilde gaae.

Eys!

Marlow.

Jeg har nu besluttet at blive; og jeg har alt for gode Tanker om min Faders Forstand, at jeg kan tvivle om hans Samtykke, naar han saaer Dem at see.

Erine.

Nei, Hr. Marlow! jeg vil ikke, kan ikke længere overtale Dem til at blive. Kan De troe, jeg kunde taale en Forbindelse, som kunde drage ringeste Fortrydelse efter sig? Kan De troe, jeg vilde tilvende mig den mindste Fordeel af en hastig forsvindende Kierlighed, for at overvælde Dem med Skamfuldhed? Kan De troe, jeg nogentid kunde finde Smag i den Lyksalighed, som var erhvervet ved Tabet af Deres?

Marlow.

Ved alt det, som helligt er! jeg kan ingen anden Lyksalighed have, end den, det staaer i Deres Magt at forunde mig. Jeg vil aldrig føle anden Fortrydelse end den, at jeg ikke før er bleven Deres Fortienester vaer. Jeg vil blive, endogsaa imod Deres Villie. Og om De ogsaa skulde blive ved at flye mig, saa skal mine ærbødige Omhyggeligheder forsones det Uerfindige i min forrige Opsørsel.

I 2

Erine.

Erine.

Jeg maae bede Dem, min Herre! at aflade. Lad vores Bekendſkab ende, ſom det begyndte, med Ligeegyldighed. Jeg har i een Time eller to overladt mig til Letſindighed. Men alvorlig, Hr. Marlow! troer De, jeg kunde nogenſinde nedlade mig til en Forbindelſe, hvori jeg maatte blive anſeet for egen- nyttig, og De for ubetænksom? Troer De, at jeg nogentid kunde lade mig fange af en næsviis Tilbeder, ſom var vis paa ſin Erobring?

Marlow (paa Knæ).

Kan dette være Dem Borgen? Ligner dette en Tilbeder, ſom er vis paa ſin Erobring? Ligner dette en næsviis Friſer? Nei, min Smukke! ethvert Die- blik, ſom viſer mig Deres Fortienelſte, tiener kun til at forøge min Miſtrillid og Forvirring. Lad mig her vedblive —

Sir Charles.

Jeg kan ikke bære mig længer. Charles! Charles! hvor du har bedraget mig! Er dette din Lige- gyldighed, din uegenyttige Samtale?

Heardcaſtle.

Er det Deres ſolde Foragt, Deres formelige Sammenkomſt? Hvad ſvarer De nu?

Marlow.

Jeg er i lutter Forundring! Hvad kan det be- tyde?

Heardcaſtle.

Det betyder, at De kan ſige og modſige Ting, ligesom De behager; at De kan opvarte et Fruentim-

mer

mer hemmelig og fragaae det offentlig; at De fortæller os een Historie, og min Datter en anden.

Marlow.

Datter — det er Deres Frosken Datter?

Heardcastle.

Ja, min Herre! min eneste Datter, min Trine. Hvem skulde det ellers være?

Marlow.

O! for Dievelen!

Trine.

Ja, min Herre! den selvsamme lange Fælsede Frosken, som De fandt Behag i at tage mig for; (neier) hende, som De gjorde Deres Opvartning, som den mildeste, beskedneste, sølsomme, alvorlige Mand, og som den kække, vittige, behagelige Gladrer i Dammernes Klub. Ha ha ha!

Marlow.

Død! det er ikke at udholde; det er værre end Døden.

Trine.

I hvilken af Deres Karakterer vil De tillade os at opvarte Dem? Som den stammende Kavaleer, der seer mod Jorden, som taler saa høit, at man netop kan høre ham, og som hader Skinhellighed; eller til det støiende forvovne Kreatur, som holder det ud med Frue Mantrap og den gamle Frosken Widdi Buckskin til Klokken Tre om Morgen? Ha ha ha!

Marlow.

Mit forbandede fantastiske Hoved! Jeg forsøgte aldrig paa at være uforkammet, uden at jeg jo kom beskæmmet derfra. Jeg maae gaae.

Heardcastle.

Men jeg svær ved min høieste Siel, at De skal ikke. Jeg seer, at det ikke var andet end en Feiltagelse; og det glæder mig, at det er saaledes. De skal ikke, min Herre! det er mig, som siger det. Jeg veed, hun vil tilgive Dem. Vil du ikke tilgive ham, Trine? Vi ville allesammen tilgive Dem. Grist Mod, Mand!

(Marlow og Frøken Trine trække sig tilbage; hun fører ham bagest i Skuepladsen.)

Tolvte Scene.

De Forrige. Frue Heardcastle. Tony.

Frøen.

Saa de da har taget Flugten. Lad dem løbe; jeg bryder mig ikke derom.

Heardcastle.

Hvem har taget Flugten?

Frøen.

Min dydige Niece og hendes Kavaleer, Hr. Hastings, fra Byen. Han, som kom herhid med vores bestedne Frier, der staaer.

Sir Charles.

Hvem? Min ærlige Georg Hastings? Saa værdig en Karl, som der kan ligge Liv og Blod udi; og Pigen kunde aldrig have gjort et klogere Valg.

Heardcastle.

Saa er jeg paa min høieste Siel ret stolt af Forbindelsen.

Frøen.

Fruen.

Godt. Dersom han har suappet Frøkenen bort, saa har han dog ikke bortsnappet hendes Midler, som blive tilbage her i Familien, for at trøste os over hendes Tab.

Heardcastle.

J vil dog vist ikke være saa egennyttig, Dortha?

Fruen.

Ah! det er min Sag, og ikke Jeres. Men I veed jo, at naar Jeres Søn bliver myndig, og nægter at ægte sin Cousine, saa hører hendes hele Formue hende selv til.

Heardcastle.

Ja, men han er ikke myndig, og derfor har hun ikke holdt det raadeligt at bide efter hans Afslag.

Trettende Scene.

De Forrige. Hastings. Frøken Constance.

Fruen (sagte).

Hvad! alt saa hastig tilbage? Det staaer mig aldeles ikke an.

Hastings.

Lad min Forvirring være Straffen for mit sidste Forehavende, at tage Flugten med Deres Niece. Vi ere nu komne tilbage for at appellere fra Deres Retfærdighed til Deres Menneſkekierlighed. Med hendes Faders Tilladelse gjorde jeg hende allerførst min Op-

vartning; og vores Kierlighed var fra Førtningen af grundet paa Lydighed.

Constance.

Efter hans Død har jeg været nødt til at nedlade mig til Forskillelse, for at undgaae Undertrykkelse. I et letfindigt Dieblisk var jeg endog villig til at opofre min Formue, for at befaste mit Valg. Men jeg er nu kommen til mig selv igien fra min Forblindelse, og haaber det af Deres Omhed, som har været mig nægtet af Slægtskab.

Fruen.

Ho ho! det er ikke andet end en flæbende Ende af en nyemodens Roman.

Heardcastle.

Lad det være hvad det vil, saa er jeg glad ved, at de ere komne tilbage for at paatale deres Ret. — Kom hid, Tony. Afslaaer du denne Frøkens Haand, som jeg nu tilbyder dig?

Tony.

Hvad vil mit Afslag sige. De veed, at jeg ikke kan afslaae hende, førend jeg er myndig.

Heardcastle.

Da jeg troede, at det formodentlig vilde tiene til din Bedring, at jeg skulde din Alder, saa var jeg eenig med din Moder i, at holde den hemmelig. Men nu jeg seer, hun giver saa slet en Brug deraf, saa maae jeg erklære, at du har været myndig for tre Maaneder siden.

Tony.

Tony.

Myndig! Er jeg myndig, min Fader?

Heardcastle.

Alt for tre Maanedre.

Tony.

Saa skal De da faae at see den første Brug, jeg vil gjøre af min Frihed: (tager Froken Constances Haand) Gøres hermed vitterlig for alle og enhver, at jeg Antonius Lumpkin, Herremand til Blankplace, afflaaer Dem, Constantia Neville! som er løs og ledig, og som aldeles ingen Guds har, som min troe og lovlige Kone; saa at Constance Neville kan ægte hvem hun behager, og Tony Lumpkin er igien sin egen Herre.

Sir Charles.

O vakre Junker!

Hastings.

Min udkaarne Ven!

Fruen.

Min ulydige Søn!

Marlow.

Glæde, min beste Hastings! Jeg ønsker dig oprigtig til Lykke. Og kunde jeg formaae saa meget hos min lille Tyran, at hun vilde være mindre egenraadig; jeg skulde være den lykkeligste Mand paa Jorden, dersom De vilde bevise mig denne Gunst.

Hastings.

Kom, Froken! De er nu bragt til det sidste Optrin af Deres Paasund. Jeg veed, De ynder ham, og jeg er vis paa, han elsker Dem, og De maae og skal have ham.

Heardcafle

(giver dem Hænderne).

Det er ogsaa mine Ord. Og, Hr. Marlow! dersom hun bliver saa god Kone, som hun har været Datter, troer jeg ikke, De vil fortryde Kiøbet. Saa, nu til Bords, og i Morgen vil vi samle alle Sognets Fattige, og disse Feiltagelser skal krones med en glad Dag. Saa Kuss, tag hende; og saaledes som De har taget Feil af Kieresten, ønsker jeg, De aldrig maae tage Feil af Konen.



Juliane von Lindorck.



Et Skuespil i fem Akter.

Efter

Gozzi.

(David)

Personerne.

von Lindorak, Oberst.	Fr. Rosing.
Juliane von Lindorak, hans Frue.	Mad. Rosing.
Henriette von Lindorak, hans Søster.	= Preisler.
Frue von Bildorf, Julianes Moder.	= Rose.
Mariane, Julianes Kammerjomfrue, og hendes forrige Varnepige.	Ist. Winther.
von Saalstein, General, paa Pension, har kun een Arm.	Fr. Thessen.
von Saalstein, Fændrik, hans Søn.	= Preisler.
Dombraun, Feldtmarskalk (uden Vaand eller med Vaand, efter Behag).	= Schwarz.
En Adjutant.	= Duff.
Buschmann, Fændrikens Tiener.	= Kemp.
Wilhelm, Generalens Tiener.	= Beck.
Friderich, Feldtmarskalkens Tiener.	= Gielstrup.
Johan, Oberstens Tiener.	= Saabye.



Første Akt.

Skuepladsen forestiller en Sahl i Lindorafs Huus.

Første Scene.

Henriette. Mariane.

Henriette.

Det er, saa sandt som jeg lever! ret snurregt. Madame Mariane faaer ordentlig Indfald, at give mig Læreregler.

Mariane.

Nei, slet ikke, Frøken! men tale maae jeg. Jeg kan ikke længere udholde den evige Uenighed; jeg kan ikke længere med Koldfindighed see paa, at min naadige Frue Dag ud og Dag ind bliver mishandlet af Dem. Stedse bidende, tvetydige Talemaader, forhaanende Diekast, Rysten paa Hovedet, Trækken paa Skuldrene, Nynker paa Næsen — og alt det taaler hun, som om hun ikke merkede det; svarer Dem altid kiertlig og beskedent, studerer ret paa at være Dem tilpas,

og

og kan endda ikke erhverve sig Deres Venſkab. Den gode Juliane! Jeg har vugget, ledet og opdraget hende. Alle elſke og agte hende, hendes Gemal tilbeder hende —

Henriette.

Tilbeder hende? Na ja — men han vil ogsaa ſnart blive kied af denne Tilbedeſſe, tænker jeg.

Mariane (ivrig).

Nei han vil ikke. Nei ſaa i Sandhed vil han ikke, Frøen! Lad ham nu forſt komme tilbage. Vi vil ſaae at ſee, hvem af os to der beholder Ret. Med alle Deres Vagvaſkelfer og Dretuderier ſkal De dog ikke kunne ſkade hende hos Oberſten, ikke ſaa meget ſom ſaa — nei, ikke ſaa meget ſom ſaa — Og Derſom De —

Henriette

(brøder hende af).

Men Madame Mariane kunde ſkade ſin Lunge, derſom hun bliver ved at forirre ſig. Velan! ſiden hun vil min Frue Svigerinde ſaa vel; — jeg har et glad Budſkab til hende — vær hun Overbringeren — Oberſten er kommen — hendes Gemal — min Broder — den Broder, der, af Kierlighed til hende, opofrede ſin Søſter.

Mariane.

Oberſten ſkulde være kommen, og endnu ikke her?

Henriette.

Hun forlader, at hans Forretninger endnu holde ham tilbage, og at hans Pligter mod hans Gemalinde maae ſættes tilſide for hans Generals Ordre.

Mari-

Mariane.

Tør jeg troe det?

Henriette.

Om hun saa behager.

Mariane.

Men, om jeg kun ikke foraarsager hende en falsk Glæde?

Henriette.

Falsk? Det vil jeg dog ikke haabe. — Imidlertid kan hun holde sine Trylletaarer, sine smægtende Diekast, og sine forelskede Afsmægtigheder i Beredskab. Hun kan bære sig saa plump ad dermed, som hun vil. Min Broder er ingen Kiender.

Mariane.

De bliver bitter. Nu troer jeg Dem..

(Hun gaaer.)

Anden Scene.

Henriette (allene).

Den Uforstammede! Hun er sin True fuldkommen værdig. — Min Broder skal lære at kiende Jer. — Ja, Juliane! jeg hader dig og dit hele Tilhæng. — Mit Had er lige saa uforsønligt som retfærdigt. Ikke nok, at alle mine Forhaabninger og Planer bleve for din Skyld tilintetgjorte; ikke nok, at du berøvede mig min Broders Fortroelighed, Herredømmet i hans Hus, og den visse Udsigt til hans glimrende Formue — skulde du ogsaa skille mig ved min Elsker, min Saalstein? — Han var mig saa ganske hengiven —
Havde

Harde du ikke været, saa havde det smukkeste Bånd allerede foreenet os. Du Stinhellige! — Ha! om jeg nogensinde tilgiver dig det! —

Tredie Scene.

Buschmann. Henriette.

(Buschmann har sneget sig frygtfuld ind, og begynder at rømme sig.)

Henriette

(seer sig om).

Hvem er her?

Buschmann

(stiller sig forvirret an).

Underdanige Tiener! Tag ikke unaadig op, at jeg gaar saa lige til; men jeg fandt ingen i Forgemakker.

Henriette.

Hvad vil han? Hvem er han fra?

Buschmann.

Fra Hendrik von Saalftein.

Henriette.

Fra Saalftein? (giver ved et Sideblik sin Bevægelse tilkiende.) Hvem søger han?

Buschmann.

Hendes Naade.

Henriette.

Hvad for en Naade?

Buschmann.

Frue Oberstinde von Lindorak.

Henriette.

Henriette (for sig).

Ha! Troeløse! ellers vare alle dine Venner til mig, til mig!

Buschmann (for sig).

Det gaaer herligt. (Høit) Kunde Jomfruen ikke vise mig paa rette Vei?

Henriette (for sig).

Skal jeg betjene mig af dette Buds Uvidenhed? Fristelsen er stor.

Buschmann

(næsten høit, i det han klør sig bag Øret).

Ja, jeg maae vel spørge mig for et andet Sted. (Vil gaae.)

Henriette (for sig).

Det er ligemeget. Hævnjærrighed seirer over alle Opdragelsens Skrupler. (Høit) Væ lidt, min Ven!

Buschmann

(bliver staaende).

Hvad befaler De?

Henriette.

Kiender I ikke Oberstinden?

Buschmann.

Nei, Jomfrue.

Henriette.

Heller ikke hendes Svigerinde, Frøkenen?

Buschmann.

Nei, Jomfrue.

Henriette

(med et hemmelighedsfuldt Blik).

Jeres Herre er meget uforsigtig, at han i saa vigtig en Sag betiener sig af et Menneske, som ikke kiender mig. Hvor let kunde I ikke taget feil, og aabenbaret alting for En, som mindst burde vide det, og saa gjort mig uslykkelig!

R

Busch-

Buschmann (for sig).

Her er List over List. (Høit, med et toffet Smil)
 Na, naadige Frue! min Herre er ikke saa uforsigtig,
 og jeg er heller ikke saa toffet. Jeg lod kun saa, for
 at føle Deres Naade paa Tænderne. (Han seer sig over-
 alt hemmelighedsfuld om, tager et Brev op af Lommen, og
 giver hende det meget hastig.) Til Dem, naadige Frue!

Henriette (for sig).

Hvor net jeg vidste, at fange ham! (Hun bræk-
 ker og læser Brevet med Forundring og Brede.)

Buschmann (for sig).

Harde hun været mindre fin, saa havde jeg havt
 mere Møje med at narre hende. — Hvor hun knuer
 det stakkels Brev! Hvert Ord er en Krebsfloe, der
 kniber hende om Hjertet.

Henriette (for sig).

Uhorligt!

Buschmann.

Behager Deres Naade, at give mig et Svar?

Henriette.

Der skal nok komme Svar. Min Kompliment.

Buschmann (for sig).

Hun plumpede rigtig nok i. (Han gaaer.)

Fjerde Scene.

Henriette (alene).

En herlig Feiltagelse! Et allerkiereste Brev! Har
 jeg ikke altid sagt: dette Kreatur er ikke det, hun
 synes at være. Hendes smme uskyldige Væsen er kun
 en Maske. Men at finde hende saa sort, saa dybt ned-
 sunket i Laster, det overgik min Formodning. Min
 stakkels Broder! hvor jeg beklager ham! Og dog tør
 jeg

jeg ikke tie dermed. Jeg skylder hans og alles vores
 Være det. At skaae ham, var kun at beskytte La-
 sterne. Her vil jeg passe ham op — Et! — Han
 har villet overrumple os. Der er han.

Femte Scene.

Henriette. Lindorak (i Rejseklæder).

Henriette

(gaaer ham i Møde).

Velkommen, kæreste Broder!

Lindorak (tilfredig).

Det glæder mig, bedste Søster! at see dig frisk.
 Hvor er min Kone? Hun er dog frisk?

Henriette (fort).

O fuldkommen, fuldkommen.

Lindorak.

Og i hendes Kammer?

(Han vil til Julianes Kammer.)

Henriette

(holder ham tilbage).

Men, min Broder! ikke et eneste Øieblik for mig?
 Jeg har jo neppe seet dig ret endnu.

Lindorak.

Forklad mig min Hastighed! Den er saa naturlig.
 (Han river sig løs, og vil gaae.)

Henriette.

Naturlig? At affærdige sin Søster med en kold
 Hilsen, og spare sin hele Kierligheds-Ild til sin Kone?

Lindorak

(bliver staaende).

Uartige Søster! kom og forson dig.

(Han vil omfavne hende.)

Henriette (spodsk).

Nei, nei, jeg vil ikke opholde dig. Jeg tør ikke maale mig med hende. Hun fortjener din Omhed bedre end jeg.

Lindorak.

De evige Griller, som reise sig af dit ulykkelige Gemyt!

Henriette.

Griller? — Na ja, Griller! Ja, gid det var saavel!

Lindorak.

Er det endnu det samme? Lader du hende endnu ikke vedersfares Ret?

Henriette

(leer spodsk).

Hvem? Hende? Min Svigerinde? Min allerkiereſte Svigerinde? Viſt lader jeg hende vedersfares Ret, fuldkommen Ret.

Lindorak (kødt).

Henriette! denne Tone, denne Mine —

Henriette (bitter).

Jeg er overtydet om, at hendes Utaalmodighed ligner din. Hun har ſaa længtes, ſaa ſukket efter dig. En ſex Maaneders Fraværelſe! Det er ingen liden Prøve for en Kone, ſom din, ſaa varm, ſaa ſølsom, ſaa om, ſaa —

Lindorak (hæftig).

Ha, Bagtalerſke! Jeg har alt for længe hørt paa dig. Længere ſkal du ikke forbitte min Glæde over at ſee hende igjen. Et Blik, et Ord af min Juliane ſkal tilintetgiøre alle dine Konſtreb.

(Han vil gaae.)

Henriette

(raaber efter ham).

Gaae kun, gaae og omſavn din Skiendſel.

Lins

Lindorak

(vender om igien).

Det gaaer for vidt! — Skiendsel! — Var det Overielse eller Forsæt? Svar, Ulykkelige, eller ved Himlen —

Henriette.

Jeg tænker for høit til at opbringe en fortørnet Broder endnu mere. Dette være min Retfærdiggjørelse (giver ham Brevet). Læs, og liid.

(Hun gaaer.)

Siette Scene.

Lindorak (allene; læser).

”Til Frue Oberstinde von Lindorak.” Himmel —
Haand og Hierte zittrer. Hundrede gange i Livsfare,
og aldrig følte jeg, hvad jeg nu føler. (Aabner og læser)
”Alt for kjerlige Juliane! Hold op at plage mig.
”Tavshed og Forglemmelse hvile over de forbigangne
”Svagheder. Til nye skal De ikke forlede mig. Han
”kommer tilbage, Deres Gemal, min Ven. Naar
”der ved denne Tanke opvaagner Brebdeiser i mit
”Hierte, hvad maae der da ikke gaae for sig i Deres!
”Tilgiv mig, at jeg taler saa haardt. — Fændrik von
”Saalstein.” Hvad har jeg læst? Juliane utroe! Ju-
liane forraade mig! — Ha! Skiendige! Med denne
Haand vil jeg — (Han gaaer, men bliver igien staaende.)
Saa megen Skjønhed og Kierlighed, saa mange Taarer
ved Afskeden, og alt det kun Bedragerie. (Brunder)
Saalstein? Saalstein? Han er ung — han er indta-
gende — han er usorsskammer nok — hans eget Vid-

nesbyrd — hans Haand — jeg kan ikke tvivle derpaa.
Ha! hvem kommer der?

Swende Scene.

Juliane. Lindorak.

Juliane

(i det hun kommer).

Mit Dre bedrog mig ikke — Ah, min Lindorak!
min Lindorak! (vil omfavne ham.)

Lindorak

Tilbage!

Juliane

(efter en Pause).

Gud! tager du saadan imod mig? (Gaaer atter
til ham) Hvad feiler dig, Bedste?

Lindorak.

Tilbage, eller du er Dødens! — Sæt dig og hør.

Juliane.

Lindorak! det kan jeg ikke holde ud. Giv mig
din Haand.

Lindorak (rasende).

Endnu engang —

Juliane

(synker grædende i en Stool).

Lindorak.

Juliane! jeg vorte op iblandt Sværmen af Baaben. Min Dre, min Monarks Dre, Farer og Møisommeligheder vare, til for saa Maanedes siden, min eneste Videnskab og Tilbøielighed. Qvindekierlighed var mig ubekendt. Saaledes naaede jeg mine Halvhundrede, og jeg kunde vel have naaet Enden af min korte Løbebane, uden at see dig, og elske.

Jus

Juliane.

Kiereste Mand! hvortil skal —

Lindorff.

Lad mig tale ud. Jeg saae og elskede dig. Men med al min Kierlighed var jeg ikke forblindet nok til at glemme Forskielsen imellem vor Alder, ikke Nar nok til at knytte et uopløseligt Baaud, uden at forestille dig alle dets Farer. Erindrer du dig hine eensomme Timer, hine Samtaler i Løbhytten? — Juliane! sagde jeg til dig, jeg besværges Dem, vær oprigtig. Vor Alder er ulig, maaskee ogsaa vore Gemytter. Det raa Soldatervæsen og Deres Rigns Blodhed udgør fielden noget godt Selskab. De er min første Kierlighed. De har fængslet min hele Siel til Deres. Jeg tilbeder Dem — og dog vil jeg heller frastige mig Deres Haand, end modtage den uden Deres Hierte. Smigre ikke for mig. Forglem de Fordels, som en blot Slumpelykke har tildeelt mig, ja ogsaa det, som jeg tildeels har mig selv at takke for, den Natelse, Kongen værdiger mig, og min Væmmelse som brav Soldat. Forsængelighedens Skyggebilleder forføre saa let et Fruentimmer med Ungdoms Ild. Prøv Dem selv, om De kan elske mig for min egen Skyld. Modtag ikke dette Hierte, som jeg tilbyder Dem, for engang at fornærme det, for at styrte Dem og mig i en Labyrinth, som ikkun Forbrydelser kan bane os Udgang af. Tael, Utaknemmelige! Tilstalede jeg dig ikke med de selvsamme Ord? med de selvsamme Ord? Og hvad svarede du mig?

Juliane.

Men Lindorak — hvorfor igientager du dette? —
Disse Spørgsmaal —

Lindorak.

O, de vare nogle overlagte, vigtige Spørgsmaal —
og hvad svarede du mig?

Juliane (kierlig).

At din Siel var skabt for min; at enhver uersaa-
ren Pige skulde vælge sig en Mand af en modnere Al-
der, som kunde føre hende ind i Verden, og lede hen-
des Ungdoms Skridt; at jeg var stolt af at have rørt
en saa ædel Mands Hjerte, at alle mine Bestræbelser
skulde gaae ud paa at fortjene denne Mand. — Det
var mit Svar, og endnu i Dag gientager mit Hjerte
det.

Lindorak.

Du lyver.

Juliane.

Hvem? jeg?

Lindorak.

Troeløse!

Juliane.

Lindorak! mener du mig?

Lindorak.

Hvem har besøgt dig i min Graværelse?

Juliane.

Min Moder, din Familie, og nogle Venner, som
du anbefalede mig før vor Skilsmisse. Jeg kan ikke
erindre mig dem alle.

Lindorak (spottende).

Du tager feil. Du erindrer det nok. Betænk
dig lidt. Hvem var dit kiereste Selskab?

Julie

Juliane.

Lindorak i Krigens Tummel, og i Fare for sit
dyrebare Liv.

Lindorak (som før).

Alt for forbindeligt! Og din Tidsfordriv —

Juliane.

Sorte Enkeltæder — Kamppladse, fulde af Saa-
rede og Døde — en skrækket kjerlig Kones ængsteligste
Phantasier fyldte mine Dage og mine vaagne Nætter.

Lindorak.

Hyklerke! afskyelige Hyklerke!

Juliane.

Du dræber mig. Hold op, bedste Mand! jeg
holder det ikke ud.

Lindorak.

Forbandet være det Dieblik, da jeg saae dig! da
din Skionheds falske Glæds bedrog mit Hjerte! O
vee! vee! (Han kaster sig i en Stool, og græder.)

Juliane.

Lindorak! du græder?

Lindorak.

Ja, jeg græder — Juliane! — aldrig græd jeg
før — men min Ære! min Ære saaret! dødelig saaret.

Juliane.

Hvad siger du?

Lindorak.

Vort fra mine Dine! Gib, Himmels Hæver
forsølge dig!

Juliane.

Bed alt hvad helligt er! hvad har du imod mig?
Hvilket Uhyre har —

Lindorak.

Tie! jeg vil intet mere høre af denne falske Tunge
— Du seer paa mig?

Juliane.

Mit Hierte søger, at retfærdiggjøre sig ved Dine,
siden Ord ere det forbudne.

Lindorak.

Jeg forstaaer dine Dickast. Du udstøder Forhaan-
nelser imod min graanende Jisse, imod Rynkerne i min
Pande udstøder du Forhaanelser. Vort, Forræderste!

Juliane.

Jeg adlyder. (I det hun gaar, med Armene og Hæ-
nene mod Himlen.) Du kiender mit Hierte. (Gaar.)

Ottende Scene.

Lindorak.

Hvad bier du paa, Ulykkelige? Hvad holder dig
tilbage? Er dette Blad ikke Beviis paa hendes Nygges-
løshed og din Skiendsel? "Tavshed og Forglemmelse hvile
over de forbigangne Svagheder!" — Ulykkelige Kvinde!
Umennefskelig Havn komme over dig! Og dog — hvem
staaer mig inde for, at dette Haandskrivt er ægte?
Hvad formaaer ikke Ondskab? "Til nye Skal De ikke
forlede mig." — Umueligt! umueligt! — saa skamme-
lig kunde hun ikke være, at gisre det første Skridt.
Galdt hun, saa var han Forsøreren. Den Elendige
være da mit første Offer. Strax hen til ham! —
Jeg vil afpresse ham Tilstaaelsen — jeg vil — O Gud!
giv mig Koldstindighed! jeg behøver den. (Gaar.)

Nien-

Niende Scene.

Juliane, Mariane (fra den anden Side).

Juliane.

Der gaaer han bort ude af sig selv — o Himmel!

Mariane.

Og De lader ham gaae? Varn! den, som ikke hjælper sig selv, maae gaae under. Sagen er jo reen. Ulykken kommer fra Deres Svigerinde. De maae forsvare Dem.

Juliane.

Paa andres Beføstning? Tie, Mariane! Jeg kan ikke tiltroe min Svigerinde saadan en Nedrighed.

Mariane.

Den, der vil høvne sig, bryder sig kun lidt om Maaden. De er hende en Torn i Dinene. Hun kan ikke udstaae Dem. Troe De mig.

Juliane.

Hvorfor skulde hun hade mig?

Mariane.

Fordi De er bedre, end hun. De er et Speil for hendes Feil; og stedse fordreier hun Dinene, for ikke at spille sig i Dem. Jeg tør sætte mit Liv paa, at Forræderiet kommer fra hende og den veltugtende vindige Saalstein.

Juliane.

Fra Saalstein? Har den Uværdige ikke til sin egen Beskæmmelse, lært at kende mig? Maae han ikke skielve for, at jeg skal aabenbare min Mand hans frække Forsøg? Har jeg ham ikke ganske i min Magt?

Ma-

Mariane (ibrig).

J Deres Magt? Paa hvad Maade? Maatte jeg ikke brænde alle de usle tiggeragtige Kierlighedsbreve? Handen fristede mig, at jeg ogsaa skulde lyde Dem ad den gang. Nu staaer vi der en fløn. O jeg seer Skielmsstykket som det var malet for mig. Trøskelen af Jaloufie, og Spottegøgen af Hævngierriighed, vil styrte Dem i Bund og Grund; det vil de, og det kan de, dersom de ikke forsvarer Dem.

Juliane (forstræffet).

Seg hører en Bogn. Den holder for vort Huus—

Mariane

(seer ud af Vinduet).

Deres Frue Moder. Ret som hun var kaldet, for hende vil jeg udøse mit Hierte. (Vil gaae.)

Juliane

(holder hende bængstet tilbage).

Hvorhen, Mariane? Elsker du mig?

Mariane.

Hvilket Spørgsmaal! — som mig selv.

Juliane.

Vil du opfylde een eneste Bøn?

Mariane.

Alt, hvad der staaer i min Magt.

Juliane.

Lover du mig det?

Mariane.

Paa det helligste.

Juliane.

Stig ikke min Moder et eneste Ord; det er min Bøn.

Mari-

Mariane.

Hiertens allerkiæreste Barn! jeg skulde ikke sige
Deres Moder noget derom? Hvad er det, De for-
langer af mig? Jeg maae — jeg maae kaffe mit
Hierte Lust?

Juliane.

Holder du ikke Ord, saa har du tabt min For-
troelighed for stedse.

Mariane (grædende).

Kiæreste, bedste lille Juliane! Deres alt for ymme
Følelser gjøre Dem uhykkelig. Jeg gaaer — blev jeg —
saa kunde jeg — saa kunde jeg ikke holde Dem mit Ord —
Det vilde dræbe mig — det vilde kvalde mig. (Gaaer.)

Tiende Scene.

Frue von Billdorf. Juliane.

Juliane

(gaaer hende med en tvungen Munterhed i Mode).

God Morgen, kiæreste Moder!

Fr. v. Billdorf

Nu, det er alt en Time siden din Mand er kom-
men tilbage, og han værdiger mig hverken et Besøg
eller en Hilsen. Jeg kommer ham i Forveien, og
træffer ham ikke hiemme — og du, Juliane (seer op-
mærksom paa hende) hvad feiler dig? Du har grædt.
Du skielver. Det er intet Tegn til Glæde.

Juliane.

Alt for hæftig, alt for overraskende Glæde —
At sees igien efter den første Skilsmisse —

Fr. v.

Fr. v. Willdorf.

Jeg kunde troe dig, Juliane — men din Forværing siger mig, det er langt andet. Her er foresaldet noget. Hvad er det? Dølg det ikke for din Moder. Jeg vil vide det. Jeg maae vide det. — Tienestefolkernes forstyrrede Ansigter, da jeg traadde ind i Huset, spaaede mig allerede Ulykke.

Juliane.

Ingen Ulykke, kiereste Moder! det forsikrer jeg Dem. Min Lindorak er kommen ligesaa frisk tilbage, som han reiste bort.

Fr. v. Willdorf.

Ogsaa ligesaa kiertlig? — Du skifter Farve. Min Ahnelse bedrog mig ikke. I sees igien, for at bryde med hinanden.

Juliane.

Bryde? Et skrækkeligt Ord, kiereste Moder! Tænk mildere om en liden ubetydelig huuslig Fortræd. Hvilken Forening har ikke sine mørke Dreblikke?

Fr. v. Willdorf.

Hvad var Anledningen? Og hvem gav den? Du har allerede sagt mig for meget, min Datter, til at du ikke skulde betroe mig det alt.

Juliane.

Men sagde De ikke selv, kiereste Moder, da De gav mig Deres Belsignelse paa Bryllupsdagen, at Ueenighed imellem Mand og Kone let kunde forværes ved tredie Mands Mellemhandling? Forbød De mig ikke, nogensinde at opfordre Dem til Dommer imellem min Mand og mig?

Fr. v.

Fr. v. Willdorf.

Det er sandt, min Datter. Men en Fortred
som denne — ledsaget af saa overordentlige Omstæn-
digheder — Her i Salen har man hørt Lindoraks
Stemme tordne; man har seet ham gaae rasende ud af
Huset. O jeg kan ikke være roelig. Forglem Mode-
ren, og fortroe dig til din Veninde.

Juliane.

Bed Deres moderlige Kierlighed! træng ikke mere
ind paa mig.

Fr. v. Willdorf

(Efter et Ophold).

Bed min moderlige Kierlighed? Fortiener du den
ogsaa endnu?

Juliane.

Kan De tvivle derpaa?

Fr. v. Willdorf.

Jeg burde.

Juliane.

Hvordan, min Moder?

Fr. v. Willdorf.

Her gaaer et Rygte om dig —

Juliane.

Hvad for et Rygte?

Fr. v. Willdorf.

Din Swigerinde selv har ladet nogle Ord falde
— nogle Ord! Jeg hader Kierlingsesnak, det veed du;
og Bagvaskelsens Gift klæber aldrig ved mig. — Til
enhver anden Tid skulde tavs Foragt været mit hele
Svar. Men dette Tilfælde — din Tilbageholdenhed
— din Frygtsomhed — O, min Datter! min Datter!

ter! Skulde Byens Stemme for første gang være Sandheds Stemme? Skulde jeg opleve den Kummer? Ved du dig skyldig i noget Feiltrin?

Juliane.

J intet, min Moder! intet!

Fr. v. Willdorf.

Og dog hviler den skammeligste Mistanke paa dig.

Juliane.

Den skammeligste Mistanke paa mig? (Et Ophold) Deraf kommer altsaa Lindoraks Beskyldning om Utroeskab, Falskhed, Vedrag. O Gud! du veed det.

Fr. v. Willdorf.

Nævne han ikke den Medskyldige?

Juliane.

Hvem kunde han nævne?

Fr. v. Willdorf.

Og du paaastod ingen nogiere Forklaring?

Juliane.

Han bandt min Tunge. Han forskød mig fra sine Dine.

Fr. v. Willdorf.

Den Gruesomme! og du adlød? — Nei, Juliane! Vren gaaer for alting. Er du uskyldig, saa tael, saa forsvær dig, saa bestem dine Fiender.

Juliane.

Jeg kender Dem ikke. Jeg har ingen fornærmet. Himlens alseende Ole domme imellem dem og mig.

Fr. v. Willdorf.

Kom, lad os opsoge din Mand. Lad os ikke tabe noget Dieblif, for at bringe ham tilbage fra sin skrækkelige Vildfarelse.

Julie

Juliane.

Han vil af sig selv vende tilbage.

Fr. v. Billdorf.

Og det lader du dig nøie med at haabe? Hol-
der Frygt dig tilbage? Jeg vil tale for dig.

Juliane.

Min Vandel taler.

Fr. v. Billdorf

(omfavner hende).

O min Juliane! sagtnodige Engel! Kunde Lin-
dorak see dig og nære Mistanke? — Hvem af os to
har nu taget feil af ham? Mine sorgelige Spaadoms-
me ere opfyldte. Straffen for din Forblindelse er
kommen. Havde du dog givet efter for mine Forestil-
linger, mine Bønner! Hvor ofte trykte jeg dig ikke
til mit Hierte, og bad dig med Taarerne i  inene:
Lad den Mand fare. Det er sandt, han er berømt,
har Fortienester; men han er ligesaa vild, mistroisk og
stolt — der kommer den Dag, du vil fortryde det —
Saa talede jeg — men dit Hierte hørte ikke Moder-
rens Stemme. Du elskede ham, og jeg gav efter.
Evig, evig vil jeg begræde denne Svaghed.

Juliane.

Nok, min Moder! Forst aan mig. Jeg kan ikke
høre min Mand blive foragtet. Hvor uretsf rdig
hvor grum han end er imod mig, saa elsker jeg ham
dog høiere end mit Liv. Bagvaskelse har berøvet mig
hans Hierte. Sandhed skal give mig det tilbage. —
Kun for ham er jeg bekymret. — Gud! dersom hans
Hidsighed har indviklet ham i nogen Fare! — At lade
ham oppasse, at give mig Efterretning om ham: det,

Kiereste Moder! var et Beviis paa, at De tog Deel i min Skiebne; det var en Belgierning, jeg aldrig skulde glemme (kysser hendes Haand). Tillader De, at jeg forlader Dem? Jeg gaaer, for at græde ud i Enrum.

Fr. v. Willdorf.

Jeg følger dig.

Juliane.

Kun med Deres Kierlighed, bedste Moder! — Synet af Deres Taarer vilde kun forøge min Jammer.

Ellevte Scene.

Fr. v. Willdorf (seer efter hende).

Ah, min Datter — min Alderdoms eneste Trøst — og — jeg behøver ikke at skamme mig ved denne Forsængelighed — min Ere! Hvad skal jeg giøre? Tage mig af hendes Sag? Opsøge Lindorak? — Fordre ham til Regnskab? — Men seer det da ikke ud, som om hun selv havde paalagt mig, at forsvare hende? Er Verden ikke saa fordærvet, at en Moders Mægtling stedse synes mistænkeligt? — Noelig, roelig, arme Moder! her er dine Pligters Maal — Overlad Ud, faldet til den, som aldrig forlader Uskyldigheden.

(Hun gaaer.)

Ende paa den første Akt.



Ans

Anden Akt.

En Have ved det Saalsteinske Huus.

Første Scene.

Fændrik Saalstein. Buschmann.

Fændriken.

Førtæl mig det endnu engang. Hende selv har du leveret Brevet, Frøkenen selv?

Buschmann.

Frøkenen selv.

Fændriken.

Og du er vis paa, at hun ikke kiendte dig?

Buschmann.

Hvor skulde hun kiende mig? Vel havde jeg den Ære, at være Herrens Mercurius, medens De endnu gjorde Cour hos Frøkenen; men den gang var jeg incognito, i en Tambours Skikkelse, og blev kun brugt i de natlige Vreender. Mit Liberie er jo neppe otte Dage gammelt.

Fændriken.

Og hvorledes tog hun det op?

Buschmann.

Som jeg rapporterede Dem, før De gik til Bords. Hun blev grøn, gul og rød, ligesom en Regnbue, medens hun læste det, og affærdigede mig over Hals og Hoved.

Jændriken

(for sig selv i Tanker).

Alting vil endnu gaae godt, alting.

Buschmann.

Nu er da vel mit Forhør til Ende. Nu, naadige Herre, havde jeg nok ogsaa Lyst til at forhøre Dem. Hvad stod der egentlig i det Brev, som saa hemmelig og snedig maatte spilles i Frøkenens, og ikke i Oberstindens Hænder?

Jændriken.

Hvad gaaer det dig an?

Buschmann.

Jh, hvad der angaaer Jændrik von Saalstein, angaaer ogsaa hans troe Buschmann.

Jændriken.

Nar!

Buschmann.

Veed jeg da ikke den hele Historie, hvorledes De først gjorde Dem Umage for Frøkenen, og siden, da Obersten vendte Ryggen, lod Henriette sidde for Julianes Skyld? Med Deres Tilladelse, naadige Herre, ved det Bytte stod De Dem selv forbandet i Lysen. Frøkenen var saa taknemmelig, saa kierlig — De kunde faact af hende, jeg veed ikke, hvad — Den naadige Frue derimod — jo, der kom De smukt an.

Jændriken.

Sie!

Buschmann.

Men har jeg vel Uret? Har De ikke mangen Aften med Deres grædende Taarer beklager Dem for mig, at hun var haard som Flint, kold som Is, og
grum

grum som en Tiger? Har De ikke viist mig det Brev, hvori hun truede, at hun vilde aabenbare alting for Obersten? Brød De da ikke overtvært? Var da ikke alting ude? Hvorfor begynder De nu paa ny?

Fændriken.

Ah, Buschmann! jeg trænger saa høilig til en Ven. Dersom jeg kun torde troe dig.

Buschmann.

Nu, kan De ikke det! Mig synes De har allerede troet mig — ikke i Deres Hiertes Anliggender allene — ogsaa i Uressager, synes mig, De allerede har troet mig. Den falske Feltskierattest, hvorved De skaffede Dem frie for at gøre den sidste Campagne med — hvem hialp Dem til den, hæ?

Fændriken.

Lad os ikke tale derom, kiere Buschmann. Ja, jeg har prøvet dig — jeg kender dig — du skal faae alting at vide. (Engstelig) O den Oberst! den Oberst!

Buschmann.

Altid den samme Vise! — Siden den første Efterretning om hans Tilbagekomst, har jeg ikke hørt noget andet af Dem; endogsaa i Søvn raaber De paa ham; og da han før lod sig melde hos Deres Fader, var De jo nær falden i Besvimelse.

Fændriken.

Jeg har mine Marsager — mine Marsager. I det hele Regiment er der ikke saadan en Dievels Karl som han. Endnu nylig har han ganske allene hugget sig igiennem en heel Piquet, ganske allene.

Buschmann.

Men De er jo ingen fiendtlig Piquet. De er jo kun en Spion, som allene vilde recognoscere, om Fæstningen kunde være bestigelig. Og da han saae, at der var intet ved at gjøre, trak han sig i Bælmørke tilbage.

Fændriken.

Havde jeg kun ladet det blive ved at spionere! — Men — jeg Toffe — jeg Nar — Fortrydelsen over det feilslagne Forsøg gjorde mig til Praler. Paa Kaffe-husene og i mine Kammeraters Selskab gjorde jeg mig til af visse Gunstbeviisninger —

Buschmann.

Men hvordan Dievelen torde De vove —

Fændriken.

Tænkte jeg, at Lindorak skulde komme tilbage fra Felten? Buschmann — Om et af disse Vindmagerier skulde komme for hans Øren — Den kolde Sved staaer mig paa Panden.

Buschmann.

Men hvordan hænger alt dette sammen med Brevet i Dag? Var det en Afbigt, en Erøserklæring?

Fændriken.

Intet mindre — En ordentlig Beskyldning.

Buschmann.

Hvordan det? Jeg forstaaer ikke et Ord.

Fændriken.

J dette Brev skyder jeg Skylden paa Juliane, for at vælte hendes Mand's hele Hævn fra mig paa hende. Henriette, som, for min Utroeskabs Skyld, er
for

forbittret paa sin Svigerinde, vil ikke bide et Dieblis med at vise sin Broder det; og han —

Buschmann.

Har maaskee stukket det roelig i Lommen. Disse Tidens Mænd ere ikke af det gamle Slags. De ere klogere: høre, uden at høre, see, uden at see, og lade det see, som de ikke kan hindre.

Fændriken.

I denne Post er Lindorak, desværre, forbandet gammeldags. Ah, Buschmann! dersom min List slog feil — jeg skielver og bæver —

Buschmann.

O ikke, Herr Fændrik — Tænk paa Deres Uniform.

Fændriken.

Spotter du mig, Skurk? — Aldrig havde jeg trukken den paa, dersom ikke min gamle militairiske Fader saa godt som havde tvungen mig dertil. — Var det endda Partie egal — men at staaes med Lindorak, som Dievelen selv kryber i Skjul for — som nedlægger mig saa vist, som jeg kan drikke et Glas Vin.

Buschmann.

Veed De, hvad der var det bedste for Dem i disse Omstændigheder?

Fændriken.

Nu?

Buschmann.

At betiene Dem af Deres Been.

Fændriken.

Din Døsmer! og lade mine Midler og alting blive i Stikken — hvad skulde jeg leve af?

Buschmann.

Ja, ja, Herren har Ret. — Men jeg forglemte — Hvordan var Obersten ved Bordet? Mærkede De ikke noget?

Fændriken.

Nei, slet inter. Han saae munter ud, taledede meget, og bragte endogsaa min Skaal paa Bane. Nu forlod jeg ham i en krigerisk Samtale med min Fader. — Men noget maae der dog være forefaldet imellem ham og hans Kone. Havde han vel ellers spist ude den første Dag, og selv buden sig til Giest hos os.

Buschmann.

Slutningen er rigtig.

Fændriken.

Et Par gange kom det mig for, som han traf Dienbrynene sammen, og gav mig nogle mørke Biefast.

Buschmann.

Vinen havde maaskee trukken en Taage for Deres Bine.

Fændriken.

Slyngel! — Gaae, løb, søg at udspionere Lindoraks Huus. Gjør dig al muelig Umage for at faae at vide, om de have været i Klammerie; og vær her igien saa snart som mueligt. (Buschmann gaaer.) Det gjør mig øndt for den stakkels Kone; men enhver er sig selv nærmest. — O min forbandede Ubefindighed! Kommer jeg med Vren fra det denne gang, saa skal det ogsaa blive den sidste — Tys! jeg hører nogen tale — Død og al Ulykke! det er Lindorak og min Fader! Skulde jeg blive her? Ja, jeg kan jo ikke komme bort. O vee! min Hjerteklappen tager alt mere og mere til.

Un.

Anden Scene.

General Saalstein. Lindorak. Jændriken.

Generalen.

Hjertelig Tak, min kære Oberst. Jeg erkjender Deres Godhed, at De stienker mig de første Timer efter Deres Ankomst, Timer, som De kunde tilbringe langt behageligere. O, at see min Konges troe tappre Tienere, er mig altid en Glæde. Saa reiser den gamle Stolthed sig igjen hos mig, og hvisker til mig: Saa: dan var ogsaa jeg engang. — Blandt alle Mennesker, som overleve sig selv, er Soldaten meest at beklage. Hvorfor traf det nu just min Arm? Havde jeg ikke ligesaa gierne givet mit Liv? Dog, jeg maae ikke knurre — det er et Erminde — Ikke dette Tak — men min Alder har gjort mig udhygtig til Tienesten. Min Kraft bøier sig mod Graven. O, at den dog engang maatte aabne sig! O, at jeg endnu i Dag i Dag kunde aflaste mine Bekymringers Byrde!

Lindorak.

Har De Bekymringer, Herr General?

Generalen

(med et smertefuldt Blik til sin Søn).

Hvor skulde jeg tage Glæden fra? — Lad os ikke tale derom. Strax komme Taarer og forraade den Gamle. — Jeg maae forlade Dem, kære Herr Oberst, Min Alder kalder mig til min sædvanlige Middagshvile. Min Søn skal holde Dem med Selskab. De undskylder mig dog?

Lindorak.

Gaae De, Herr General. Deres Søns Selskab
er mig meget kært.

Generalen.

Vi sees snart igien.

(Han gaaer.)

Tredie Scene.

Lindorak. Fændriken.

Fændriken (for sig).

Himmel! hvad fattes mig! Jeg Dosmer! at jeg
ikke ogsaa beholdt Buschmann hos mig! — Ah, han
er uden Kaarde — nu kommer jeg mig igien.

Lindorak.

Maaskee jeg forstyrrer Dem, Herr Fændrik?

Fændriken.

Aldeles ikke, Herr Oberst. De beviser mig alt
for stor Vre.

Lindorak

(seer sig om).

Denne Have har faaet mange Skønheder, siden
jeg saae den sidst.

Fændriken.

Ja — adskillige Statuer — Vandspring —
(Seer sig ængstelig om) Ikke en Siel at see nogens-
steds — ganske ene med ham — ah!

Lindorak.

Hvem seer De efter, Herr Fændrik?

Fændriken.

Efter Gartneren — Jeg vilde, han skulde vise
Dem et nyt og meget rart Vandspring.

Lind

Lindorak.

I Morges kom jeg ind af Havedørren, og har beseet alting, og det saa opmærksom, at jeg blev en Skionhed vaer i Haven, som, jeg troer, endnu er Dem selv ubekiendt.

Fændriken.

Det er ikke mueligt. Hvad skulde det vel være?

Lindorak.

I Sandhed, bag denne Bust er Deres Haves største Prydelse.

Fændriken.

Bag denne Bust? Ih, hvad kan det være? — Maaskee en sielden Produkt, en udenlandsk Plante —

Lindorak.

Meget mere end det. See kun derhen — De vil forundre Dem.

Fændriken.

Jeg veed nok, De vil spørge med mig. Imidlertid — er der dog noget at lee af.

(Gaaer og seer og farer tilbage.)

Lindorak.

Hvad saae De? Hvad bliver De forskrækket for?

Fændriken

(ude af sig selv).

To blotte Kaarder — hvad skal de her? Hvent har lagt dem der?

Lindorak.

Jeg. — Vælg een af dem. Den anden er til mig. Een af os maae her døe.

Fændriken (for sig).

Jeg er Dødens — (Hoit) Herr Oberst! hvorved kan jeg have været saa ulykkelig —

Lindorak.

Lindorak

(Som imidlertid har taget Kaarderne frem, rækker
ham dem).

Vælg!

Fændriken.

Hvad Marsag har De vel, Herr Oberst —

Lindorak.

Den, De veed: den, Deres Samvittighed siger
Dem. — Ophold mig ikke. Tag Dem een.

Fændriken.

Jeg kalder paa Havedrengene.

Lindorak.

Giv du Alarm, Elendige! lukker du kun din
Mund op, saa støder jeg Kaarden igiennem dit Hjerte.
Tag, siger jeg.

Fændriken.

Herr Oberst — jeg er til Deres Tjeneste — Mod
fattes mig ikke — men først vil jeg vide Marsagen til
denne Udfordring.

Lindorak.

Den veed du alt, Skurk! Hold mig ikke læn-
gere op.

Fændriken.

Herr Oberst — i et Hus, hvor De blev saa
venstkabelig modtaget, vil De gøre Dem skyldig i saa-
dant et Forræderie.

Lindorak.

Ogsaa du blev venstkabelig modtaget, og du blev
Forræder mod Venskab. Jeg betaler dig med lige
Mynt.

Fændriken.

Ha! nu forstaaer jeg det. Kiære Herr Oberst —
— en lille Forvirring — flygtige Svagheder — uskyl-
digt

digst Spøg — er i vort oplyste Aarhundrede ikke af den Betydning, at —

Lindorff (opbragt).

Hvad siger du?

Fændriken.

Man har forestillet Dem Sagen paa en urigtig Maade — Man har bagtalt mig for Dem —

Lindorff

(viser ham Brevet).

Tør du nægte din egen Haand?

Fændriken.

Intet mindre — min Haand er det — men —

Lindorff.

Er det? Ha! Fordømte —

Fændriken.

Hør mig, Herr Oberst. Dette Brev selv maae tiene mig til Forsvar. De seer deraf, hvad man ikke tør sige saa høit — og begriber, at en Mand af Levesmaade, at en galant Homme —

Lindorff.

Nederdrægtige! Ved Frækhed tænker du at rede dig ud af Sagen? Ha! elendige seige Karl! forsvar dig (kaster een af Kaardene til ham), eller —

Fændriken.

Et Ord endnu, Herr Oberst! ikkun eet eneste Ord! — Jeg er Kavalier — jeg vil slaaes med Dem — her har De min Kavaliersparole, jeg vil slaaes med Dem — men ikke her. Giestfrihedens Ret er mig alt for hellig. Overlæg de Skrækkelige Følger, denne Hand-ling kunde have baade for Dem og mig. De er kommen herind i Haven, uden Kaarde, det veed vore Folk. Ned-
lægger

lægger De nu mig, saa gjør De Dem skyldig i et lumskt Mord, og kunde ikke med nogen Ting bevise, at det var en Duel. Havde jeg den Ulykke, at nedlægge Dem, saa var jeg i samme Forsatning. Hele Verden vilde beskylde mig for, at have overfaldet og myrdet Dem med hemmelige Vaaben. Denne Skyldsel vil jeg ikke udsætte mig for. Lad os vælge et beqvemt Sted. Bastionen ved den gamle Voldport er eensom nok. Gaae De foran; jeg vil hente min Kaarde, og skal strax være hos Dem. Da gielder det paa Liv og Død, siden De ikke vil have det anderledes.

Lindorak

(Cesterat have tænkt sig om).

Ogsaa det. Jeg gaaer, og venter dig. (I det han henter Skeden til den ene Kaarde ud af Buxsen) Din Fader er en Mand af Ære — skulde der da ikke flyde en eneste Draabe af hans Blod i dine Årer? Jeg forlader mig paa dit Ord. Men —
(Han gaaer).

Fjerde Scene.

Fændriken (trækker Veir).

Gaae du kun, og spil dine Dine op, til du faaer mig at see. (Han kaster Kaarden ind i Buxsen). Gode Gud! hvor kunde jeg dog, med al min Frygt, faae saa megen Bittighed, saa megen Snedighed fra! Fra nu af, skal du vist ikke faae mig i dine Ålver igjen. Dag og Nat vil jeg lade mig convoiere. — Nu, er jeg da vel reddet. Men Følgerne, Følgerne — O, mit Hoved — det er som et Jordskelv havde hufferet derinde — Ikke
et

et eneste fornuftigt Indfald. Wie lidt! Om jeg forligte mig med Henriette? Et Par Smigrerier, et halvt Døds Eder — saa tager hun mig igien til Naade. Men skulde hun kunne formilde sin Broder? Nei, aldrig. Han tilgiver mig aldrig. Han vil ikke hvile, før — — Ah! vare vi kun i Italien! vi skulde see, min Herr Oberst, hvem der først blev færdig med den anden — dog, hvorfor ikke her saa godt som der? — O mit Hoved! mit Hoved!

Femte Scene.

Fændriken. Buschmann.

Fændriken.

Kommer du nu, Slynge! Hvor blev du af saa længe?

Buschmann.

Alf Deres forstyrrede Mine kan jeg nok see, jeg havde gjort bedre i, at blive hos Dem. Dog, meget kunde jeg ei have hiulpen Dem, det maae De troe — At strige og løbe, dert bestaaer min Konst. Men hvad har her da været paa Jærde? Er Obersten virkelig saa bister?

Fændriken.

Hold Mund! Hvorledes staaer det til henne i Huset?

Buschmann.

Det maae Dievelen vide. Jeg stod hele Tiden derudensfor og lurede, om der ikke skulde komme nogen, som jeg kunde fritte ud — ikke en Muus.

Fæn-

Jændriken.

Hør, Buschmann! det koste hvad det vil, saa maae du see at faae et Brev leveret til Frøkenen — Jeg maae forsonse hende. Maaskee jeg derved kan redde mig ud af Kløerne paa den diavleblændte Oberst. — Hvis ikke — (han grunder)

Buschmann.

Det vil gaae mig med mine Kommissioner, som Ratten, der gik saa længe til Glesket, at den tilsidst ikke kunde faae Poten tilbage. Bliver jeg engang greben, saa vil Deres Liberie vist ikke beskytte mig for de haandgribeligste Caresser.

Jændriken.

Hvis ikke — Du kiender jo nok de to Invalider, som min Fader hver Uge giver Almisse — de Karle, der see ud som to Mordbrandere?

Buschmann.

Nu ja — hvad skal de?

Jændriken.

Hvad de skal? Troer du ikke, at de, for en Snees Dukater, nedsablede et heelt Kompagnie?

Buschmann.

Neppe. De ere jo begge to lamme.

Jændriken.

Men naar Kompagniet laae i sin første Søvn — Ah, Buschmann! du forstaaer mig dog — Nødvarge! Nødvarge! hvad tillader ikke det? — Seer du, dersom du hjælper mig denne gang — — Kom op paa mit Kammer, der skal du faae alting at vide — Jeg
maae

maae i Sandhed klæde mig om — jeg er, som jeg var
trukken op af Vandet.

Buschmann.

Skynd Dem — De kunde let faae en Fortæ-
telse.

(De gaar.)

Ende paa den anden Akt.



W

Tredie

Tredie Akt.

Et Kammer i Saalsteins Hus.

Første Scene.

Fændriken (betragter sin Frisur i Speilet, og befi-
ger sin Paaflødning fra alle Sider. Under denne
Pantomime kommer) **Generalen**.

Generalen.

En allerkiereſte Frisur! en galant Paaflødning! men
under denne Paaflødning ſtikker en krybende Siel.

Fændriken.

Kiere Fader! naar vil De dog engang holde op at
plage mig?

Generalen.

Naar du bliver mig værdig, eller rettere, naar jeg
har endt mit ulykkelige Liv. Du har fornærmet Oberſte
Lindorak — han har forøret Satisfaktion af dig — du har
lovet ham den — givet ham din Kavalleersparole — og
— Nederdrægtige! jeg kan ikke udtale den Skam — nu
udſkriger han dig i Byen ſom en feig Karl, og en uord-
holdende Mand. I ſaa mange, mange Aar har min
fattige, men brave Familie hverken ladet Uredelighed
ellet Feighed beſmitte ſig. Er du min Søn, ſaa fore-
byg, at det heller ikke ſkeer nu.

Fændriken.

Oberſten? Hvad? Hvad har han ſagt?

Gener

Generalen.

Jeg beder dig, spot mig ikke. Søg ikke, at be-
drage mig. Opbring ikke mit Hjerte endnu mere imod
dig. — Obersten har beskæmmet dig for hele Regi-
mentets Officerer. Din Faders, din hele Families
Ære lider derunder. Kan du tåle med at gjøre ham
til Løgner?

Fændriken.

Obersten er ikke klog. Han har ikke fordret mig
ud. Ikke heller har jeg givet ham nogen Anledning
dertil. Han er gal, han er gal.

Generalen.

Uværdige! jeg veed det altsammen. Forsørger —
Praler — Væreløse — gaae, søg Obersten op — staaes
med ham, Feige! og opret for det første dit Navns
Ære igien.

Fændriken.

Ja, paa min Ære — som jeg altid pleier at sige
— Sammeldags Fordomme, længst forskimlede Aarhun-
dreders romanagtige Griller virke endnu i disse Tider
paa vore Fædre, saa de opægge deres Børn til at lade
Halsen skiere af sig for slet ingen Ting. Obersten er
og af den samme Skole — ogsaa han tænker —

Generalen.

Sie, Affkum! Lad dog ikke Skam og Sorg
dræbe mig for dine Dine.

Fændriken.

Nu vel! jeg skal gjøre Ende paa den Sladder.
det kan De forlade Dem paa.

Generalen. —
Saa gaae da. Gud være med dig! Hvor er
din Kaarde?

Jændriken.
Min Kaarde? — Med Kaarden skulde jeg —
Kiære Fader! fast dog engang disse gamle forrustedes
Jordomme bort!

Generalen.
Foragtelige Skabning! fast din Qvindagtighed,
dine Narrestreger, din vellugtende Stank og din Skiend-
sels Stank bort fra dig. Begier Satisfaktion af Ober-
sten, eller kald dig aldrig min Søn mere.

Jændriken.
Det smukt! For at kaldes Deres Søn, skulde
jeg massakrere, eller lade mig massakrere? Hvor den
antique Vre dog gjør nogle løierlige Præensioner!
Jeg forlader Dem, min Fader. Mit moderne Lune
kunde let fornærme Dem. (Bruende) Men vær De
forsikret paa, jeg skal bringe Lindorak til at tie.

(Han gaaer.)

Anden Scene.

Generalen. Derefter Wilhelm.

Generalen.
Gaae, du Jordens Affkum! — Ah, min Lovise!
da jeg begræd dig, fordi denne Elendiges Fødsel kostede
dig Livet, da begræd jeg din Lyksalighed! Jeg, som
blev tilbage, er den Ulykkelige — som blev tilbage,
for at opleve denne Skam af mit Barn! Nei, jeg
vil, jeg kan ikke bære den — saa føleløst er endnu
ikke

ikke dette Hierte — og denne Arm er endnu ikke visnet. Nei, naar Wren falder, fatter Saalstein Mod, endog ved Gravens Bredde. (Han falder) Wilhelm! Wilhelm! (Wilhelm kommer.) Følg mig.
(De gaae.)

Tredie Scene.

(Samme Værelse, som i den første Akt.)

Juliane. Henriette.

Juliane

(til Henriette, som gaaer foran).

Kiereste Svigerinde! lad Dem bevæge! Siig mig, hvor min Mand er.

Henriette.

Skal jeg have Opsyn med min Broder? Spørg Dem selv, hvor han kan være?

Juliane.

Mig selv? Himlen veed, at det er mig umueligt, at udgrunde Aarsagen til hans Opførsel. En Misforstaaelse — jeg gider ikke sige Kabale — maae være Grunden dertil. O vilde De kun give mig lidt Oplysning heri!

Henriette (sornærmet).

Kabale? Give Dem Oplysning? Jeg Dem? Hvad vil De sige med det?

Juliane.

Talede De ikke med min Mand, før jeg?

Henriette.

Et Dieblisk.

Juliane.

Ofte er et Dieblisk nok —

Henriette (stolt).

Madame! endnu engang, jeg frabeder mig —

Juliane.

Tilgiv mig, om min Mistanke fornærmer Dem. Jeg veed, Deres Hierte erkiender ikke de søsterlige Baand, som sammenknytte os. Jeg veed, at Lindorff ikke var min nu, dersom han havde hørt Deres Raad.

Henriette.

O, det er en ganske anden Sag. Det nægter jeg ikke. Den gang gjorde jeg, hvad min Iver for min Families Ære indgav mig.

Juliane

(med Høihed).

For Deres Families Ære? Frøken! naar Adels forbindelser sig med Adel, er Æren borget. Vee de Forbindelser, hvor Ahnernes Prøve skal gjøre Udslaget! — Deres Familie behøver ikke at skamme sig ved min. Der gives en Adel, som jeg agter langt høiere, end den, vi have tilfældes — Sielens Adel. Den har hidindtil gjort mig stærk nok til at bære Deres Rins geagtelse, Deres hemmelige og aabenbare Fiendskaber — Og saa for Fremtiden vil den hielpe mig at udholde dem. Og, til Trods for Dem, misbrøder jeg endnu ikke om at vinde Deres Kierlighed.

Henriette (haanligt).

De forstaaer Dem ret godt paa den Slags Binding. Fændrik Saalstein veed at berømme sig deraf.

Julie

Juliane

(efter et Ophold).

Har jeg forstaaet Dem ret? Jeg takker Dem, Frøken! Imod Deres Villie har De røbet Dem; imod Deres Villie har De givet mig Nøglen til den hele Hemmelighed. — De troer mig da i Stand til at underholde en sammelig Forstaaelse med den Uværdige, som har forladt Dem? De har anstukket Deres Broder med den samme Mistanke? Har De ikke?

Henriette.

Hm! De er ikke ret klog. (Vil gaae.)

Juliane.

Nei, jeg slipper Dem ikke. Jeg besværges Dem — paa mine Knæ besværges jeg Dem, opret det Uheld, De har stiftet. Skielv for Følgerne. Skielv for Deres Broders Liv — om endogsaa mit Liv, min Hæder, skulde være Dem ligegyldig — Maaskee han alt er paa Veien til at faa sig Ret med Kaardspidsen. Forsam ingen Tid. Søg ham op. Kald Deres Beskyldning tilbage — eller lad mig spare Dem for denne Beskæmmelse. Gaae ham kun til at høre mig. Lad ham høre mig Ansigt til Ansigt med den Elendige, som saa følelig har fornærmet baade Dem og mig. (Hun staaer op.) Kan jeg da ikke retfærdiggjøre mig — bliver der kun en Skygge af Mistanke tilbage — da gid den Straf, som guddommelige og menneskelige Love have bestemt for æreløse Koner, maae komme dobbelt over mig!

(Hun gaaer.)

Fjerde Scene.

Henriette.

Skulde hun være uskyldig? Skulde Saalstein —
 — Der see hun til. Jeg har giort, hvad en retskaf-
 sen Søster burde gjøre. Min egen Hævn være glemt.
 Jeg ønskede, hun kunde komme ud af denne Sag med
 Vren. Dog, der maae flyde deraf, hvad der vil —
 hun kommer selv til at staae til Ansvar.

(Hun gaaer ind i hendes Kammer.)

Femte Scene.

Buschmann

(Kommer igiennem Mellemdøren, og seer sig mis-
 tænkelig om).

Ind kom jeg — men hvorledes jeg kommer ud
 igjen — og hvordan jeg skal komme til at aflevere dette
 hertebrækkende Brev — — Hvad, om jeg lagde det
 et Sted her i Salen? — Lykken træffer jo altid Man-
 den — eller om en tienstagtig Kammertøve — (Han
 lytter.) Jeg hører nogen — Obersten — Jeg er om
 en Hals — (Han fryber bag en Vænekoel).

Siette Scene.

Lindorak. Mariane (som kommer igiennem
 Mellemdøren). Buschmann (stils).

Mariane.

Hør mig, naadige Herre, og dersom jeg ikke over-
 tyder Dem om Deres Frues Uskyldighed —

Lin:

Lindorak.

Dumt Snak! Overtyd mig først om dine Hengstters Reenhed! Hvem indestaaer mig for, at du taler Sandhed?

Mariane.

Min Alder, min almindelig bekiendte Redelighed og Troeskab, mit ulastelige Liv, som jeg har henlevet i Deres Tieneste, min liden Formue, som jeg har samlet ved Sparsomhed og Ordentlighed, og, ligesom den er kun liden, er den dog stor nok til at beskytte mig imod Armod og Skam.

(Buschmann vil undvige, men bliver hængende ved Bænestolen, kaster den omkuld, og springer ud af Mellemdøren.)

Lindorak

(Hører Tummelen, og seer Buschmann undløbe).

Hvad var det? (løber efter ham, og raaber) Hei, Tienere! Karle! hold paa ham! hold paa ham!

Mariane (forfækket).

For Guds Skyld! hvad er alt dette?

Lindorak

(kommer rasende tilbage.)

Er det kommen saa vidt? Er mit Huus blevet en Røverhule? Undseer jeres Frækhed sig ikke engang ved Dagens Lys?

Endende Scene.

Johan. De Forrige.

Lindorak.

Nu, fik I ham?

M 5

To

Johan (aandeløs).

Han forstaaer sine Ting. Han sprang ikke ned ad Trapperne, han fløi, og, som den levende Djevel, foer han ud af Porten. Vi løb efter ham — men han maae kunne mere end flyve — thi vi kunde ikke see Spoer af ham paa nogen Kant.

Lindorak.

Kiendte I ham, heller ikke?

Johan.

Ikke ret, naadige Herre; men vi torde sværge paa, Philip og jeg, at det var Tambour Buschmann, som nu tiener hos Kændrik Saalstein.

Lindorak.

Kændrik Saalstein? — Det er nok. (Johan gaaer. Han stormer løs paa Mariane.) Ha! Koblerste! hvad siger du nu?

Mariane.

Alt, hvad jeg kan sige, er, at jeg ikke veed af noget — at her stikker et Komplot under — at jeg skammer mig ved at angive Forbryderne — at Deres Gemal er uskyldig —

Lindorak.

Uskyldig? — Forbandet være du og alle dine Lige, som af diavelsk Egennytte befordre Familiers Undergang og Egttemands Skiendsel! Du veed altsaa intet af denne Spidsbus at sige? Du veed ikke, hvorledes, eller hvorfor han har sneget sig herind? Vil du høre det af mig? af mig? — Det var et Sendebud fra Vreftkienderen — Han bragte Juliane Raad, hvorledes hun skulde neddykke sin Brede — og hvad veed jeg, hvad hun skulde mere — Du stod paa Post,

og din Iver i at holde mig med Snak, saasnart jeg traadde ind, var kun et forslidt Konstgreb — Ikke, Glendige?

Mariane.

Naadige Herre! De gjør os, ved den levende Gud, allesammen Uret.

Attende Scene.

De Forrige. Wilhelm.

Wilhelm (langt fra).

Herr Oberst!

Lindorak.

Hvem kalder?

Wilhelm

(kommer nærmere; næsten høit).

Man venter Dem ikke langt herfra, ved Muren —

Lindorak.

Hvem?

Wilhelm

(halv hvissende).

Von Saalstein.

Lindorak (opbragt).

Saalstein? Ha! den Skurk!

(Han gaar med Wilhelm.)

Niende Scene.

Mariane. Siden Henriette.

Mariane

(raaber efter ham).

Naadige Herre! Herr Oberst! For Guds Skyld —

Hen=

Henriette (Efter et Ophold, kommer hastig ud af sit Kammer).

Hvad er her paa Færde? Jeg hørte min Broders Stemme.

Mariane.

Han gaaer, for at staaes med Saalstein.

Henriette.

Med Saalstein?

Mariane.

De kan spørge saa ligegyldig, og søger ikke, at forebygge Ulykken?

Henriette.

Hvad for en Ulykke? Det er ret, at han straffer Forræderen. Han har ikke fortjent bedre af mig.

Mariane.

Kan vel være heroisk tænkt. Men den Stærkere vinder ikke altid. Deres Broder kan ogsaa falde.

Henriette.

Saa kan han takke det Kreatur derfor, som har vanæret os alle.

Mariane (ivrig).

Kreatur? Frøken! Frøken! Kom mig ikke til at glemme den Respekt, jeg skylder Dem. Juliane von Lindorak vilde være en Værelse for enhver Familie. Hendes Ukyldighed, hendes Grundsetninger om Dyd og Værelse kunde tiene mange andre til Mønster. Forstaaer De mig? Jeg kender hende, jeg har opdraget hende.

Henriette.

Hun har opdraget en Uværdig, som har vanæret vor Familie, berøver mig min Broders Kierlighed og min Eiffer — et Kreatur, der er Skyld i, at en Dame

som

som jeg, bliver siddende og ganske forglemt. O, den uskyl-
dige Kone! at forraade sin fraværende Mand! forsøre
sin Svigerindes Elsker! O den deilige Uskyldighed!
det rare Mønster paa Værd og Dyd.

Mariane

(Kraft og med stigende Hede).

Vagvaskelse! afskyelig Vagvaskelse! Har Juliane
brudt sit Troeskabsløfte, saa er vort hele Køn en
Diele-Yugel. Hun er ung, hun er elskværdig. Hun
kunde ikke gjøre for, at en ung Piant forelskede sig i
hende. Men at hun har behandlet ham, som hun
burde, det er jeg Vidne til. Hvorfor holder De ikke
fastere paa Deres Fanger? Hvorfor løber den ene fra
Dem efter den anden? Hvorfor ere allerede fem Egt-
teskabskontrakter revne i Stykker? Er det ogsaa Ju-
lianes Skyld? — Snart i Altide sær og knipst, snart
uden Maade klerlig og svag — det er Anstødsstenen.
Deri stikker det. Derfor skyder De altid forbi Deres
Onskers Maal; derfor synes Dem, at Deres Broders
Huus efterhaanden bliver et Fængsel for Dem; derfor
hedder De endnu Fæsten, og kommer til at hedde saa,
indtil Himlen befaler Dem, at tugte en stakkels Die-
vel. Forlad mig! De er selv Skyld i, at man
glemmer sig. Tilgiv mig, isald De kan; hvis ikke —
er det ligemeget. (Gaaer.)

Henriette

(Som under den forrige Replik er bleven alt mere
og mere opbragt).

Hvor er jeg? Hvad er hædet mig? En Ufor-
sammenhed uden Lige! Og jeg stod og taug stille til

alt

alt det? — O, det fuser for mine Øren som Ber-
dens Hav — jeg taber Vid og Sands — Salvolatile!
— jeg kvæles —

(Hun gaaer.)

Tiende Scene.

(En eensom Plads ved en Mure.)

Lindorak. Wilhelm. Siden Generalen.

Lindorak.

Nu, hvor er han?

Wilhelm.

Vag ved Buxten derhenne. Jeg vil melde ham,
at De er her.

Lindorak

(trækker sin Kaarde).

Den Feige, som ikke vilde staaes med mig —
og siden ikke holdt Ord, lader mig nu fordre — lutter
Mørke — Hvorfor bragte min ulykkelige Stierne mig
tilbage til disse Mure? Denne Lust er mig giftig —
Alt, hvad jeg seer her, er mig affkyeligt — Gid,
hun var uskyldig! eller gid den, som røvede mig hendes
Hjerte, ogsaa maatte tage mit Liv!

Generalen

(kommer med blot Kaarde).

Lindorak (forundret).

De her, Herr General? Jeg ventede Deres
Søn, og finder Dem! Dem!

Generalen.

Mig selv.

Lindorak.

Hvad forlanger De?

Gene-

Generalen.

Satisfaktion. De har beståmmet mit Blod, min Familie.

Lindorak.

Herr General —

Generalen.

Hort med dette medlidende Diefast! — Jeg er gammel — jeg formaaer ikke meget — men, ved Gud! jeg vil ingen Skampletter tage med mig i Graven.

Lindorak

(i det han stikker sin Kaarde ind).

Glaae Dem til Noelighed, Herr General. — Fornærmede, ærværdige Olding! hvor beklager jeg Dem ikke! Hvorfor skal saa udartet en Søn —

Generalen.

Ikke et Ord mere! Vær mig i min Søn. Jeg undersøger ikke, hvem der har Ret. Det er min Søn. Hans Sag er min. Tøv ikke længere —

Lindorak.

Fat Dem, værdigste af alle Fædre! Vi ere to Ulykkelige — Dog, Deres Ulykke, hvor lidet veier den ikke op imod min! Denne Handling allene er nok til at udbrede en uforgængelig Noes over Dem og Deres hele Slægt. Min Smerte er uden Grændser — Min Skam kan ingen borttage. Forglem den Uværdige, som De kalder Søn — Han er Dem ikke værdig — han er —

Generalen.

Træk! gjør mig ikke affindig! Jeg frygter mere Deres Ord, end Deres Kaarde. Jeg vil hævnes eller døe!

Lin=

Lindorak.

Alt, hvad jeg kunde gjøre, Herr General, var, at tilbyde Deres Kaarde dette Hjerte uvæbnet. Sæt Deres Sind i Roelighed. Jeg kan ikke frivillig paa-
 drage mig nye Forhaanelser. (Gaaer.)

Flejte Scene.

Generalen. Wilhelm (kommer langsom nærmere).

Generalen

(raaber efter ham).

Bliv dog! Det er ingen Edelmødighed — For-
 haanelse er det — umenneskelig Forhaanelse! — Han
 gaaer, uden at høre mig. O Himmel! derfor forlæn-
 gede du altsaa mit Liv! Var en Fader nogensinde saa
 uheldig som jeg? Hvem antager sig min Sag? Hvem
 skaffer mig Hæv?

(Han kaster sig udmattet paa Wilhelm. —
 Begge gaae.)

Ende paa den tredje Akt.



Fier-

Fjerde Akt.

Et Kammer med to Dørre, den ene lige over for den anden.
To Borde, det ene med en liden Bog paa, et Brev, mange
Tobaksrøber, en brændende Værstabel, og en Tobaks-
pung; det andet Bord paa venstre Haand med
Skrivertoi og Papis.

Første Scene.

Dombraun (siddet ved det Bord paa høire Side,
og røger). **Friderik**. Siden **Fændriken**.

Friderik.

Fændrik von Saalstein —

Dombraun.

Han skal komme ind. (Efter et lidet Ophold)

Fændrik!

Fændriken.

Deres Excellence har ladet mig kalde. Hvad har
De at befale?

Dombraun.

Deres Tiener, Herr **Fændrik**! (Rækker ham Bogen)

Vær saa god og læs mig Titelen paa denne Bog høit
og forstaaelig. Jeg kan ikke læse den.

Fændriken.

Deres Excellence behager —

Dombraun.

Læs!

N

Fæns

Jændriken (læser).

"Efterretninger om Huset Saalsteins Herkomst,
"og dets berømmelige Bedrifter i fem Hundrede Aar,
"indtil vore Tider. Hans Majestæt Kongen tilegnet."
— Deres Excellence vil gjøre mig stolt. Jeg er ganske
bestemmet.

Dombraun.

Bestemmet? — ja — (Han kaster sin Pibe imod
Gulvet. Saalstein bliver forskrækket.) Der, læs ogsaa
dette Brev. Jeg kan heller ikke læse det. Det er fra
Baron Ralf, Obersten for Deres Regiment.

(Han tager en anden Pibe.)

Jændriken

(tager Brevet; affæder).

Det er vel en ny Stikpille.

Dombraun.

Saa læs dog!

Jændriken

(Læser med en tvungen, stedse tiltagende Smil).

"Jændrik von Saalstein er bleven udfordret af
Oberste Lindorak, og har, uagtet sin givne Kavaliers-
parole, ikke indfundet sig. Lindorak har ved Regi-
mentet erklæret ham for æreløs. Officererne ere alle
opbragte, og vil ikke mere give Tjeneste med ham.
Min Pligt befaler mig saa meget mere, strax at til-
melde Deres Excellence dette Tilfælde, som jeg veed, De
vil Familien vel — o. s. v." — Et skønne Brev!
ret skönt!

Dombraun

(kaster sin Pibe mod Gulvet. Saalstein bliver bange).

Hvad? Hvordan?

Jæn-

Jændriken

(noget fængtsom).

Brevet er skönt.

Dombraun.

Skönt? — Adelsmand, Officeer — skönt kun
for Deres Faders Skyld — men dog Officeer! Brev-
et er skönt? (Tager en anden Pibe.) Sæt Dem —
Sig mig dog, hvorfor det er skönt?

Jændriken

(i Begreb med at sætte sig hos Dombraun).

Brevet er skönt. Det er alt, hvad jeg kan sige
derom.

Dombraun.

Paa den Stool ved Skriverbordet!

Jændriken.

Som De befaler. (Han sætter sig.)

Dombraun.

Hvorfor er dette Brev skönt?

Jændriken.

Jeg siger, det er skönt — siden jeg aldrig har
fornærmet Obersten — siden det aldrig er faldet ham
ind, at fordrø mig — siden —

Dombraun.

Siden — siden — Jeg siger, det er et hæ-
ligt Brev.

Jændriken.

Men naar nu den hele Sag er opdigtet?

Dombraun.

Det er ikke opdigtet, at De er beskæmmet: at ingen
Officeer mere vil gjøre Tjeneste med Dem: at De har
paadraget Deres Familie en evig Skændsel: at jeg

maae skamme mig ved at have givet Dem Plads i Regimentet. — Det er et hæsligt Brev. (Han røger.)

Jændriken.

Holder Deres Excellence mig for en Poltron?

Dombraun.

Jungenlunde. Men for noget svagelig af Natur — thi jeg har holdt Attesterne om Deres svage Helse bred for at være sande. Jeg vil ikke heller forandre mine Tanker, uagtet de tykke Kiever og fyldige Lægge, som jeg her seer for mig. Nu gielder det kun om dette Brev — det er et afskyeligt Brev! (Røger.)

Jændriken.

Dersom Obersten har udspreidt denne Usandhed om mig, saa er han —

Dombraun.

Intet Skieldeord! Ingen Mand i den hele Armee tænker slet om Oberste Lindoraf.

Jændriken.

Ved Himlen! Deres Excellence, jeg frygter hverken Obersten eller nogen af hans Lige i den hele Armee.

Dombraun.

Det skulde være mig hiertelig kiert.

Jændriken.

Dersom Deres Excellence finder det for godt, saa vil jeg paa Dieblirket forordre ham ud. Thi jeg seer nok, det er derfor De har anvist mig denne Plads.

(Han tager Pennen.)

Dombraun.

Jeg behøver ikke at sige en Kavalleer, hvad han som Kavalleer har at gjøre — og vil heller ikke befale nogen,

nogen, at duellere. Det er imod Kongens Forordning. (Røger.)

Fændriken

(Lægger Pennen ned, og trækker Veir).

Hvad har jeg altsaa at gjøre? Hvad befaler Deres Excellence?

Dombraun

(Kaster Piben mod Gulvet).

Jeg befaler dig, Elendige! at lægge din Kaarde: at bekiende for Hoffet og Armeen, at du er ingen Kavaller: at du ikke nedstammer fra Huset Saalstein: at du ikke fortjener den Titel, som Kongen har beæret dig med — og gaae saa hen og fiul dig iblandt Pøbelen, for endnu at gjøre Pøbelen Skam.

(Tager en anden Pibe.)

Fændriken (for sig).

Saa røg til du bliver sort! — jeg røger mere end du. (Tørrer sit Ansigt.) Jeg forstaaer Deres Excellence — jeg fordrer altsaa Obersten, siden det er Deres Villie. (Tager Pennen.)

Dombraun.

Jeg forlanger ingen Duell. (Røger.)

Fændriken

(i det han lægger Pennen hen igjen).

Det er besynderligt. Hvad skal jeg da gjøre?

Dombraun.

Handle som Kavaller, som Soldat. (Røger.)

Fændriken.

Nu da! saa sender jeg ham et Cartel, (Tager Pennen, og skriver; imidlertid seer han stedse til Dombraun, som seer ned for sig og røger), og det ret i en ziirlig Stiil, efter den nyeste Smag. (Han skriver.) " Een af os maae " døde. Om en Time er jeg ved Vandporten i Krat,

"Skoven, for der at lade din baatalelske Tunge stikke
 "Støvet. Bliv ikke borte, som du saa skændig har
 "løiet om mig. Fændrik von Saalstein." Jeg læg-
 ger det sammen (lægger det sammen) — jeg forsegler
 (forsegler med en Oblat). Jeg skriver Udskriften (Skriver)
 "Til Oberst von Lindorak." Nu vil jeg besørge det.
 (Staaer op) Jeg vil bære det bort. Deres Excellence!
 jeg gaaer, for at besørge Brevet —

Dombraun.

Har De ingen Tiener med Dem?

Fændriken.

Jo.

Dombraun.

Saa kunde De spare Dem for den Umage. Tie-
 neren kan jo besørge, hvad De vil have besørget. (Røger.)

Fændriken (for sig).

Saa røg da — — (Høit) Jeg vil give Tieneren
 det — (Vil gaae.)

Dombraun.

Die fun. (Han ringer. Friderik kommer.) Lad
 denne Herres Tiener komme ind. (Friderik gaaer.)

Fændriken (for sig).

Nu kommer det an paa, at viise Bravoure (Høit)
 Deres Excellence skal faae at see, om jeg er bange for
 Obersten.

Anden Scene.

Buschmann (med mange Komplimenter).

De Forrige.

Fændriken.

Jeg sender det bort — jeg sender det altsaa bort.
 (For sig) Han vil sende mig med bare Nøg hen i den
 anden

anden Verden. (Høit) Bring dette Brev strax hen til Oberst von Lindorak, og Svaret hjem i mit Qvarteer. (Buschmann gaaer; for sig) Siden jeg har holdt mig saa brav, vil han nok give mig et Middel i Hænderne til at trække mig ud deraf med Ære. Min Fader er hans Ven. De maae nok have aftalt det saaledes med hinanden. (Seer paa Uhrer; høit) O, den er alt Fire. Jeg vil endnu gjøre Deres Excellence Regnskab for alle mine Grunde, og saa gaae hen, for at slaaes.

(Han vil sætte sig hos Dombraun.)

Dombraun

(ringer; Friderik kommer).

Følg Herr Hændriken ud. Jeg er Deres Tiener.

(Røger.)

Hændriken

(for sig, i det han tager sin Hat).

For Dievelen! Sagen bliver alvorlig. Tilsidst maae jeg vel af bare Høflighed lade mig sende hen i den anden Verden. (Høit) Underdanige Tiener, Deres Excellence! Jeg gaaer, for at tugte den Uforskammede.

(Han gaaer).

Tredie Scene.

Dombraun. Siden Friderik.

Dombraun

(sefter et Ophold).

Er det mueligt? Saadan en Feighed! — og den Dreng vil være Soldat? Sy, for Dievelen! — Nu troer jeg dog, han vil slaaes. Sagen er bleven for alvorlig.

Friderik.

General von Saalstein vil giøre sin Opvartning.

Dombraun.

Har den Gamle mødt sin Søn?

Friderik.

Nei, Deres Excellence. Jændriken smuttede i en Hast ud af Bagdøren.

Dombraun.

Føer Generalen herind,

(Friderik gaar.)

Femte Scene.

Dombraun. Generalen.

Dombraun.

Den Gamle saa brav, og Sønnen en Slyngel —
besynderligt! (Han staar op.)

Generalen.

Om Forladelse, Deres Excellence, at jeg —

Dombraun.

Velkommen, gamle Krigskammerat! Sæt Dem ned.
(De sætte sig.)

Generalen.

Jeg er ude af mig selv. Jeg behøver Deres
Excellences Raad og Bistand.

Dombraun.

O, lad Excellencen med samt Titulaturen blive i
Forgemakket. Jeg hedder Dombraun, og De Saal-
stein. Hvad gjelder det om?

Gene-

Generalen.

Om Satisfaction, Blod og Død. De veed uden Tvivl, at Oberste Lindorak kort for Campagnen tog sig en ung smuk Kone?

Dombraun.

Vist veed jeg det. Ogsaa en uoverlagt Streg af ham!

Generalen.

Min Søn, hvis uværdige Opsørsel daglig tvinger mit af Alder allerede afblegede Ansigt til at rødme, søgte i Oberstens Graværelse, at forsøre den unge Ufskyldige; men fandt aldrig Gehør. Desuagtet har denne Ubesindige, enten for at hævne sig, eller for at følge vor galante Ungdoms elendige Exempel, gjort sig til af nydte Gunstbeviisninger. En Dretuder — der gives saa mange af dem, som Sand i Havet — har sagt Obersten det, og, kort sagt, min Søn er bleven fordret af ham —

Dombraun.

Har lovet, at ville slaaes. og ikke holdt Ord.

Generalen.

Saa er mit Uheld Dem allerede bekiendt? Fuld af Fortvivlelse gik jeg i min Søns Sted til Tvekamp — Den grusomme høimodige Lindorak afflog den.

Dombraun.

Det har jeg ogsaa hørt, Kiære Saalstein, og beklager Dem.

Generalen.

Min Familie er bekæmmet.

Dombraun.

Det gjør mig, ved Gud! ondt.

Generalen.

De veed, at mit Blod er reent for Nederdrægtighed. De veed, at jeg har aflagt Prøver derpaa — Ah! det presser mig gamle Mand Taarer af Dinene. Jeg maae græde som et Barn. Det gjør mig vanvittig. Raad mig, min Ven! hjælp mig! hav Medlidenhed med en ulykkelig Fader, der er saaret ind i Sielen.

Dombraun.

Jeg beklager Dem af Hjertet, min Ven, thi jeg frygter, at Feiighed endnu er Deres Søns mindste Feil — De siger, at Damen, hvis Hæder han har fornærmet, er uskyldig. Er De vis paa det?

Generalen.

Ja, alt for vis.

Dombraun.

Hvoraf veed De det?

Generalen.

Uf en Mængde begyndte og koncipeerte Sedler, som jeg fandt i min Søns Skriverpult. Jeg skammer mig ved, at vise Dem samme. Lutter elendigt, urimeligt, hierneløst Gladder.

Dombraun.

Andre Beviser har De ikke paa Oberstindens Uskyldighed?

Generalen.

Dette Brev fra hende selv laae iblandt hans andre Papirer. Læs De kun det.

Dombraun (læser).

”Hold op, min Herre, at foruroelige mig med Deres urimelige Kierlighedserklæringer og Breve; ellers

”ellers sætter De mig i den Nødvendighed, at demas-
”skere Dem som et Menneske med de flætteste Grund-
”sætninger. Inden otte Dage venter jeg min Mand
”hiem. Dersom De gjør det mindste ny Angreb, saa
”aabenbarer jeg ham, hvor meget De har fornærmet
”Juliane von Lindorak.” — Ih, for Dievelen! De-
res Søn er værre, end jeg havde troet. De vil dog
vel ikke betænke Dem paa, at gjøre dette Brev bekendt.

Generalen.

Jeg er Fader. — Min Søn's Skam er stor nok.
Skal jeg endnu forøge den? Paa den anden Side er
den stakkels Kone udsat for sin Mands hele Raserie.
Jeg kiender Obersten — jeg befrygter alt for hende.
Hvad skal jeg gjøre? Raad mig —

Dombraun.

Jil usfortøvet hen til Obersten, for at overtøye
ham om sin Gemalindes Ufkyldighed. Det er De for-
bunden til at gjøre, forbunden som Adelsmand, som
Menneske, og som min Ven. (Han staaer op.)

Generalen (staaer op).

Jeg gaaer. Men først maae De tilståde mig en
Bøn. Lad min Søn kalde. Bring ham til at staaes.
Kun De —

Dombraun.

Hvad, Herr General? Skal Kaardespidsen for-
svare den strafværdigste Uret? Hvad er det, De an-
moder mig om? Vren forblinder Dem. Gaae De
kun. Jeg vil ikke handle mod de Love, som forbyde
Dvekamp.

Gene-

Generalen.
Og de, som underkaste sig dem, skal vanæres, beskemmes.

Dombraun.
Saalmodighed, gode Gamle! Maaskee (i det han slaar ham paa Skuldren.) Du snart vil begræde den Ære, der ligger Dig saa meget om Hierte, paa Din Søns Liig.

Generalen (forstærket).
Hvad siger De?

Femte Scene.

Friderik. De Forrige.

Friderik
(leverer Dombraun et Brev).
Fra Oberste Ralf.

Dombraun.
Med Tilladelse. (Efterat han har læst det sagte)
Jh, saa for Dievelen — (til Friderik) Adjutanten skal strax komme. (Friderik gaaer.)

Siette Scene.

Dombraun. Generalen.

Dombraun.
Vil De engang høre, Herr General! Saaledes skriver Oberste Ralf: (læser) "I Dag er jeg ret tvungen til, Deres Excellence, at berette Dem lutter ubehagelige Tilfælde, især da De interresserer Dem saa meget for den Saalsteinske Familie. Just nu fortælle

to Invalider mig, at Jendrik Saalstein har villet
 købe Dem til, hemmelig at staae Oberste Lindorff
 efter Livet."

Generalen.

Gud! (Han falder i Asmagt).

Dombraun (kalder).

Holla! Hei! (Tienere og Ordinantser komme.) Læg
 den Gamle paa min Seng, og hent Chirurgen.

(De bære Generalen bort.)

Syvende Scene.

Dombraun.

Den affhyelige Skurk! — Jeg burde ikke heller
 vilst den Gamle Billetten. Men hvor kunde jeg for-
 andsee, at han vilde falde i Besvimelse! (Seer paa Uhret)
 Endnu er det Tid.

Ottende Scene.

Adjutanten. Dombraun.

Adjutanten.

Deres Excellence —

Dombraun.

Herr Adjutant! De maae saa snart som mueligt
 gaae hen til Oberste Lindorff, formælde ham min Kom-
 pliment, og sige ham, at der ikke bliver noget af den
 projecteerde Sag. Han skal spare sin Gang, og gie
 mig hiemme i sit Huus. Jeg skal komme saa snart
 som mueligt. Derpaa søger De Jendrik Saalstein op,

og befaler ham — befaler ham, siger jeg, uden Op-
hold at følge med Dem hen til mig. Er han ikke
hiemme, saa træffer De ham vist i Kratskoven ved
Vandporten. Men brav hurtig, Herr Adjutant!

Adjutanten.

Saa hurtig som muligt, Deres Excellence.

Dombraun.

(Der falder mig endnu noget ind. Dersom De
træffer Hændelsen i Kratskoven, saa visiterer De ham
— at sige, usformet — for at see, om han ikke bæ-
rer Pistoler hos sig. Er han endnu i Byen, saa giv-
res det ikke nødig, thi saa veed jeg nok (halv for sig selv)
at De ikke har noget paa sig. (Høst) Det er alt. Adieu,
Herr Adjutant. Lad mig see, De skynder Dem.
(Adjutanten bukker, og gaaer.)

Tiende Scene.

Dombraun. Siden Friderik.

Dombraun.

Hy, for Dievelen! en hæslig Affære! — Hvors-
dan mon det gaaer den Gamle? Hei! (Friderik kommer.)
Hvordan befinder Generalen sig?

Friderik.

Meget svag. Chirurgen er endnu i Færd med
ham.

Dombraun.

Lad der blive spændt for. Jeg vil til Kongen.
(Friderik gaaer. (Han gaaer hen til Bordet.) I denne
Forsætning maae han vel blive tilbage. Det er godt,
at

at han lod mig beholde Brevet. — Den affkyelige
 Skurk! (I det han gaaer) Ja, ja, hvem der har
 Børn, har ogsaa Hjertesorg — enten paa en eller an-
 den Maade. Det er ikke anderledes. Derfor heller
 aldrig giorte sig, eller ogsaa med den Betingelse: ingen
 Børn!

(Han gaaer.)

Ende paa den fjerde Akt.



Fem:

F e m t e A k t.

En Skov.

Første Scene.

Fændriken (meget forstyrret). Buschmann.

Fændriken.

Lindorak fik strax mit Brev, og det til Henriette kunde du ikke faae leveret? Ha! Skurk! staaer du mig ogsaa efter Livet?

Buschmann.

Ja, jeg var ingen Nar, at jeg selv bragte Deres Cartel derhen. Brændt Bårn er hange for Ilden. Siden det sidste Optrin derhenne i Huset, skal Fanden ikke faae mig derind mere. Jeg sendte Vincot med det.

Fændriken.

Og Vincot talte med Obersten? Hvad svarte han?

Buschmann.

At han vilde komme — og loe ad det.

Fændriken.

Ja, ja, loe — Det er for ham, som han skulde gaae til Bryllup. Den levende Dievel — — Kiære Buschmann! mon Invaliderne alt staae paa deres Post? Paa de kun vel paa?

Buschmann.

Det tvivler jeg paa.

Fæns

Fændriken.

Tvivler du paa det? Det er ude med mig! Hvorfor
for tvivler du derpaa? Har du da ikke paa det næieste
afrettet dem?

Buschmann.

Jeg brugte min Betalenhed det bedste jeg kunde
— men de Slyngler mangle det Bedste — De havde
nok Lust til at fortjene Pengene, men intet Hjerter til
at vove noget derfor.

Fændriken.

Og har allerede faaet sex Dukater paa Haanden?

Buschmann.

Som de ogsaa vil drikke op paa Herrens Sundhed.

Fændriken.

O de Spitsbuber! o jeg uhyggelige Menneske!

Buschmann.

Ja, hvad er det at jamre sig for, Herr Fændrik!
Hvad ligger der Lav paa? Slaaes De kun, saa er
det jo forbi. Det er ikke sagt, det koster Livet.

Fændriken.

Du raader mig som en Esel.

Buschmann.

Men saadan en Helt, som De tilforn var paa
Fægteskolen?

Fændriken.

Der er en forbandet Forskiel paa en Knop og en Epidse.
(Han føler sin Puls.) Jeg troer, jeg har Feberen. Jeg
er ude af mig selv. Men siden han driver mig til
det Yderste — saa skal han fortryde det — Satan og
Helvede! han skal fortryde det. Gaae, pas paa min
Hest — skul dig — stil dig bag Buskene. — De skal

O

løse,

lære, hvad det er, at drive mig til det Yderste! —
Skriger jeg, saa slip alting og løb herhid — Kommer
jeg, saa hold alting i Beredskab! Giv, hvad jeg siger.

Buschmann.

Vær De kun roelig.

Fændriken

(gaaer rasende frem og tilbage).

Jeg skal lære dem, hvad det er, at drive mig til
det Yderste. Ja, jeg skal lære dem det.

Buschmann (for sig).

Hvad Dievelen mon han har i Sindet? Jeg er
bange, han spænder Buen saa høit, at den til Slut-
ningen brister. Hesten derhenne kan nok være sine Hun-
drede Dukater værd — I Morges fik jeg mine Maas-
nedspenge — Jeg lister mig herfra. Til sidst kunde jo
alle hans Galskaber gaae ud over mig. Ja, krig eller
kom, jeg er rodet ud.

(Han gaaer.)

Anden Scene.

Fændriken.

Jeg kan ikke andet — Livet gaaer dog for alting —
Hvad Gavn har min Fader af at krybe omkring i Ber-
den med een Arm? Og saa godt slipper jeg ikke en-
gang derfra, det veed jeg. — Herr Feldtmarskalk!
Herr Papa! du gammeldags Vre! jeg er ikke jeres
Mar — — Død og Ulykke! der kommer han — Cou-
rage, Saalstein! du behøver jo kun at brænde løs —
(griber hurtig i Riiskommen; bliver Adjutanten væk) Hvad
er det?

Vre

Tredie Scene.

Adjutanten. Fændriken.

Adjutanten.

Herr von Saalstein! De skal strax følge med mig til Feltmarskalken.

Fændriken

(trækker sin Haand forviret op af Lommen).

Til Hans Excellence? (trækker glad sin Aande) Paa Dieblicket skal jeg komme. (kalder) Buschmann! heida! (for sig) Jeg tænkte nok, han vilde lægge sig derimellem.

(Imedens han siger dette, er Adjutanten gaaet omkring ham, og da han er ham ganske nær, læder han sit Torklæde falde, for at kunne støde til hans Lomme, i det han tager det op.)

Adjutanten.

Hvad er det? Bærer De Pistoler hos Dem, Herr von Saalstein?

Fændriken (fortrækket).

Jeg?

Adjutanten.

Ja, ja, Pistoler er det.

Fændriken (dristig).

Hvorfor skulde jeg ogsaa nægte det? De har formodentlig allerede hørt af Hans Excellence, at jeg er her for en point d'honneurs Skyld. Jeg glemte i Udfordringen at bestemme Vaabnene. Derfor tog jeg Pistoler med.

Adjutanten.

Dem pleier man ellers lade Tjeneren holde. Løb jeg udbede mig dem.

Fændriken.

Hvorfor det, Herr Adjutant? Net.

Adjutanten.

Nei? (alvorlig) Herr Kænd — Herr von Saals-
stein, efter Feldmarskalkens Ordre —

Kændriken

(giver ham frøgt som to Terzeroler).

Jeg er dog ikke Arrestant?

Adjutanten.

Endnu har jeg ikke fordret Deres Kaarde. Hiertelig smaa Pistoler! har megen Lighed med Terzeroler. (Giver Tegn til at gaae) Er det Dem beleiligt?

Kændriken (kalder).

Buschmann! Buschmann! (seer sig om efter ham)
Min Tiener bliver borte med Hesten. Han er maaskee redet til Byen. Hvordan bær jeg mig nu ad? De er til Hest —

Adjutanten.

Jeg vil ride ganske langsom. Kom De kun.

(De gaae, og Kændriken foran.)

Kændriken

(vender sig om).

Herr Adjutant! er Oberste Lindorak ogsaa hos Hans Excellence?

Adjutanten.

Det kunde jeg nok sige Dem — men det staaer ikke i min Ordre. Behager De —

(De gaae.)

Fjerde Scene.

(Et Værelse i Lindoraks Huus.)

Frue von Billdorf. Johan.

Fr. v. Billdorf

(i det hun kommer ind).

Til Frøken von Lindorak — Siig hende, at en fremmed Dame venter paa hende her i Salen — en frem-

fremmed: hører I? (Johann gaaer.) O Gud! maae saadanne Omstændigheder bringe mig tilbage til dette Huus? Maae jeg sige den eneste Person, som gjør mig det kiert? Der kommer hun.

Femte Scene.

Frue von Billdorf. Henriette.

Henriette (studer).

Er det Dem, Frue von Billdorf?

Fr. v. Billdorf.

Mig selv, Frøken. Undskyld det Hemmelighedsfulde i mit Besøg. Er ikke alting i Dag Hemmelighed her i Huset?

Henriette.

Hvad har De at befale?

Fr. v. Billdorf.

Jeg vil bede Dem forklare mig denne angstelige Hemmelighed.

Henriette.

Vend Dem til min Broder, ikke til mig.

Fr. v. Billdorf.

Hvor skal jeg finde ham? Og desuden, Frøken, at henvende mig til ham selv, lignede alt for meget en tiltagen Myndighed — Ah! jeg frastiger mig alle moderlige Rettigheder. Min Stoltthed er bziæt til Jorden — Jeg kan lignedes med en Syg, som allerede har besluttet, at lade den beskadigede Deel bortskiere — men som dog i Forveien vil vide Skadens sande

D 3 353750 31000 De

Beskaffenhed. De er uden Tvivl underrettet om Julianes Forbrydelse. Jeg siger dette ikke, for at bebrejde Dem noget. Hvad kan De for, at De maae leve under Tag med en Uværdig? — Betragt mig som den, under hvis Navn jeg bad Dem komme hid, som en Fremmed, og betroet mig da, hvad De veed.

Henriette.

Hvad skal jeg sige Dem, naadige Frue? Ubefindelige Indfald — mislykkede Intriquer — Breve fra Elskere, som blive kiedede af deres Skiggenes Gunst, og derfor selv anklage dem — Tienere, som staae paa Luur, blive grebne, og smuttede bort imellem Hænderne — Klammerier, Udfordringer, Dueller og hvad Frugter saadant et Træ ellers pleier at bære — Spar mig for en ngiere Forklaring. (Hun begynder at græde.) Jeg beklager Dem af mit inderste Hjerte. Jeg ærer Dem som min Moder. Gid Juliane lignede Dem! Dette Huus vilde være et Paradiis — Nu er det et Helvede. Skynd Dem, naadige Frue! Skynd Dem tilbage til Deres roelige Boelig! Skynd Synet af en fornærmet Vgtemand, hvis Raserie ikke kan tage imod noget Overlæg — Og dersom Naturen endnu formaaer noget over Deres Hjerte — saa tænk paa at redde den Ulykkelige, som — — ah, gid jeg kunde undskylde hende!

(Hun gaaer.)

Siette

Siette Scene.

Frue von Billdorf. Siden Juliane.

Fr. v. Billdorf (synker i en Stool).

Hvem skal jeg nu troe? Hende, eller Mariane? Begge bekræfte deres Udsagn med Taarer — begge ere partiske, den eene af Had, den anden af Kierlighed. — (efter et Ophold) Og jeg vælger mig med at forene fremmede Vidners Modsigelser? Angaaer det ikke mit eget Barn? min Juliane? det Barn, som aldrig berøvede mig? Heile kunde hun — Nægte sin Feil, det kan hun ikke! Saa forherdet er hendes Hierte endnu ikke, at hun skulde kunde modstaae mig — Jeg vil true og bede — Alle Dommerens Konstgreb, naar det er ham om at gjøre, at udpine Sandheden, vil jeg anvende — Velsender hun sig skyldig — da! — da forbarne sig Gud over os! — Jeg synker ved den blotte Tanke! (Hun aabner Julianes Kammerdør, og kalder) Juliane! (endnu stærkere) Juliane!

Juliane

(i Kammeret).

Hvem kalder?

Fr. v. Billdorf.

Er min Røst bleven dig saa fremmed?

Juliane

(i det hun kommer ud).

Ah! min Moder! tilgiv mig.

Fr. v. Billdorf.

Kunde du ikke svare den første gang, jeg kaldte paa dig?

Juliane.
Den udmattede Natur hvilede efter denne Dags Storm. Jeg slumrede.

Fr. v. Willdorf.
Du sov? Du kunde du sove? Nu? Ha! enten maae du være det letfindigste Kreatur under Solen — eller —

Juliane
(bryder hende af).
Hvorledes er det sat med min Lindorff? Kommer De, for at give mig Efterretning om ham?

Fr. v. Willdorf.
Jeg kommer, for at frelse dig fra hans Raserie.

Juliane.
Hvordan?

Fr. v. Willdorf.
Min Vogn bier paa os. Din Haand — (griber hendes Haand) Forlad dette ulykkelige Opholdssted. Følg mig.

Juliane.
Jeg forlade dette Hus? Uden at have overtaget det min Mand om min Uskyldighed?

Fr. v. Willdorf.
Banhellige ikke dette Ord mere. Bevise dem tale. Omstændighederne og Alles eensstemmige Vidnesbyrd fordomme dig. Kom!

Juliane
(seer væmmelig til hende).
Ogsaa De, min Moder?

Fr. v. Willdorf.
Spar dine hykkelige Dietast. Døkket er faldet. Jeg veed alt. Bekendelse formilder Forseelsen. Be-
kiens

Kiendelse er det første Skridt til Fortrydelse. Bekiend og lad dig redde.

Juliane.

Hvad skal jeg bekiende?

Fr. v. Willdorf.

Jeg burde overlade dig til din Skiebne. Jeg burde glemme, at jeg er din Moder. — Men jeg kan ikke, hvad jeg burde. Jeg kan ikke rive mig fra dig. Det strafværdige Barn bliver dog stedse mit Barn.

Juliane.

Nei, naar ogsaa De fordømmer mig, saa har jeg tabt al Ret til at være Deres Barn; saa er jeg moderløs.

Fr. v. Willdorf.

Utafnemmelige! Forstokkede! bliv ved at lyve, og vær et Offer for din Forstokkelse! (Hun vil gaae, men vender tilbage, og falder hende om Halsen.) Ah, Juliane! Skal jeg leve og see dig både for din Forseelse med dit Blod? See min Angest, mine Taarer, og forbarm dig over mig.

Juliane.

Græd ikke, bedste Moder! for Guds Skyld, græd ikke!

Fr. v. Willdorf.

Lad os flye hen, hvor Erindringen om denne uhykelige Tildragelse ikke kan naae os. Et ubekiendt Fristed skal tage imod os. Der afsgræd din Uersfarenheds og Ungdoms Forseelse. Der forson dig med Himlen.

Juliane.

Men naar jeg nu ikke veed mig skyldig i den Forseelse, man vil paabyrde mig: skal jeg da ved min

Flugt giøre mig skyldig deri? Skal jeg imed et uuddætteligt Merke besegle den Skændsel, som uforstyldt hviler paa mig? Nei, ingen uden min Mand skal forvise mig af dette Huus — død eller levende — ligemeget.

Fr. v. Billdorf.

Juliane! din Moder befaler — adlyd — kom!

Juliane.

Jeg kan ikke — jeg tør ikke — jeg er ikke i Deres Magt — Jeg er en Mand undergivet.

Fr. v. Billdorf.

Du vil drive mig til det Yderste. Du vil opirre mig til at forbande dig.

Juliane.

Ah, min Moder! Ikke Deres Forbandelse! jeg fortjener den ikke. Deres Medynk — Deres Betsigelse. Maaskee sees vi for sidste gang. (Fr. v. Billdorf vender sig om, for at skjule sin Gælfelse.) De vender Dem fra mig? Saa har jeg da heller ingen Moder mere. Velan! (Hun synker i en Stool.) Her vil jeg blive. Her stee mig, hvad Gud vil! Siden jeg da er en Løgnerske, et skændigt Kreatur — siden jeg da er, hvad jeg ikke er — o! saa gid mine Dine maatte lukke sig for evig!

(Hun skjuler sit Ansigt med sit Tørklæde.)

Fr. v. Billdorf (for sig).

Saa megen Standhaftighed! saa megen Roelighed! Hun kan ikke være skyldig: Vort herfra! Hvorfor spilder jeg Tiden paa frugtesløs Grublen! Vort, for at faae Ret!

(Hun gaar.)

En

Sjvende Scene.

Mariane. Juliane.

Mariane

(som har luret ved Døren, kommer hastig ind).

Kiereste, bedste Barn! hvad er der, De gjør?
Hvor har De Deres Tanker henne? Enten De er
ufskyldig eller ikke, saa følg De Deres Moder! Efter
min Begiering er hun kommen herhid.

Juliane.

Hvad? Uagtet mit Forbud har du —

Mariane.

Aabenbaret hende alting. Nød bryder alle Love.
Sagen er gaaet for vidt. Deres Liv staaer paa Spil.
Dette Huus er en Mordergrube. Deres Gemal raser.
Derfor gaae ud af Huset, og overlad alting til Tiden.
Nu kunde vi skrige Halsen af os om Ufskyldighed. In-
tet Menneske træde os. Jeg veed ikke heller, om jeg
altdig kunde blive i det Humeur, at vove mit Liv for
Deres — Hvor rasende vilde han ikke nylig fare ind
i Deres Kammer?

Juliane. —

Saa gaae, og udsæt dig ikke for nye Farer. Jeg
bliver.

Mariane.

Med Deres Tilladelse, kiereste Barn! Deres
Heltmod er overdrevent, romanagtigt, uforsigtigt.
Det er, at søge sin Ulykke med Løgte. Overlad De-
res Retfærdiggjørelse til Tiden. Nu ere Ord og Taa-
rer spildte. Nu gielder det kun om, at redde sig.

Julia:

Juliane.

Lad mig være i Noe, Mariane. Jeg takker dig for din Kierlighed. Lad mig nu være.

Mariane.

Er det Klogskab, at staae som et Lam, og lade sig skære Halsen af? Ah! Deres stakkels Forstand er ikke som den burde være.

Juliane.

Lad mig være, siger jeg.

Mariane.

Nei, dersom De bliver, saa bliver jeg med. Een Nar gjør flere. Vi blive.

Juliane (fortørnet).

Mariane! forsøi jer strax bort! I har jer Afsted.

Mariane (hæftig).

Er det Lønnen for tyve Nars Tjeneste?

Juliane.

Siden I ved denne Tjeneste troer jer berettiget til uanstændigt Overhæng.

Mariane.

Uanstændigt Overhæng? Det veed jeg intet af —

Juliane! jeg hialp til at opdrage Dem, jeg ansaae Dem som mit eget Barn — det gielder om Deres Liv — saa har jeg dog vel og saa et Ord at sige.

Juliane.

Gå og gaae, det bør du,

Mariane

(ude af sig selv).

Gå, jeg vil gaae — nei, jeg vil ikke gaae — jeg vil gjøre, hvad jeg vil — jeg vil kalde Deres Moder tilbage — Jeg vil blive Dem troe, skönt De støder

der mig fra Dem — jeg vil — Men saa sandt som jeg lever, Deres stakkels Forstand er ikke som den burde være. (Gaar.)

Ottende Scene.

Juliane.

Jffkun dig har jeg tilbage, Gud i Himmelen! Lad mig ikke fortvirole! I Fred med dig, og veen for dine Dine, venter jeg paa Udfaldet, uden at skielve. Vaag kun over min Mand. Oplys ham, naar jeg ikke mere er til, at han maae kiende min Ufkyldighed! at han angerfuld maae kalde sin Juliane tilbage! Ah, Lindorak! Jffkun een Taare paa min Grav, for al din Uret, for alle dine Fornærmelser, jffkun een Taare paa min Grav!

Niende Scene.

Lindorak. Juliane (bliver forskrækket).

Lindorak.

Du bliver forskrækket? Ja, du har Marsag dertil. Men du har dig selv at takke for, at du seer mig igien. Hvorfor bandt du dit Hierte til det qvindagtigste af alle Menneſker? Jeg blottede mit Bryſt for ham. Menner du, han havde Mod nok til at giennemføre det? — O Juliane! at foretrække ſaadant et Affkum af Nederdrægtighed for mig!

Juliane.

Lindorak! endnu —

Pine

Lindorak.

Nu har han tilsmigret sig mægtige Venner —
De vil binde Hænderne paa mig til Hævn — Men
for Deres Dine vil jeg —

Juliane.

Lindorak! jeg beder dig —

Lindorak.

(Giver hende et Papiir).

Læ, sæt dig og læs.

Juliane.

(Sætter sig, og læser).

”Kiereste Saalftein! I dette Dieblis er min
”Mand reist bort igien. Jeg kan ikke længere leve uden
”Dem. Flyv igien i mine Arme. Vores Fortroelige
”venter Dem ved den bevidste Indgang. Flyv hen til
”mig, at jeg kan glemme alt hvad jeg har lidt for
”Deres Skyld. Juliane von Lindorak.” (bæstretet)
Juliane von Lindorak? (stilleende) Hvem har skrevet det?

Lindorak.

Jeg.

Juliane.

Til hvad Ende?

Lindorak (for sig).

Hun skilver. (Hort) For at du skal afskrive og
sende ham det.

Juliane.

Hvem?

Lindorak (rasende).

Ham!

Juliane.

Gud! hvad skal det sige?

Lindorak.

Lindorak (for sig).

Hvilken Forvirring, hvilken Angest betager hende ikke! (Høit) Jeg venter paa Afskrivten. Skynd dig med den.

Juliane.

Hør mig, Lindorak! Lad dig dog engang overtøye —

Lindorak.

Dette skal overtøye mig. Er Indholden af Brevet nyt for ham, saa holder han det for en Snare, og bliver borte. Er han vant dertil, saa kommer han — og da — (for sig) Himmel! Himmel! hun røber sig alt mere og mere. (Høit) Hvi tøver du? Skriv!

Juliane.

Ah, min Mand! befind dig. Tving mig ikke til Ulydighed.

Lindorak (rasende).

Til Ulydighed?

Juliane.

Vælg et ædlere Middel til at blive overtydet om min Ulydighed. Mit Hjerte hæver sig over dette.

Lindorak.

For Middelets Virkning skielver du. Du skielver, for at lokke ham i Fordærvelse. Ham vil du ikke forraade. Og mig, mig forraadte du uden Betænkning? Uafnemmelige! elskede jeg dig mindre end han? (Uden for sig selv) Ha! Død og Fordømmelse! at jeg skulde drømme om at blive din — at jeg, beruset af denne Drøm, skulde føre dig til Alteret! Hvorfor visnede ikke denne Haand, førend jeg tog imod din? — Jeg raser — (lægger Haanden paa Kaarden) Juliane!

ophids mig ikke mere! — er Livet dig tiert — saa
stiv!

Juliane

(Staaer op, og river Vapiret i Stykker).

Jeg er uskyldig, og kan ikke fornede mig. (Hun
falder for hans Fodder.) Her seer du mig i din Magt.
Du seer mig beredt paa alting — om det saa var Dø-
den. Har jeg tabt din Kierlighed og Verdens Agtelse,
hvad skal jeg da leve for? — Du vil lære at kiende
den, du opofrer i dit blinde Raserie — det haaber jeg
til Gud — og ham beder jeg ogsaa, at denne Kund-
skab ikke maae pine dig i dine sidste Dage, og at han
ikke vil straffe dig for det, jeg tilgiver dig.

(Hun støtter sit Hoved paa sin Arm. Lindorak staaer
med Armene over kors, og seer stivt mod Jor-
den.)

Tiende Scene.

Dombraun. Jendriken. Fr. v. Willdorf.

Mariane. De Forrige.

Dombraun

(gaaer foran).

Deres Tiener, Herr Oberst!

Lindorak (fortrakket).

Deres Excellence —

Dombraun (til Lindorak).

Læs dette Brev. Haanden er Dem bekendt.

(Frue von Willdorf iler til sin Datter og løfter hende
op. Juliane synker til hendes Bryst og græder.
Mariane tager een af Julianes Hænder og kys-
ser den.)

Fr. v.

Fr. v. Willdorf.

Kom op til mit Hierte, min dyrebare uskyldige Datter!

Juliane.

O søde Navn! holder De mig Dem værdig!

Mariane.

Mit kiere Barn! tilgiv mig! af bare Kierlighed har jeg maaskee fornærmet Dem.

Juliane.

Vist ikke, min gode Mariane, min anden Moder.

Dombraun.

Har De læst det?

Lindorak.

Ja.

Dombraun.

Sael nu De, min Herre! Fortæl —

Fændriken

Herr Oberst! Lad min Fortrydelse forskaffe mig Forladelse hos Dem. Jeg har fornærmet og bedrøvet Dem — men, i Sandhed! ikke af Ondskab, kun for at redde mig — Jeg elskede Deres Gemalinde, og blev foragtet. Truslen i hendes Brev om at aabens bare Dem min Daarlighed — Deres pludselige Tilbagekomst fra Armeen bragte mig til at vende om, og skyde al Skylden paa Deres Gemalinde. (Kalder for hendes Gødde.) Kan De tilgive mig, naadige Frue?

Juliane.

Ja, dersom min Mand er overtydet om min Uskyldighed — hvor mange Lidelser De end har foraar-

saget mig. (Enderiken staaer op. Juliane gaaer til Lindorak.) Er du, Bedste?

Lindorak.

Juliane! Jeg fortjener ingen Forladelse, ligesaa lidt som jeg fortjener dig. Men dersom —

Juliane.

Ah, Lindorak! det er dig alt tilgivet.

Lindorak

(Kysser hendes Haand med Henrykkelse).

Umueligt!

Fr. v. Willdorf.

Blive Galoussiens Udsøvelser ikke altid Krevne paa Kierlighedens Regning?

Lindorak.

Hvorledes, naadige Frue? De taler min Sag? De?

Fr. v. Willdorf.

J haab om, at De aldrig mere vil miskiende Deres Kone.

Lindorak.

O, dersom jeg nogensinde —

Dombraun.

En vakker Svigermoder! det maae jeg bekiende! Hun har ikke rørt sig, sænd Kniven stod hendes Datter paa Struben. Jeg kiender dem, der vilde givet Dem ganske andet at bestille.

Lindorak.

Hvor meget har jeg ikke Deres Excellence at takke!

Dom-

Dombraun.

Mig det mindste; men den brave Fader til denne ikke saa brave Søn — han gav mig dette Brev, og bad mig megle Dem imellem.

Lindorak.

Den fortræffelige Mand! hvor er han, at jeg —

Dombraun.

Hjemme hos mig ligger han syg, og det for sin fiere lille Søns Skyld.

Lindorak.

Jeg veed et Middel til at trøste ham og gøre ham roelig. Jeg vil bekendtgøre for alle Officererne i Regimentet, at Fændriken har reddet sin Ære og er gaaet ud for Haanden med mig.

Dombraun.

Gjør det, Herr Oberst! Det vil være den bedste Lægedom for den brave Gamle. Men De vil ogsaa have mig nødig ved den Ting. Officererne kunde man skee tvivle om Sagens Rigtighed — derfor vil jeg give Ordre, at De skal troe den.

Juliane.

Kjæreste Lindorak! vor Søster har elsket Saalsstein. Vil da ikke den ærværdige Gamle bedst blive trøstet ved deres Forening, og al Snak ophøre? — Henriette vil vist ikke vægre sig.

Mariane (for sig).

Jeg sætter mit Hoved paa, hun vægrer sig ikke. Det er hende alt for meget om en Mand at gjøre.

(Mariane bliver kaldet ud af Johan.)

Lindoraf

(som har befinde sig).

Kiereste Juliane! vidste du —

Dombraun.

Førend De blive eenige med hinanden derom, maae jeg sige Dem mere. De veed endnu ikke den Fyldestgjørelse, Kongen har tilkiendt Dem.

Lindoraf.

Kongen? Hvoraf veed Hans Majestæt —

Dombraun.

Ved mig har han faaet det at vide. Saasnart jeg erfarede den rette Sammenhæng, forsviede jeg mig til Kongen og fortalte ham den. Den unge Herre har været Soldat, var Svaret. Men først to Aar i Fæstningen med ham! (Alle forkræfttes.) Hans Fader kan man bilde ind, han er paa Hverving. — Vidste De alt, De vilde ikke finde Kongens Dom for haard. Efter Hans Majestæts Befaling har jeg bragt ham med, for at De ved ham selv kunde overttydes om Deres Gemalindes Uskyldighed.

(Dombraun gaaer ud af Døren, men kommer strax tilbage med Adjutanten.)

Fændriken.

O jeg Ulykkelige! Herr Oberst! naadige Frue —

Lindoraf.

Jeg vil ikke Deres Ulykke, og formaaer min Bøn noget hos Hans Majestæt —

Dombraun

(til Adjutanten).

Herved er han Dem, i Følge Deres Ordre, overleveret. (Til Fændriken) De tager Afsked med Deres Fader, og siger ham, De gaaer paa Hverving. Ved

at

at fortælle ham Sandheden, kunde De let oven i Rist-
bet blive en Fædermorder.

Fændriken (bedende).

Deres Excellence —

Dombraun.

Min Bogn bier paa Dem — Deres Tiener!

Jeg bliver her.

(Fændriken tager bedrøvet og stillende Afsked
med alle. Adjutanten følger ham.)

Lindorak.

Afsked og Fæstning!

Juliane.

Kunde ikke een af Delene afvendes?

Fr. v. Billdorf.

Deres Excellence —

Dombraun.

Nei, Børn! nei.

Fr. v. Billdorf og Juliane.

Afskeden i det mindste.

(Mariane kommer ind, og hvisker til Ju-
liane.)

Dombraun.

Den allermindst. Det forstaaer De Dem ikke
paa, mine Damer. Den, der ingen Kourage har,
maa ikke vanære Uniformen. Han har nok at leve af.
Lad ham sætte sig ned paa sit Gods, og der udøve
sin Bravour paa Skabninger, som ere endnu feigere
end han. Jeg siger endnu engang: vidste De alting,
saa vilde De sige, Kongen er overmaade naadig.

Juliane.

Kiereste Lindorak! din Søster —

Lindorak.

Min Søster? Hvad vil den Slange?

Juliane.

Tael ikke saa. Hun angreer, hun beder om Tilgivelse, hun smelter hen i Taarer. Maae hun komme?

Dombraun.

Et Dieblisk, naadige Frue! at jeg først kan give hende Plads.

Juliane.

Nei, dersom det er Deres Excellence imod —

Dombraun.

Jeg tilstaaer Dem min Svaghed. I saadanne Tilfælde er jeg slet ikke galant mere. Jeg veed, hvad Deel Frøkenen har i denne hæslige Affaire, og kunde ikke holde mig fra at lade hende føle, jeg vidste det. Overalt, dersom jeg torde raade Dem — mit Raad vil maaskee klinge lidt uchristelig, men det maae ikke hielpe — jeg gjør ikke meget af den Anger, dee kommer over een som en hidsig Feber — jeg kiender Mennesket for godt dertil. Mit Raad var altsaa, ikke at lade Frøkenen komme for Deres Dine hverken i Dag, eller i Morgen, eller i et heelt Aar. Forviis De kun hende paa et Par Aars Tid til hendes høiadelige Ahnens Riddergods. Landlust, Eensomhed, Afsondring fra Moder, Lystigheder, unge Herrer ic vil ikke gjøre ondt.

Lindorak.

Den Uafnemmelige har fortient mere end det — Gaae, Mariane! forkynd hende det.

Fr. v.

(Bedende;
paa en gang.)

Fr. v. Willdorf.

Kiere Son!

Juliane.

Kiereste Lindorak!

Dombraun.

Atter Forbønner? Det gaaer ikke an, Børn!
Ondskab maae straffes.

Mariane.

Jeg vidste nok —

Dombraun.

Nu?

[Mariane.

Om Forladelse, Deres Excellence — jeg for-
glemte —

Dombraun.

O intet! o intet! — Hun vidste nok — hvad
for noget?

[Mariane.

Jeg vidste nok et bedre Middel til at straffe Frø-
kenen og Jendriken. Om man gjorde et Par af
dem?

Dombraun.

Maaskee — og maaskee ikke — Straffen var
nok ogsaa for haard. — Nu, mine Damer! med
Fornøielse vilde jeg tilbringe denne Aften hos Dem,
men endnu har ingen bedet mig.

Lindorak, Fr. v. Willdorf og Juliane
(med en Kompliment).

O Deres Excellence —

Dombraun.

Ja, enten det er jer kiert, eller ikke, Børn! saa
bliver jeg dog hos jer, og vil glæde mig med jer.
(Hvisker til Juliane) Fra nu af til i Morgen er dog
vel Tid nok til Fortigelsen — Ikke, naadige Frue?



Den

løgnagtige Tiener.



Komedie i to Akter,

af

det Engelske

efter Garricks The Lying Valet,

ved

Friderich Schwarz.

Personerne.

Glink.	Herr Kemp.
Leander.	= Rosing.
Madkier, Raadmand.	= Ahrends.
Sip.	= Preislers.
Frants.	= Gielstrup.
Melisse.	Mad. Preisler.
Lisette.	= Gielstrup.
Frue Vimse.	= Knudsen.
Wilhelmine.	Sfr. Hasler.
Frue Sip.	= Astrup.

Første Akt.

Skuepladsen forestiller et Værelse hos Leander.

Første Scene.

Leander. Flink.

Flink.

Hvorledes, Herre? Skal De have Bryllup i Morgen? Ei, jeg frygter for, at De spaser med Deres ydmygste Tiener.

Leander.

Jeg siger dig jo, Flink, at Melisse i Aftes samtykkede det, og bestemte denne lykkelige Dag til i Morgen.

Flink.

Vel var det, Herre; det havde ellers blevet en græffelig Dag for os i vor nærværende Forsatning; alle Deres Penge ere sløiten, Deres Møbler feiet ud, Deres Vre næsten forspilt, og Deres ydmyge Tien-
ner

ner næsten sultet ihjel. Vi havde umuelig kunnet holde det ud to Dage endnu. Men dersom denne unge Frøken vil ægte Dem, og frelse os fra Undergang — o saa svær jeg ved min Samvittighed, at jeg paa ny vil blive en Ven af det smukke Køn, og ikke mere Kose Egtestanden, men forbande Kiselinker, og selv tænke paa at faae mig en Kone.

Leander.

Og dog, Flink, naar jeg betænker, hvorledes jeg har bedraget hende, saa kunde jeg være i Stand til at kaste mig for hendes Fødder, fortælle hende min sande Forsatning, bede hende om Forladelse, og anholde om hendes Medlidenhed.

Flink.

Naar Bryllupet er forbi, Herre! saa for mig hiertelig gierne. Men lad ikke Deres Samvittighed og Ære faae saa megen Overhaand over Deres Fattigdom og sunde Fornuft, at De forlader Dem paa saa store Uvisheder, som en smuk Piges Medlidenhed og gode Hjerte.

Leander.

Jeg kiender hendes ædle Tænkemaade, og jeg er næsten overbevist om, at jeg kan forlade mig paa den. Hvad? Skal jeg, fordi jeg er fattig, stille mig ved min Ære?

Flink.

Ja, det maae De, Herre, eller ogsaa stille Dem ved mig. Nu, jeg beder, Stil Dem ved een af os, thi spise maae jeg, og det saasnart som mueligt, og De veed meget godt, at Deres Ære hverken skaffer Dem

Dem Udgang til en stor Mands Bord, eller mig saa meget som Kredit for en Portion Ørsteeg.

Leander.

Hvad kan jeg gjøre?

Glink.

Intet; efterdi Herren sidder Dem paa tværs i Halsen, saa gølp og herud med den.

Leander.

Jeg beder dig, overlad mig til mine egne Tanker —

Glink.

Overlade Dem til Deres egne Tanker? Nei, jeg vil ikke lade Dem være i saa slet et Selskab, det forsikrer jeg Dem! De maae i Sandhed være en meget stor Philosoph, Herre, siden De kan moralisere og deklamere saa behagelig over Vre og Samvittighed, som De gjør, paa en Tid, da Deres Døre ere besatte med Retteens Middel, og De ikke engang har en stakkels Dukat i Lommen til at bestikke disse Gripomeni med.

Leander.

Vær kun ikke saa vittig, Slubbert, i dine Raad.

Glink.

Og vær De kun saa klog, Herre, og tag derimod. Men, for at tale alvorlig, saa har De upaatvivlelig sat Deres Midler til, og selv overlever Deres Kredit, hvilket Deres Lomme saavel som min Mave kan bevidne. Deres Fader vil ikke kiendes ved Dem; alle Deres Venner forlade Dem, undtagen jeg, som vil leve og døe med Dem. Nu, Herre, dersom De ægter denne unge Frøken, som, Himlen være lovet! endnu ikke

fien:

fiender noget til Deres store Omstændigheder, og De paa denne Maade kan forskaaffe Dem flere Midler, end De har forødt, blive en god Mand, og tillige en god Huusholder, saa kan De endnu blive lykkelig, endnu blive Herr Williams Arving, og Frøkenen selv taber ikke ved Rigbet. See, Herre, her har De baade Fornuft og Fornuftslutning tillige.

Leander.

Det var ogsaa i den Hensigt at jeg første gang friede til hende; og endskjønt mine Midler ere forødt, saa har jeg dog i det mindste derved erhvervet mig Klogskab.

Glink.

Overtyd mig da derom, Herre, jeg beder, og gjør ikke flere Indvendinger mod Bryllupet. De seer, at jeg allerede ballancerer i Vesten; og naar Nøden har flædt mig af fra Top til Taa, saa maae den begynde paa Dem, og saa vil vi blive nødte til at holde os inde og døe tommevis. De seer, Herre, at hvis De ikke følger mine Raad, medens De endnu har en Kiøle paa Kroppen, saa maae jeg smøre mine Støvler, medens jeg endnu har Kræfter til at rende, og noget at stule mig i. Altsaa, Herre, ønsker jeg Dem megen Styrke og Trøst af Deres nøgne Samvittighed. Jeg er Deres ærbødige og halv ihjelsultede Ven og Tiener.

(Han vil gaae.)

Leander.

Vie, Glink! Du vil dog vel ikke forlade mig?

Glink.

Jeg maae have noget at spise, Herre, det kan jeg sværge Dem til paa min Åre og ved min Appetit.

Leander.

Leander.

Nu vel! jeg er da findet, at besejrede Bedrageriet, og siden jeg aldeles skal forandre min forrige Levemaade, saa gid Følgerne blive lykkelige! I det ringeste er jeg vis paa —

Glink.

At de ikke kan blive værre end de er.

(Det banker uden for.)

Leander.

Hvem kan det være?

Glink.

Nogle af Deres forrige gode Venner, som har hentet Dem med Penge imod 50 Procento, og siden hjulpen Dem at sætte dem overstyr, og ere nu blevene Dem daglige Erindringer om den Daarlighed, at sætte Troe til Skielmer, løbe efter Riselinker, og lee ad mine Raad.

Leander.

Hold op med din Næsttished! Gaae til Døren! Skulde De være grove, saa siig dem, at mit Bryllup nu vist er berammet, og overtael dem til at have Taalmodighed endnu nogle saa Dage, men at de lade min Forsatning blive en Hemmelighed saavel for deres egen, som for min Skyld.

Glink.

O frygt ikke derfor, Herre! de har endnu saa meget Benskab for Dem, at De ikke ønsker Deres Udelæggelse til sin egen Skade.

Leander.

Og hør, Glink! Skulde der være noget Bud fra Melisse, saa siig, at jeg er ikke hjemme; thi vort

fætte

lette Udseende kunde give Dem en Slags Mistanke, som ikke blev til vor Fordeel.

Flink.

Det skal see, Herre. Men jeg frygter for, at de lettelig vil slutte sig til vore Omstændigheders svinde, sortrige Forsætning af mit spillede Udseende.

(Han vil gaae.)

Leander.

Disse nederdrægtige Folk, som nu bestandig kræve og forfølge mig, ere de selv samme, som førte mig til min Fordærvelse og Ødelæggelse, toge Deel i min Lykke og tilføer mig det stærkeste Venskab.

Flink (udenfor).

Hun kan troe mig, Gensfrue Lisette, at min Herre er ikke hjemme.

Lisette (udenfor).

See kun ad, Flink, jeg skal og vil tale med ham.

Leander.

Hvad hører jeg? Melisses Pige! hvad kan have bragt hende hid? Min Armod har ogsaa gjort hende til min Fiende — hun er vist ikke kommen i nogen god Hensigt — hos hende er der intet Venskab uden Bøder. Jeg hører hende komme op af Trappen. Hvad skal jeg gjøre? Jeg vil gaae ind i dette Værelse, og høre efter. *(Han gaaer ind i et Sideværelse.)*

Anden Scene.

Lisette. Flink.

Lisette.

Jeg skal og vil vide, hvor han er, Monsieur Mæsvils.

Flink

Flink (sagte).

Da faaer du det ikke at vide af mig. (Høit) Jeg kan sige hende, Gomsfrue Lisette, han er ikke hjemme, og jeg veed ikke selv, hvor han er; troer hun, jeg kan vise igien?

Lisette.

Nei, men jeg veed, at han kan lyve affhyelig; derfor staae ikke her og narres for sig. Jeg kommer fra min Frøken Melisse; han veed vel, formoder jeg, hvad der skal gaae for sig i Morgen Formiddag?

Flink.

O ja! og i Morgen Nat ogsaa, min Pige.

Lisette (sagte).

Ikke, isald jeg kan gjøre noget dertil. (Høit) Men sig, hvor er hans Herre? Jeg maae tale med ham.

Flink.

Siig mig engang, Gomsfrue Lisette, hvad tænker hun om det Partie med min Herre og hendes Frøken?

Lisette.

O, jeg tænker slet intet derom, og dog vil vi derved blive hiulpne af vor Trang allesammen; som for Exempel, hans Herre vil komme til Midler, som jeg frygter for han har Trang til; min Frøken faaer en Mand, som hun i nogen Tid har havt Trang til; han vil faae den Fornøielse, at omgaaes mig, og jeg vil faae Leilighed til at vaske hans Dren for hans Uforskamthed.

Flink.

Jeg er Gomsfruens ydmygste Tiener! Men jeg vil sige hende noget, Gomsfrue Lisette: jeg er stærkt

Q

imod

imod dette Partie; og dersom jeg eiede min Herres Midler — —

Lisette.

Saa giøtede han sig som han kunde, for at forbedre dem, hahaha. Siig mig dog, Flink, hvor hans Herres Gods ligger?

Leander (sagte).

For Pokker! hvilket Spørgsmaal!

Flink.

Ligger! ligger! Ah, det ligger i Sandhed — jeg kan ikke nævne noget Sted i Særdeleshed: det ligger paa saa mange: hans Effekter ere adspredte, nogle her, og nogle der: hans Huushovmester veed det neppe selv —

Lisette.

Udspredte, udspredte, formoder jeg. Men hør, Flink, hvor er jeres Møbler bleven af? Her seer saa اسپillet ud hos jer for nærværende Tid.

Leander (sagte).

Hvorledes? Er hun ogsaa kommen underveit med det?

Flink.

Ja, hun maa vide, at saasnart Bryllupet var bestemt, aa befalede min Herre, at flytte hans Møbler hen til en af hans Venner, for at faae Plads til et Bal, som han har i Sinde at give her Dagen efter Bryllupet.

Lisette.

Det er den lykkeligste Ting i Verden! Min Frøken har just i Sinde, at have Bal og Giestebud her i Aften for Bryllupet; og det er just mit Værende til hans Herre.

Flink.

Flink (sagte).

Det var Dievels —

Lisette.

Men hun vil ikke have det bekiendt; hun har allene i Sinde, at bede 8 eller 10 Par af hendes Venner.

Flink.

Ikke flere?

Lisette.

Nei, ikke flere. Og hun befalede mig, at bede hans Herre, ikke at giøre noget stort Giestebud.

Flink.

O, vær kun ikke bange —

Lisette.

Ti eller tolv smaa lækre Retter, med lidet Frugt til, bliver paa min Samvittighed meer end nok.

Flink (sagte).

Gid din Samvittighed var Fanden i Vold!

Lisette.

Og hvad mener han vel, jeg har gjort paa min egen Haand?

Flink.

Hvad da?

Lisette.

Jeg har inviteret alle Grev Gylденborgs Domsfisker til at besøge ham, for at faae os en Springom i Ristkenet. Vil det ikke sætte hans Herre i Forundring?

Flink.

Overmaade, i Sandhed!

Lisette.

Nu vel! saa vær hurtig at faae sat paa hans Herre, og skynd sig saa meget han kan med Anstalterne

terne — her er ingen Tid at spille — — Men hvad feiler ham, Flink? Jeg har spaa nogen Tid ikke seet ham; han kommer mig temmelig maver for.

Flink (sagte).

O, mit uheldige Ansigt! (Heit) Jeg befinder mig dog ret vel. Jeg takker hende, ellers, Frønsen Lissette; og jeg kan forsikre hende, at jeg har saa god Appetit, at jeg min hele Livstid ikke har havt den bedre; og jeg er ret vel ved Magt. Hopsa!

(Han vil kysse hende.)

Lissette.

Hvad? Med saadant et Ansigt? Nei. Farvel, farvel! (Gaar, men vender om igien) O Flink, hvad var det for nogle hæslige Karle, som stod dernede ved Døren, da jeg kom ind? Jeg troer, de ventede og saa efter hans Herre.

Flink.

Hum — Ja, de vente paa ham. Det er nogle af hans Forpagtere fra Landet, som skal betale ham nogle Penge.

Lissette.

Forpagtere? Hvorledes? Lader han sine Forpagtere staae paa Gaden?

Flink.

De giøre det af sig selv. Da de sielden komme til Hovedstaden, saa vil de gierne see saa meget af den, som Leiligheden tillader dem; de ere raae og vanskundige, men ærlige Folk.

Lissette.

Godt. Nu maae jeg løbe. Farvel! Men hør: Lav noget, som kan forstaae, til os i Kioffenet

— en

— en Skinke, en Kalkun, eller hvad han selv vil —
 Vi vil ret holde os lystige; og see vel til, at Stoele
 og Borde der ogsaa komme afveien, paa det vi kan
 have Plads til at svinge vores Krop: jeg kan ikke
 taale, at være generet, naar jeg danser Engelsk —
 Fa la ra la ra la ra (danser) Adieu! uden videre
 Komplimenter; jeg dør vist, dersom vi ikke snart sees
 igien. (Gaar.)

Flink.

Og jeg ønsker, uden videre Komplimenter, at
 vor Herre vilde tag: dig!

Tredie Scene.

Flink. Leander.

(De see nogen Tid paa hinanden med Bedrøvelse.)

Leander.

O, Flink!

Flink.

O, Herre!

Leander.

Det er ude med os.

Flink.

Det er intet Nyt for mig.

Leander.

Otte eller ti Par Dansere — ti eller tolv smaa
 søkne Røtter, med Frugt til — Grev Gyldenborgs
 Tjenere — Skinke og Kalkunsteeg —

Flink.

Hold op, Herre! Lyden allene er nok til at op-
 vække Appetit; og jeg veed vist, at jeg længe ikke har
 behøvet Appetit-Sopken.

A. 3

Leander

Leander.

Fordømte Skiebne! hvad skal vi gribe til?

Flink.

Hænge os selv. Hea seer ingen anden Redning; med mindre De har en Recept, hvorefter man kan foranstalte et Val, og en Soupee, uden Mad, og uden Musik.

Leander.

Melisse har ganske vist faaet noget at vide om min flette Forsatning, og opspundet dette Daasund, for at gjøre mig uheldig, og afbryde Givtermaalet.

Flink.

Det kan jeg ikke troe, Herre.

Leander.

Ikke? Hvorfor gjorde vel hendes Pige saa nogle Forespørgseler om mine Midler og min Forsatning?

Flink.

Af tvende væsentlige Aarsager. Først, for at tilfredsstille en Nysgierlighed, der er hende som Fruentimmer naturlig; for det andet, for at profitere af mit Selskab, hvilket ogsaa er naturligt hos hende, som et Fruentimmer af Smag og Forstand.

Leander.

Spøg ikke, jeg beder dig. Staaer alt hvad vi eier, ikke paa Spil?

Flink.

Jo, Herre! og dog er ikke vores Alt af saa liden Betydning, at en Mand, med en meget liden Deel af Philosophie, kan forlade det, uden stor Pine eller Uroelighed. Imidlertid, Herre! skal jeg inden en halv Time overtyde Dem om, at Frøken Melisse ikke kien-

der

der det mindste til Deres Omstændigheder; og jeg kan endnu sige Dem mere, Herre! Hun skal ikke komme her i Aften, og De skal dog ægte hende i Morgen.

Leander.

Hvorledes det, min dyrebare Flink?

Flink.

Her er det, Herre! her er det, kaagende heedt! og Opsættelse vilde svale det. Jeg maae derfor afsted til hende. Og vær De saa glad, som Kierlighed og Armod tillader Dem det.

Vil du, det lykkes skal, saa send en troefast Ven, Som gjøre kan en Plan, og selv udføre den.

Jeg er Manden, og jeg haaber, De hverken vil gjøre mig mit Venskab eller min Duelighed stridig.

Leander.

Nei, langt fra; men skynd dig.

Flink.

Jeg flyver.

(Hver gaaer til sin Stde.)

Fjerde Scene.

(Melisses Dørelse.)

Melisse.

Lisette.

Melisse.

Du sætter mig i Forundring, Lisette. Herren ikke hjemme, Tieneren forvirret, intet Bøsskab i Huset, og fæle bistre Ansigter uden for Døren: det er en mørk Tale.

Lisette.

Men som let lader sig opløse.

Melisse.

Jeg beder dig, forklar den da, og lad mig ikke længere staae i Tvivl.

Lisette.

Sagen er denne, Frøken! Herr Leander stikker i Gæld til op over Drene, og De stikker i Kierlighed til op over Drene. De vil ægte ham i Morgen, og Dagen efter vil hans Kreditorer slæbe af med Deres hele Formue, saa maae De og Deres Børn leve som de kan af det, der bliver tilovers.

Melisse.

Jeg kan ikke forestille mig ham nedrig.

Lisette.

Men jeg veed, at alle Mandfolk ere nedrige. De er meget ung, og meget usyndig om Kiønnet; jeg er ogsaa ung, men jeg har mere Erfaring; De har aldrig tilforn været forelsket, men jeg har elsket over Hundrede; jeg har prøvet dem alle; og jeg veed, at de for størstedelen ere nogle barbariske, forsvorne, besdragende og fortryllende Dievle.

Melisse.

De gemene Karle, du har havt at bestille med, kan ligne det Portræt, du gjør over dem; men Leander —

Lisette.

Er et Mandfolk, Frøken.

Melisse.

Det haaber jeg. Jeg havde ellers ikke indladt mig med ham.

Lisette.

Eisette.

For mig hiertelig gierne. Jeg har ved denne Leilighed givet Dem mine Tanker tilkiende, og jeg vil overlade Dem til Deres egne Tilbøieligheder.

Melisse.

Jeg er hende meget forbunden for hendes store Fsielighed, habaha. Ikke desmindre har jeg saa gode Tanker om den Mening, at hvis jeg havde tilforladelige Prøver paa hans Skarnsstreger — —

Eisette.

Paa hans Fattigdom kan De faae over Hundrede; i det mindste er jeg vis paa, at jeg ikke har havt nogen af det modsatte.

Melisse (sagte).

Ah — der er det, Skoen trykker.

Eisette.

Nei, saa langt fra at give mig de sædvanlige Sportler af min Tjeneste; han har ikke saa meget som søgt, at holde mig i god Lune ved smaa smigrende Høfligheder; og man kan med god Grund formode, at naar en Mand har Feil paa een Maade, han dog vilde søge at gjøre det godt paa en anden.

(Det banker.)

Melisse.

See, hvem der er ved Døren. (Hun gaaer.) Jeg maae passe paa, at jeg ikke laaner mit Dre for meget til denne Pige; hendes flertal Tanker om Leander lader til at komme af hans ringe Agt for hende.

Femte Scene.

Melisse. Flink. Lisette.

Melisse.

Nu, Flink, har du funden din Herre? Bliver alting i Stand til Ballet og Bepærtningen?

Flink.

Efter Deres Ønske, Frøken. Jeg har nu just været henne og bestilt Musikken og Anretningen, og kommer nu her, for at indhente Deres Naades nærmere Ordre.

Melisse.

Formæld min Hilsen til din Herre, og lad ham vide, at jeg og mit Selskab vil være hos ham Klokken sex; vi agte at drikke Thee og spille Kort, før end vi danser.

Lisette (sagte).

Jeg og mit Selskab vil gjøre det samme.

Flink.

Meget vel, Frøken.

Melisse.

Men sig mig dog, Flink, hvor kommer det, du gaar uden Kiole? Det er for koldt, til at gaae saa lustig klædt.

Lisette.

Monsieur Flink, Frøken! er af et meget heedt Temperament, hahaha.

Flink.

Om det havde været nok saa koldt, saa har jeg hørt nok at varme mig paa, siden jeg kom hjemme fra; men det vil intet sige. (Sukker.)

Me-

Melisse.

Hvad vil du sige dermed?

Flink.

Jeg beder, spørg mig ikke derom, Frøken; jeg besvør Dem, gjør det ikke. Lad os tale om noget andet.

Lisette

(Sagte til Melisse).

Siig, at De vil vide det, Frøken — Jeg maae have min Nysgierrighed tilfredsstillet, eller jeg brister.

Melisse.

Jeg vil nu vide det. Siig mig det, eller frygt for min Brede.

Flink.

Dersom min Herre fik at vide — — Nei sandelig, Frøken, jeg tør ikke sige det.

Melisse.

Jeg lover dig ved min Ære, at han ikke skal faae det at vide.

Flink.

Men, Frøken, kan De sværge for Tavsshed fra denne Kant?

Lisette.

O jo, Monsieur Hans Quast, i hvad han ogsaa kan sige.

Melisse.

Jeg vil være Borgen for hende.

Flink.

Nu da, fort, Frøken — Nei, jeg kan ikke fortælle Dem det.

Melisse.

Staae ikke her og giekkes med mig.

Flink.

Flink.

Nu vel, siden De endelig vil have det, Frøken, saa har jeg mistet min Kiøle ved at forsvare Deres Ere.

Melisse.

Ved at forsvare min Ere.

Flink.

Jeg kan forsikre Dem, Frøken, at jeg har lidt overmaade meget ved at forsvare den, som er mere end jeg vilde have gjort for min egen.

Melisse.

Forklar dig, jeg beder.

Flink.

Kort, Frøken! man har seet Dem, da De for en Maaned siden besøgte min Herre allene.

Melisse.

Allene? Min Pige var jo med.

Flink.

Hvorledes? Gomsfrue Lisette? Saa meget desto verre; thi hun blev anseet for at falde i mit Lod, og jeg er bleven anseet for ligesaa skyldig, som De og min Herre?

Lisette.

Hvad? I hans Lod, Hans Dvaft?

Melisse.

Hvad vil alt dette sige?

Flink.

Frøken! just nu, da jeg gik ud, for at gjøre Ansøgning for Dem og Deres Selvfab i Aften, saa kalder Madame Gladderibye, Prokuratorens Kone her tæt ved, paa mig. Hør hid, Karl! sagde hun; veed I

og jeres ærbare Herre, at min Mand med det første lader jer seerne for en tilføiet Skade —

Melisse.

En tilføiet Skade!

Glink.

Det var ogsaa mit Svar — en tilføiet Skade? Jeg troer, der er ingen i hele Naboeilauguet, som lever mere anstændig og ordentlig, end jeg og min Herre; som ogsaa virkelig er en Sandhed. — Anstændig og ordentlig, sreg hun med en haansig Latter: hvorledes, Monsieur? Vender ikke mine Binduer ind til din Herres Sovestue? Og bragte han ikke en Dag en vis Frøken derind? Her beskrev hun Dem, Frøken. Og saae jeg ikke — —

Melisse.

Saae? O affæhlige! og hvad?

Glink.

Belanstandigheden paalægger mig Tavshed.

Melisse.

Sagde du hende da ikke imod?

Glink.

Modsigde hende? Ih, jeg fortalte hende, at jeg var overbevist om, hun løi; thi, Fanden komme efter mig, sagde jeg, for jeg kunde ikke undlade at bande; jeg er saa vel overtødet om denne Frøkens og min Herres Forsigtighed, at om de havde havt i Sinde at forenøie sig sammen, saa er jeg vis paa, at de havde ladet Kullegardinerne gaae ned.

Melisse.

Hvad? Sagde du ellers intet? Overtødede du hende ikke om hendes Bildfarelse og Uforstammenhed?

Glink.

Flink.

Hun svoger ved saadanne Ting, at jeg ikke kunde gjøre andet, end bande og remse Navne op; hvorpaa hendes Mand anfaldt mig med en vældig Krabasse, og gik løs paa mig med saadan en Hæstighed, at jeg, i det jeg blev halv forrykt, tilstod alting.

Melisse.

Hvad tilstod du da?

Flink.

At min Herre holder af det smukke Kion: at De heller ingen Alffye havde for Mandfolk: at Gomsfrue Lisette var en Koblerffe: og Deres ydmyge Tiener en Ruffer.

Lisette.

En Koblerffe? En Koblerffe? Seer jeg ud til at være en Koblerffe, Frøken?

Flink.

Og saa, Frøken, i dette Slagsmaal blev min Kiøle sønderreven, saavelsom Deres Vre.

Melisse.

Saa du hialp til med at bestemme mig?

Flink.

For Himlens Skyld, Frøken, hvad skulde jeg gjøre? Hans Beviser faldt saa tykke ned paa mig, som mit Hoved kan bevidne, (viser Hovedet, som er suldt af Plaster) at jeg heller havde opofret alle Madomme i hele Kongeriget, end jeg vilde have mit Hoved forstaaet til Marmelade.

Melisse.

Godt! men jeg skal blive hævnret — Har du ikke fortalt din Herre det?

Flink.

Flink.

Fortalt ham? Nei, Frøken! havde jeg fortalt ham det, saa er hans Kierlighed til Dem saa hæftig, at han vist i denne Time havde myrdet Halvparten af Prokuratorerne her i Byen.

Melisse.

Godt! jeg har nu besluttet, ikke at komme til din Herre i Aften.

Flink (sagte).

Lovet være Himlen og min Usorøskammenhed!

Lisette.

Hvorfor ikke, Frøken? Naar De ikke er skyldig, saa gaar Deres Beskyldere dristig under Vinene.

Flink (sagte).

O, for Djeveln! nu er det galt igjen. (Hoit) Det forstaaer sig, for alting gaar dem dristig under Vinene, Frøken — De kan i det høieste ikke gjøre andet end stielde ud og slaae Vinduerne lidt iad. Desuden, Frøken, har jeg udtænkt en Maade, hvorledes vi kunde gjøre denne Sag til en reen Forlystelse for Dem. Jeg har et net Gevær, som er ladet med 50 Hagl, og min Herre har et delikat stort, bredt schweizer Sværd; og imellem os sagt, Frøken, saa skal vi saaledes pebre dem og hugge dem i Skiver, at de skal døe af bare Lateter, Frøken?

Melisse.

Hvorledes? Mord?

Lisette.

Vær kun ikke bange, Frøken! der stæer vist intet Mord, dersom Flink faaer at bestille dermed.

Flink.

Flink.

Mod, Frøken? Det er kun at forsvare sig selv. Desuden i den Slags Skiermydseler bliver derielden mere end to eller tre dræbte; thi sæt, de vilde sende den hele Garnison imod os, saa herunder med et Par af dem, og Flesten af Flokken flyver sin Vej.

Melisse.

Det hjælper ikke at overtale mig; jeg gaaer ikke derhen; det er min Bestumning.

Lisette.

Jh, vel da! saa vil jeg fortælle Dem noget, Frøken! Esterdi De har besluttet, ikke at gaae til Soupeen, saa lad os sætte, at Soupeen kom til Dem. Det er Jammer-skade, at saadanne store Foranstaltninger, som Flink har gjort, skulle være forgieves.

Flink.

Det er som hun siger, Jomfrue Lisette; men jeg kan ufortøvet løbe tilbage, og afbestille alting igien; det er snart gjort.

Melisse.

Men hvorledes skal jeg da undskyldes mig for din Herre? Han vil tage det meget ilde op, at jeg ikke kommer.

Flink.

Sa vist! forfærfelig! — Men nu har jeg det — jeg vil sige ham, at De er meget upasselig — at De meget pludselig er bleven betaget af Vapours eller Qvalmer, eller hvad De selv vil, Frøken —

Melisse

Melisse.

Jeg overlader til dig, Flink, at gjøre mig Undskyldning; og der har du en Dukat, som kan være dig behjelpelig i din Opfindelse.

Flink (sagte).

En Dukat? Det er saa længe siden jeg havde med Penge at bestille, at jeg neppe kiender den gangbare Mynt i mit eget Land. O Flink! hvilke Talenter du har! du sætter din Herre i Sikkerhed, bedrager hans Kiereste, lyver stærkere end hendes Kammerpige, og bliver endda betalt for din Skikkelighed, men Turr, min Glæde! du røber mig. (Hoit) Frøken! De har gjort sig Thomas Flink, Deres allerydmygste Tiener, evindeligt forbunden. (Gaar.) O, hvor lystelig er ikke Uforsammenhed og en god Forstand!

Siette Scene.

Melisse. Lisette.

Lisette.

Hahaha. Var der nogensinde en saa løgnagtig Tiener til? Med hans Gavæhrer og brede Sværd, hans Prokurator, hans forslaaede Hoved, og hans Non-sence — Nu vel, Frøken! er De nu fornsiet? Forlanger De flere Prøver?

Melisse.

Ja, paa din Beskedenhed; men jeg seer, du har besluttet, ingen at give mig.

Lisette.

Frøken!

M

Melisse.

Melisse.

Jeg seer, at du ved dine usle Konstgreb søger at skade Leander hos mig, fordi han ikke har betalt dig for Tjenester, som han ikke trængte til.

Lisette.

Betalt mig, Frøken? Jeg har vist meget liden Marsag til at være vred paa Herr Leander, fordi han ikke betaler mig, saasom jeg troer, det er hans daglige Bane.

Melisse.

Det er usandt. Han er Kavalleer, en Mand af Værd, og I er —

Lisette (neiende).

Ikke forliebt, Himlen skee Tak!

Melisse.

I er en Nar.

Lisette.

Jeg har været forelsket; men jeg er nu langt klogere.

Melisse.

Hold Munden, Uforstammede!

Lisette (sagte).

Det er det Haardeste, hun endnu har sagt mig.

Melisse.

Gaaes!

Lisette.

O, denne Kierlighed, denne Kierlighed er en Djevel!

(Hun gaaer.)

Giette

Syvende Scene.

Melisse (allene).

Vi røbe vore Svagheder for vore Tienestefolk, gjøre dem til vore Fortroelige, sætte dem i Liighed med os, og siden blive de vore Hovmestere. — Glinks Opførsel, endskjønt jeg lod til at foragte det, kommer mig til at skielve af Frygt: og, endskjønt jeg lod til at være vred paa Lisette for hendes Raad, saa holder jeg det dog alt for vigtigt til at slaae aldeles af Tanke.

Ottende Scene.

Melisse. Lisette.

Lisette.

Er det tilladt at tale, Frøken?

Melisse.

Vær ingen Nar! Hvad vil du?

Lisette.

Der er en Tiener, som er kommen fra Landet. Han siger, han tilhører William Leander, og har faaet et Brev til Dem fra hans Herre, i et meget magtpaaliggende Brevende.

Melisse.

Fra Herr William Leander? Hvad kan det være? Hvor er Karlen?

Lisette.

I Dagligstuen, Frøken.

Melisse.

Jeg vil gaae til ham. Hvor mit Hierte banker!
(Han gaaer.)

Niende Scene.

Lisette (allene).

O Viger! Viger! Laabelige Viger! Hun vil absolut have denne Leander. Nei, var hun saa vel overtydet om hans fattigdom, som jeg er, tog hun ham ikke. En stærk Dosis af Kierlighed er værre end en af Kataria; naar Kierlighed engang stiger i Hovedet, kommer den os til at trippe Hælene af os, og saa godnat al Forsigtighed! Her er hun paa Veie til at skille sig ved 50000 Rdlr., og for hvad? Sandelig, for noget, som er lidet bedre end intet — han er et Mandfolk, og det er alt — og Himlen veed, at det blotte bare Mandfolk er en svag Trøst.

Ende paa den første Akt.



U d e n A k t.

Skuepladsen forestiller Leanders Bøvelse.

Første Scene.

Leander. Glink.

Leander.

Bær alvorlig, Glink, jeg bøder. Er det virkelig lyk-
kedes dig?

Glink.

Som vi ønskede, Herre. Kort at fortælle, jeg
har forrettet mit Verende med saa megen Klogskab og
Behændighed, at hverken Deres Forsatning eller min
Troeværdighed er Mistanke underkastet.

Leander.

Men hvorledes har du undskyldt mig for Vallet
og Beværringen?

Glink.

Over al Forventning, Herre! Men i den Post
var jeg nødt til at tage min Tilflugt til Sandhed, og
tilstaae vore Sagers sande Forsatning. Jeg fortalte
hende, at vi saa længe har vent os fra at anrette baade
Middag og Aften, at jeg frygtede for, vi vilde bære
os galt ad ved dette Gilde. Kort, Herre — i det
samme Kneb det mig saa bandsat i min Mave, at
jeg ikke kunde undlade at fortælle hende, at De saavel

som jeg næsten i et heelt Fierdingaar ikke har giort et ærligt Maaltid.

Leander.

Død og al Ulykke! har du forraadt mig, Slubbert? Sagde du mig ikke nylig, at hun ikke havde ringeste Mistanke om min Forsætning?

Flink.

Ikke den ringeste, førend jeg fortalte hende det.

Leander.

Meget vel! Og var det din Klogskab, din Beskændighed?

Flink.

Jeg var jo paa Veien, at fortælle Dem det: men De vil ikke høre Raison. Mit melancholske Fies og ynkelige Fortælling gjorde saadant et Indtryk paa hendes ædelmodige Indvolde, at hun godvilligen tilgav alt det Forbigangne.

Leander.

Giorde hun det, Flink?

Flink.

Ja; og ønsker, aldrig mere at see Dem; og som en Følge af denne hendes Udsærd, sender hun Dem denne Dukat. (Viser ham Dukaten.)

Leander.

Hvad vil du sige?

Flink.

For at give den ud, Herre, og traktere.

Leander.

Slyngel! du har giort mig ulykkelig.

Flink.

Hvorledes? Ved at bringe Dem Penge paa en Tid, da De ikke eier een Skilling i hele Verden? Nu

vel

vel da, saa vil jeg, for at gjøre Dem lykkelig igien, beholde den selv, og ønske, manas vilde faae det Indsald, at overvælde mig med sig Ulykke!

(Han putter den i Lommen.)

Leander.

Leer du mig ud, Skurk!

Flink.

Hvem fortjener mere at udlees? Hahaha. Gjør mig for Fremtiden ikke Fremgangen af mine Underhandlinger stridig, Herre! Naar just De selv, som kiender mig saa vel, ikke kan andet end bide paa Krogen. O, Herre! jeg kunde have ført Dem saa længe frem og tilbage ved min Linie, til jeg havde sat Deres Sandfer i saadan en Giering, at De i den første Time ikke skulde vide, enten De var Fisk eller Menneske.

Leander.

Hvorledes? Hvad er det, du har fortalt mig?

Flink.

En reen skier Løgn fra først og til sidst.

Leander.

Og du har virkelig undskyldt mig hos hende?

Flink.

Nei, Herre; men jeg har faaet denne Dukat, for at undskyldte hende hos Dem; og i Stedet for en hemmelig Forstaaelse imellem Dem og mig, for at bedrage hende: saa troer hun, at have faaet mig paa sin Side, til at bedrage Dem.

Leander.

Du er en excellent Karl!

R 4

Flink.

Flink.

Spild ikke Tiden; men sniig Dem ufortøvet ud af Huset; Bagdøren, troer jeg, vil blive den sikkerste for Dem; og løb, saa gesvindt De kan, hen til hende, foregiv en stor Forstrækkelse og Bekymring over, at hendes Upasselighed har berøvet Dem den Fornøielse af hendes Selskab her i Aften. Nu behøver De ikke at vide mere. Afsted!

Leander.

Men hvad skal vi nu gjøre, Flink? Der er hendes Pige igien.

Flink.

Hun er Fanden heller? Jeg var tilfreds, jeg kunde forgive hende! thi saa længe hun lever, kan det aldrig gaae mig vel.

Anden Scene.

De Forrige.

Lisette.

Lisette.

Siden Deres Dør var aaben, saa tog jeg ikke Høfligheden i agt.

Leander.

Jeg er meget bedrøvet over at høre, at hendes Frøken er bleven saa pludselig syg.

Lisette.

Ovalmer, lidt Ovalmer, nogle smaa Egteskabs-Ahnelser, det er det alt; men jeg vil haabe, at Flink har gjort hendes Undskylding?

Leander.

Han fortæller mig, at jeg ikke kan have den Fornøielse af hendes Selskab i Aften. Jeg havde gjort

en

en liden Anvending; men dog er af ingen Betydning: Glink skal gaae hen til de andre af Selskabet, og lade dem vide, at det er opsat.

Lisette.

For alting ikke! Da det gjorde min Frøken ondt, at De havde gjort Anstalter for hende, og de Øvrige af Selskabet, saa har hun besluttet, at, endskønt hun ikke selv kan komme, de andre Herrer og Damer dog skulle tage Deel i Deres Beværtning. Hun har et meget godt Gemyt.

Glink —

(vil gaae).

Jeg gjør bedre i, at jeg løber og lader dem vide, at det er opsat.

Lisette

(stopper ham).

Jeg har alt været hos dem og fortalt dem, at min Frøken beder dem, at komme; og de have alle lovet, at indfinde sig. Nu — vær nu ikke bekymret for, at Deres Anstalter skal være forgieves.

Leander.

Men siden jeg ikke kan nyde hendes Selskab, saa vilde det være større Fornøjelse for mig, og en større Kompliment for hende, at vi opsatte vores Lystighed; desuden er det reent umueligt for mig, nu at nyde nogen, og for hende, at tage Deel i den.

Lisette.

O, det er sandt nok! Men hvad kan jeg gjøre derved? Min Frøken vil saaledes have det. Og Frue Bimse, tilligemed den øvrige Deel af Selskabet, vil

være her inden faa Dieblikke; der ere kun to eller tre Bøgne fulde.

Glink (sagte).

Saa min Herre dog skal være forloren, uagtet al min Umage!

Leander

(sagte, til Glink).

Altting er forloren, Glink.

Glink.

Jeg veed det, Herre.

Leander.

Jeg fortvivler — hvad skal jeg gribe til?

Glink.

Da vore Bærelser for nærværende Tid ere lidt blottede for Møbler, Herre, saa tag dem ind i Kapteinens, som logerer her, og lad dem sætte sig ned at spille Kort; dersom han imidlertid skulde komme, skal jeg undskylde Dem hos ham.

Lisette (sagte).

Jeg merker, at jeg har bragt deres Sager i Forvirring; jeg maae have lidt Løier af dem. (Høit) Jeg beder Dem, Herr Leander, lad ikke bestille for mange Ting; de vil blot gigre Dem en venkabelig Besøgelse; jo flere Komplimenter, jo mindre velkommen, veed De. Jeg beder Dem, vær ikke for ødsel. Dersom jeg kan være til nogen Tjeneste, saa har De at befale. Til den Ende har min Frøken sendt mig hid. Imedens Glink forretter Vreender ude i Byen, saa betien Dem af mig hjemme; og dersom De vil laane mig Nøglen til Skienken (til Glink) saa skal jeg paa bedste Maade sætte Sølvstøiet i Orden.

Glink.

Flink.

Megen Tak, Gomsfrue Lisette; det er for længe siden sat i Orden.

(Det banker paa Døren.)

Lisette.

Himmel! der kommer Selskabet. Jeg vil gaae til Døren, og bringe dem ind.

(Hun gaaer.)

Tredie Scene.

Flink. Leander.

Flink.

Vi skulde være dig mere forbunden, dersom du vilde føre Dem i en Vøl, og selv blive hos dem.

Leander.

Jeg staaer det ikke ud.

Flink.

Væk Deres Geist op! paatag Dem en glad Mine, Jeg lader endnu ikke Haabet fare, at redde Dem ud af Deres Nød.

Leander.

Dine Ord har alt gjort den Virkning.

Fierde Scene.

Fr. Wimse, hendes Datter og Søsterdatter.
Herr Madkier. Herr Cip og Fru Cip.

Fr. Wimse.

Åh, min dyrebare Herr Leander! (Kysser ham.)

Leander.

Leander

(køffer hende).

Min smukke Enke!

Fr. Bimse.

Vi ere komne her, for at fornøje Dem, Herr
Leander.

Klink (sagte).

Aldrig saa længe de lever har de taget mere feil,

Fr. Bimse.

Jeg har bragt Dem Selvfab, som jeg troer, De
ikke kiender meget til; og jeg kan bevidne, at jeg har
været hele Byen rundt, for at faae disse saa Venner
samlede. Det er Frøken Wilhelmine, Herr Leander!
min Datter.

Leander.

Hun er ligesaa takkelig, som hendes Frue Moder.
De maae snart have Dem en Mand, min Smukke!

Wilhelmine.

Den faaer jeg vist; det tvivler jeg ikke paa.

Fr. Bimse.

Og dette er min Søsterdatter.

Leander.

Jeg kunde see paa hendes Dine, at hun hører
Dem til, min smukke Enke!

Fr. Bimse.

Herr Madkier! det er Herr Leander. — Herr
Leander! det er Raadmand Madkier.

Klink.

O, de forbandede Ceremonier!

Madkier.

Hm! Endskjønt jeg ikke har den Ære, at have
noget personligt Kiendskab til Dem, saa er det at jeg
ved

ved Fru Bimse's Tilskyndelse, uden nogen Slags foregaaende Bekjendtskab med Dem, sætter alle Ceremonier tilside, for at tilkiendegive Dem, at jeg er glad over at høre, at Deres Bryllups Høitideligholdelse er saa nær for Haanden.

Leander.

Min Herre! omendskiont jeg ikke kan svare Dem med den samme Betsalenhed, saa vil jeg dog takke Dem med den samme Oprigtighed.

Fr. Bimse.

Dette er Herr Sip og Frue Sip, min Herre; hun er den beqvemmeste Kone i hele Borden til Deres Forehavende, thi hun kan holde ud at dansse i 24 Timer efter hinanden.

Herr Sip.

Min bedste Leander! jeg er i Sandhed meget vred paa Dem. Ih! Deres Bryllup er saa nær, og ikke lade mig vide det; det er grusomt. De tænker nok formoder jeg, at jeg skulde fixere Dem dermed; men min bedste Frue Sip her har for længe siden udryddet alle mine antimatrimoniale Grundsatninger.

Fr. Sip.

Jeg udryddet? Sy, Herr Sip! tael dog ikke saa ublue.

Risette.

Mine Damer! behag at trine ind i næste Bærelse. Glink kan ikke dække Bord, førend De har sat sig til at spille.

Fr. Bimse.

En Ting havde jeg nær glemt, Herr Leander! Da min Fætter, som De aldrig har seet, ventes hvert

Dieblig her til Byen fra Frankerig, saa har jeg givet Ordre, strax at sende ham herhid.

Leander.

De beviser mig megen Ere, Frue!

Flink.

Hvad befaler Damerne først, enten at spille, eller spise?

Fr. Bimse.

Spise? Jeg troer, Karlen er ikke klog!

Madkier.

O, for alting Maden! thi jeg har ikke splist noget af Betydenhed, siden i Middags.

Flink (sagte).

Jeg ikke heller, siden sidste Mandag fiorten Dage.

Leander.

Jeg beder, Damerne vil gaae ind i næste Værelse. Flink! hav nu alting færdig til Aftensmaden, og lad Musikanterne komme.

Flink.

Det er vel talt, Herre!

Fr. Bimse.

Uden Komplimenter, mine Damer —

(Damerne gaae ind.)

Lisette.

Og jeg vil gaae hen til min Froken, for at lade hende vide, at alting er færdig til at hun kan lade sig see her.

(Hun gaaer.)

Scen.

Femte Scene.

Madkier. Flink.

Madkier.

Hør, Kiere! hvad er hans Navn? Lad det ikke vare for længe med Maden. Men hør! Hvad skal jeg tage mig for imidlertid? Sæt, at han flyede mig en Pibe og nogen god Viin, saa vil jeg gjøre et Forsøg, paa denne Maade at moere mig selv til Maden er færdig.

Flink.

Eller sæt, min Herre, at De tog Dem en liden Luur saa længe. Der staaer en meget magelig Lænestoel inde i dette Værelse.

Madkier.

Det er det allerbedste; jeg vil følge hans Raad, men glem for alting ikke, at vaagne mig, naar Maden er færdig.

(Han gaaer i Siderærelset.)

Siette Scene.

Flink (allene).

Himlen give, at du ikke maatte vaagne før! — Hvilken smuk Forsatning min Herre nu befinder sig i! Jeg har lovet ham min Vistand; men hans Sager ere saa fortvivlede, at jeg frygter for, det gaaer over min Forstand at raade Bod derpaa. Nu — velan! Daar er har bedst Lykke, siger et gammelt Ordsprog, og det er et af de sandfærdigste; thi min Herre og jeg ere to af de ulykkeligste Dødelige i hele Skabningen.

En.

Syvende Scene.

Leander. Flink.

Erander.

Nu vel, Flink! Du har jeg da faaet dem til Spillebordene. Hvad har du nu at foreslaae?

Flink.

Jeg har endnu en Plan tilbage, som efter al Sandsynlighed maae lykkes. Den gode Naadmand, som er stærkt belæstet med sit sidste Maaltid, taaer sig en Luur i dette Bærelse, for at faae en god Appetit til Deres Aftensmad: hvad, Herre, om vi lod ham traktere os?

Leander.

Jeg forstaaer dig ikke.

Flink.

Jeg vil besøge hans Lommer, og forsyne os med et Aftensmaaltid for Bytter.

Leander.

Uhyre! thi uden engang at tage Nederdrægtigheden i Betragtning, vilde jo Frygten for at vaagne ham gjøre det umueligt.

Flink.

Derfom har Kulde vaagne, saa vil jeg quæle ham, og siden give en flet Hordsiælske Skyld for hans Død. Det er desuden en meget almindelig Død blandt Naad-mænd.

Leander.

Jeg beder dig, vær dog alvorlig. Her er ingen Tid at give bort. Kan du ikke hitte paa noget, for at faae dem ud af Huset?

Flink.

Flink.

Jo — jeg kan stille Tid paa det.

Leander.

Skamfuldhed og Forvirring gjør mig saa bestyrtset, at jeg ikke kan udtænke det mindste.

Flink.

Nu har jeg det! — Sagde Frue Vimsse ikke, at hendes Fætter vilde komme her?

Leander.

Jo.

Flink.

Ikke et Ord mere! Ind med Dem til Selskabet! Hvis jeg ikke i Aften faaer dem ud af Huset, vil jeg i det mindste fræmme deres Appetit bort; og dersom det Pudss slaar feil, saa vil jeg forlade al Politisk, og troe, at min Forstand er ikke bedre end min Naboes.

Leander.

Hvorledes skal jeg belønne dig, Flink!

Flink.

Med Deres Tavshed og Lydighed. Ind til Selskabet, Herre! (Leander gaaer.) Nu, min søde Madame Fortuna! aabne nu een eneste gang dine Dine, og gjør dig en stakkels ullykkelig flygtig Mand forbunden, som henvender sig til dig! Nu er Tiden kommen, at du kan overtøye dine Fiender om, at du ikke er den blinde vægelsindede Smekfilken, som de tage dig for; men lad dem see, ved at forunde mig din Vistand, at vittige Folk, saavelsom Daarer, ere undertiden berettigede til din Gunst og Beskyttelse! Det var Vennen.

S

Nu

Nu maae vi have stor Støi og stærk Løgn. (Gaaer med Bærelset, og skriger:) Hielp! Hielp, Herre! Hielp, mine Herrer og Damer! Mord, Brand, Svovel! Hielp! Hielp! Hielp!

Ottende Scene.

Leander. Fr. Wimse, Hr. Sip, Fr. Sip, Wilhelmine (komme ind med Kortene i Haanden).

Flink (gaaer imod dem).

Leander.

Hvad er paa Færde?

Flink.

Hvad der er paa Færde? Dersom De ikke strax løber afsted med denne Herre, saa bliver Fruens Fæter myrdet. Jeg er vis paa, det var ham. Han blev angrebet paa Hjørnet af Gaden af Fire paa eengang. To har han alt stukken ihjel; og dersom De ikke skyn- der Dem, bliver han enten dræbt, eller bragt i Arrest.

Fr. Wimse.

For Himlens Skyld, iil ham til Hielp. (for sig) Hvor jeg stielver for Melisse, at hendes Spøg skal løbe galt af!

Leander.

Træk, min Herre! og følg med

(Leander og Frue Wimse gaae.)

Niende Scene.

Hr. Sip. Fr. Sip. Wilhelmine. Flink.

Herr Sip.

Jeg ikke. Jeg har ikke Lust til at styrte mig i en unødig Trætte; jeg har lidt alt for meget i forrige

St.

Tider ved at blive bragt i Passion. Desuden har jeg sat min Ære i Pant hos Frue Cip, aldrig mere at trække Kaarde; og i hendes nærværende Tilstand at bryde mit Ord, kunde have stemme Følger.

Glink.

Jeg beder, min Herre! undskyld Dem ikke — Den unge Herre kan imidlertid blive myrdet.

Herr Cip.

Da vil min Vistand vist ikke være ham til nogen Nytte. Men, hvorom alting er, saa vil jeg dog tiene jer i, at gaae med, for fra en vis Distance at see til.

Fr. Cip.

Jeg vil vist besvime, isald De trækker.

Madkier

(i Horden, som En, der har sat og sovet).

Hvad er det for en Støien og Forvirring?

Glink.

Der er et Menneske bleven dræbt paa Gaden.

Madkier.

Er det alt? — For Dievlen! jeg var bange, I havde væltet Bordet med Aftensmaden — Fanden komme efter jeres Storhei! — Jeg vil ikke i den første halve Time faae min Appetit i Stand igien.

Tiende Scene.

De Forrige. Leander. Frue Bimse.

Melisse (i Mandssklæder, klædt paa Frank).

Fr. Bimse.

Nu, min bedste Carl! du er dog vel ikke kommen til Skade?

Melisse.

Det er kun lidt, ved at have kiørt med Posten.

Fr. Bimse.

Glink forstrækkede os ved at fortælle, at du var bleven overfalden af fire Karle: at du havde stukken to ihjel, og at du angreb de Dørige, da han forlod dig, og, da vi mødte dig i Døren, tilede vi, for at komme dig til Hielp.

Melisse.

Jeg havde en liden Rencontre med et halvt Døsin Skurke; men da de fandt, at jeg ikke var bange, vare de kloge nok til at smørre deres Hæle; jeg troer, jeg skrammede dog et Par af dem.

(Hun lægger Haanden paa Kaarden.)

Glink (sagte).

Hans Forsængelighed har frelst min Kredit. Jeg faaer et Indfald, som kan geraade os til Fordeel, saa fremt ellers denne unge Herres Dumhed har noget Forhold til hans Pralerie,

Fr. Bimse.

Nu, da min Frygt er til Ende, saa lad mig gjøre dig bekendt med Herr Leander. Min Herre! dette er min Fætter.

Leander (bukker).

Min Herre! jeg vil være stolt af Deres Ven-
skab.

Melisse.

Jeg tvivler ikke paa, at vi jo inden kort Tid skal blive bedre kiendte sammen.

Madfier.

Hvad godt Nyt i Frankerige, min Herre?

Melisse

Melisse.

Det er sandelig kun meget lidet jeg kiender til den politiske Verden. Jeg havde ingen Tid tilovers, for at omgaaes Statsmænd; jeg var altid —

Leander.

Iblandt Fruentimmerne, formoder jeg.

Melisse.

Alt for meget, i Sandhed! Jeg havde ikke Philosophie nok til at modstaae Deres Anmodninger — —
(sagte til Leander) De forstaaer mig.

Leander (sagte).

Ja, for at være en af de meest uforbederlige Narre. For Pokker! denne Straajunkers Skryden forøger min Forlegenhed.

Melisse

(sagte til Frue Wimse).

Stakkels Leander! hvilke Udflugter er han ikke bleven nødt til at tage! Jeg kan ikke længer taale at see ham i denne Tilstand; jeg vil tilkiendegive mig.

Fr. Wimse.

Ikke førend i Slutningen af Comedien. Desuden, jo større hans Pine nu er, jo større vil hans Glæde blive, naar han seer sig befriet derfra.

Herr Cip.

Skal vi ikke igien sætte os til at spille? Jeg havde en Sans prendre, og jeg maae bede, at De spiller Spillet ud.

Damerne.

Hiertelig gierne.

Melisse.
Allons donc.

(De gaac alle ind, undtagen Flink, som trækker Melisse i Kiølen.)

Ellevte Scene.

Melisse. Flink.

Flink.

Min Herre! min Herre! Er det tilladt, at tale med Dem? Før jeg spørge, om De ikke paa Veien herhid har funden en Hundrede-Rigsdalers-Seddel?

Melisse.
Hvorledes? Mener du, imellem Hamborg og dette?

Flink.
Nei, jeg mener en 30, 40 Skridt herfra Huset?

Melisse.
Du er fuld, Karl.

Flink.
Jeg er ulykkelig, min Herre! men ikke fuld, det kan jeg forsikre Dem.

Melisse.
Hvad vil alt det sige?

Flink.

Det skal jeg fortælle Dem. For lidt siden sendte min Herre mig ud, for at bytte en Hundrede-Rigsdalers-Seddel; men til min Ulykke, hørte jeg en Støien paa Gaden af Satangaler, Slynkler, Mordere, og Klirren af Kaarder; jeg løb derhen, og saa, at der var fire Mand imod een; og da jeg havde hørt, at De var en frisk Tyr, saa sluttede jeg strax, at
det

det maatte være Dem; jeg løb hiem, for at hente min Herre; og da jeg siden skulde til at see efter Hundrede Rigsdalers Seddelen, for at bytte den, er den borte, enten stialen eller tabt; og dersom jeg ikke strax skaffer Pengene, vil jeg vist blive jaget af min Tjeneste, og tabe mit gode Navn og Rygte.

Melisse (sagte).

Jeg er færdig at lee ham lige op i Dinene. (Høit)
O, jeg skal tale til din Herre derom; og han vil, paa min Forbøn, tilgive dig.

Flink.

Ah, De kiender endnu ikke min Herre ret.

Melisse.

Vel kiender jeg ham ikke meget; men dog har jeg hørt, at han er en Mand, som har et godt Hjerte.

Flink.

Det har jeg ogsaa hørt; men jeg har følt det ganske anderledes. Han har saa godt et Hjerte, at blev det kun ved et forslaaet Hoved om Dagen, vilde jeg ansee mig for vel holden.

Melisse.

Er det jeres Alvor, min Ven?

Flink.

See engang, min Herre; jeg anseer Dem for en Mand af Vre: der er noget i Deres Ansigt, som er Edelt, Nabent og Mandigt: De seer ikke ud som en abgismagt qvindagtig Dretudere: jeg tør derfor vove, at fæste Liid til Dem. See her, min Herre (viser hende sit Hoved) der seer De Virkninger af min Herres gode Hjerte.

Melisse (sagte).

Ubluehed uden Lige! (Høit) Hvorfor bliver I da hos ham, efter saadan en Medfart?

Flink.

Han er store Midler; og naar han har en Perial, som han jevnlig har engang om Dagen, saa er han meget gavmild, og giver mig alt hvad jeg forlanger; men hvorefter alting er, saa har jeg dog i Sinde, at forlade ham, naar han bliver gift.

Melisse.

Skal han da snart gives?

Flink.

I Morgen, min Herre! og, imellem os sagt, gjør han et meget passende Givtermaal, saavel i Hensigt til hans Gemyt, som ellers endnu til noget —

Melisse.

Hvad? Drikker hun ogsaa?

Flink.

Dievels, min Herre; men hum! — De maa vide, at dette Gilde i Aften var ansat for Madamen — men hun fik saa meget i Middags, at hun blev saa glad, at hun ikke kunde gaae ud af hendes eget Huus, saa at hendes Vige, som ogsaa havde en liden Elskelse, kom herhid med den Undskyldning, at Frøken Melisse havde faaet Qualmer, som hun ogsaa havde ganske forfærdelig — her, her, min Herre.

(Viser paa Hovedet.)

Melisse (sagte).

Det er neppe at udholde. (Høit) Melisse? Jeg har hørt tale om hende; man siger, at hun skal være meget vægelsindet.

Flink.

Flink.

Et sand Fruentimmer! og, imellem os sagt, ikke et af de bekvemmeste eller fløgste af hendes Køn. — Men for at komme igien til de Hundrede Rigsdaler —

Melisse.

Jeg undres over, at I, som har fortient saa mange Penge i hans Tjeneste, skulde være i Forlegenhed for Hundrede Rigsdaler, for at frelse jeres Arme og Been i disse Omstændigheder.

Flink.

Jeg har sat alle mine Penge ud paa Rente, og jeg har aldrig meer end fem og tive Rigsdaler i min Tie; vil min Herre ikke laane mig de øvrige fem og halvfierdsfindstive Rigsdaler, imod mit Beviis?

(Det banker.)

Melisse.

Der er nogen ved Døren.

Flink.

Jeg kan give Dem god Sikkerhed.

(Det banker.)

Melisse.

Lad Folk ikke staae og bie —

(Det banker.)

Flink.

Et halvt Hundrede kan giøre det.

Melisse.

Allez vous en.

(Det banker igien.)

Flink.

Fem og Tive, min Herre.

Melisse.

Je ne puis pas.

S 5

Flink.

Glink.

Je ne puis pas — Jeg merker, at vi ikke skal forstaae hinanden; jeg spiller kun min Tid; og dersom jeg havde mindste Smule Forstand, saa burde jeg vide, at disse unge Narre komme almindelig tilbage fra deres Reiser med ligesaa saa Penge som Indsigter. (Han gaaer.)

Tolvte Scene.

Melisse (allene).

Hahaha. Hvilke Loier denne Karl ikke kitter paa, og hvad for Skielmsstykker begaaer han ikke, for at tiene sin Herre! Visselig, aldrig var nogen Tiener sin Herre mere troe, og aldrig var der heller nogen større Skielm til L'indt Menneſker. Men der kommer han igien — Complotten forstærkes. Jeg vil gaae ind, for at give Agt paa Leander.

Trettende Scene.

Glink. En fuld Kof.

(Bag efter dem komme nogle Personer, bærende
 Verde o. s. v.)

Glink (sagte).

O, Madame Fortuna! jeg takker dig. Det var den lykkeligste Hændelse — (Høit) Denne Bei, mine Herrer, denne Bei —

Koffen.

Jeg er bange for, at jeg er gaaet feil af Huset. Er dette ikke Herr Klings Hus?

Glink.

Flink.

Justement! netop hans. Hvad? Kiender I mig ikke?

Kokken.

Kiende jer? — Men er I vis paa, at herfra er bestilt et Aftensmaaltid?

Flink.

Vist er jeg det. Paa min Vre, Herr Kok! Selskabet er inde i det andet Værelse, og maatte have gaaet bort foruden Mad, hvis I ikke havde bragt den. Jeg vil sætte et Bord frem. Jeg seer, I har bragt Dug med jer; men det havde I ikke havt nødig; thi vi har Forraad af Dækketsi (sagte) paa Assistentshuset. (gaaer ud, men kommer strax ind igien med et Bord.) Kom, kom, Dreng! vær hurtige. Selskabet begynder at blive temmelig uroeligt; men jeg kiender min gamle Ven, Slikspid, han vil ikke lade os mangle noget,

Kokken.

Slikspid? Jeg har intet Venkab med jer; derfor vil jeg bede om lidt mindre Gemenkab. I kan selv være Slikspid.

Siortende Scene.

De Forrige. Leander.

Leander.

Hvad er alt dette?

Flink (sagte).

Dersom Synet af Anretningen er Dem anstødelig, saa kan vi lettelig faae den afveien.

Leander.

Leander.

Men jeg beder, forklar dig.

Flink.

Jeg formoder, at en af vore Naboer har bestilt denne Anretning; men Kokken har drukken Hukommelsen bort, forglemt Huset, og bragt den herhid. Skulde det imidlertid mishage Dem, saa vil jeg underrette ham om hans Bidsfarelse, og sende ham i sit rette Vrende.

Leander.

Vi! hi! Nødvendigheden nøder mig imod min Villie, at tillade Bedrageriet, og traktere paa min Naboes Bekostning.

Kokken.

Hør engang, min Ven! er det jeres Herre?

Flink.

Ja vist, og den bedste Mand af Verden.

Kokken.

Saa vil jeg da give mig i Snak med ham. — Min Herre! i Folge Deres Befaling har jeg anrettet saa nydeligt en Soupee, som min Kunst og Deres Priis vilde tillade det.

Flink (sagte).

Vær god igien, Herre! Det er betalt.

Leander.

Jeg tvivler ikke i mindste Maade paa jeres Duetighed, Herr Kok; og jeg er jer forbunden for jeres Omsorg.

Kokken.

De er en Kavalleer, min Herre — og dersom De allene vilde see Regningen efter, og approbere den,
(tager

(tager en Regning frem) saa vilde De baade over: og
undergiangielde Forbindtligheden.

Flink.

O Dierlen!

Leander

(seer paa Regningen).

Det er ret godt. Jeg skal sende min Tiener til
jer i Morgen med Betalingen.

Kolken.

Jeg vil spare ham den Uleilighed, og tage den
med mig. Jeg arbejder aldrig, min Herre, uden for
den rede Skilling.

Leander.

Hvad?

Flink (sagte).

Da har du ikke vores Skif. (hoit) Min Herre
har nu meget at forrette, min Ven: tænker I, at
han ikke vil betale jer?

Kolken.

Her er ikke Spørgsmaal om, hvad jeg tænker. —
Enten min Mad, eller mine Penge!

Flink.

Det vil være meget ubeleiligt for ham, at betale
jer i Aften.

Kolken.

Saa er jeg hange for, at det ogsaa vil blive ham
ubeleiligt, at betale mig i Morgen. Saa hør da —

Feu-

Femtende Scene.

De Forrige. Melisse.

Leander

(tager Koffen til en Side).

Lad jer dog sige. (Sagte) For al Ulykke! jeg bliver røbet.

Melisse (til Glink).

Hvad er paa Færde?

Glink.

Koffen har ikke aldeles svaret til min Herres Forventning i Anretningen, derfor er han lidt vred paa ham: det er alt.

Melisse.

Rom, kom, Herte Leander! giv Dem tilfreds. En Ungkarl, veed man, kan ikke have alting i den strengeste Orden; det fordre vi ikke af Dem.

Koffen.

Men det fordrer jeg, og jeg vil have det.

Melisse.

Hvad er det, den Syldbebite siger?

Koffen.

At jeg vil have mine Penge, og at jeg ikke vil staae her til i Morgen — og — og —

Glink

(Holder Haanden for hans Mund).

Hold, hold! Hvad tager I jer for? Er I gal?

Melisse.

Hvorfor stopper du Mandens Mund?

Glink.

Flink.

Fordi han vil skielde Dem ud. — Vær ikke ufor-
 kammet, Kok! Denne Herre er en Kavalier; og
 han har ikke talt til jer. Hold Fred! I er beskienket.

Kokken.

Jeg vil have mine —

Flink.

(holder ham atter for Munden).

Uh! jeg siger jer, Taasse, at I tager feil.
 Denne Herre er min Herres gode Ven, og har ikke
 sagt jer et Ord. Jeg beder Dem, min Herre,
 gaae ind i et andet Værelse; Karlen er fuld, og tager
 Dem for en anden — I vil fortryde det, min Ven,
 naar I bliver ædrue. Jeg beder Dem, min Herre,
 staae ikke her og hør paa hans Uforstammenhed.

Leander.

Jeg beder Dem, min Herre, spadseer ind —
 Han er ikke Deres Brede værd.

Melisse.

Fordømte Slyngel! hvad vil han sige med at for-
 nærme mig? Lad den Rieltring gaae — eller jeg skal
 glatte hans Grovhed; troe mig, her er den bedste Re-
 formator af Verden for Uretighed. (Trækker sin Kaarde.)
 Lad ham gaae, siger jeg.

Flink.

See saa, nu har I baaret jer smukt ad — Lad
 affied det bedste I kan. Han er den friskeste og mo-
 digste Fyr i hele Landet: kommer han ret i Heden, er
 han i Stand til at æde jer op. Tag Flugten, I gale
 Mand!

Kok

Koffen.

Nu vil jeg ikke. Ved mig! han skal føle, at jeg er forbandet haard at fordoie.

Glink.

Rom herhid, og lad mig tale med jer —

(Tager ham til Siden.)

Sextende Scene.

De Forrige. Lisette.

Lisette.

Bevares! er Maden alt paa Borden? Jeg beder Dem, min Herre, at tøve nogle Dieblkke; min Høfken befinder sig meget bedre, og vil strax være her.

Leander.

Vil hun virkelig? Himmel — jeg ventede ikke — Men imidlertid, Glink?

Lisette

(sagte til Melisse).

Hvorledes lykkes det, Høfken?

Melisse.

Som vi ønskede det. Men han er i saadan en Vaande og Beshyrtelse, at jeg ikke kan holde det længer ud.

Lisette.

Dette "ikke holde det længer ud" er en Udelæggelse for Halvparten af vores Køn.

Glink

(til Leander).

Jeg har tilfredsstillet Koffen, og dersom De bare kan faae rive Nigsdaler til Laans af denne unge Spyte-
tegiog,

tegiog, saa vil alting gaae vel: gid det lykkes Dem bedre, end det lykkedes mig! Husk nu, hvad jeg sagde, og — strax i Færd dermed, Herre!

Leander

(til Melisse).

Tillad, at jeg taler et Par Ord med Dem, min Herre! Min Tiener fortæller mig, at han har havt det Uheld, at tabe en Hundrede-Rigsdalers-Seddel, som jeg havde sendt ham ud med, for at vekle; og da Banqven nu er lukket, og jeg har kun saa Kontanter, saa vilde jeg være Dem forbunden, om De kunde hjælpe mig med tyve Rigsdaler-til i Morgen.

Melisse.

O, min Herre! af mit ganske Hierte (tager sin Pung op) og da jeg har en ringe Gunst at udbede mig hos Dem, saa vil Forbindeligheden være gjensidig.

Leander.

Hvorledes kan jeg gjøre mig Dem forbunden, min Herre?

Melisse.

Jeg hører, at De skal giøtes med Melisse?

Leander.

I Morgen, min Herre.

Melisse.

Da vil De gjøre mig Dem forbunden ved, aldrig at see hende mere.

Leander.

Kalder De det en ringe Gunst, min Herre?

Melisse.

Det er Smaating, min Herre! At bryde en Kontrakt; stævne ind for Samperetten; begaae Egtes-

I

Kabs-

Skabsbrud, og deslige, bliver altsammen regnet for Smaa-
ting nu omstunder; og unge Springere, som De og
jeg, Leander, burde altid følge Moden.

Leander.

Men jeg beder Dem, min Heere! hvad gaar
denne Sag Dem an?

Melisse.

O, min Herre! De maa vide, at jeg har stor
Agt for Melisse, og hun i Sandhed for mig; og naar
alt kommer til alt, saa har jeg en meget ringe Idee
om Dem; thi entre nous, saa holder jeg Dem for en
en stor Slynge.

Leander.

Min Herre — —

Melisse.

Nu, see kun ikke saa barsk ud, og giv Dem ikke
saadant en Air — ellers skal jeg, Diavlen komme efter
mig, gienneembore Dem i en Haandevending —

Leander.

Jeg skal være ligesaa tidlig færdig som De, Skurk!
(Han trækker, og gaar mod Melisse.)

Lisette.

Holdt! Holdt, min Herre! Mord! De dræ-
ber min Frøken — den unge Herre, vilde jeg sige.

Leander

(taber Haarden).

Ah — Hendes Frøken —

Glink.

Hvorledes? Melisse? Nei, nu hyp! Klor til
Rudsk! Nu er alting ude.

End:

Syttende Scene.

De Forrige. Frue Vimse, Herr Sip,
Fr. Sip, Wilhelmine, og Hr. Madkier
(komme leende ind).

Fr. Vimse.

Hvad, Herr Leander? Alt i Trette med Melisse
før Tiden? Hahaha.

Lisette (til Glink).

Ydmyge Tienerinde, min gode Herr Politikus!
Mine Herrer og Damer, dette er den meget berømte
og flygtige Thomas Glink, General-Prosektmager og
frygtelige Staldmester hos den vidtberømte og lykkes-
lige Partiegænger Leander, Ridder af det bedrøvelige
Udseende: hahaha. O, dit stygge Gesigt, og dit end-
nu styggere Hoved;

(Hun slaaer Glink i Hovedet.)

Glink.

Det er gruesomt af dig, at falde et Menneske
besværlig, naar det ligger paa sit Yderste.

Melisse.

Nu, Herr Leander! hvorledes? Ikke et Ord?
De er bekymret over, at Deres flette Omstændigheder
ikke ere fremmede for mig; og jeg burde billig vente
en Undskyldning for Deres flette Beværetning imod mig.

Leander.

Nei, Frøken! Tavshed er min eneste Tilflugt;
thi at bestræbe mig, for at undskylde mine Misgier-
niner, vilde være, at vise en større Mangel paa Dyd,
end virkelig at have begaaet dem.

2 2

Melisse.

Melisse.

O Leander! det var allene for at bedrage et Fruentimmer, og et Fruentimmer, som elskede Dem.

Leander.

O, det er ganske utilgiveligt; men — mine trængende Omstændigheder — —

Glinsk.

Og mine Fæsten! er jeg vis paa, var, ikke at blive giet paa denne Side af Graven.

Melisse.

Hans Taarer har med eet tilfredsillet mig. Deres trængende Omstændigheder, Leander, med saa opriktig en Fortrydelse, ere alt for mægtige Bevæggrunde til, at de ikke skulde røre et Hjerte, som alt forud er indtaget til Deres Fordeel. De har allerede lidt alt for meget for Deres Udskielser, og da jeg tager Deel i Deres Lidelser, saa gjør jeg mig selv en Tjeneste med at komme Dem til Hielp. Værd derfor, at jeg frivillig tilgiver Dem alt det Forbigangne.

Leander.

Det kan aldrig være Deres Alvor — Jeg er i den yderste Forundring.

Melisse.

Velad Dem paa flere Forundringer: De har endnu en Ben paa denne Maskerade. Herr Kof! sæt nu Deres Guldskab tilside, og viis Dem ædrue. Kiender De ikke dette Ansigt, min Herre?

Koffen.

Spørledes, Herre? Har De glemt Deres gode Ben, Frants, som De plejede at kalde mig?

Leander.

Leander.

Ja, det er sandelig flere Forundringer! Er du ikke hos min Fader?

Melisse.

Efter at denne Deres haabefulde Tiener havde forladt mig, kom dette Menneske til mig med et Brev fra Herr William; hvorpaa jeg, da jeg ved dette aldeles var bleven overtydet om Deres trængende Omstændigheder, opsandt, ved Hielp af Lisette og Frues Vmse, denne liden Sammenrottelse, hvori denne Deres Ven, Frants, har spillet mesterlig; og besluttede, at drille Dem lidt, paa det De maatte føle større Glæde ved en lykkelig Vending i Deres Omstændigheder. Nu, min Herre! læs nu dette Brev, og giv Deres Glæde fuldkommen.

Leander (læser).

»Froken! Jeg er Fader til det ulykkelige unge
»Menneske, der, som jeg hører af en af mine Ven-
»ner, som efter min Begiering har været en idelig
»Spion om ham, giv Dem sit Andrag: dersom han
»er saa lykkelig at behage Dem, hvis Karakter jeg er
»indtaget af, skal jeg med Glæde erkende ham for
»min Søn, og forlade ham alle hans forrige Daarligh-
»heder. — Jeg er, Froken! Deres ærbødige Tiener,
»William Leander. — P. S. Jeg skal ufortøvet
»komme til Vnen, for at lykønske ham til hans For-
»bedring og Givtermaal.» O, Melisse! det er for me-
get. Lad mig nu vise min Taknemmelighed og Er-

fiendelighed; (Han falder paa Knæ. Hun rejser ham op.)
thi det skylder jeg Dem.

Flink.

Galgenfrist! Galgenfrist! Galgenfrist!

Lisette.

Jeg har været Dem en meget bitter Fiende, min Herre! men siden De efter al Sandsynlighed vil blive mere ved Skillingen, end De hidindtil har været, saa er jeg nu med største Oprigtighed Deres lydigste Ven og Tjenerinde; og jeg haaber, at det forrige Fiendskab forglemmes.

Leander.

O, Lisette, jeg har været alt for overbærende med at tilgive mig selv, at jeg ikke skulde forlade ringere Fornærmelser hos andre Folk.

Flink.

Nu vel, Frøken! eftersom det har behaget min Herre, at forlade Deres Kammerpige, saa haaber jeg, at De gjør det samme ved hans troe Tjener, Flink.

Melisse.

Forladelse? For hvad?

Flink.

Allene fordi jeg har løiet over 10000 Løgne for Dem, og iblandt de øvrige, at jeg har ladet mig forstaae med, at Deres Velbaarenhed —

Melisse.

Jeg forstaaer dig; men jeg forlader dig alt det, som er skeet for at tjene din Herre; og dersom Lisette
og

og du vil følge vores Exempel, saa vil jeg skienke hende en liden Formue, som en Belønning for begge jeres Troestab.

Flink.

Jeg troer, Froken! det vilde være bedre, at dele denne liden Formue imellem os, og lade os blive hver for sig; thi siden vi dog skal leve sammen i eet Huus, saa vil vi efter al Sandsynlighed komme til at smage Egtestandens Trøst, uden at blive besværet af dens Uleilighed. Hvad siger hun, Jomfrue Lisette?

Lisette.

Hør engang, Flink! førend du taler om Egtestandens Trøst, saa smag først Trøsten af et godt Maaltid Mad, og see til du faaer lidt Risd paa Kroppen. Gjør det, Patron.

Flink.

Fanden bære hende, har hun ikke ret; og jeg er ikke et Partie for hende paa nogen Maade.

Melisse.

Og nu, Herr Leander, for at vise Dem, at jeg ikke har sørget halv for Dem, saa lad Musikanterne gjøre sig færdige. Vi vil, med Selskabets Tilladelse, have os en Dands.

Alle.

O ja, for alting Dands.

Madkier.

For alting Dands — efter Maaltidet.

Klink.

O ja, Herre! lad os først faae Mad; ellers er jeg vis paa, at jeg ikke lever til Dandsen er forbi.

Leander.

Tag, Froken, imod saa oprigtig en Synder, som Sandhed og Skionhed nogensinde har kundet omvende. Min Ungdoms vilde og hæftige Jid har nu udbluffet, og en meget behagelig, roelig og fuldkommen Lyksalighed har indtaget dens Sted.



Wgetestabet ved Zeiltagelse.


Skuespil i een Akt.

Oversat

efter

Patrat's L'heureuse Erreur,


ved

Friderich Schwarz.

Personerne.

Grevinden af Delfort, en rig Enke,
18 Aar gammel; har trukken sig til-
bage fra Verden, og lever paa sin
Herregaard. Hun er i en pyntelig
Morgendragt.

Ist. Astrup.

Sophie Delval, en rig Frøken, som boer
paa nærmeste Herregaard ved Grev-
indens: klædt som en Bondepige.

Mad. Preisler.

Lisette, Sophie Delvals Kammerpige,
som efter hendes Befaling er gaaet i
Grevindens Tjeneste: klædt i Trøje
og Skjort.

Mad. Schall.

Luxville, Grevindens Broder, et elsk-
værdigt ungt Menneske, meget sim-
pelt klædt.

Herr Rosing.

Marquis Delval, Sophies yngste Bro-
der, meget ung: lader sig i Begyn-
delsen see i Uniform: Sartout, siden
prægtig klædt.

Preisler.

Dubois, en gammel Tiener i Huset, klædt
som Dubois i Bæddemaaler.

Bech.

Andreas, Marquis Delvals Tiener, i
Coureervest.

Ibsen.

Minute, Notarius, klædt som Landsbye-
Notarius.

Thessen.

Handlingen gaar for sig paa Grevinde Delforts
Slot.



Første Scene.

Skuepladsen forestiller en meget udpyntet Sal paa
Grevinde Delforts Slot.

Lisette

(Allene; kommer ud af Grevindens, hendes nu værende
Frues Værelse, med et Udseende, som viser
den største Tilfredshed).

D, denne gang er mit Anslag faldet lykkelig ud!
Jeg er nu antaget hos den unge Grevinde, og staaer
allerede vel anskrevet hos hende. Hun er løbet hoved-
fulds ind i den Snare, jeg har sat for hende, og af
den hæftige Andeel, som min Frue synes at tage i
dette Spøg, tvivler jeg ikke paa, at jo min Beløn-
ning vil være passende med den Fornøielse, jeg vil for-
skaffe hende.

An-

Anden Scene.

Eisette. Dubois.

Dubois.

Der er en ung Bondepige udenfor, som spørger
 efter Dem, Gomsfrue Eisette.

Eisette.

Mig?

Dubois.

Dem selv.

Eisette.

Jeg kender ingen her i Egnen.

Dubois.

Hun er ikke heller her fra Byen; men hun er me-
 get smuk.

Eisette.

Han tager nok fejl.

Dubois.

Nei, hun har rigtig spurgt efter Gomsfrue Eisette,
 som for to Dage siden kom i Tjeneste hos Grevinde
 Delferts, og som før tjente hos Frøken Sophie, en
 Datter af salig Marquis Delval.

Eisette.

Det er rigtig nok mig; men hun saaer at vie.
 Fruen skriver, hun er endnu ikke klædt; og da hun
 hvert Øieblik kunde ringe efter mig, saa tør jeg ikke
 gaar bort; og jeg tør heller ikke lade hende komme
 herind.

Dubois.

Hvorfor?

Eisette.

Lisette.

Fruen kunde tage det ilde op.

Dubois.

Hun? Ah, De kiender hende ikke. Hun er saa god — saa overmaade god, og, paa hendes Had til alle Mandfolk nær, er hun vist et Meestersykke af en ypperlig Kone.

Lisette.

Men hvorfor hader hun dem?

Dubois.

Hun har ikke saa aldeles Ret.

Lisette.

Hvorledes?

Dubois.

Jeg var Tiener hos hendes gode salig Fader, og jeg har seet det altsammen. I hendes fiirtende Aar blev hun vddelig forliebt i en Husentast, som hverken i Henseende til Rang eller Formue var hende værd. Den gode Papa, der elskede hende som sin Diesteen, havde ikke Styrke nok til at modstaae hendes Bønner. Egteskabet blev sluttet; og hendes Mand gjorde hende saa ulykkelig, at denne værdige Fader tog sin Død derover af Sorg.

Lisette.

O gode Gud!

Dubois.

Dette utaknemelige Uhyre overlevede ham ikke længe; og da min unge Frue saae sig i Frihed, drog hun hld paa dette Slot, og gjorde det Lykte, aldrig at see nogen Mandsperson her.

Lisette

Lisette.

Er det længe, at det har været?

Dubois.

Hun har levet to Aar med hendes Mand, og det er mere end atten Maaneder at hun er Enke.

Lisette.

Atten Maaneder? Og dette Had mod Mandfolkene tager ikke af?

Dubois.

Evertimod; hun seer aldeles ineen uden hendes Broder, vi tør ikke engang varte hende op ved Bordet, og dersom een af hendes Piger taler to gange med os — strax paa Porten.

Lisette.

Dette er altsaa vores sidste Samtale. Lad denne Pige komme ind.

Dubois.

Jeg skal bringe hende hid, Frøfrue Lisette.

(Han gaar.)

Tredie Scene.**Lisette (allene).**

Der er ikke et Menneske, som veed, jeg er her — hvad kan da denne Bondepige ville mig? Hvilken Dumbhed, at quæle mig selv? Gaaer jeg det ikke nu at vide.

Fierde Scene.**Lisette. Frøken Sophie. Dubois.****Dubois.**

Se her er hun, Frøfrue Lisette.

Lisette

Lisette

(meget forundret).

Det er Dem, Frøk — —

Sophie

(afbrøder, og omfavner hende).

Ja, min bedste Cousine! det er mig.

Dubois.

Ah, det er Deres Cousine.

Sophie

(til Lisette).

Sag dig vel i Agt.

Lisette

(sagte til Sophie).

Det er nok.

Dubois.

Hun er meget smuk.

Lisette

(til Dubois).

Vær saa god og lad os være allene.

Dubois.

Nu gaaer jeg strax. Der er ikke een her, som er saa smuk som hun.

(han gaaer.)

Femte Scene.

Lisette. Sophie.

Lisette.

Ah, gode Gud! hvad vil De gjøre her, Frøken, i denne Equipage?

Sophie.

Ere vi i Sikkerhed?

Lisette.

Lisette.

Grevindens Kabinet er langt herfra, og ikke et
 Venneffe kan høre os.

Sophie.

Jeg har ikke kunnet modstaae min Utaalmodighed.
 Hvorledes gaar det med vore Sager?

Lisette.

Herligt.

Sophie.

Destobedre!

Lisette.

Jeg fremstillede mig for Grevinden, som virkelig
 søgte om en duelig, og paapasselig Kammerpige; thi
 det Forsæt, at søge Eensomhed, betager aldrig et smukt
 Fruentimmer Lysten til Pynt.

Sophie.

Nu vel.

Lisette.

Nu vel! det har ikke været vanskeligt for mig at
 gjøre Lykke, og det strax fra den første Dag af; et
 Kamstrøg, gjort med Siirlighed, en Blomst, anbragt
 med Yndighed, mere behøvedes ikke for at skaffe mig
 hendes Gunst.

Sophie.

Hvorledes? Holder hun endnu af Pynt? Og
 hun tager ikke uden tolv Fruentimmer?

Lisette.

Forundrer det Dem? Troe mig, Frøken, den
 Fornøielse, at sætte Mandfolkene's Hjærter i Lue, er
 mindre hæftig for mange Skionne, end den, at ydmyge
 hendes eget Røns Egenkierlighed?

Sophie.

Sophie.

Fortræffelig!

Lisette.

Hun spurgte mig, hvem jeg sidst havde tient hos — jeg nævnte Dem.

Sophie.

Nu da?

Lisette.

Siden efter gjorde hun mig adskillige Spørgsmaal i Henseende til Dem, paa hvilke jeg har svaret saaledes som vi vare blevene enige om.

Sophie.

O, jeg vil vide lige indtil det allermindste.

Lisette.

Hun begyndte med at sige mig: "Det er forunderligt, at vi aldrig have seet hinanden, da vi dog have Godser saa nær sammen. Af hvad Aarsag har hun altid afflaaet de Indbydelser, jeg har ladet hende gjøre?"

Sophie.

Og hvad svarte du da?

Lisette.

Saa min Troe, Frue! svarede jeg, De tager ingen Mandfolk imod, og Deres Særhed i denne Post forekommer Frøken Sophie at være en utaalelig Naragtighed. — "Ah, mit stakkels Varn! Sophie kiender ikke Mandfolkene saa godt som jeg; de ere alle Uhyrer." — Nu vel, Frøkenen er overbevist om, at denne Modbydelighed, som De har for Rønnen i Almindelighed er intet uden en opfarende Følelse, og at, saasnart De har givet Slip paa den Grille, bliver der in-

tet andet tilovers for Dem, end en grundig Fortrydelse over at have ladet den vare for længe. — Hun tager feil; mit Had skal være evig. — Evig? Ja, dersom der ingen Frøken Sophie var til i Verden. — Hvad vil du sige? — Intet. — Tact! — Jeg tør ikke. — Hvorfor ikke? — Det er en Hemmelighed, som hun har betroet mig. — Du hører hende ikke mere til. — Det er sandt, men — — Hvordan? — Hemmeligheden angaaer allene Dem. — Mig? — Dem selv. — En Marsag mere til at underrette mig derom. — Jeg hører nu Dem til, og min Gver bør undertrykke mine Skrupsler. — Siig dog, siig dog — (til Sophie) De seer, at jeg lidt efter lidt ledede hende til, hæstig at ønske at vide det, som jeg døde af Begierlighed efter at fortælle hende

Sophie.

Fortræffeligt! Videre.

Lisette.

Frøken Sophie, vedblev jeg med en fortroelig Mine, bær den største Foragt for sit Køn; det fortryder hende, at hun ikke er Mandfolk; hun paastaar, at alle Stuentimmer ere Fianter, Daarer, Indbildte, ingen Stadighed i deres Forsætter, ingen Fasthed i deres Beslutninger, og for at bevise Dem, at De selv er blandt disse pæne Qvinders Tal, hvilke foresatte sig alting, og intet udføre, har hun beslutter, at komme herhid under hendes Broders Navn. — Er det muligt? — og hun har endog væddet, at dersom hun kan opnaae, at faae Dem at see, vil hun gjøre sig elsket af Dem, og siden efter nyde den Fornøielse, at

komme

komme Dem til at rødme over den forvovne Stolthed, at troe Dem i Stand til at holde en Eed.

Sophie.

Nu vel?

Lisette.

Ah, Lisette! sagde hun til smig, i det hun omfavnede mig, jeg skal erkiende den Tieneste, du nu i dette Dieblis har beviist mig; jeg vil tage imod hende, og jeg skal saaledes narre hende, at man vist ikke skal lee paa min Bekostning.

Sophie.

Hun har altsaa fuldt og fast besluttet, at tage imod mig under min Broders Navn?

Lisette.

Ja, Frøken.

Sophie

(vel tilfreds).

Det var alt hvad jeg vilde.

Lisette.

See saa; jeg har da skilt mig vel ved min Kommission.

Sophie.

Man kan ikke bedre.

Lisette.

Nu, dersom De vil, at jeg skal vedblive at tiene Dem, saa underret mig om Deres Anslag; thi endnu begriber jeg intet deraf.

Sophie.

Hør! du veed, hvor høit jeg elsker min Broder; og du kiender det gamle Venfkab, han bær til mig.

Lisette.

Ah, han elsker Dem som en Kiereste, og bær
 Ærbødighed for Dem som for en Moder, endskjønt
 han kun er eet Aar yngre end De.

Sophie.

Siden vi mistede vor Fader, har han forladt sig
 paa mig, i Henseende til Bestyrelsen af vore Midler,
 og jeg beskæftiger mig ikke uden med den Fornøielse,
 at gjøre ham lykkelig. Grevinden er ung, indtagende
 og overmaade rig; han er i den Alder, i hvilken
 Trang til at elske altid tvinger til at gjøre et Valg,
 og det er af dette første Valg Livets Lyksalighed beroer;
 dersom han falder paa et foragteligt Objekt, fordærvet
 Sæderne, Hjertet taber sin Reenhed, og de anstændige
 Forlystelser ere tabte uden Redning. Men dersom
 han falder paa et agtbart Fruentimmer, da er Kierlig-
 hed ikke kiendt uden under Uskyldigheds og Anstændig-
 heds Træk, Sielen opfyldes af en reen Belyst, og
 man bliver ved at være dydig sin hele Levetid.

Lisette.

Men kan Deres Broder vel ogsaa elske efter
 Ordre?

Sophie.

Min Broder er indtagende; Grevinden har mange
 Fortienester, hun vil behage ham, det er jeg vis paa;
 og jeg tvivler ikke paa, at han jo ogsaa vil gjøre det
 meest levende Indtryk paa hendes Hjerte; det vanske-
 ligste var, at forskaffe dem Leilighed til at see hinan-
 den: din Behændighed har vidst at have denne Forhin-
 dring. Og nu falder det Alvor til at gjøre det
 øvrige.

Lisette.

Lisette.

Hvorledes? Amor?

Sophie.

Upaatvijselig.

Lisette.

Men, om De endog i Mandfolkeklæder vandt Grevindens Hierte, saa vilde Deres Broder ikke være videre derfor; og endskiønt han ligner Dem uendelig, saa er det dog ikke mueligt at tage feil af Dem.

Sophie.

Derfor er det ikke heller mig, som vil lade mig see her.

Lisette.

Hvorledes?

Sophie.

Jeg har skrevet til Delval, at forKasse sig et Rekommandationsbrev fra Komandeur Delbois til Herren af Luville, hans Neveu og Grevindens Broder. Han kommer i Dag. Grevinden, som nu tager ham for et Fruentimmer, har ingen Mistanke herom, og hendes forlibte Spøg med ham vil lettere befordre deres virkelige Sindelag imod hinanden.

Lisette.

Og Deres Broder er underrettet om denne List?

Sophie.

Det har jeg vel vogtet mig for.

Lisette.

Hvi saa?

Sophie.

Du kender ham ikke. Han bær Afstøje for den allerubetydeligste List, og havde vist aldrig sviet sig efter mit Anslag.

Lisette.

Det kan blive meget moersomt.

Sophie.

Han maae for alting være uvidende om, at jeg er her. Jeg vil blive nede i Bondebyen, og du maae komme hen, for at underrette mig om alt, hvad der foregaaer.

Lisette.

Men om Deres Broder kom til at møde mig?

Sophie.

Det skader intet, naar det kun ikke kommer til nogen Forklaring i Grevindens Nærværelse; og den maae du undgaae.

Lisette.

Lad mig kun raade; nu er jeg vel nok underrettet — og — —

Siette Scene.

De Forrige. Luville.

Luville.

Lisette! er min Søster opstaaet?

Lisette.

Alt for længe siden, min Herre.

Luville

(bliver Sophie vaer).

Hvem hører denne yndige Bondepige til?

Lisette (forlegen).

Min Herre — — det er — —

Luville.

Det er —

Lisette.

Lisette.

Om Forladelse, min Herre! det er min Cousine.

Luville.

Hvorfor beder du mig om Forladelse?

Lisette.

Det er — min Herre — fordi at man — hos fornemme Folk undertiden ikke er fornøiet med, at Tienestefolkene ere deres Hødebye saa nær. Herstaberne blive fortredelige over disse Slægtningers Besøgelses og — —

Luville.

Oh, aldeles ikke. Den lille Cousine er indtagende — (Sophie nœier. Sagte) Hvilken Undighed! (Høit) Hvor er hun fra, mit deilige Barn?

Sophie.

Jeg er fra en Bondebye, som ligger to Mile herfra, min Herre.

Luville

(med Godhed).

Og hvor skal hun hen? Hvad tager hun sig for?

Sophie.

Jeg gik til næste Herregaard, for at besøge min Cousine.

Luville.

I hvilken Anledning?

Sophie.

Saa som Frøken Sophie Delval har baaren stor Godhed for mig — —

Luville.

Kiender hun Frøken Delval?

Sophie.

Jeg har havt den Ære, at være opdraget med hende; jeg har ikke forladt hende, uden for at hjælpe mine Forældre, som jeg nylig har mistet, og kom hid, for at anraabe hendes Godhed, da jeg fik at vide, at min Cousine ikke var mere i hendes Tjeneste; da jeg nu ikke torde lade mig see paa Herregaarden, saa er jeg kommen herhid, for at tale med hende, og da min Herre kom ind sagde hun, at der var intet mere for mig at haabe.

Luville (hæstigt).

Men hvorfor ikke, Lisette? Ah men! du har Uret; man maae ikke forlade denne unge Pige, det vilde være affkyeligt. Hun maae blive her.

Sophie.

Ah, min Herre! hvilken Godhed!

Lisette.

Da jeg selv nylig er antagen her i Huset, min Herre, havde jeg aldrig kunnet være saa dristig, at bede Dem derom.

Luville

(meget hæstigt).

Men hvorfor ikke? Jeg er meget for at tiene Folk; og dette Varn har ingen Slægtninger; hun har ikke Erfaring nok til at være sig selv overladt. Lisette, du maae drage Omsorg for hende, som om hun var din egen Datter:

Lisette.

Ja, min Herre.

Luville (hæstigt).

At hun bliver hos dig.

Lisette.

Lisette.

Ja, min Herre.

Luville.

Og jeg — jeg lover dig, at vederlægge den Omsorg, du bærer for hende.

Sophie.

Vær forsikret, Herre, at jeg er inderlig rørt over Deres Godhed.

Luville

(meget hæftig).

Men det behøves ikke. Det, jeg gjør, er meget ligesom; der er intet mere rørende Syn for en sølsom Siel, end Skiznhed i fattigdom og Elendighed. Gaae, Lisette! gaae strax hen og besael paa mine Begne, at man indretter hende et Kammer, tæt ved dit; hun maae beskæftiges, uden at have nødig at gaae ud; og du maae for alting bære megen Omsorg for at hende aldrig overdrages andet at bestille, end det, som adspreder, men ikke plager hende.

Lisette

(gaaer om paa venstre Side af Sophie).

Forlad Dem paa mig. — Kom, Cousine! Tak Herren, og følg med mig. (Sophie gjør en dyb Compliment, og vil gaae. I det Lisette vil gaae, siger hun:) Han er fangen.

Sophie

(sagte til Lisette).

Han er meget elskværdig.

Luville

(til Sophie).

Hvad er det, hun hvister til hendes Cousine?

Sophie.

At jeg aldrig vil glemme det Gode, De beviser mig.

Luville

(med Barme).

Jeg skal ikke lade det blive derved, men det er fordi hun bebager mig saa meget.

Lisette

(til Sophie).

Nu, endnu en Kompliment, og dermed gaae.

Luville

(holder hende tilbage).

Et Dieblif. Hvad heder hun?

Sophie (forlegen).

Jeg heder — —

Luville.

Tør hun ikke sige sit Navn?

Sophie (fatter sig).

Forlad mig, min Herre! jeg heder Mariane.

Luville

(med Omhed).

Nu vel, deilige Mariane! Troe, jeg vil gjøre alt hvad der er mueligt, for at hun maae erindre sig det Dieblif med Fornægtelse, da Skiebnen bragte hende til dette Slot.

Sophie

(med Gølelse).

Ah, min Herre! jeg troer, at jeg aldrig vil glemme det.

Luville

(meget hæftig).

Hvad vil hun sige?

Sophie

Sophie (vil gaae).

Farvel, min Herre.

Luville

(holder hende tilbage).

Endnu et Dieblis. Lisette! gaae hun hen og
lad hendes Kammer lave til, og kom saa tilbage og
hent hende her.

Sophie.

Tillad, at jeg følger med hende.

Luville

(med Værdighed).

Deilige Mariane! De kan gjerne blive her. Man
bør være vis paa, at opvække Værdighed, naar man
bærer Anstændigheds Præg paa sit Ansigt.

Sophie.

Jeg finder Behag i, ikke at tvivle om Deres:
men Frøken Sophie, som har indpræntet mig Kier-
lighed til Dyden, har altid sagt mig, at Tilbagehel-
denhed i Talen, og Anstændighed i Handlinger, vare
de tvende første Egenskaber hos en flinkelig Pige. —
Tillad, at jeg udøver hendes Lærdomme, ved ikke at
blive allene hos Dem.

Luville.

Gaae, deilige Mariane! Alting hos hende fore-
kommer mig at være over hendes Stand, og jeg seer
med den inderligste Glæde, at hun opvækker ligesaa
stor Beundring som Hviagtelse.

Sophie.

Tiden vil lære Dem, hvor stor Priis jeg sætter
paa Deres, ved den Omhyggelighed jeg vil bære, for
at sortiene den. (Hviser) Farvel, min Herre.

Lisette

Lisette

(til Sophie, i det hun gaaer).

Du vel, hvad siger De derom?

Sophie.

At en elskværdig Mandsperson, hvis Siel er dydig, er meget farlig for et sølsomt Fruentimmer.

(De gaae.)

Syvende Scene.

Luville (allene).

Hvilken indtagende Skabning! hvilken Ild i hendes Dine! hvilken Besejdedenhed udbreder sig over hendes hele Person! I Sandhed, jeg havde hørt tale meget vel om Sophie Delval; men hendes lille Eleve giver mig meget høie Tanker om hende. — Nei, aldrig har noget Fruentimmer gjort saadant et Indtryk paa mit Hjerte! Det, som hun sagde mig i det hun gif, kom mig til at zittre — Hvor det vilde være sødt, at gjøre sig elsket af hende! Men dersom hendes Hjerte er saa godt, som hun er indtagende, hvor affølgelig vilde det da være, at bedrage hende!

Ottende Scene.

Andreas. Luville.

Andreas

(Soger med Dinene).

Saa min Santen, jeg seer ikke et Menneske, gjør ikke jeg.

Luville.

Luville.

Hvad vil I, min Ven?

Andreas.

Har I hjemme her, I?

Luville.

Noget saa nær.

Andreas.

Mu vel, gaar hen og mæld, at min Frue er her.

Luville.

Ha ha! og hvem er jeres Frue?

Andreas.

Nei, nei! Det er min Herre, vil jeg sige.

Hvor jeg bog er et Nsen, er ikke jeg!

Luville.

Mu vel. Hvem er jer Herre?

Andreas.

Saa min Santen, det er Herr Delval.

Luville.

Herr Delval er her?

Andreas.

Saa min Santen, er han saa.

Luville.

Og der er ingen af mine Folk i Forgemalet?

Andreas

(tager sin Hat af).

Deres Folk? Er De Herre i Huset, De?

Luville.

Omtrent.

Andreas.

Saa min Santen, det vidste jeg ikke, gjorde
ikke jeg.

Luville.

Luville.

Jeg vil gaae ham i Møde.

Andreas.

O, det behøves ikke.

Luville.

Hvi saa?

Andreas.

Der er han.

Luville.

Lad ham da komme ind.

Andreas.

Kom ind, Herre, kom.

Niende Scene.

Andreas. Luville. Delval.

Luville.

Jeg bør uden Tvivl takke en besynderlig Hændelse, min Herre; thi den allene kan have ledsaget Dem hid til vor Eensomhed.

Delval.

De tager feil, min Herre! Min Reise er fæet efter Overlæg; og det vilde have været et stort Uheld for mig, ikke at finde Dem her.

Luville.

Skulde jeg være saa lykkelig, at kunde tiene Dem i noget?

Delval

(søger efter Brevet).

Mig er befalet, at levere Dem et Brev.

[Luville.

Luville.

Fra hvem det ogsaa kommer, bør jeg være den, som skriver det, meget forbunden, efterdi det forskaffer mig den Fornøielse, at gjøre Deres Bekendtskab.

Delval.

Det er Kommandeur Delbon, som har været saa god, at betro mig det; og jeg har taget imod denne Bevangenhed med al den Taknemmelighed, den fortjener.

Luville.

Det er fra vor kære Onkel. Nu, hvorledes besinder han sig?

Delval.

Fortræffelig! — og elsker Dem altid med Omhed.

Luville.

Og vi ham vist ikke mindre. (Læser) »Overbringeren af dette anbefaler jeg dig, min kære Fætter.» Hvorledes? Det er en Rekommandation? En Mand, som De, trænger ikke dertil. (Delval bukker. Luville læser.) »Det er den unge Marquis Delval, hvis Navn er dig bekendt, og hvis glimrende Anlæg forkynder de meest udmerkede Fortjenester. Overtael min Niece til at tage imod ham: sig, at jeg beder hende derom; hendes Gensomhed bedrøver mig; du veed, hvor høit jeg elsker Eder begge: Eders Vel er mit eeneste Ønske, og jeg skulde være fuldkommen lykkelig, dersom jeg kunde forviise Eder den for evig.» — Den gode Mand! jeg er ham unægtelig megen Tak skyldig, at han har formaaet Dem at komme her; men jeg frygter meget for, at De ikke vil være ham saa forbunden, som jeg.

Del-

Delval.

Hvi saa?

Luville.

Reedsommelighed vil dræbe Dem. Dette Slot tilhører min Søster: hun tager aldrig imod Mand-folk her: hun bær Afsky for dem allesammen.

Andreas (leende).

Det var Løier, det var det.

Delval

(seer alvorlig paa Andreas).

Hum.

Luville

(til Andreas).

Hvad finder du da saa løierligt deri?

Andreas (leende).

Det er, at den Frue, jeg før tjente, holdt saa meget af dem — saa meget — saa meget —

Delval

(til Andreas).

Tie. (Til Luville) Men er denne Modbydelighed og virkelig saa stor, som man siger?

Luville.

Den er over al Beskrivelse! saa stor, at jeg tvivler meget paa, at De, uagtet min Onkles Bøn, vil kunde erholde Tilladelse, at see hende et eneste Dieblis.

Andreas.

O, det er rigtig Løier, er det.

Delval.

Kan du ikke tie?

Andreas.

Saa min Santen, saa maae man være ligesom en Støtte. — Dersom Herren i det mindste vilde vise mig

n mig Veien til Deres Kammer, saa kunde jeg lave Deres Taveletta til: det vilde moere mig.

Luville.

Ring, min Ven.

Andreas.

Meget gierne, min Herre. (Ringer.) Det forngier Herren alt, for han holder af Taveletten, som han var et Fruentimmer, gjør han.

Delval.

Holder du op igjen?

Andreas.

Ja nok da. Nu er det forbi.

Tiende Scene.

De Forrige. Dubois.

Luville

(til Dubois).

Følg dette Menneske ind i Kommandeurens Værelse, som Herr Delval skal beboe.

Andreas.

Manfoldig Tak, min Herre! De er alt for god.

Delval.

Tillad, at jeg følger med. Dersom Deres elskte værdige Søster værdiges at tage imod mig, saa vilde det ikke være anstændigt, at vise mig for hende saaledes som jeg seer ud.

Luville.

De har at befale. Men jeg frygter, at det vil være en forgieves Paaklødning.

X

Del.

Delval.

Jeg tør endnu haabe? Nei?

Luville.

Jeg ønsker det; og jeg gaaer nu hen, for at gjøre alt mit til at overtale min Søster dertil.

Delval.

Jeg vil være Dem uendelig forbunden derfor.

(Han gaaer bort med Andreas og Dubois.)

Ellevte Scene.

Luville (allene).

Det er et vakkert ungt Menneske! Men hvor Tiden vil falde ham lang! Min Søster tager ikke imod ham, og min ny Kierlighed tillader mig ikke saalige, at holde ham med Selskab. (Kalder) Lisette!

Tolvte Scene.

Luville. Lisette.

Lisette

(Seer sig om, førend hun gaaer ind).

Hvad befaler?

Luville.

Hvor er din Cousine?

Lisette.

Var det derfor De kaldte?

Luville.

Nei. Beed min Søster fra mig, at komme herind til mig i Salen.

Lisette.

Lisette.

Hvorfor gaaer De ikke ind til hende i Kabinettet?

Euville.

Nei, jeg vilde gjerne tale med hende her.

Lisette.

Som De vil.

Euville.

Hør dog!

Lisette (hæftig).

Hvad?

Euville

(Efter nogen Tavshed).

Nei, det var intet.

Lisette

(i det hun gaaer).

Han er fast,

Trettende Scene.

Euville (allene).

Jeg vil heller tale med hende her. Dersom hun aldeles afflaaer, at see Delval, saa kan jeg lade ham komme, uden at hun formoder sig det. Det er min Onkle, som ønsker denne dobbelte Forening; han har ofte talt til mig om Sophie Delval. Men det lykkes ikke — Grevindens Mesantropie — Marianes Ankomst — Jeg troer, at hverken min Søster eller jeg bliver givet saa snart.

Tiortende Scene.

Grevinden. Luville.

Grevinden.

Hvad vil du mig, min kiere Broder? Og hvorfor ikke komme ind?

Luville.

Læs dette Brev, og siig mig saa, hvad jeg skal svare. (Grevinden smiler, alt som hun læser Brevet.) Nu vel, Søster?

Grevinden (munter).

Nu vel, Broder! min Onkles Rekommandation formaaer alting hos mig, og jeg er færdig at tage imod hans Yndling.

Luville.

Det glæder mig — — Men det havde jeg ikke ventet.

Grevinden.

Hvorfor?

Luville.

Og dette høitidelige Forsæt, aldrig at tage imod noget Mandfolk, det Løfte, som paa det nøiagtigste skulde holdes — —

Grevinden.

Denne Besøgelse kommer mig ikke til at bryde mit Løfte.

Luville.

Troer du det?

Grevinden.

Det er jeg vis paa.

Luville.

Forklar dig.

Grev.

Grevinden (leende).

Denne Marquis, som er saa stærkt rekommanderet af min Onkle — —

Luville.

Nu vel!

Grevinden.

Er ingen anden, end Sophie Delval, hvor indtagende Naboe.

Luville.

Det kan ikke være.

Grevinden.

Men saaledes er det dog.

Luville.

Er det mueligt?

Grevinden.

Jeg er overbevist derom.

Luville.

Hvorledes?

Grevinden.

Lisette, som kommer af hendes Tjeneste, har troet mig hendes Anslag.

Luville.

Hvilket Anslag?

Grevinden.

At gjøre mig latterlig ved at gjøre sig elst mig.

Luville.

Og du kunde formode, Kommandeuren at være behjælpelig i dette Bedragerie?

Grevinden.

Aldeles ikke. Sophie maae have hedet sin Broder, som er i Paris, og hvis Ererccertid er forbi,

at begiere Rekommandationsbrev af Kommandeuren, og det benytter hun sig nu af, for at udføre sit Forehavende.

Luville.

Ah! det kunde gjerne være; thi hans Tiener, som er en Slags Fiante, begyndte at kalde ham Frue.

Grevinden.

Intet er vissere, siger jeg dig. Vi maae saaledes forstaae hinanden, min Broder, og fixere hende, at hun skal blive nødt til at tilstaae, uagtet den Vittighed, man tillægger hende, at vi endnu ere finere, end hun.

Luville.

Ah, lad mig kun raade: listig Næv kan ogsaa fanges. Jeg vil hente vores skielmske Giest, og fremstille ham for dig. Ah, for Pokker! denne Historie vilde moere mig uendelig, dersom — —

Grevinden.

Hvad?

Luville.

Det er, at — — intet — intet.

Grevinden.

Ah, min Broder! har du Hemmeligheder for mig?

Luville.

Forlad mig, lille Søster! — Jeg skal aldrig mere have nogen.

Grevinden.

Siig mig da, hvad det er, du tænker paa?

Luville.

Nu vel, (i det han tager Flugten) du skal faae det at vide.

Fem.

Femtende Scene.

Grevinden (allene).

Hvad vil det sige?

Sextende Scene.

Grevinden. Lisette.

Lisette

(kommer løbende).

Ah, Frue! hun er her: jeg har nylig seet hende.

Grevinden.

Skul dig i mit Kabinet. Dersom hun faaer dig at see, er alting robet.

Lisette.

Frygt kun ikke — hun er indtagende som Mandfolk.

Grevinden.

Man kommer.

Lisette

Si det hun flygter.

Jeg tager Flugten.

Syttende Scene.

Grevinden. Luville. Delval (synet).

Luville.

Min Søster! det er Herren af Delval, som jeg her fremstiller for dig.

(De hilse hinanden.)

Delval (sagte).

Hvor hun er deilig.

Luville.

Luville.

Han behøvede ingen Rekommodation; i det mindste med en Skabning, som denne, er man vel imodtaget overalt.

Delval.

Det er Deres Onkle, jeg har at takke for den Ære, at opvarte Dem; og jeg veed paa ingen Maade at kunne giengielde ham denne Lykke.

Grevinden (sagte).

Hvilket behageligt Bæsen hun har! (Høit) Det maae ikke være nogen meget stor Lykke for Dem.

Delval.

Man behøver kun Vine, for at beundre Deres Ændigheder; men har man tillige et Hjerte, staaer man i Fare for, alt for hæftig at føle deres Magt.

Grevinden.

Ah, min Herre! Smiger er en Gift, som endnu ikke har fordærvet vores Censomhed, og det skulde sandelig fortryde mig, om den kunde indtrænge sig her.

Delval.

Køese det, man beundrer: udtrykke det, man tænker: kalder De det Smiger?

Grevinden.

Pariserstiil, min Herre! Pariserstiil. Og De glemmer, at vi ere her paa Landet.

Luville.

Hun har Ret. Her hoi: vi kun af Frihed og Nabenhiertighed. Nu vil jeg sige Dem vor Levemaade; og De maae have den Godhed, at rette Dem efter den, dersom De vil blive hos os. Ingen Omstændigheder med mig — Ingen Kierlighed til min Søster; saa

saa længe De nøie iagttager disse trende Vilkaar, vil De modtages med aabne Arme; saasnart De forseer Dem herinod — saa farvel. See, denne Deklaration, troer jeg, man kan kalde Nabenhiertighed. I Henseende til Frihed, lader jeg Dem blive allene med min Søster; De seer, at man ikke tvinger sig her. Adieu. God Morgen, Søster!

(Han omsavner hende.)

Grevinden

(sagte til Luville).

Hvor det klæder hende godt som Mandfolk!

Luville

(sagte til Grevinden).

Det er til at tage Feil af. (Til Luville) Farvel, vor fiere Giest!

Delval.

Min Herre! jeg —

Luville

(kommer tilbage).

Åpropø! Ah, De har jo ikke engang kysset min Søster, siden De kom ind.

Delval.

Min Herre! jeg veed alt for vel — —

Luville.

Ah, hvor De er undseelig! Griff! Griff!

Delval.

Den Ære — —

Luville

(til Grevinden).

Kys du ham da; det saaer ellers ingen Ende.

Grevinden.

O, meget gjerne.

(Efter at Grevinden har kysset Delval, som staaer ganske forbauset, udbryder hun og Luville i Latter.)

Delval (sagte).

Men hvad betyder alt dette?

Luville.

Forundrer det Dem? Ah, De vil endnu faae ganske andre Ting at see.

(Han gaaer leende bort.)

Aktende Scene.

Grevinden. Delval.

Grevinden.

Hvad fattes Dem, min Herre? De seer ganske bestyrtet ud.

Delval.

Jeg tilstaaer, Frue, at min Tilstand sætter mig i Forlegenhed.

Grevinden.

I Sandhed?

Delval.

Den er ganske ny for mig.

Grevinden.

Jeg troer det. Imidlertid skulde man ikke sige det af Deres Contenance.

Delval.

Deres Herr Broders Vilkaar synes at imodsig hans Adfærd.

Grevinden.

Hvori da?

Del-

Delval.

Han tillader mig, at see Dem, han lader mig
være allene med Dem, og forbyder mig, at tale til
Dem om Kierlighed.

Grevinden.

Det volder, han er en eedsvoren Fiende af Usand-
hed.

Delval.

I det man tilstaaer for Dem, at man elsker Dem,
afviger man da fra Sandhed?

Grevinden.

Det er ligesom Personen er til.

Delval.

Som Personen er til?

Grevinden.

Ja.

Delval.

Hvorledes?

Grevinden.

De, for Exempel —

Delval.

Nu vel! Jeg —

Grevinden.

Dersom De sagde, De elskede mig —

Delval.

Dersom jeg sagde Dem det?

Grevinden.

Vilde De vist ikke mene det.

Delval.

Troer De, jeg har et følesløst Hjerter?

Grevinden (lissig).

De seer ikke ud dertil.

Del-

Delval.

Hvorfor vilde De da tvivle om min Kierlighed? 96

Grevinden (seende).

Det er fordi jeg ikke troer paa Umueligheder.

Delval.

Paa Umueligheder?

Grevinden.

O ja, paa Umueligheder.

Delval.

Ah, hvor De læser slet i mit Hjerter!

Grevinden.

Maaſkee bedre, end De troer.

Delval

(med Ainhed).

Lad Deres Bildfarelse fare, Frue! og tilgiv mig en Tilſtaeſe, ſom Deres Bantroe aftvinger mig. — Jeg havde endnu aldrig kiendt de Følelſer, ſom De opvækker hos mig.

Grevinden.

Det er mueligt.

Delval (ſom før).

Deres første Diekaſt er gaaet mig lige ind i Hiertet.

Grevinden (ſpøgende).

Ah, Himmel!

Delval.

Jeg kan, fra nu af, ikke mere leve, uden for at tilbede Dem.

Grevinden (seende).

Veed De vel, at dette efterligner Naturen?

Del-

Delval.

Kan De tvivle om min Oprigtighed?

Grevinden.

Tvivle? O nei, det forsikrer jeg Dem.

Delval.

De lader altsaa mit Hierte vedersfares Ret?

Grevinden.

Tilforladelig!

Delval.

Og De troer, at jeg elsker Dem?

Grevinden.

Nei; men jeg er fuldt og fast overbevist om det

Modsatte.

Delval.

Ah, De stærkeste Eder —

Grevinden.

Overtaler mig ikke.

Delval.

Det er at sige, at De sætter mig i Klasse med disse flette Mandfolk, som — —

Grevinden.

Nei, min Herre! De tager feil. Jeg skulde regne Dem blandt dissees Tal? O, tiltroe mig ikke saa lidt Overlæg! Jeg udmerker Dem upaatvivlelig; og jeg seer tydelig Forskiellen, der er imellem Dem og andre Mandfolk.

Delval (glad).

Dette smigrende Fortrin —

Grevinden

(med lidt Ondskab).

Det staaer tilbage at vide, om det er et.

Del-

Delval.

Hvordan? De kunde sætte mig ned for dem, som De foragter?

Grevinden.

Men lad os tale fornuftig. Man maae kiende Folk lidt nøiere, for med Villighed at kunde give dem den Plads, dem tilkommer.

Delval.

Intet kan være retfærdigere; — og Tiden —

Grevinden.

O, jeg veed vel, at med Tiden opdages alt dette. Men der er et sikkert Middel til at afforte den.

Delval.

Bærdiges at underrette mig derom.

Grevinden.

Nu vel. Sæt De mig selv i den Tilstand, at jeg kan rigtigere bedømme Dem.

Delval.

Hvad skal jeg i saa Fald gjøre?

Grevinden.

En Ting, som er ganske ligesom.

Delval.

Og det er —

Grevinden.

At sige mig Sandheden.

Delval.

Hvorom?

Grevinden (alvorlig).

Hør nu. Det er ikke uden Hensigt at De er her. Hvilke ere de Bevæggrunde, som have opvakt den Begierlighed hos Dem, at kiende mig? Svar mig uden Omsvøb, og vent ikke, at bedrage mig.

Del-

Delval.

Jeg har tidt hørt Deres Undighed berømt; man har gjort mig en saa glimrende Lovtale over Deres Fortienester, at jeg ikke har kunnet modstaae den Længsel efter at see en saa fuldkommen Person; og jeg føler, paa min Friheds Bekostning, at Portraitet ikke er smigret.

Grevinden

(gør ham smilende en dyb Compliment).

Jeg beder meget om Forladelse, min Herre! men De lyver.

Delval.

Hold op at beskylde mig for Forstillelse; jeg er uskicket dertil. Men jeg vil tilstaae, at førend jeg kiendte Dem, havde jeg foresat mig, at gjøre Dem min Opvartning, og at anvende alting, for at blive elsket af Dem —

Grevinden

(afbrøder ham).

Ah, nu siger De Sandhed — det er jeg vis paa.

Delval.

Og fra det Øieblik af, at jeg fik Dem at see, har mit Hierte stadfæstet de Forsætter, som Fornuften allerede havde fattet.

Grevinden.

Fornuften? Jeg troer, De tager feil af Ordet?

Delval (hastig).

Det er sandt: det var en flukt Følelse, som med uimodstaaelig Kraft drog mig til det tilbedelige Formaal, som jeg min hele Levetid skal elske.

Grev:

Grevinden.

Deres hele Levetid?

Delval (paa Knæ).

Ja, Frue! og jeg svær for Deres Fødder, at min Kierlighed skal være ligesaa bestandig, som den er æm og oprigtig.

Grevinden.

O, hvad det angaaer, det troer jeg.

Delval.

Nu vel, bestem da min Skiebne.

Grevinden.

Meget gierne.

Delval.

Jeg bier paa min Dom.

Grevinden.

Jeg er sanddrue.

Delval.

Tael.

Grevinden.

De er indtagende.

Delval.

Frue — —

Grevinden.

Men hvad Kierlighed angaaer, da opvækker De aldrig i Deres Dage nogen hos mig.

Delval

(reiser sig).

Retsfærdige Himmel!

Grevinden (ironisk).

O, dette er gruesomt.

Delval (sørgmodig).

Og De vil uden Tvivl befale mig, at flye Dem?

Grevs

Grevinden.

Nei, visselig ikke. De kan blive.

Delval

(lidet tilfreds).

Det er i det mindste et Tegn til Fortrin.

Grevinden.

Aldeles ikke. Jeg tillader Dem, at blive, fordi

De ikke er farlig.

Delval.

Complimenten er ikke smigrende.

Grevinden.

Jeg kunde endnu sige mere derom, uden at lyse.

Delval.

Det er sandt, De kunde sige, at De hader mig.

Grevinden.

Nei, jeg hader Dem ikke. Dersom De vilde af-
lægge det tykke Slør, som skjuler Deres Hjertes In-
derste for mig, og elske mig oprigtig, saa kunde jeg
igien elske Dem overmaade.

Delval (fortryllet).

Ah, De bringer mig til Live igien — Snart
vil en gjensidig Kierlighed —

Grevinden.

Oh sy! det gaaer ikke an.

Delval.

Hvor kommer det sig?

Grevinden.

Gaae, gaae!

Delval.

Forklar Dem.

Grevinden.

Siig mig een Ting.

Y

Del-

Delval.

Hvad?

Grevinden.

Troer De, at Mandfolkene endnu forstaae at elske?

Delval.

Efter at have seet Dem, tør jeg ikke tvivle derom?

Grevinden.

O, Bevist er overtydende.

Delval.

Jeg har hentet det i mit Hjerte.

Grevinden.

Jeg taler om Mandfolkene.

Delval.

Ja, jeg forstaaer Dem meget vel. De gjør et Spørgsmaal i Almindelighed?

Grevinden.

Ganske rigtig. Troer De, siger jeg, at de endnu forstaae at elske?

Delval.

Upaatvivlelig.

Grevinden.

Og jeg — jeg troer det modsatte. De tage undertiden Utraag for Kierlighed; men har de først naaet deres Ønske, forsvinder snart Fortryllesen.

Delval (hæstigt).

Dem dem ikke alle saaledes. Jeg er endnu meget ung, og dog har jeg kiendt mange, hvis Kierlighed foregedes ved Egteskab.

Grevinden.

Mange?

Delval

Delval.

Ja, Frue! mange.

Grevinden (smilende).

Jeg gratulerer.

Delval.

I en Sag, som angaaer mig personlig, har jeg ikke nødig at forsvare Mandsoffenes Sag i Almindelighed.

Grevinden (seende).

Det vilde i Sandhed ikke heller være meget anstændigt —

Delval.

Og eftersom jeg er vis paa, at mit Hjerte —

Grevinden

(tager hans Haand med en Slags Omhed).

Godt, det er til det at jeg appellerer.

Delval.

Det er ikke Maaden, at vinde Deres Sag paa.

Grevinden (som før).

Jeg forlanger imidlertid dog ingen anden Dommer.

Delval

(med Omhed).

Det vil sige Dem, at jeg tilbeder Dem.

Grevinden

(seer paa ham med Godhed).

De?

Delval

(med Passion).

Og at indtil mit sidste Mandedræt — —

Grevinden

(slipper hans Haand, og taler til ham med Værdighed).

Min Herre! — at handle frit, og ikke tale om Rierlighed — det er de tvende Betingelser, som min

Broder krævede af Dem, da han lod Dem blive alene hos mig. De har forglemmt den ene; og jeg vil benytte mig af den anden, for at ende en Samtale, som falder os begge ligemeget til Besvær. (Hun gjør en dyb Compliment, og siger, i det hun gaar) Det er dog stor Skade,

Nittende Scene.

Delval (allene).

Hvilken uheldig Blanding af Forstand og Vantro, Ælghed og Kulde! — Jeg frygter meget for, at min Søster, i det hun søger, at gjøre mig lykkelig, har gjort mig ul lykkelig for min hele Levetid.

Tiende Scene.

Delval. Andreas.

Andreas.

O, det var brav! det er Dem, jeg søger efter.

Delval.

Hvad vil du mig?

Andreas.

Spørge Dem, naar vi reise?

Delval.

Hvorfor?

Andreas.

Saa min Santen, det er fordi Tiden falder mig saa lang her.

Delval.

Det er beklageligt.

Ans

Andreas.

For Drosen, det troer jeg nok! Der er ikke et Menneske, som man kan differere med, i hele Stot-
tet; dersom man vil tale til et Gruentimmer, tager
hun Flugten, uden at svare; og seer De, Frue! jeg
kan ikke vænne mig dertil, det kan ikke jeg: jeg gider
gjerne differeret.

Delval.

Men hvad skal det betyde, hvert Dieblif at kalde
mig Frue?

Andreas.

O, min Gud! det er ikke min Skyld: jeg veed
selv ikke af det.

Delval.

Men af hvad Marsag?

Andreas.

Herren maae da altsaa vide, at jeg i 6 Aar har
været Forrider hos en meget vakker Dame; det er kun
8 Dage siden jeg forlod hende, for at gaae i Tieneste
hos Dem, Herre! og dette voldes, at jeg endnu som-
metider forgaloperer mig.

Delval.

Mag, at det ikke skeer tiere.

Andreas.

Det gjør jeg ogsaa; men —

En og Livende Scene.

De Forrige. Luville.

Luville

(med en mørk Mine).

Ah, er De der, min Herre! jeg søgte Dem.

N 3

Del-

Delval.

Jeg har ikke været ude af Stuen.

Euville (som før).

Vil Deeres Tjener bort.

Delval

(til Andreas).

Gaa bort.

Andreas.

Skal jeg gaae hen og bestille Heste?

Delval.

Nei.

Andreas

(i det han gaaer).

Det var ilde.

To og Tivende Scene.

Euville. Delval.

Delval (sagte).

Hvad betyder denne kolde Mine?

Euville

(sagte og leende).

Åh, Frøken Delval! jeg skal drive Dem til det yderste.

(Et Nieblifs Løvsbed.)

Delval.

Hvad fattes Dem? De seer saa alvorlig ud.

Euville

(med en mørk Mine).

De er Adelsmand?

Delval

(med foldt Blod).

Jeg tænker, at man ikke tvivler derom.

Euville. 31

Luville.

Kiender De Adelsstandens Pligter?

Delval.

J hyad Hensigt gior De mig dette Spørsmål?

Luville.

Det er fordi De er endnu ung.

Delval.

Det veed jeg.

Luville.

Og at man maaskee kunde lære Dem disse.

Delval.

Jeg forstaaer Dem ikke.

Luville.

(nærmere sig til ham).

Jeg vil forklare mig tydeligere.

Delval.

Zael.

Luville.

De har seet min Søster?

Delval.

Med stor Fornøjelse.

Luville.

De har funden hende —

Delval.

Indtagende.

Luville.

De har sagt hende —

Delval.

At Kierlighed — —

Luville (rasende).

Kierlighed!

Delval.

Hvad Mordbydeligt er der ved dette Ord?

Luville

(tager ham ved Haanden)

Hør mig.

Delval.

Jeg hører.

Luville.

De kiender Wrens Love?

Delval.

Jeg er stolt deraf.

Luville

(sætter sin Hat paa).

De maae give mig Satisfaktion.

Delval.

Satisfaktion?

Luville.

De har fornærmet mig.

Delval.

Jeg?

Luville.

De?

Delval.

Hvormeget?

Luville.

De har overskredet de Grændser, jeg havde foreskrevet Dem; De har overtraadt Giestfriheden.

Delval.

Jeg har ikke troet, at kunde fornærme Dem, ved at tilkiendegive Deres Søster de Følelser, som hun opvækker hos mig.

Del=

Luville.

Det har De gjort; og nu forlanger jeg Satisfaction.

Delval.

Nei, jeg slaes ikke med det Fruentimmers Broder, som jeg tilbeder.

Luville

(sagte, leende).

Nu er hun ret forlegen. (hoit) Et ufelt Paa-
fand! Frisk! frisk!

Delval.

Hør mig.

Luville

(trækker Kaarde).

Intet, intet.

Delval.

Et Ord.

Luville.

Frisk! frisk! Forsvar Dem.

Delval

(sætter sin Hat paa).

De vil saa have det, min Herre! jeg saaer at til-
fredsstille Dem.

Luville (forundret).

Hvordan Dievelen —

Delval

(falder ud imod ham).

Det er Dem, som tvinger mig dertil.

(Da Luville seer Delval falde ud imod ham, af-
bryder han strax, af Frygt for at bleskere. Del-
val springer til, for at giøre ham vaabenløs,
og tager hans Kaarde fra ham.)

Tre og Livende Scene.

Luville. Grevinden. Delval.

Grevinden.

Hvilken Alarm! Hvad seer jeg!

Delval

(tilbyder hende Luvilles Kaarbe).

Kom, Krue! kom og tilfredsstil Deres Broders ubillige Brede. Han vilde giennemføre sin Vens Ansigt.

Grevinden

(tager Kaarden).

Hvorledes? Min Broder —

Luville

(sagte til Grevinden).

Det er en Dievel.

Grevinden.

Og hvad er Karsag til Deres Trætte?

Luville.

Han understaar sig at sige, han elsker dig, og tænker ikke paa, at ægte dig.

Delval.

Og det har De kundet troe! Den stærkeste Passion — —

Grevinden (seende).

Passion?

Delval.

Beständig Spodfshed!

Grevinden.

Nu vel, min Herre! Jeg taler alvorlig med Dem: elsker De mig?

Delval.

Delval.

Med den hæftigste Omhed.

Grevinden.

Hvad kan den hielpe til?

Delval.

Til alting, dersom De vil.

Grevinden (leende).

Dette alt beløber sig til meget lidet.

Delval.

Anseer De en passende Forbindelse, som Kierlighed har sammenknyttet, for en Baggatel?

Luville.

En passende Forbindelse?

Delval.

Jeg tør troe det.

Grevinden.

Men, oprigtig, betænker De det ogsaa?

Delval.

Om jeg betænker det?

Luville.

Tael reent ud.

Delval.

Vel.

Luville.

Er det Deres Forsæt, at giøre Dem?

Delval.

Tilforladelig!

Luville.

Med hvem?

Delval.

Med Deres Søster.

Luville.

Luville.

O Snak!

Delval.

Hvorledes? Snak?

Grevinden.

Men hvorledes fæste Troe til Dem?

Delval.

Det er ganske ligesom, at Notarius maae komme: om
at Deres Broder opsætter Kontrakten: og jeg underskriver
i Blinde.

Grevinden (smilende).

De spørger?

Delval (hæstia).

Men hvilken afførelig Tante har De da gjort tro
Dem om mig? O, forjag denne fornærmelige Mis-
tillid. Troe, at det udgjør min Lyksalighed, at elske
Dem, at tilbringe mine Dage med Dem, og med den
sammeste Omhyggelighed at bøde paa alle de grumme
Bekymringer, som Deres første Egteskab har voldet
Dem.

Grevinden

(sagte til Luville).

Ah, min kære Broder!

Luville

(sagte til Grevinden).

Man maae bringe hende til det yderste. (Høit) Nu
vel, min Herre! De overtaler mig, og jeg giver Dem
min Søster.

Delval.

O, hvilken umaadelig Glæde!

Luville.

Men alting maae afgjøres i dette Dieblif.

Del-

Delval.

Alt ile med det Gieblig, der gjør mig lykkelig,
dobbelt er at gjøre mig dobbelt lykkelig.

Grevinden

(med Smil).

Delval! fiere Delval! tving mig ikke til at hade
Dem. Jeg elsker Dem høiere, end De troer, og jeg
naar med en yderlig Hæstighed, at De vilde beret-
tiggende mig til at elske Dem altid paa samme Maade.

Delval.

Ah, min Lykke overgaaer min Forhaabning; og
jeg tiller hen til Notarius.

Grevinden.

Delval — De vil saa have det.

Delval.

Han skal lægge den sidste Haand paa min Seier.

Grevinden.

Paa Deres Seier?

Delval.

Hvilken Skønnere Seier, end den, at eie Deres
Hierte, og bære Navn af Deres Mand?

Grevinden.

Nu vel, min Herre! gaae De hen til Notarius,
og lad opsætte Kontrakten, om De tør; men husk vel
paa, at mit Had vil være Belønningen for Deres
Troeløshed.

Delval.

Mit Hierte er alt for reent til at kunde frygte
for denne Trusel. (Kalder) Andreas!

Fire og Livende Scene.

De Forrige. Andreas.

Andreas

(kommer løbende).

Her er jeg, Frue!

Delval.

Du igjen?

Andreas.

Gaa min Santen, det er Vanen.

(Grevinden og Luville bryde ud i Latter.)

Delval.

Hvoraf leer De?

Grevinden og Luville.

Intet, intet.

Delval

(til Andreas).

Gaae og see du faaer at vide, hvor Notarius boer, og kom saa hid og hent mig, for at følge mig paa derhen.

Andreas.

Oh, for Drolen! han boer der, ligeoverfor Slotsporten, gjør han.

Delval (vil gaae).

Jeg iiler afsted; og denne lykkelige Dag vil for evig forvise mig en tilbedet Kone og en agtværdig Ven.

(Han gaaer bort med Andreas.)

Fem m

Fem og Livende Scene.

Grevinden. Luville.

Grevinden

(seer efter ham).

Ah, det er at drive Uforsammenhed alt for vidt.

Luville.

O, hvilket Fruentimmer!

Grevinden.

Nu, du har ikke kunnet skræmme hende?

Luville.

Skræmme hende? Tvertimod.

Grevinden (leende).

Men hvorledes: tvertimod?

Luville.

Sa, for Pokker! da jeg kom til hende, for at forbluffe hende, faldt hun mig an som en Love: jeg var forskrækkelig bange for at bleskere hende. Jeg holdt mig i Forsvarsstand; hun sagtede, som om hun gjorde Profession deraf.

Grevinden.

Ah, min Broder!

Luville.

Hvad er der?

Grevinden.

Jeg kan aldrig beskrive dig det, der foregaaer i mit Hjerte.

Luville.

Mit er i større Bevægelse, end dit.

Grevinden.

Min Broder! dersom du elsker Sophie, maae du tilgive hende alting; lad hende blive min Søster, lad hende

352 **Egteskabet ved Feiltagelse.**

hende dele al min Omhed med dig, og at vi aldrig
skilles ad, saa længe vi leve.

Luville.

Det er forbi.

Grevinden.

Hvi saa?

Ser og Tivende Scene.

De Forrige. Lisette.

Lisette

(kommer løbende).

Der er Frøken Sophie; hun kommer med Notar
rius.

Grevinden.

Jeg lader dig blive hos dem. Jeg vil høre efter;
og, saa snart det er Tid, lader jeg mig see.

(Hun gaaer ind i sit Kabinet.)

Lisette (sagte).

Og jeg, jeg løber hen, for at hente min Frøken.
Det er Tid, at hun giver sig tilkiende.

(Hun gaaer.)

Syv og Tivende Scene.

Luville (allene).

Dette Spøg holder mig fra min kiere Mariane.
Lykkeligviis er det snart endt.

Otte og Tivende Scene.

Notarius. Luville. Delval.

Luville.

Men hvorledes? Er Kontrakten alt opsat?

Nota-

Notarius.

Herr Marquien har ikke givet mig Tid. Han har ladet skrive de tilkommende Egteskabs Navne, samt fortegnelsen over sin Formue; Artiklerne ere blevene staaende in Blanco, og De, min Herre, er besuldmægtiget at fassætte dem, som De finder det for godt.

Luville.

Det kan man kalde Tillid.

Notarius

(gaaer hen til Bordet).

Og dersom Grevinden er rig, saa er Herr Marsquisen det vist ikke mindre.

Luville.

Delval!

Delval.

Min Herre.

Luville.

Det er altsaa ramme Alvor?

Delval.

Hvorledes? Tvivler De endnu?

Luville.

Tøler De Dem i Stand til at giøre min Søster lykkelig?

Delval.

Min Herre! ved at dele Skiebne med mig, skal man aldrig komme til at beklage sig hverken over mit Hierte, Tænkemaade eller Opførsel.

3

Luville.

Luville.

Dette Svar er aldeles tvetydigt.

Delval.

Tvetydigt?

Luville.

Ja, ja! lad os ikke narres. Er De rigtig sikker
det, at giorte Dem?

Delval.

Tilforladelig!

Luville.

Med et Fruentimmer?

Delval.

Hvorledes: med et Fruentimmer?

Luville.

Ja, ja! — jeg veed nok, hvad jeg siger.

Delval.

Men jeg — jeg forstaaer Dem aldeles ikke.

Luville

(visende ham Kontrakten).

Hvad er det?

Delval.

Jh, det veed De meget vel — det er en Egteskabs-Kontrakt.

Luville.

Med hvem?

Delval.

Men — med Deres Søster.

Luville.

Og De underskriver den?

Delval.

Delval.

Om jeg underskriver den?

Luville.

Uden Feil i Ortographien?

Delval.

Et artigt Spørgsmaal!

Luville.

Det det, som man kalder: underskrive!

Delval

(meget hæftig).

Sh, ja, ja! grumme Menneske! som De er.
Jeg vil underskrive den, og det med mit Blod, om
det kræves.

Luville.

Skal jeg kalde paa min Søster?

Delval.

Ganske vist.

Luville.

Bogt Dem! Kom mig ikke til at løbe med Lilms-
stangen.

Delval.

Ah, frygt intet.

Luville.

Griff da? (Kalder) Lisette!

Ni og Livende Scene.

De Forrige. Lisette.

Lisette

(kommer løbende).

Herre! (Stiller sig forundret an ved at see Delval)
O Himmel!

Delval

(Kiender hende).

Th, hvad bestiller du her?

Lisette

(til Delval, med halv Stemme).

Vær roelig! Jeg har intet sagt.

Delval (forundret).

Hvorledes: intet sagt?

Lisette

(gaaer bort, i det hun seer Grevinden komme).

Nei, spørg hellere Fruen.

(Hun gaaer hastig ud.)

Trediede Scene.

Notarius. Grevinden. Luville. Delval.

Grevinden.

Hendes Nærværelse forbauser Dem.

Delval.

Mig? Hvorfor det?

Grevinden

(sagte, til Luville).

Hvilken Formastelse!

Luville

(sagte, til Grevinden).

Lad os see, hvor vidt det gaaer. (Til Notarius)

Nu, min Herre! kom nærmere, og lad os underskrive.

Notarius

(giver Delval Pennen).

Vær saa god, min Herre.

Del

Delval.

Jeg veed, min Herre, at det er i sin Orden, at jeg underskriver først — men — —

Grevinden.

Deres Haand ryster — ikke sandt?

Luville.

Jeg vidste det nok.

Delval.

Et Dieblif, om De behager: ingen vrange Fortolkninger — Deres Mistanke har retfærdiggjøre min — Man kiender den Modbydelighed, som Fruen har yttret for et andet Egteskab, og, efterat jeg havde underskrevet, kunde hun gjøre alt dette til Spøg.

Grevinden.

Ah, det er artigt nok, det er Dem, som tiltroer mig det Forsæt, at spøge.

Delval.

Tilgiv; men jeg frygter derfor.

Grevinden.

Hvor man dog demmer andre efter sig selv!

Delval.

Ah, Frue —

Grevinden.

Deres Forlegenhed er naturlig. Men naar De ikke kan taale Spøg, hvorfor har De da drevet det saa vidt?

Delval.

Nu vel, saa lad nu see, at det ikke er det. Besroelige mit bængstede Hierte; underskriv De først.

Grevinden.

Er det det, De ønsker?

Delval.

Ja.

Grevinden (underskriver).

De skal blive tilfredsfillet.

Delval (henrykt).

Ah, jeg er overmaade lykkelig! Frisk! nu De, min bedste Broder.

Luville (underskriver).

Gierne, min bedste Søster.

Delval.

Min Søster —

Luville.

O, der er paa min Værelse nu ingen Middelvei mere. De maae forlade Vallet, eller tage Masken af. Der er Pennen.

Delval (underskriver).

O, jeg har aldrig underskrevet noget med saa glad et Hierte! — De hører mig til, min deilige Grevinde! min Seier er fuldkommen.

Grevinden.

Ikke aldeles, Frue!

Delval.

Hvad er det, De siger?

Grevinden.

At, naar man vil drive Spøg med Folk, bør man vogte sig for, at man ikke selv hildes i den Snare, man har sat for dem.

Del-

Delval.

Jeg er ganske forvirret.

Grevinden.

Det troer jeg nok. Jeg var underrettet om alting; og jeg har kun villet see, hvor langt De kunde drive Forstillelsen.

Delval.

Jeg? Værdiges, at forklare mig — —

Grevinden.

Gaae fra mine Dine! De har ikke villet være min Veninde, Sophie! og jeg skal gjøre alt, hvad der er mig mueligt, for at hade Dem.

En og Tredivte Scene.

Lisette. Luville. Sophie. Grevinden.

Delval. Andreas og Notarius bag ved.

Sophie

(til Grevinden).

For at hade mig? Men hvormed har jeg da fortient en saa grim Beslutning?

Grevinden.

Hvem er hun? Hvad vil hun?

Delval

(kiender hende).

Oh, det er min Søster!

Grevinden og Luville.

Hans Søster!

Lisette.

Hende selv.

Sophie.

Tilgiv, Frue! den lykkelige List, som jeg har be-
træktet mig af, for at bringe Deres Hjerte tilbage til
Ridderlighed. Jeg allene har bedraget Dem; og jeg
ønsker mig til Lykke dermed. Jeg er den sande So-
phie, og det er Marquis Delval, min Broder. De
havde aldrig samtykket i at see ham, dersom hans Rion
havde været kjendt af Dem; men jeg burde skule min
List for ham, og dette er her sket; han var ikke sin
Lykke værd, dersom han havde hjulpen til at bedrage
den, han elsker.

Delval.

Min elskelige Kone!

Grevinden.

Hvordan? De er virkelig ikke Sophie?

Delval.

Har Deres Hjerte kunnet tage Feil deri?

Grevinden

(Efter et Diebligs Løst, kaster sig i Sophies
Arme, og siger:).

Ah, Sophie! hvor jeg elsker Dem!

(Hun omfavner hende.)

Luville

(til Sophie).

Ah, Mariane! Mariane!

Sophie.

Sophie.

Er De vreed for Feiltagelsen?

Luville.

Nei; men jeg vilde, at min Vildfarelse havde været længere.

Sophie.

Hvorfor?

Luville.

For at nyde den Fornøielse, at give Dem det meest udmerkende Beviis paa min Kierlighed.

Sophie.

For reent at nedtrykke mig under Taknemmeligheds Nag. Nei, ikke saa, om De behager — alting maae være lige. De har taget mig i Beskyttelse, uden at kiende mig: jeg tilbyder Dem min Haand — gaaer det nu lige op?

Delval.

Ah, det er mig, som skylder Dem alt.

Grevinden.

Og mit Løfte —

Luville.

Gaae, Søster. Kierlighed fritager dig derfra. Elst Delval inderlig; han fortjener det: det er en fiel Karl. Lad ham give mig sin Søster; og at denne dobbelte Forbindelse maae forene os for steds!

Delval.

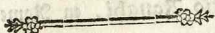
Jeg skylder hende min hele Lykke; det er meget billigt, at jeg forvisser hende sin.

Sophie.

Kom, og lad vore Hjerter stedse være deelte imellem Kierlighed og Venfskab.



N a t t e n.



Komedie i een Akt,
af

Marq. Francesco Albergati Capacelli.

Oversat

ved

Adam Gottlob Thoroup.

Personerne.

Marquis Valerio Ranghi, en Romer.

Clarice, hans Datter.

Tosolo, en Tiener.

Grev Florindo Bruggi,

Grev Leander Arcati, hans Ven } Turinesere.

Grev Ottavio Arvetusi }

Grev Lelio Anselmi } Milanesere.

Vespa, Tiener i Giestgiverhuset.

Noget Tienere, som ikke tale.

Scenen er i et fornemt Giestgiverhus i Milan.

Forste Scene.

Florindo. Leander.

(Skuepladsen forestiller en Stue i et Værtshuus, med adskillige Møbler; i Midten en Dør, som tiener til Indgang, og to Vinduer ud til Gaden; paa Siderne to Døre ligesoverfor hinanden. For at see ud af Vinduerne, maae man gaae op af nogle Trappetrin. Florindo og Leander sidde lige overfor hinanden, som for at sove, hver i sin Lane: soel, med Hodderne paa en Taburet. Ved Florindo staar et tændt Lys i en Stage. Leander sover roelig.)

Florindo (betynret).

Nunde noget værre hændes mig? At forelske mig, ikke have Mod til at sige det, lade det staae hen til Matten forend min Afreise! O Gud! i fiorten Dage, jeg har opholdt mig i dette Værtshuus, har jeg ikke været i Stand til at sige ligesvem — (med Utaalmodighed) og Leander sover i al Roelighed — hvor han er lykkelig, som ei besværes af nogen Lidenstabel! (Han vander sig om i Kænestolen.) O, det er uanneligt, at jeg kan lukke et Øie til. Jeg veed ikke, hvad Klokken kan være —

være — (tager sit Uhr op) Der ere endnu to Timer til Dag. Men — De, som have uroelige Nætter, pleie at ønske Dagens Komme; og jeg kan hverken ønske den, ikke heller haabe, at den skal bringe mig Trøst — Desværre! — ved Dagbrækningen skal hun reise — vi skal skilles ad — og — — min Ven sover sødt. Dersom han dog var vaagen, kunde jeg finde nogen Lindring ved at tale — — Leander! Leander! (falder sagte paa ham) ei! ei! intet vækker ham. Min Ven! min Ven! — saa meget er det, jeg trænger til Selskab, og jeg kan ikke længer udstaae saa stor en Plage. Jeg vil prøve, om ikke denne liden Støi kan være nok. (Han støder Taburetten omkuld, hvorpaa han havde sine Godder. Leander vaagner lidet ved Alarmen; men vender sig strax om paa den anden Side, og falder igjen i Sovn.)

Florindo (utaalmodig.)

O, hvor jeg kan ærgre mig! (Med stærkere Stemme) For Guds Skyld, om De holder af mig, saa vaagn dog op! Hør mig! jeg har Dem nødig.

Leander (sovnig).

Og jeg har meget nødig at sove. De veed jo, at naar jeg ikke sover, saa befinder jeg mig slet hele Dagen: jeg er fortrædelig, og duer til ingen Ting; var derfor saa god at lade mig være.

(Han falder paa ny i Sovn.)

Florindo

(Klæder hastig op, og reiser den Taburet, han væltede).

Nei, nei, jeg lader Dem vist ikke sove. (Han sætter sig paa Taburetten, hvorpaa Leander har sine Godder.) Nu er det strax Dag, vi skal reise: hvad nytter det da?

Leander

Leander

(vaagnende, utaatmodig).

Hvad det nytter? hvad det nytter? Om det ikke nytter Dem, at jeg sover, saa nytter det mig. Nu, hvad vil De?

Florindo.

Lad os tale sammen. Trøst mig, raad mig, hielp mig, om De kan.

Leander.

Saa, lad os snakke. Men hvad for Raad eller Hielp vil De vel, jeg skal skaffe Dem?

Florindo.

Hvad siger De vel, hvor ere disse fiorten Dage ikke løbne hastig! Det synes kun et Dieblif, siden vi kom i dette Værtshuus.

Leander (gispende).

For Dem kan det synes et Dieblif; mig kommer det netop for som fiorten Dage — netop — netop —

(Han er færdig at falde i Sovn.)

Florindo

(støder paa ham).

O, sov dog ikke igien. Dersom De er min Ven — —

Leander

(umager sig, for at holde sig vaagen).

So, so, jeg er virkelig Deres Ven; men Sovnen er en deilig Ting. Nu da! taal, lad os snakke som De vil: jeg skal høre paa Dem alt hvad jeg kan, og svare Dem. (tager Tobak) Nu haaber jeg, at kunde holde Dinens oppe.

Flo:

Florindo (bedrovet).

Om to eller tre Timer maae vi reise.

Leander.

Ganske vist. Bilde De være al Deres Levettid i et Værtshuus?

Florindo.

Ach! naar denne elskværdige Pige ogsaa var her.

Leander.

J Sandhed, var det ikke af Frygt for at misgaae Dem, fik De mig rigtig til at lee. Det er jo en Snak, som i en Roman eller Komædie; jeg er vis paa, at om man fortalte nogen det, troede de det ikke.

Florindo.

Jeg sværger, at det er mit Alvor, og det, som jeg siger — —

Leander.

Jeg taler ikke om, hvad De siger; det kan være, at det er Deres Alvor; men jeg taler om Ting, som ere troelinge.

Florindo.

Jeg veed ikke, hvad jeg skal svare Dem. Min Frygtagtighed har været min Ulykke.

Leander.

Og det er just denne Frygtagtighed, som ikke saa let vil blive troet.

Florindo.

Men naar man saaer at vide, at denne er min første Kierlighed, saa —

Leander.

Saa vil alle Folk sige, at De har biet brav længe med at blive forliebt — —

Flo:

Florindo.

Ah, dersom De holder af mig, saa hold op at spørge; det er nu ikke Tid dertil.

Leander.

Jeg elsker Dem, det veed De; jeg vil gjøre alting for Dem; men jeg frygter, at vi har blet for længe. I Morgen, saasnart det dages, reiser Marquise Clarices Fader Valerio herfra, og fortsætter deres Reise til Paris. Vi maae ogsaa reise herfra, for at komme til Rom; og gid De ikke skal komme til at fortryde, at De har opholdt Dem for længe her; De kan ved Deres Udeblivelse lettelig hindre Deres Processes lykkelige Udsald.

Florindo (utaalmodig).

Ei! jeg tænker ikke paa Processen.

Leander.

O, meget vel! naar De ikke tænker derpaa, saa har jeg intet at svare Dem: det er jo Dem allene den angaaer. Jeg har intet andet herved at gjøre, end at være Dem til Selskab. Vi ere reiste fra Turin sammen, vi have opholdt os her i fiorten Dage, vi kan reise, vi kan bte, vi kan vende tilbage, alt ligesom Dem behager; men mit Venskab for Dem er Aarsag, at det gjør mig ondt, at see Dem saaledes forsømme —

Florindo.

Nei, min Ven! jeg er ikke saa daarlig, at jeg vilde forsømme saa magtpaaliggende en Sag; men hør mig, De veed jo, at jeg i Rom har en Fætter, som jeg har givet i Kommission, at bære Omsorg for den, saa jeg kan være roelig.

A a

Leander.

Leander.

Jeg beder om Forladelse, man maae enten selv sørge for sine Forretninger, eller i det mindste ikke være for langt fra den, som har dem under Hænder.

Florindo.

De har Ret; men min Sags lykkelige Udfald, som nu synes temmelig nær, kan ikke giøre mig misfornøiet over at have betroet mig til andre. Da vi vare ankomne hertil, fandt jeg et Brev paa Posthuset fra min Fætter, hvori han gav mig godt Haab.

Leander.

Men i det samme Brev skrev han, at Deres Nærværelse i Rom vilde være meget nyttig.

Florindo.

Det er meget sandt, jeg har gjort ilde i at forhale, besynderlig da jeg forudsaae, at jeg maatte opholde mig her nogle Dage — siden Fanden førte mig til at forelske mig i Marquise Clarice ved første Dinekast — saa skrev jeg til min Fætter, at han endnu en Postdag maatte sende Brevene til mig til Milan. Posten kommer — —

Leander.

Just i Morgen. Posthuset er her ligeoverfor; vi faae Breve, saasnart de komme, og saa reise vi strax efter; alting gaaer vel, og jeg ønsker Dem de behageligste Efterretninger. Lad os imidlertid tale om denne Dame, De har forelsket Dem i. Hun og hendes Fader reiser i Morgen tidlig; De reiser for Deres Forretninger, og de andre for Fornøielse; de reise til Paris, og vi ere paa Veien til Rom: betragt nu selv,

sels, om dette ikke er det samme, som at forelske sig i Antipoderne?

Florindo.

De har Ret; men dog! hvo veed — —

Leander.

De er besynderlig med Deres Tvivle. Med Tilbedelse, hvorfor har De i disse fiorten Dage, vi har opholdt os her i Værtshuset, ikke erklæret hende Deres Kierlighed?

Florindo.

Fordi jeg ikke har havt Driftighed dertil.

Leander.

Ei, hvad Driftighed! hvad Driftighed! Det kaldes man ikke Driftighed. Det skulde være dumdriftigt, usforskammet, naar det ikke var et ugiwt Fruentimmer. De er frie: hun er Pige: hendes Familie er af de anseeligste i Rom — der er intet Lastværdigt i en Kierlighed imellem Personer, som befindes sig i saadanne Omstændigheder. Men saaledes gaaer det almindeligen. Endog de Driftigste ere bange for at tale til en Pige: til en giwt Kone tør alle nærme sig, og ofre hende Sukke og Smigrerier. Hvilken Maragtighed! Den Ugiwte kan, uden at hendes Værdi lider derved, taale, at man kappes om at vinde hendes Gunst, at man gjør hende Tilbud, den Giwte ikke: Pigen er fri, og kan indlade sig i en Forbindelse — —

Florindo.

Ja, jeg seer det, at jeg har været ensfoldig; men nu er det for sildig.

Leander.

Og hvorfor har De i det mindste ikke talt dersom til Marquis Valerio, hendes Fader? Han har overgydet os med Høfligheder. Fra den første Dag af, har han villet, at vi skulde spise sammen; og han har virkelig anseet os som Venner.

Florindo.

Jeg kan ikke nægte det. Han har vist os overmaade stor Høflighed, for saa vidt hans Naturel tillader det; men jeg har forhen sagt Dem det, at hans alvorlige Udseende, hans Ansigt, hvorpaa man aldrig seer en Smil eller nogen Munterhed, har gjort, at naar jeg vilde tale til ham om hans Datter, kunde jeg ikke faae Ordet frem: jeg blev kold og varm paa engang, og jeg følte mig nødsaget til at tie.

Leander.

Hvorfor tillod De da ikke, at jeg talte for Dem? Jeg har dog adskillige gange tilbudt Dem det.

Florindo.

Kiere Ven! jeg kan aldrig nok takke Dem; men jeg maae bekiende, at med min uovervindelige Frygtsomhed forenede sig endnu den Lust, at vilde først vide, om Datteren kunde lide mig. Nu, da vi ere ved det sidste Dieblif, synes det, at Fortvivlelsen giver mig Mod; og dersom jeg kan finde et lykkeligt Dieblif, vil jeg erklære min Kierlighed for Marquise Clarice.

Leander.

Men vi reise jo allesammen i Morgen: vi til Rom, og de andre til Paris.

Leander.

Florindo.

Et! alting kunde blive godt, dersom jeg har været saa lykkelig, at behage hende; og dette er Marsagen, hvorfor jeg har villet forlade vore Bærelser, og i de saa Timer, som vare tilbage af denne Nat, blive her i Salen. Det er umueligt andet, synes mig, end at der jo i Morgen, i den Forvirring med at tillave sig til Reisen, maae indtræffe et Dieblisk, hvori jeg kan forklare mig for Marquisen, og saa — — det gjør mig ondt, at De for min Skyld maae have Uroe. For Resten — —

Leander.

Tænk ikke derpaa, jeg beder Dem. Himlen give, at De maatte naae Deres Ønske! saa vilde jeg opofre ikke een, men mange Nætter, for at see Dem lykkelig.

Florindo.

Jeg er Dem forbunden; og jeg vil haabe, at mit Forsøg og Deres Godhed ikke skal være frugtesløse; det synes mig for Resten, at jeg kan have god Grund til at smigre mig, da det næsten er vist, at Marquises Hjerter ikke forhen er indtaget for nogen. Her har hun altid været munter; hun har stedse med Glæde taget Deel i de Fornøielser, som hendes Fader har forskaffet hende her i Staden; hun taler med den største Fornøielse om hendes Reise til Paris. Dersom hun var forelsket, vilde hun ikke blive saaledes ved; og er hendes Hjerter endnu i Frihed, kan det være, at hun overgiver det til mig.

Leander.

Jeg ønsker Dem det af mit ganske Hjerter; sandt at sige, har det heller ikke syntes mig, at hendes Hjerter

var indtaget af nogen Tilbeielighed. Hun har altid været munter og fri, og vi maae være hende forbundne for den Høflighed, hun stedse har viist os. Men lad os passe paa, og see, om man, naar enhver gjør sig reisesfærdig, kan træffe et lykkeligt Diebl, for at tale til Frøkenen; og dersom De saa ikke taler, taler i Sandhed jeg. Men dersom hun modtager Deres Tilbud, maae De strax bestemme Dem til at aabenbare det for hendes Fader.

Florindo.

Jeg skal ikke undlade noget; og hvad vore andre Forretninger angaaer, vil man let finde et Middel —

(Man hører Lyden af et Instrument under Vinduerne.)

Florindo

(med nogen Forundring).

Der er nogen, som spiller.

Leander.

Lad dem spille. Ja, jeg seer ogsaa, at naar Frøkenens Hierte lader sig bøie, den Vanskelighed med Reisen da let kan overvindes, og at vi — —

(Musiken forstærkes.)

Florindo

(mere uroelig).

De spille under disse Vinduer — jeg bedrager mig ikke.

Leander.

O, under disse Vinduer! det er at sige, paa Gaden, som er under disse Vinduer; og hvad kommer det ogsaa os ved, om de endog spillede under disse? Det er Folk, som tage frisk Lust, og fornøie sig med at spille, imedens de spadserer.

Leander

Florindo.

Men de andre Nætter har jeg aldrig hørt saadan Musik.

Leander.

De andre Nætter have vi ligget og sovet, og vore Vinduer vende ikke til Gaden, og — —

(To Stemmer sange de efterfølgende Ord, og accompagneres af et Instrument.)

Ah, den veed af ingen Plage,
Som en Elskers Kaar ei prøver,
Naar den Frygt hans Siel bedrøver,
At hans Elsktes Tab er nær.

Han erindrer Lykkens Dage,
Skionne Timer, kiere Steder,
Selo ved Mindet af hans Glæder,
Han sin Qual forøget seer.

(Leander hører ligegyldig derpaa. Florindo der, imod med stedse tiltagende Agtsomhed, Berunding og Uroelighed.)

Leander

(seer Florindo uroelig).

Hvad fattes Dem? Forsaarsager Musikken Dem Smertter?

Florindo.

J Sandhed, min Ven! jeg frygter, at denne Musik vil være smertelig for mig.

Leander.

Hvorledes det?

Florindo.

J disse Ord, disse Vers ligger der vist en Hemmelighed skjult, og jeg vilde vædde — (Man hører en

liden Bevægelse i Værelserne paa venstre Haand. (Han vender sig til den Side.) Hører De? Hører De? I det Kammer er der nogen oppe.

Leander.

Vilde alle, som jeg, saa sov vi allesammen.

(Alarmen bliver lidet stærkere.)

Florindo.

Støien forøges, og min Mistanke med. (Han rejser sig, og lytter til.) Nu vil jeg søge, at faae Oplysning.

(Han løber hen og slukker Lyset.)

Leander.

Hvorfor slukker De Lyset?

Florindo.

Jeg skal strax sige Dem det. Der er ingen, som tænker paa, at vi ere i denne Sal; de troe alle, at vi ere i vore Kamre, og sove; altsaa kan vi her, da det er mørkt, tilfulde opdage, om der er noget paa Færde. (Samme Vise gientages.) Musikken begynder igien.

(Han hører derpaa med Agtsomhed.)

Leander

(har reist sig op).

Jeg vilde ikke, at her skulde forefalde noget Ubesageligt.

Florindo

(i det han hører nogen gaae i Kammeret).

Tys! tys! Lad os høre efter.

Enden

Anden Scene.

De Forrige. Clarice (i Negtise, kommer frygtssom ind, tagende for sig, og gaaende hen mod det eene Vindue).

Clarice.

O Kierlighed! da du ikke er stridende imod Vren, saa styr for sidste gang mine Trin, og forund mig omfider den Lyksalighed, som dydige og troe Elskende tragte efter.

(Hun gaaer ganske sagte hen og stiller sig for Vinduet. De andre gjøre imidlertid saadant stumt Spil, som meest passer sig efter naarbvaerende Omstaendigheder.)

Florindo

(sagte, til Leander).

Har jeg ikke nok sagt Dem det? O den, som elsker, bedrager sig, desvaerre, kun sjelden.

Leander.

De har Ret; men jeg er forundret.

Clarice

(ved Vinduet).

God Aften, min Bedste!

(Man sætter, at Clarice allene kan høre, hvad der bliver talt paa Gaden. — Florindo er bekymret: Leander søger at trøste ham.)

Clarice.

Desvaerre, det er sandt! i Morgen reise vi; men De maae fuldsøre, hvad De har lovet mig.

Florindo

(sagte, til Leander).

Ach! al min Forhaabning er tabt.

Leander

(sagte, til Florindo).

Giv Dem tilfreds, saa kommer man i det mindste ud af den Uvished.

Florindo.

Det er en maver Trøst.

Leander.

Det er ingen maver Trøst, at faae sit Sind sat i Roelighed.

Florindo

(med et Suk).

Naar man kun kunde.

Clarice

(til sin Kiereste paa Gaden).

Ei Snak! lad saadan Mistanke fare; den fornærmer mig. Hvortil alle disse Bekymringer? Jeg har sagt Dem det Tusinde gange, at De Turinske Kavalerer, som logere her, fortjene virkelig Høiagtelse; jeg har sagt Dem, at de ere mere min Faders end mine Venner, og jeg har Hundrede gange svoret Dem til, at ingen af dem har nogensinde sagt mig et forlibt Ord.

Florindo.

Det er alt for sandt.

Leander.

Seer De, hvilken Taabelighed, De har begaaet ved at tie! Havde De talt, saa maaskee — —

Clarice

(som forhen).

De misbruger min Oprigtighed. Det er sandt, at jeg adskillige gange har roest Grev Florindo for Dem, jeg har tilstaaet for Dem, at han er en smuk Mandsperson,

person, at han taler behageligt for sig, at han har nogle Manerer, som gjør ham angenehm i Selskaber; men jeg har ogsaa lagt til, at han er mig aldeles ligegyldig, at han aldrig kunde gjøre noget Indtryk paa mit Sind, at han har nogle Feil, som jeg ikke kan fordrage, og endelig, at jeg aldrig engang i Drømme har tænkt paa ham.

(Florindo har ved Begyndelsen af denne Tale vist sig sørnøiet, men bliver ved Slutningen nedslægt.)

Leander

(som har taget Deel i sin Vens Forsatning).

Har De hørt? Nu troer jeg, vi kan gaae hen og lægge os?

Florindo

(noget opbragt).

O, for Guds Skyld, beleer mig dog ikke.

Leander.

Jeg beleer Dem ikke; men jeg vilde opmuntre Dem, om jeg kunde.

Florindo.

Tys! tys! Lad os høre Slutningen.

Clarice.

Jeg forlader mig ganske paa Dem. Det Skridt er noget voveligt; men imidlertid kan jeg dog ikke nægte Dem denne sidste Prøve paa min Kierlighed; dersom det kan lykkes Dem, skal det fornøie mig, at kunde give Dem min Haand. (Man hører nogen Bærgelse i det Bærelse, hvorfra Clarice er kommen ud.) Men — o Himmel! mig synes, at nogen gaaer i mit Bærelse: om min Fader skulde have fattet Mistanke! Jeg gaaer, jeg gaaer — Farvel, min Bedste! mi
Herre!

Herre! Deres Tjenerinde. Farvel! (Hun gaar ilsende ned, og lukker Vinduet; hun søger, ved at tage for sig, at finde Døren, og i det hun finder den, og gaar ind, siger hun:) Himmels! staae mig bi! du seer bedst, hvor uslydige mine Hensigter ere.

Tiende Scene.

Leander, Florindo (forundrede).

Florindo.

Hvad siger De derom?

Leander.

At man, i Henseende til Fruentimmer, aldrig kan slutte af den udvortes Anseelse. Jeg vilde have svoret paa, at den Pige ikke vidste, hvad Kierlighed var. Hun har sin Kiereste, og elsker ham, og har indtil nu drevet Sagen paa den bedste Maade.

Florindo.

Vi har ikke kunnet høre noget af hvad de paa Gaden sagde.

Leander.

Mig synes, det var nok, at vi hørte Frøkenen.

Florindo.

Desværre! det er sandt. Ah! jeg er uden for mig selv.

Leander.

Jeg ynker Dem; men man maae slaae sig til Noe- lighed. Og siden Skiebnen har ladet Dem opdage denne Hemmelighed, saa maae De være fornøjet, at De ikke har udsat Dem for at faae Nei.

[Flo-

Florindo.

Men hvorkedes har denne Rierlighed begyndt?
 Hvordan har de kunnet dyrke den? Hvem er denne
 lykkelige Elsker? Hvad heder han? Hvem var det,
 som fulgtes med? Det er alt Ting — —

Leander.

Det er alt Ting, som ikke er en Pibe Tobak
 værd. Nu, da De har saaet at vide, at det er umue-
 ligt for Dem, at faae hende: hvad kunde det da hielpe
 Dem, at vide mere? I Morgen reise vi, og for
 Resten — —

Florindo

(i det han bliver Lys vaer).

He! der er Lys! — — Clarice kommer tilbage
 — — Vi kan ikke undgaae hende.

Fjerde Scene.

De Forrige. Clarice (med et Lys).

Clarice

(bævnget).

Ach, mine Herrer! om De ere mine Venner,
 saa hielper mig. Jeg vilde løbe til Deres Værelser;
 men da jeg seer Dem her, finder jeg, som jeg haaber,
 saa meget des hastigere min Tilflugt og Forsvar. Min
 Fader er ved en og anden Stoi, her har været i Hu-
 set, staaet op; han kom ind i mit Kammer, og mødte
 mig just som jeg kom tilbage indgaaende. Han sagde
 mig, at han havde hørt Sang og Musik under Vin-
 duerne, og at jeg vist nok var staaet op, for at høre
 derpaa, og at han altsaa vilde vide, hvem det var
 som

som sang. For at finde paa en Udflugt, svarede jeg, at det var Dem, og at jeg, da jeg kiendte Deres Stemme, var løbet hen, for at høre Dem. Han lod sig ikke nøie dermed, men gik tilbage i sit Kammer, som jeg troer, for at klæde sig paa, og vil komme, for at spørge Dem selv derom. Er min Vre Dem kier, saa bekræft dette Paasund, og jeg vil være Dem evig forbunden. Han vil maaskee spørge Dem om, hvad for Ord De sang, siden han nieget vel har hørt dem, og desværre, deraf sattet Mistanke. Jeg har dem her; sig kun frit, at det er Deres. Mit hele Legem bærer: de allene kan frelse mig. Jeg skal siden enten skriftlig eller mundtlig fortælle Dem hele Sagen. Imidlertid forlader jeg mig paa Deres Vennskab og Fornuft.

(Alt dette siger hun i den største Hast, og giver Leander Papiret med Versene paa. Derpaa gaaer hun ind, og lader dem blive i Mørke, som de vare. Begge ere overmaade forundrede.)

Florindo.

Er det sandt, eller er det en Drøm alt, hvad jeg her har hørt?

Leander.

Nei, nei, det er ingen Drøm; men vi maae selv — —

Florindo.

Være Koblere for Clarice?

Leander.

Jeg vil ikke sige Koblere; men vi er derfor —

Florindo.

O, for en Ulykke! det taalder jeg ikke.

Leander.

Og hvad vilde De da gjøre?

Flo:

Florindo.

Seg vil, at den Taske skal fortryde — —

Ceander.

At hun skal fortryde; og hvad? at hun har sviget Dem? hun har jo ingen Forbindelse med Dem. At hun ikke har effket Dem? De har jo aldrig talt til hende om Kierlighed. At hun har taget sin Tilflugt til Dem og mig, for at undgaae sin Faders Brede: dette er et Tegn, at hun anseer os for Folk af Tænkemaade, og for to Kavalerer, som indsee, hvor magtpaaliggende det er, at forsvare en Dame i en Begivenhed, hvor hun har Ret, eller i det mindste fortienet at undskyldes. Lad nu al Brede og alle smaa Vihensigter fare, og lad os opføre os, som det anstaaer Folk af vor Stand.

Florindo.

Altsaa — —

Ceander.

Altsaa, naar hendes Fader kommer, maae vi stadfæste Opdigtelsen, og tie med Frøkenen; og derpaa uden videre Afsked, naar vi først har seet, om der ere Breve til os paa Posthuset, staae til Vogns, og sige Milan farvel. — De skal see, at Reisen, Besøctelsen af det prægtige Rom, deres Proces, som enten kan være tabt eller vundet, eller endnu under Drift, vil beskæftige Deres Sind saaledes, at De snart vil glemme Deres Kierlighed.

Florindo

(Gjør Vold paa sig).

Ja, De har Ret; jeg vil saa gjøre; men jeg søger dog bestandig, at mit Hjerte — —

Ceander

Leander.

Ei! det er intet. Hjertet maae rette sig efter os.
Seer, der kommer Marquis Valerio. Lad os tænke paa
Vren, og paa at redde Frokenen.

Femte Scene.

De Forrige. Valerio (med Lys, klædt i
Reiseflader, dog uden Hat og Kaarde).

Valerio

(med Alvorlighed, men bekiendt).

Deres Tiener, mine Herre!

Leander.

Underdanige Tiener, Herr Marquis!

Florindo (forlegen).

Underdanige Tiener!

Valerio

(bestandig med en naturlig Alvorlighed).

Opstaaede, paaklædte, og ude af Deres Bærelser
saa tidlig!

Florindo

(vil vise Lænestolen).

Ja, vi have været hele Natten der — —

Leander

(afbrudende ham).

Ja vist, vi har gaaet op og ned af Gaderne her
og taget frisk Luft. (Til Florindo). Tag Dem i Agt,
hvad De siger!

Florindo.

Ja, vi har spadseret og taget frisk Luft. (For sig)
Jeg brister snart.

Valer

Valerio.

Jeg har hørt Sang og Musik.

Florindo.

Jh, det har vi ogsaa hørt.

Leander (leende).

Det troer jeg nok, at vi har hørt det, siden det var os selv, som fornøiede os med at synge.

Valerio.

Det var Net: det fornøier mig. Var det Dem?

Florindo.

Ja, min Herre! det var allene os, som gjorde os denne Fornøielse. (Sagte) Egentlig mig allene.

Valerio (sagte).

Jeg kan ikke fuldkommen troe det.

Leander (sagte).

Nu venter jeg, at Florindo med det første opdager alting.

Valerio.

Hvem af Dem var det, som spillede? Jeg har aldrig seet, at nogen af Dem har havt noget Instrument.

Leander (sagte).

Dette var jeg mig ikke formodende; men jeg skal finde paa Raad. (Høit) Vi mødte paa Gaden en af vore Bekjendtere, som spiller overmaade godt; er det ikke saa, Florindo?

Florindo.

Upaatvivleligt: han spiller, saa det er en Lyst. (For sig) Gid jeg saa sandt kunde knuset den forbandede Citchar!

B b

Wale-

Valerio (sagte).

De kan vel have sunget ogsaa; men de Ord falske mig mistænkelige. (Høit) Hav den Godhed — jeg har ogsaa hørt den Fornøielse, at høre paa Dem, men jeg ønskede, at høre de Ord tydeligere.

Leander

(i det han tager Vapiret frem).

Meget gjerne. Der ere de. (Han læser dem.) Det er noget Lapperie, som blev os givet i Turin, og som Florindo og jeg synge iblandt for Tidsfordriv. For at være des tidligere færdige til Reisen i Morgen, har vi ikke villet gaae til Sengs; men vi gif —

Valerio.

Og spadserede og sang og spillede. Deri har De gjort meget vel. (Seer paa Florindo) Men hvad sattes Grev Florindo? Han er saa tavst.

Florindo.

Intet, Herre — Jeg skal sige Dem —

Leander.

Natteluften har taget noget paa ham. Han er ikke vant dertil, som jeg.

Valerio.

Og Gangen desuden —

Leander.

Ganske vist; og at synge —

Leander (forbittret).

O ja, ja! det er just Gangen, som har taget paa mig.

Valerio.

Tillader, at jeg med den Frihed, som er naturlig ved Venskab, opdager Dem en Mistanke, jeg har haft:

Denne

Denne Sang, denne Musik, disse Ord, som kunde have nogen Betydning, havde bragt mig til at frygte, at min Datter — — De forstaaer mig allerede, uden at jeg siger mere. Jeg veed, at hun kom i Vinduet. Men det siger intet. Nu, da jeg veed, at det var Dem, saa er jeg roelig; og jeg beder Dem om Forladelse, at jeg med saa meget Paatrængenhed har spurgt Dem.

Leander.

De har Ret; og det fornøier os, at have kunnet beroeligg Dem. Det er sandt, at Marquisen kom til Vinduet: ikke, Florindo?

Florindo.

Ganske vist! hun kom i Vinduet, og talte —

Leander.

Ja, hun hilfede os, og hørte paa os et Dieblis, og gik derpaa strax bort.

(Florindo er uroelig for sig selv.)

Leander (sagte).

Det er et Under, om Florindo kan holde sig.

Valerio.

Jeg takker Dem. Jeg er roelig; og vil gaa bort, for at hvile mig den korte Tid indtil det bliver Dag. Farvel, mine Venner.

Florindo.

Deres underdanige Tiener.

Leander.

Ydmygste Tiener.

Valerio

(i det han kommer i Døren, bliver han staaende, og siger:).

Saa meget er det. (Han vender sig om til dem.)
De maae sætte mit Sind ganske i Roelighed.

Leander.

Vi ere her til Deres Tjeneste; De har kun at befale. (Sagte til Florindo) Fat Mod, min Ven.

Valerio.

Der er mig endnu en Tvivl, som De allene kan betage mig. Dersom De kiender en ærefier Faders Agtsomhed, saa bør De undskyldte, at enhver Skygge opvækker Frygt hos mig. De kunde af Venskab for min Datter skule Sandheden for mig, eller besmykke den; og det paaligger mig, at være aarvaagen.

Leander

(Sagte, til Florindo).

Hvad mon han vil?

Florindo (ispodsk).

Hvor mener De, at jeg kan vide det?

Valerio.

Jeg troer, at De har spadseret; De kan have spillet og sunget; De kan have havt Ordene med Dem. Men disse Stemmer — disse Stemmer — synes mig ikke Deres — Jeg beder om Forladelse — maaskee —

Leander.

De begriber let, at Tens Røst, som synger, forandres ganske, og at den er forskiellig fra den Stemme, man taler med: er det ikke sandt, Florindo?

Flor

Florindo.

Ganske vist — og desforuden — — O, den Sag er klar. (Sagte) Jeg veed ikke selv, hvad jeg siger.

Valerio.

En eneste Godhed ubbeder jeg mig af Dem, om min Rolighed er Dem kær.

Leander.

Hvad er det?

Florindo.

Besæel.

Florindo.

Lad mig selv høre Dem igien. Jeg er for ubesæden, jeg tilstaaer det; men Sagen er saa delikat.

Leander (forlegen).

O, for en Ulykke! det ventede jeg ikke.

Florindo (sagte).

Du skal man saae at see, at jeg ogsaa kommer til at synge.

Valerio.

Du, kære Venner! mine Herrer! nægter mig ikke denne Godhed, uden hvilken jeg maatte blive i en besymningsfuld Uvisshed.

Leander.

Men — uden Instrument — uden nogen til at akkompagnere os —

Valerio.

Det vil intet sige. Det er mig nok, at jeg hører Deres Stemmer, for at kunne forsikre mig om, at de ere de samme.

Leander.

Naar Kavalerer forfikre Dem derom, saa synes
mig — —

Valerio.

Naar De tage Sagen fra den Side, saa har
jeg intet at svare: og derfor udbad jeg mig det af
Dem Begge som en Godhed.

Leander

(Sagte, til Florindo).

Nu, frisk Mod! lad os krones Værket, og gjøre,
hvad der staaer til os, for Frøkenens Skyld.

Florindo

(utaalmodig; sagte til Leander).

Det vil sige, vi skal synge.

Leander.

Ja.

Florindo.

Han vil vist merke det.

Leander.

Maaskee ikke. (Til Valerio) Vi skal adlyde Dem;
De maae betænke, at vi nu ere udmattede, og at vore
Stemmer have lidt meget, og De selvfølgelig ikke kan
dømme — —

Valerio.

Nei, nei! jeg skal nok dømme saa meget, som der
behøves; og jeg vil være Dem uendelig forbunden.
(Sagte) Jeg er næsten ganske overbevist allerede; De
vilde vist ikke lade sig overtale til dette Skridt, dersom
De kunde frygte for at gribes i Usandsfærdighed.

(Medens Valerio taler for sig selv, sees Leander
at overtale Florindo til at synge, som stedse er
meget fortreddelig, og afslaaer det; endelig træk-
ker Leander ham frem ved Armen.)

Leander

Leander.

O, vi vil meget gierne s ie Dem; men De maae forlade (kommende sig) min Stemme er i slet Stand, og min Vens endnu i slettere Stand end min.

Florindo (fortredelig).

Min Stemme er saa slet som muelig — (Sagte) Jeg var tilfreds, at Fanden havde baade Værtshuus, Fruentimmer og Musik!

Leander

(Sagte, til Florindo).

Lad os i det mindste begynde, og siden sige, at vi kan ikke blive ved. Jeg veed, han har intet Gehør, og forstaaer sig ikke paa Musik.

Florindo

(Sagte, til Leander).

Ja, ja! lad os giøre alt, hvad De vil, og lad os engang faae Ende derpaa. (Hoit) Jeg er her — lad os synge.

Leander.

Vil De synge første eller anden Stemme?

Florindo (spodsk).

Den første er ikke for mig, og den anden kan jeg ikke lide.

Leander.

Nu da, saa vil jeg synge Primo. Lad os begynde.

(Efterat de have gjort nogle Forberedelser, som Leander g r naturlig og utvungen, men Florindo forlegen og fortredelig, synge de slet, og sætte Ordene paa urigtige Noder.)

Valerio

(Afbryder dem, efter nogle Takter, og siger:).

Det er nok, det er nok saa. Jeg vil ikke misbruge Deres Godhed. Stemmerne ere de samme, og Melodien er eens. Jeg er fuldkommen overbevist, mine bedste Venner! jeg takker Dem af mit ganske Herte. (Han omfavner dem. For sig) Jeg havde uret i at mistænke min Datter.

(Han gaar.)

Siette Scene.

Leander. Florindo.

Leander

(Efter nogen Tavshed, leende).

Nat saa! ere vi da Sangere, uden at vi selv vidste det.

Florindo (fortredelig).

Altsaa ere vi to Narre, det kan vi ikke være uvidende om.

Leander.

Hvorfor?

Florindo.

At blande os i en Affaire, som ikke angaaer os: at synge, naar vi vove at gjøre os til Narre, bedrage en Mand, som betroer sig til os, og alt dette — —

Leander.

Og alt dette, for at unddrage en Pige fra hendes Faders Fortrydelse, for at undgaae en Allarm, som kunde være af ubehagelige Følger, og for at overvinde en Lidenstabs Drive, som indgav Dem den Tanke, til ingen Nytte at opofre den stakkels Pige. Dette

Bedra-

Bedragerie er desuden et af de alleruskyldigste, og mig synes, at man iblandt flere uundgaelige Onder bør vælge det mindste.

Florindo

(bestandig opbragt).

Meget vel — alt, hvad De vil. Det mindste Onde, som De siger, er allerede giort, og nu —

Leander.

Og nu maae vi vække Barten, om han sover, bestille Hestene, skikke Bud paa Posthuset, for at lade spørge, om der er Breve til os, og reise strax, og lade Marquis Valerio og hans Datter mundtelig hilse fra os.

Florindo.

Ja, Deres Forslag er meget godt; men dog — ah! det er det samme — — man maae gjøre denne smertelige Skilsmisse — jeg vil ikke tænke mere derpaa. Jeg vil reise, forgie mig, spille, lee, alt, alting vil jeg gjøre; men forelske mig — det skal jeg vist ikke. Lad os gaae hen og vaagne Barten.

(Han gaaer, folende for sig, hen imod den nærmeste Dør.)

Leander

(som følger efter).

Ja, lad os gaae. Deres serme Beslutning fornøier mig — aldrig mere Gruentimmer!

Florindo

(bliver med eet staaende, og sukker).

Ah!

Leander (forundret).

Hvad fattes Dem?

B b 5

Flo:

Florindo.

Hav den Godhed, at give mig det Papir fra Clarice.

Leander.

Meget gierne; men betænk, isald De vil læse det, at vi ere her i Mørke.

Florindo.

O nei, jeg vil ikke læse det, nei! giv mig det.

Leander

(Søgende i sin Lomme).

Strax. Vil De maaskee have disse Ord, for at synge dem nok engang? Mig synes ikke, at Deres Stemme — —

Florindo

(meget utaalmodig).

Ei! jeg vil Ganden ikke synge.

Leander.

Der er det, der er det.

(Giver ham Papiret.)

Florindo

(river Papiret i mange Stykker).

Gid de Ord vare Ganden i Bold, og forbandet være det Dieblik, da jeg fik Dem at see. Saa, nu skal der dog ingen Erindring blive tilbage derom. — (Han sukker.) Ah! lad os gaae.

Leander.

Jeg er hos Dem. Men tag Dem i Agt, at det ikke gaaer Dem, som Spilleren, der river Kortene i Stykker, ikke for at holde op at spille, men for at tage et nyt Spil.

Florindo.

O, det er jo taabeligt: alle Spil Kort ere eens.

Leander

Leander.

Og jeg troer, man kan sige det samme om Fruentimmer.

(Under denne Samtale nærme de sig mere og mere til Døren.)

Florindo.

Wie lidt! mig synes, jeg hører nogen komme op af Trappen.

Leander.

Det synes mig ogsaa.

Florindo.

Hvem mon det kan være, paa denne Tid?

Leander.

I et Giestherberge kan der til alle Tider komme nogen —

Florindo.

Men vi hørte ingen Bogn holde, og heller ikke, at Gadedøren gik. Tys! tys! de nærme sig til denne Sal.

Leander (for sig).

Jeg var tilfreds, at jeg dog engang var ude af Milan, eller i det mindste ude af dette Hus!

Syvende Scene.

De Forrige. Vespera (fører i Mørke)

Ottavio og Lelio (ved Haanden).

Vespera

(med en sagte Stemme).

Denne Sal er fælleds. Her er ingen om Natten. Vil De opholde Dem her, og være stille, uden at gjøre den mindste Støi, saa maaskee ved Dagbrækningen — —

Lelio

Belio (ligeledes).

Vas vel paa min Cithar! Jeg vilde ikke, at den
skulde i Stykker.

Vespa.

O, Deres Cithar er i Sikkerhed; den gaaer ikke
i Stykker. Lad os heller bede til, at de ikke knække
Halsen paa os.

Ottavio.

Og hvorfor skulde den Ulykke ramme os?

Vespa.

Dette er et Puds, som jeg gjør paa min egen
Regning.

Ottavio.

Ei! I Godtsfolk, som ere Tienere i Herber-
gerne — —

Vespa.

Ja, vi Tienere i Herbergerne — vi ere ikke alle
eens; og jeg kan sværge Dem til, at saadant har jeg
aldrig tilforn gjort.

(Imidlertid gjør Florindo og Leander sumt Spil,
hvorved de tilkiendegive, at de troe, disse at
at være dem, som har sunget og spillet.)

Florindo

(sagte, til Leander).

Ganske vist, det maae være disse Musici.

Leander.

Siden vi ere her, saa lad os være stille, og see
Enden herpaa. (For sig) Jeg vilde nødigt, at jeg skulde
komme til at fortryde, at vi har narret Marquis
Valerio.

(De søge begge efter deres Stole, og den ene sætter
sig i Lænestolen, og den anden paa Tabureten.
Vespa har tilforn ført de andre To til den an-
den Lænestoel og Taburet.)

Vespa

Vespa

(til Ottavio og Lelio).

Jeg var saa lykkelig, at lukke Gadedøren op, uden at nogen kunde høre det. Nu ere De komne ind, og nær ved den Person, De vil tale med. Dersom det kan skee i de saa Dieblitte inden det bliver Dag, saa skal det fornøie mig; hvis ikke, saa vil jeg i Morgen tidlig, naar jeg kommer, for at lukke Vindueskaaderne op, lade, som De vare komne herind, for at spørge om nogen Fremmed, og saa er Sagen ganske naturlig.

Ottavio.

De to Turinesere — naar reise de?

Vespa.

De reise ogsaa i Morgen.

Ottavio.

Gid Ganden havde havt dem for længe siden!

Vespa.

Dersom De kiendte Dem, vilde De ikke sige det. De ere to artige og ædelmodige Herrer —

Ottavio.

For mig har de været to feedkommelige Krabater, som har forarsaget mig Tusinde Uroeligheder.

Leander.

Det er fornøieligt, saaledes at høre sit Eftermæle inter vivos.

Florindo

(til Leander).

Det, som De sige om os, kan vi sige om Dem.

(Imidlertid kommer Eufolo ud fra Valerio's Værelser med en Billet i Haanden, og lyster sig sagte hen til Leander og Florindo.)

Vespa

Vespa

(til Valerio).

Ja, det er aftalt. Adieu saa lange. Om en halv Time, eller lidt mere —

Ottavio.

Ja, ja, jeg takker jer. See der.

(Giver ham nogle Penge.)

Vespa.

Jeg takker underdanigst.

(Han gaaer.)

Lesio

(efter Vespa).

Hei! Pas vel paa min Euchar.

Vespa (seende).

Frygt ikke for det. Jeg skal give den en god Geng at ligge i.

(Han gaaer ud af den mellemste Dør.)

Ottende Scene.

De Forrige. Toffolo.

Lesio (seende).

Hvad det er en Nar!

Ottavio.

Det er vel. Dersom han var fornuftig, havde han maaskee ikke saa let fort os herind.

(Toffolo kommer ud fra de Værelser, hvor han gik ind, og bliver staaende noget midt paa Theateret.)

Toffolo.

I de Værelser fandt jeg ingen. De to Turinere ere der ikke. Jeg skal give enten den ene eller den anden af dem dette Brev, efter Frøkenens Befaling,

ling,' og jeg veed ikke, hvad jeg skal gjøre. De ere dog vist nok ikke reiste. Men hører jeg ikke nogen puse?

(Han gaaer omkring sølende for sig.)

Florindo

(til Peander).

Hører De ikke nogen at gaae?

Peander.

Jo, det maae være de To, som kom ind, der lede efter Clarices Kammer. Det skulde gjøre mig ondt, om der skulde hændes noget, som kunde være Vren for nær.

(Han reiser sig tvivlsom.)

Florindo.

Sandt at sige, skulde det ogsaa gjøre mig ondt. Vi har gjort ilde i, at gjøre Faderen troeskuldig.

(Han reiser sig ogsaa.)

Peander.

De har Ret. Lad os derfor holde os færdige til at efterkomme vor Skyldighed.

(Han tager til Kaarden).

Florindo

(gior det samme).

Det skal vist ikke mangle paa min Side.

Ottavio

(til Lelio; hvilke ogsaa begge have reist sig).

Der er nogen, som gaaer i denne Sal.

Lelio.

Jeg har ogsaa hørt det. Jeg vil vædde, at det er Tjeneren, som ikke kan finde Døren igien.

(Han hører efter.)

Zoffolo.

Tosolo.

Jeg hører, at nogen bevæger sig og hvisker:
det maae være Turineserne.

(Han giver nogle Tegns med Stemmen. Ottavio
besvarer dem, og, tilligemed Lelio, nærmer
sig til ham.)

Florindo

(til Leander).

Det skulde dog vel aldrig være Clarice?

(Han trækker Aaarden.)

Leander.

Jeg kan ikke troe hende saa uforsigtig.

(Han trækker Aaarden.)

Florindo.

O, jeg troer alting.

(De nærme sig Stedet, hvor Lyden kommer fra.)

Tosolo

(til Milaneserne).

Er det Dem?

Ottavio

(med en lav forfisket Stemme).

Jaa, det er os.

Tosolo.

Gud skee Lov! saa har jeg dog ikke taget fejl.

Leander

(til Florindo).

Det er en Mandfolkestemme.

Florindo.

Det synes mig ogsaa. Det forekommer mig, som
det var Tosolo.

Tosolo.

Min Frøken har befaleet mig, at takke Herr Grev
Florindo og Herr Grev Leander for det, De har gjort
for hende, og da hun ikke venter, at kunde finde en
beleilig Tid til at tale med Dem, saa skriver hun her
til h

til Dem begge To det, hun har lovet at skrive. (Han giver Brevet til Ottavio, som rækker Haanden først frem.)
 God Nat, eller rettere sagt, god Morgen!

(Han gaar ind i sin Herres Værelser. Ottavio bliver staaende ubevægelig og bedrovet. Lelio er forundret.)

Leander

(til Florindo).

Har De hørt?

Florindo.

Ja, det Brev, som var til os, og hvori Clarice maaskee fortæller os Historien af hendes Kierlighed, er ved en Feiltagelse faldet i andre Hænder; men det vil ikke sige meget. Lad os stikke Kaarderne ind igien, og reise. Nu har jeg ikke længer Taalmodighed til at udholde det.

(De stikke Kaarderne ind.)

Leander.

Ja, De har Ret! vi kan reise. Natten er nu forbi; og jeg troer Clarice ikke heller i Stand til at gjøre noget uanstændigt Skridt.

(De holde hinanden i Hænderne, og gaar hen mod Døren.)

Ottavio

(som har gjort stumt Spil med Lelio).

Jeg er forstyrret; og jeg merker nu, at hun har villet foragte mig lige til det sidste Dieblif.

Lelio.

Saa længe vi ikke have læst Brevet, kan vi intet dømme med Grund. (Han sojer paa Brevet.) Det er jo aabent, saa der ikke kan være noget saa meget ondt i at læse det, endskjønt det ikke er til os.

(I det Florindo og Leander vil gaar ud, støder de paa de andre, som ogsaa holde hinanden i Hænderne.)

E c

Ottavio

Ottavio og Lelio.

Hvem er der?

Leander og Florindo.

Hvem er der?

Lelio.

Vi ere Folk af Ere.

Florindo.

Folk af Ere liste sig ikke ind om Natten.

Ottavio.

Giestgiverhuse ere offentlige Steder, og altsaa —

Leander.

Just fordi de ere offentlige Steder, behøver ingen at komme derind i Skjul, uden De har Hensigter, som ikke ere anstændige.

Ottavio.

Hvad er det for en Maade, De tale paa?

Florindo.

Vi tale, som det anstaaer to Kavalerer, der have logeret her, og har Grund til at støde sig over de Fornærmelser, man agter at øve i disse Bærelser.

Lelio.

Folk af Ere fornærme ingen Steder med deres Nærværelse.

Leander.

Nei, ikke, naar de, som de burde, have søgt og og erhholdet Udgang der.

(Efterat de første have stødt paa hinanden, have begge Partierne gaaet noget tilbage, og eftersom Samtalen er bleven mere hidsig, have de alle Fire taget til Kaarderne.)

Ottavio.

De skulde ikke tale saa dristig, om De var paa Gaden, og Marktet ikke forsvarede Dem.

Flo:

Florindo.

J saa Gald ere vi lige. Nu dages det. Gaden
finde vi snart; og vi ere færdige —

(De have alle truffen, og ere en guarde.)

Ottavio.

Nu vel! lad os da gaae.

Leander.

Ja, lad os gaae. Jeg frygter ikke for noget,
hvor Fornusten staaer mig bi.

Lesio.

Det kan hændes, at Modet staaer Dem ikke bi.

Florindo.

Baade Fornust og Mod og Lykke følge altid Folk
af Ere og rettskafne Handlinger. Lad os gaae.

(I denne Samtale have de nogle gange begyndt at
blive hoiroftede, men har viist, at de søgte, at
tale sagte, for ikke at høres. De gaae imod
Døren, og møde Vespæ, som kommer med et
tændt Lys.)

Niende Scene.

De Forrige. Vespæ.

Vespæ.

Hvilken Støi! hvilken Alarm! Her er intet
Kroehuus. Kaarderne i Haanden!

Ottavio

(til Vespæ, som staaer i Døren).

Lad os gaae ud.

Lesio.

Hold os ikke op.

Florindo.

Din Modstand er forgievet.

E c 2

Leander

Leander.

Hvad har du i Sinde at gjøre?

(Dette bliver sagt altsammen med Hidsighed, og meget gesvindt.)

Vespa.

Jeg har i Sinde, at De skal være saa gode at blive, og stifte Deres Kaarder ind, og ingen Stoi gjøre mere; ellers skal jeg gjøre Larm paa Gaden, saa den skal komme, som har Myndighed, at holde Dem tilbage med Magt. (De tie alle, 'og ere forbittede.) Nu, taler dog, siger mig, hvorfor De komme og vil gjøre Klammerie i et Giestgiverhuus. Det er et Under, at man ikke har hørt Støien. (Han vender sig til Florindo.) Disse To, om De ikke skulle vide det, ere Herr Grev Lelio Anselmi og Grev Ottavio Arctusi fra Milan; og disse To ere Herr Grev Florindo Bruggi og Grev Leander Arcati fra Turin. Jeg troer ikke, at jeg har gjort noget stort Onde, om jeg har været behjælpelig i en Kierlighedshandel imellem en Dame og en Kavaleer, som Herr Greven. Overalt har jeg ikke ført ham ind til Frøkenen, men i en Sal, som er fælleds for alle Giesterne i Huset.

Florindo.

Vi bære største Høiagtelse for disse Herrer; men vi troe, at kunne fordre — —

Ottavio.

Samme Høiagtelse fra vor Side. Hvem nægter Dem det? Men hvori have vi feilet?

Leander.

Bort Venfskab for Marquis Valerio og hans Datter forbinder os til at forsvare deres Ære.

Otta

Ottavio

(med Bitterhed).

Vi kiende det Venſkab, ſom De har for Dem; men dette er ikke nok for at undſkyldte Dem i Hensende til den ſornærmende Foragt, De har kaſtet paa os. Derſom De ikke ere uden Venner, ſaa bør De ikke ſætte Dem imod en Elſkers Hensigter, ſom trakter efter at ſaae denne Dame til Gemal.

Leander

(ſagte til Florindo, ſom er uroelig).

Giv BOLD paa Dem ſelv, og opdag ikke Deres Paſſion. (Hoit) Min Herre! De har for megen Ret; lad alſaa Breden fare, og lad os tale i Fredelighed.

Ottavio.

Ja, lad ſaa være.

(De ſtilke alle deres Kaarder ind.)

Leander.

Et Brev, ſom kom til os — —

Ottavio.

Er ved en Feiltagelſe faldet i mine Hænder; det er det ſamme, ſom jeg nu leverer Dem. Tilgiv, at jeg har villet benytte mig af denne Bildfarelſe, og undſkyld en Forſeelfe, ſom Rierlighed og Jalouſie kan overtale til.

(Han giver Florindo Brevet.)

Lelio.

Læg dette til, at det var aabent.

Florindo

(fortredelig, til Leander).

Læs De det — læs De.

Leander.

Ja, jeg skal læse det, og læse det, saa alle kan høre det; mig synes, at Belanstandigheden for Frøkenens Skyld fordrer det; og det kan ogsaa hielpe til at bringe Herr Greven i Noelighed.

Ottavio.

Jeg er Dem overmaade forbunden.

Vespa.

Med Tilladelse, det er mig kiert, at see Dem orlligte. Jeg maae gaae til mine Forretninger, og jeg kan ikke staae her med Lysen i Haanden. Det er Dag. Jeg vil lukke Vindueskaadterne op, og gaae min Vej.

(Han lukker Skaadterne op, og Theatret bliver lyst.)

Ottavio.

Ja, gaae kun.

Lelio.

Glem ikke, at passe paa min Cithar!

Vespa.

Nei, hillemand! den glemmer jeg ikke. Jeg skal før give den Frokost.

(Han gaaer.)

Tiende Scene.

Ottavio. Lelio. Leander. Florindo.

Ottavio

(til Leander).

Altsaa, min Herr Greve! vil De have den Godhed.

Leander.

Strax. (Ottavio hører med Aagtsomhed, Florindo er urolig, og lader som han ikke hører efter, medens Leander

der læser:) "Mine Herrer! Jeg skriver i største Hast, da jeg er bange for at blive overrumplet. Den samme Aften, da jeg med min Fader kom til Milan, førte han mig i Besøgelse hos sin gamle Veninde Marquise Arctusi. Der var en vis Grev Ottavio Arctusi, hendes Neveu, som paa en forblummet Maade gav mig at forstaae, at jeg behagede ham. Jeg kunde ikke være ligegyldig derved. Man talte om vor Reise til Paris. Marquisen spurgte min Fader, naar han vilde giøre mig bort; han svarede med sin sædvanlige Fermete, at han ikke tillod, at jeg blev givet, forend vor pariske Reise var fuldendt, da han først vilde venne mig til Verden, paa det jeg kunde kiende dens Fordomme og Anstødestene. Denne Samtale fik Ende; og efter Besøgelsen bragte min Fader mig tilbage i Herberget. Siden har vi ved Bespas og Tosolos, min troe Tieners, Hielp dyrket vor Kierlighed. Billeder, Budskaaber ere ogsaa bragte ved deres Bistand. For at tales ved i Vinduet om Matten, anvendtes den Musik og Sang, som De selv maaskee har hørt, og for at undgaae Feiltagelser, da saa mange andre gaae omkring paa Gaderne og synge, sendte Ottavio mig de Ord, som jeg har viist Dem. Vor Afreise skeer om saa Dieblikke. Maaskee jeg ikke forinden faaer min Elsker at see. Men om han ikke bedrager mig, haaber jeg, at han vil følge mig til Paris, som han adskillige gange har lovet mig, og saaledes i det mindste — Jeg holder op, da jeg hører Støi i Huset. — Deres Tiennerinde og Veninde, som De selv veed."

Ottavio

(Kaster sig om Leanders Hals, og kysser Brevet).

O, min Herre! De har gjort mig den største Fornøielse med at læse dette Brev, og hun, som har frekvet det, gjør mig til den lykkeligste af alle Mennesker.

Leander.

Det er mig kiert, at De er fornøiet, og det glæder os ikke mindre, at De kommer til at kiende Frøkenens Oprigtighed og vor Retsskaffenhed. (Til Florindo) Er det ikke sandt, min Ven?

Florindo

(Bestandig uroelig og forlegen).

O ja! jeg er ganske henrykt derover. (Sagte til Leander) Lad os gaac: jeg kan ikke mere.

Ottavio.

Ah, mine Herrer! siden De vise mig saa stor Godhed, og her undskyldte de, maaskee usorgsigtige, Virkninger af en hæftig Kierlighed, saa lad det ikke falde Dem besværligt, at raade mig og staae mig bi.

Leander.

Meget gierne. Besael, vi ere færdige at gjøre alle Ting for Dem: ikke sandt, Florindo?

Florindo.

Ganske vist, alle Ting, alle Ting. (Sagte) Jeg faaer Svindsoet af Vergrelse.

Leander

(Sagte, til Florindo).

Nu, frisk! lad ingen merke Deres Kierlighed, siden det dog ikke kan hielpe, at tænke mere derpaa. (Høit, til Ottavio) Sael frit.

Ottavio

Ottavio

(Noget forlegen).

Ja, jeg vil tale. Tiden løber, og Diebliffene, desværre, ere kostbare. Jeg fornærmer Deres ædle Tænkemaade ved min Tilbageholdenhed, og maaſkee ganſke tilintetgør det ſidſte Haab, ſom er mig tilbage. Jeg veed, De begge kan udrette det hos Marquis Valerio. Jeg har aldrig tordet tale til ham. Vi har kun ſeet hinanden den eneſte gang i min Tantes Huus. Og den faſte Beſlutning, hvormed han ſagde, at han ikke vilde give ſin Datter bort, ſørend han havde fuldt endt ſin Reife, holdt baade Marquiſe Clarice og mig fra at vove, at giøre ham nogen Begiering. Nu, da hun ſkal reife, brifter mit Hierte af Fortvivlelſe. Jeg kan følge hende, og det ſkal jeg viſt; men, o Gud! med hvor mange Befymringer, og hvor megen Frygt! Jeg kan ikke tale med hende uden hemmeligen; og kun eſterat Reiſen er forbi — —

Leander.

Og forſt, eſterat Reiſen er forbi, kan De begiere hende af hendes Fader? Det giør mig ondt for Dem, og jeg kan ikke afſlaae, at tiene Dem. De er kiendt af hendes Fader, ſaa jeg ikke kan have nødigt at give noget Vidneſbyrd om Deres Perſon.

Lelio.

Og desforuden, om det ſkulde giøres nødigt, ſaa er jeg jo her.

Florindo

(for ſig, ſpottende).

Ja viſt, med hans Fionne Citrar!

Leander.

Nu er det allene tilbage, at jeg søger at sige Faderen fra sin første Beslutning om, ikke at ville bortgive sin Datter, førend efter Reisen.

Ottavio.

Det er det. O, hvor meget skal jeg ikke være Dem forbunden!

Florindo.

O tael ikke derom. Vi paatage os, at gjøre Dem fornøiet og lykkelig. (Til Florindo) Hvad siger De derom? Er det ikke sandt?

Florindo.

O, jeg har ingen større Længsel. (Sagte) Nu løber jeg min Vei, og gaaer til Fods til Rom.

Ottavio.

Men betænk, at De ere paa Nippet, og skal reise — —

Leander.

Og at der ingen Tid er at spille; det veed jeg meget vel. Men med Marquis Valerio kan man udrette det samme med saa Ord, som med en lang Snak. Jeg bedrager mig ikke: jeg hører nogen bevæge sig i hans Værelser. Det vil ikke vare længe, inden han kommer ud. Gaae De imidlertid ind i vore Værelser; jeg skal kalde Dem, naar jeg troer, det er Tid.

(Han lader Ottavio og Lelio gaae ind.)

Elleve

Ellevte Scene.

De Forrige. Valerio (reisesærdig).
Eiden Bespa.

Florindo (vred).

Hvor længe skal denne Anstalt vare?

Leander.

Saa længe indtil den er bragt til Ende. Seer De ikke, at denne er den sande Maade, for at udslætte af Deres Hukommelse al Erindring om en Lidenstabs, som nytter til intet? Og da dog ingen veed deraf — og er det ikke vel, at ingen veed det? — at vi To ere villige til at bidrage til en Dames og Kavaleers Lykzalighed, som elske hinanden, er det ikke en Leilighed, som vi ikke bør lade os gaae af Haanden? Og endelig — —

Florindo.

Og endelig skal jeg lide og ærgre mig —

Leander.

Men De gjør Dem Vre, isteden for at lade Dem udsee. Marquis Valerio kommer. Lad os ikke spille Tiden, og ikke spare nogen Umage.

Valerio

(bestandig med en naturlig Alvorlighed).

Mine kiereste Venner! Deres Tiener.

(Man seer Folk gaae ud fra Kamrene med Vadsække, Kuffetter ic., og gaae ud igiennem den mellemste Dor.)

Leander.

Min Herr Marquis! Deres underdanige Tiener.

Florindo.

Tiener.

Valer-

Valerio.

Jeg er en god Ven og Diener af Dem begge.

Leander.

Nu nu skal vi stilles ad, det bedrøver mig meget.

Florindo.

Mig i Sandhed ogsaa.

Valerio.

Jeg veed ikke, hvad jeg skal sige Dem. Jeg reiser, men mit Hjerte bliver hos Dem; jeg ønskede, at kunne vise Dem det ved Prøver.

Leander

(sagte, til Florindo).

Nu er det Tid.

Florindo

(misfornøiet, til Leander).

Ja, lad os gjøre os Være.

Vespa

(kommer ind).

Mine Herrer! Vognene og Hestene ere færdige.

Florindo (for sig).

Gud ske Lov! (Høit) Lad høre paa Posthuset, om Posten fra Rom er kommen, og om der er Breve til os.

Valerio.

Lad os bringe Frokost.

Vespa.

Det skal strax skee. (Sagte) Jeg seer ikke de andre: hvad mon det kan betyde? Men — det kommer ikke mig ved.

(Han gaar)

Leander.

Vi ere forfikkede om Deres gode Hjerte; og det, som Florindo og jeg indstændig vil bede Dem om, skalde vi

vi vist ikke begiere, dersom vi ikke havde fuldkommen
Vished derom. Er det ikke sandt, Florindo?

Florindo.

Upaatvivlelig. (Sagte) Lad os reise — Hestene
vente.

Leander

(Sagte, til Florindo).

O, hie kun; vi kan give Rudskæn des flere Drif-
kepenge.

Valerio.

Det skal fornøie mig, at De sætter mig paa Prøve.
Tael kun frit.

Leander.

Ja, jeg skal tale ligefrem. Deres Venskab gjør
den, som besidder det, stor Ære. Næsten hele Milan
veed det, at De har forundt os denne Ære. Men
En, som ikke er dristig nok, for at udbede sig en God-
hed af Dem, har villet betiene sig af os, og har valgt
os til Mellemhandlere, da han troede os i Stand baade
til at bede derom, og at erholde den; vi have villet
afslaae det, men da vi frygtede, at forurette — —

Valerio.

De har giort mig stor Æret i, at tvivle om min
Redebonhed til at tiene Dem. Jeg lover, at bevilge
Dem alt, hvad der staaer i min Magt.

Leander.

Giv mig Deres Haand derpaa.

Valerio

(Giver ham Haanden).

Jeg lover det ved mit Ære-Ord.

Flo.

Peander.

Florindo! lad Dem ogsaa give Haanden.

Florindo.

Ei! det behøves ikke. Det er en Fornærmelse, at tvivle om saadant et Løfte.

Valerio.

Nei, det er ingen Fornærmelse; og det er mig en Fornærmelse, at kunne forbinde mig Dem bestandig mere: saa meget har jeg besluttet, at sige Dem. (Til Florindo) Der er min Haand. Jeg veed, at ingen af Dem vil være ubeskedet i at begiere.

Florindo

(Giver ham Haanden koldtsindig).

O, jeg er meget beskedet. (Sagte) Jeg skulde være det endnu mere, siden jeg ikke har i Sinde, at bede om noget.

Peander.

Nu vel da! Saa maae De vide, at vi har et meget godt Partie, en artig Kavaleer af god Familie, at foreslaae Dem til Brudgom for Deres Frøken Datter. (Valerio gjør en Mine, som viser Forundring og nogen Misfornøielse.) Nei, bliv ikke fortrydelig, og lad det ikke angre Dem, at De har engageret Dem med os. Denne Kavaleer har alle de Egenskaber, som kan behage en Fader, der vil giue sin Datter godt; det skal De selv sige, naar De saaer ham at see. Maaaskee De endog kiender ham. Og hvad Deres usoranderlige Beslutning angaaer, som De har taget, ikke at ville give Deres Datter bort, det er at sige, ikke lade hende komme ud i Verden, førend efter en Reise, hvorved hun tilfulde kan lære at kiende den, saa kan
jeg

jeg sige Dem, at den Kavaleer, som ønsker at faae hende, er færdig til at ville følge med Dem til Paris endog endnu i Dag; men han ønsker sig den Lykke, at kunne give Marquise Clarice sin Haand først. Og, for at opdage den hele Hemmelighed, saa maae De vide, at det er Grev Ottavio Arctusi, som nu venter inde i vore Værelser — —

Valerio.

Det er nok. Nu skal jeg komme med Svaret.
(Han gaaer ind i sine Værelser.)

Løste Scene.

Leander. Florindo. Siden: Valerio. Clarice
(i Rejseklæder). Derpaa Ottavio. Lelio.

Florindo.

Nu kan De see Frugten af Deres Indfald! Valerio gaaer ind at sliende paa sin Datter.

Leander.

J Sandhed, jeg frygter ogsaa derfor; men i saa kort en Tid maatte man sige Sagen i en Hast og tydelig.

Florindo (bedrøvet).

See, der kommer han igien, og har Datteren med sig. For Guds Skyld, lad os gaae.

Leander.

Nei, nu er det just Tid at gie.

(Florindo er uroelig, spadserer op og ned, og søger at undgaae, at fæste Øinene paa Clarice.)

Valerio.

Mine Venner! der er min Datter. Jeg samtykker, hvad De har begiert.

Lea:

Leander.

Ah, min Herre! mine Forbindteligheder og Florindes — —

Florindo (spodst).

O, de ere uendelige.

Valerio,

Nei, nei, jeg vil ingen Tassigesser have, naar jeg veed, jeg ikke har fortient dem. Min Datter forsikrer mig, at hun er fornøiet dermed. Jeg kender Grev Ottavio, og han staaer mig an; hans Tante er min ældste Veninde, jeg har. Vor Reise til Paris er uforanderlig; den bliver ikke afbrudt, men fortsættes endnu i Dag, som De har lovet mig. Lad os spise lidt, inden vi reise, og derpaa gaae vi hen til Marquisse Arctusi og bringe Kontrakten, og saa reise vi uden videre Ophold.

Leander.

Jeg er ganske henrykt over denne saa smukke Beslutning. — Kommer ud, mine Herrer! kommer ud!

Ottavio og Celio.

Her ere vi.

Leander

(til Ottavio).

De er lykkelig ved at faae den Dame, som De agter saa høit.

Ottavio.

Smigrer De mig, eller er det sandt?

Valerio.

Ja, Grev Ottavio! min Datter er Deres, naar De vil reise med til Paris. Jeg kan ikke bekvemme mig til at overlade hende til sig selv, førend jeg først
ved

ved at vise hende Lande og Ting, som ere hende fremmede. Med dette mit System maae De ogsaa være fornøiet.

Ottavio.

Jeg er overmaade fornøiet, og forsikret; men —

Leander.

Men Kontraktens Underskrivelse, siger han, skal om saa Dieblikke gaar for sig i Deres Tantes Huus; og derpaa følges de alle ad paa Rejsen.

Ottavio.

Jeg er uden for mig selv af Glæde. (Han omfavner dem alle.) Min kiereste Svigerfader! elskværdigste Brud! mine Venner, som jeg skylder alt, De kan være forsikrede om min Hviagttelse, min Kierlighed og min Erkiendtlighed. (Sagte, til Clarisse) Ah, dersom jeg havde talt før, havde jeg sparet mig de bitterste Smertes.

Clarice.

Det gjør mig ondt, at jeg har været Skyld i at De har tiet; men jeg frygtede min Fader for meget. Nu, da vi ere i Havnen, lad os da ikke tænke paa den overstandne Storm.

Leander.

Jeg ønsker det glade Brudepar til Lykke.

Lelio.

Min Fornøielse over Deres Lykke er uudsigelig.

Leander

(Sagte, til Florindo).

Siig De dog ogsaa noget.

Florindo (forlegen).

Det glæder mig uendelig.

D D

Clas

Clarice

(til Ottavio),

De veed ikke, hvor meget De er de to Turi ske
Herrer forbunden; jeg skal fortælle Dem det paa en be-
leiligere Tid.

Ottavio.

Ja, Bedste! jeg skal med Fornøielse høre Dem.

(Vespa lader bære et Bord ind med adskillig Mad,
to Glaser, og nogle Glas.)

Valerio.

Lader os tage os en liden Hjertestyrkning, og saa
reise. Smidlertid kan du sige til Postkarlene, at de
skal faae dobbelte Drickpenge for det, de har biet.

Vespa.

Det skal skee.

(Han gaaer.)

Celio.

Ja, lad os spise og drikke med Fornøielse.

Ottavio.

Ingen kan gjøre det bedre, end jeg.

Florindo (for sig).

Og ingen flattere, end jeg.

Clarice

(til Beander og Florindo).

Bed min Tavshed, mine herrer! erkiender jeg
Dem min Forbindelighed, og tillige min Undseelse over
at maatte erkiende den.

(De giøre en Kompliment, uden at svare.)

Vespa

(giver Florindo et Brev).

Dette er det eneste Brev, som var til Dem paa
Posthuset.

Fio:

Florindo.

Godt, godt, lad mig faae det.

Leander.

Jeg onsker, at det maae bringe gode Tidender, og jeg er virkelig uroelig derover.

(Imidlertid gaar de til Bordet, og begynde at spise.)

Valerio.

Jeg onsker Dem det og af mit ganske Hjerte.

Clarice.

De kan selv forestille Dem, hvad mit Onske er for Dem.

Florindo.

Jeg er Dem meget forbunden.

Ottavio.

Hvorom handles der?

Clarice.

Om en Proces, hvorom Herr Greven venter Tidender fra Rom.

Florindo.

Efterretningen er meget glædelig, siden Sagen er vunden.

Alle.

Jeg gratulerer; det er mig meget kiert.

Leander.

Jeg siger intet; thi De veed selv, hvor meget Deres Sager ligge mig paa Hjertet. (Sagte) Vær nu fornøiet, at De vinder 3000 Reichiner aarlige Indkomster: det er meget bedre, end et Fruentimmer. — (Høit) Og hvad skriver Deres Fætter?

Florindo.

Han skriver, at det er vel at jeg kommer til Rom, siden jeg er paa Veien, paa det jeg kan takke de Væindere og Venner, som have umaget sig saa meget til min Fordeel.

Leander.

Jh, meget vel! Lad os reise til Rom.

Valerio

(til Leander og Florindo).

Behager De ikke, at nyde lidt af dette?

Leander.

Lad os spise en Mundsuld.

Florindo.

J Sandhed, jeg har ingen Appetit.

Leander.

Jh tag noget og spis.

Ottavio.

Dersom De tillade det, vil min Ven Lello og jeg synge en Drickevise, hvoraaf den anden Deel gien- tages i Chor, og det oprækker des mere Munterhed.

Valerio.

Det skal fornøje mig, især da jeg veed, at Grev Leander og Grev Florindo synge begge meget godt.

Florindo (sagte).

For en Ulykke! ere vi nu ved Musikken igien. Jeg synger ikke.

Leander

(sagte, til Florindo).

Jh, Snak! gjør ligesom de andre, og røb Dem ikke selv, siden ingen veed — —

(Imidlertid hentes i Glassene, hver tager sit: Clarice synes at tale sagte til Ottavio om Sagen.)

Otta=

Ottavio og Lelio (sunge).

Nu, da saa herlig Dagen frembryder,
 Com os tilbyder
 Glæde og Lyst:
 Lad os da Livets Indighed nyde,
 Druerne gøde
 Fryd i vort Bryst!

Alle.

Drinker, o Venner! og den, hvis Hierte
 Nages af Smerte,
 Kummer og Qual,
 Naar han sit Bæger tømmer til Bunden,
 Sorgen forsvunden
 Finde han skal.

(De drikke alle. Florindo synger med Ulyst,
 men bliver lidt efter lidt mere munter.
 Man fylder Glassene paa ny, og deler dem
 om til enhver.)

Ottavio og Lelio.

At faae sit Sæde næst ved sin Pige,
 Have tillige
 Glasferne nær,
 Den, som ei ønsker saadan en Lykke,
 Efter mit Lykke,
 Taabelig er.

Alle.

Drifker, o Venner! og den, hvis Hjerte
Nages af Smerte,
Kummer og Qual,
Naar han sit Bæger tømmer til Bunden,
Sorgen forsvunden
Finde han skal.

(De drikke, og der stienkes igien.)

Leander

(til Florindo).

Hvorledes gaaer det? Hvad Virkning gjør denne
Munterhed og Vinen paa Dem?

Florindo.

Mig synes, at jeg befinder mig noget bedre.

Leander.

Drif, drif, og tænk paa de 3000 Zechiner, saa
skal De see, at De kommer Dem.

(Derpaa igientages:)

Drifker, o Venner! &c.

Valerio.

Lad os gaae til Marquisen, Deres Tante. Jeg
vilde have, at vi skulde her spise lidet først, paa det
vi ikke skulde opholde os forlænge der. Vi vil under-
skrive —

Ottavio.

Og derpaa reise vi til Paris.

Lelio.

Ja, til Paris, til Paris. Jeg reiser ogsaa med
og tager min Cithar med.

Florindo

Florindo (glad).

Og vi reise til Rom, til Rom.

Leander.

Befinder De Dem vel?

Florindo.

Jeg veed ikke selv: Deres Bistand, Nødvendige-
heden, Munterheden, Vinen, Støien, har helbredet
mig.

Leander.

Til Lykke! til Lykke! — Min naadige Marquise!
vi ere Deres underdanige Tienere. Herr Marquis!
vi sees maaskee ved Tilbagekomsten.

Florindo.

Jeg bevidner for enhver mit Venkab, og er De-
res underdanige Tjener.

Clarice.

Jeg skal stedse ihukomme Deres Godhed.

Valerio.

Altid skal jeg være færdig at tjene Dem.

Ottavio.

De veed, hvad jeg skylder Dem.

Lesio.

Jeg stemmer i med min Ven.

Florindo.

Til Rom, til Rom! Lad os reise. (For sig) Har
jeg haft en bedrøvelig Nat, kan jeg maaskee med Ti-
den vente glade Dage.

Ottavio

(til Clarice).

Den Lyksalighed, som denne Nat har lovet mig,
haaber jeg, de tilkommende vil give.

Florindo og Leander.

Til Rom, til Rom!

De Andre.

Til Paris, til Paris!

(Ottavio og Lelio giver Clarice Haanden, Valerio
følger efter, Leander og Florindo, omfavnende
hinanden, gaar alle ud af den midterste Dør.)



De
latterlig peene Zomfruer.



Komedie i een Akt.

Oversat

ester

Molieres; Precieuses Ridicules.

Personerne.

Jeronimus, en gammel Borger.

Karen, hans Datter.

Margrethe, hans Søsterdatter.

Antonius og

Leander, deres Elskere.

Hans, Jeronimi Tiener.

Pernille, Jeronimi Pige.

Greve von Henrik, Antonii Tiener.

Baron von Arf, Leanders Tiener.

To Porteurer.

To Vabøerster.

Musikantere.

Togle Karle.



Første Scene.

Antonius. Leander.

Leander.

Min Herr Antonius!

Antonius.

Hvad befaler De?

Leander.

Kan Du vel bare dig for Latter?

Antonius.

Jo men.

Leander.

Hvad siger Du om vor Besøgelse? Er Du fornøiet med den?

Anto:

Antonius.

Synes Du vel, at nogen af os har Aarsag til at være forarglet dermed?

Peander.

Nei, intet mindre.

Antonius.

Jeg maae tilstaae, at det har ærgret mig meget. Siig mig engang, har Du vel nogen Tid seet noget Fruentimmer mere storagtig, end disse To, og nogen Frier trakteret med mere Foragt, end os? De kunde jo neppe engang overtale sig til, at byde os Stole at sidde paa. Jeg har aldrig min Levetid seet saadan Hviiffen, saadan Gaben, saadan Rasten med Maffen, saadan Gniden paa Vinene, og hvert Dieblif at spørges, hvad er Klokken? Har de vel svaret andet, end et koldt Ja og Nei, i hvad vi endog sagde? Og maae Du ei tilstaae, at de aldrig kunde traktere os paa en mere lumpen Maade, om vi endog havde været de nedrigste Personer af Verden.

Peander.

Mig synes, at Du tager Dig det noget vel hæftig.

Antonius.

Ja, vist aier jeg. Men jeg skal vide, at hævne mig over disse Ujorffammede. Jeg veed, hvorfor de foragte os. Denne galante Levemaade, som ei allene har besænget Kjøbenhavn, men endog alle Provindsene, har ogsaa anstuckken disse smukke Frøkener: deres hele Karakter er et Missmaak af overdreven Peened og Koketterie; og jeg begriber meget vel, hvad de har Lyst til. Men vil Du følge mig, saa skal vi spille
dem

dem begge saadant et Puds, at de skal komme til at see og kiende deres Daarlighed, og lære, herefter at føre sig bedre op i Verden.

Leander.

Men hvorledes skal det gaae til?

Antonius

Jeg har en Tiener, hedder Henrik, som, efter adskillige Folks Mening, er et Slags stort og klygtigt Hoved — thi intet faaes nu omstunder for bedre Kiøb, end Klygt og Forstand; — det er for Næsten en Hans Quast, som har sat sig i Hovedet, at ville føre sig op som en stor Herre; han vil være galant, og gjøre Vers, og foragter sine Eigemænd saa meget, at han kalder dem allesammen ufernuftige Døsmere.

Leander.

Nu vel! hvad skal deraf fødes?

Antonius.

Hvad deraf skal fødes? Man maae — — Men lad os først gaae herfra.

Anden Scene.

De Forrige. Jeronimus.

Jeronimus.

Nu, De har vel seet min Datter og Søsterdatter? Gaaer Sagerne vel? Hvorledes er det løbet af?

Antonius.

Det er en Sag, som De bedre kan faae at vide af dem, end af os. Alt, hvad jeg har at sige, er, at vi takke tusinde gange for den Tre, De har villet bevise os. Jeg er Deres ydmygste Tiener.

Leander.

Peander.

Jeg har og den Ære, at være Deres Tiener.

(De gaae.)

Jeronimus.

Hvad Pokker er dette? Mig synes, at de gaae misforstaaede bort; hvad kan dog være Aarsag dertil? Dette maae jeg endelig have oplyst. Hei! hei! Pernille! kom hid, Pernille!

Tredie Scene.

Jeronimus. Pernille.

Pernille.

Hvad befaler Herren?

Jeronimus.

Hvor ere dine Jomfruer?

Pernille.

I deres Kabinet.

Jeronimus.

Hvad gjøre de der?

Pernille.

De tillave Pomade for sprukne Læber.

Jeronimus.

De pomadere nok saa længe, indtil jeg faaer en Ulykke i min Pung. Siig dem, at de skal komme ned. (Pernille gaaer.) De Toiter tænke ikke paa, at de ødelægge mig med deres Pomade. Hvor jeg seer hen, saa seer jeg Hviden af Æg, Ungerst Vand, og andet saadant, som Pokker kiender. I den Tid, vi har været her, har de forbrugt i det mindste Glesst af

et

et Dofin Sviin, og jeg troer, at fire Karle kunde gierne leve af de Kalvesødder, de forbruge daglig.

Fjerde Scene.

Jeronimus. Karen. Margrethe.

Jeronimus.

Det er vel en stor Nødvendighed, at gjøre saa stor Bekostning, paa det J kan faae god Lugt til jere Næser. Stig mig engang, hvorledes har J opført jer imod disse Herrer, siden de gif saa misfornøiede bort? Har jeg ei befalet jer, at tage imod dem som Mænd, jeg vilde giøre jer med?

Karen.

Men har vi vel kunnet gjøre anderledes, Papa? Kunde vi vel være fornøiede med deres underlige Opførsel?

Margrethe.

Mener Onkle, at en Pige, der havde mindste Fornuft, kunde finde Behag i deres Personer?

Jeronimus.

Hvad har J da at sætte ud paa dem?

Karen.

O, intet. De ere i Sandhed ret galante! De begynde strax at tale om Givtermaal! De veed vel at leve!

Jeronimus.

Hvad Pokker vilde du vel, de Pusle begynde med? Om at have jer til Maitresser? Er det ikke en Opførsel, som baade J og jeg maae glæde os over?

Kan

Kan noget vel være høfligere, artigere og anstændigere? Og er det ikke et Beviis paa deres Ærlighed og gode Villie til jer, at de strax begynde at tale om den hellige Ægtestand?

Karen.

Jh, Papa — — Det, De der siger, falder saa forfrækkelig plat, saa gammeldags, saa siellandsk. Jeg kan forstaa, at det smerter mig meget, at høre Dem tale saaledes; i Sandhed, De har høiligen nødig, at lære lidt af den rette Levemaade, for at kunne indsyge Deres Tanker i et zjueligere Sprog.

Jeronimus.

O, jeg bryder mig Fanden om jer Levemaade og jer Sprog. Kort, jeg lader jer hermed vide, at Ægteskab er en hellig Stand, og at det anstaaer ærlige Folk, strax at begynde at tale derom.

Karen.

Bevares! bevares! Om al Verden var af den Tanke, hvor snart vilde da ei den bedste Roman faae Ende! Det vilde være skönt, om Cyrus strax ægtede Mandane, og Aronce, uden Forhaling, blev gift med Clelie.

Jeronimus.

Hvad Pokker er det for Pølsesnak?

Karen.

Der er nu min Cousine, Papa! Hun skal lige saavel sige Dem, som jeg, at Ægteskab ei bør skee, førend alle andre fornødne Præludier ere skeete. En Elsker, som agter at behage, maae være forliebt, forstaae sig paa, at fremsføre smukke Ting, tale nat, sværge paa, at han elsker En, at han er færdig at døe af

Rier:

Kierlighed — kort sagt, alle Formaliteter maae nøie iagttages. Først maae han see den Person, han bliver forelsket i, enten i Kirken, paa Opera, Komedie, i Rosenborghave, eller et andet saadant offentligt Sted. Eller og en af hans Familie eller Venner maae af en Hændelse bringe ham til hende; og saa skal han gaae taktfuld og melankolsk bort. Han maae siule sin Kierlighed nogen Tid. Imidlertid ofte besøge hende: aldrig forglemme, at bringe et galant Spørgsmaal paa Banen, som kan øve Forstanden. Naar han vil tilkiendegive sin Kierlighed, maae det skee i en yndig skyggesfuld Allee, hvor han tillige maae være allene med hende; hun bør stille sig an, som hun var vred, blive rød, og for nogen Tid forbyde ham al Omgang med sig. Endelig lader hun sig igien formilde, og med stor Besværighed tilsidst giver ham et Glimt af Haab. Derpaa komme Rivaler, som søge at sætte Splid imellem dem; dertil kommer Forældrenes Brede, deres Mistanke, grundet paa rimelige Omstændigheder; Pigens Indspærrelse, Klagemaale, Fortvivlelse, Bortførsel, og hvad deraf følger. Disse ere Neglerne; og saaledes bør en Frier gaae tilværks, naar han vil gjøre sig Haab om at blive elsket af hans Skionne. Men strax at begynde at tale om Egteskab, det er at begynde Romanen, hvor den bør endes. Nok, engang for alle, Papa, saa er det, reent ud sagt, den gemeneste Maade; og jeg er allerede færdig at daane ved den blotte Tanke derom.

Jeronimus.

Det kalder jeg Pølsesnak, Slidderfladder.

E e

Mar-

Margrethe.

Sandelig, Onkle! min Cousine har største Ret i alt det, hun siger. Hvem kan vel omgaaes med Folk, der ei besidde det allermindste af den herskende, den galante Levemaade? Jeg tør sværge paa, at de ei engang veed, hvad Kierlighedsbreve, sølsomme Vers, Bouqvetter og andet saadant er. Seer De ei, at deres hele Personer tydelig vise, at de langt fra ikke har det Væsen, som allene kan rekommendere dem hos et Fruentimmer af Smag? At komme til sin Elskede i en simpel borgerlig Klædning, uden Chapeaux bas, uden Kaarde, uden Parfums, og — kort sagt, uden alt det, som en Kavaleer bør bruge, for at behage sin Denna: og dertil komme gaaende paa deres Been, ligesom andre Dyr — — Himmel og Jord! hvilke Elskere! Ja, jeg svar Dem til, Onkle! at det var mig umueligt, at holde deres Besøgelse ud et Kvarteer, uden at faae ondt.

Jeronimus.

Jeg troer, I er gaaet fra Forstanden begge To. Hvad er det for forbandet Sladder? Hør, Karen og Margrethe — —

Karen.

Ah! Kald os dog ikke saaledes, Papa! Disse Navne skurre saa græffelig i vore Øren.

Jeronimus.

De Navne skurre i jeres Øren? Ere I galne? Er det ikke jeres Døbenavne?

Karen.

Bevares vel! hvor Papa dog forstaaer sig lidt paa det Smukke og Artige! Jeg kan næsten ikke begribe,

gribe, hvorledes De er bleven Fader til en saa klog og vittig Pige, som jeg er! Siig mig, har De vel nogen Tid hørt, at Folk, der havde mindste Levemaade, toge slige ordinære Navne i deres Mund? Og maae De ikke tilstaae mig, at saadant et Navn, som Karen eller Margrethe var allene i Stand til at fordærve den bedste Roman?

Margrethe.

Vist nok er det, Onkle! at et Dre, der har flint Gehør, lider grusomt, naar det hører saadanne Navne. Derimod maae De tilstaae mig, at det Navn Polixene, som min Cousine har udvalgt sig, og Aminte, som jeg vil kaldes med, besidde en henrivende Sødhed, som intet kan modstaae.

Jeronimus.

Hør, I Tøiter! kun et Ord endnu. Jeg tillader i Evighed aldrig, at I skal have andre Navne, end dem, jeres Gud-Fædre og Gud-Mødre have tillagt jer. Og hvad disse Herrer angaaer, som vare hos jer, da er det min alvorlige Villie og Befaling, at I skal tage dem til jeres Egtemænd. Jeg kiender baade dem, deres Midler, og deres Familie, saa I kan ikke have noget at indvende imod Tilbudet, undtagen efter jeres naragtige Indbildinger; og dem skal I, min Siel, slaae af Hovedet, om I vil vel fare. Jeg er leed af, at have jer længer paa Halsen, og det er desuden alt for tung en Byrde for en gammel Mand, at passe paa so unge Piger.

Margrethe.

Hvad mig angaaer, Onkle! da kan jeg have den Ære at siige Dem, at Egteskab synes mig at være

en alt for modbydelig Ting. Jeg er ikke engang i Stand til at udstaae den blotte Tanke, at ligge hos en nogen Mandsperson.

Karen.

Tillad os, hierte Papa! først at see os noget om i den Kiøbenhavnske Verden, hvor vi nylig ere ankomne. Lad os i Magelighed begynde vor Roman, og driv ikke saa stærkt paa, at vi skal ende den.

Jeronimus.

Nei, jeg kan ikke mere tvivle derpaa: I er reent forherede, reent bandsatte! Hør engang, een gang for alle: jeg vil slet ikke vide af disse Ophævelser; jeg er Herre; og kort sagt, I skal enten snart giøre jer, eller ud at tiene for jer Brød, som andre skikkelige Folk. Nu taler jeg Alvor.

(Han gaaer.)

Femte Scene.

Margrethe. Karen.

Margrethe.

Bewares vel! hvilken lav Siel Din Fader maae eie! Hans Forstand maae ligge nedgravet i et Mørke, hvor aldrig Glimt af Lys er at øine.

Karen.

Ah, Macherer! jeg er i yderste Forvirring over hans Opførsel. Jeg veed ikke — men — jeg troer selv neppe, at jeg er hans Datter; og — hvem veed, om ikke den Dag kan komme, da det bliver bekiendt, at jeg udspirer af en mere ædel Stamme.

Margrethe.

Margrethe.

— Jeg er af samme Tanker: ja, alle Aspekter synes at bekræfte det. Og naar jeg og ret betragter mig selv, saa troer jeg — —

Siette Scene.

De Forrige. Vernille.

Vernille.

Her er en Tiener ude, som spørger, om Jomfruerne ere hjemme, saasom hans Herre gierne vilde snakke med Dem.

Karen.

Tosse! lær dog engang at tale mindre gemeent. Saaledes skal du sige: "Mine naadige Frøkener! der er en Laket udenfor, som ønsker at vide, om det falder Frøkenerne beleiligt, at tage imod Visiter i Dag, efterdi hans Herre gierne vilde have den Ære, at gjøre Dem sin allerunderdanigste Opvartning."

Vernille.

Hillemænd! hvor det var meget, at sige! og Jomfruen veed dog, jeg har andet at bestille, end —

Karen.

Die, Uforskammede! og sig, hvem denne Lakets Herre er?

Vernille.

Greve von Henrik, sagde han.

Karen.

Ah, min Hjerte! en Greve! [en Greve! Gaaeskrax, og sig ham, at vi tage imod Visiter i Efter-

438 De latterlig peene Jomfruer.

middag. Det er uden Tvivl en vittig og galant Herre, som har hørt tale om os.

Margrethe.

Uden Tvivl, Macher!

Karen.

Vi faaer at tage imod ham i den store Sal; thi vort Kammer er for lidet. Men lad os for alting først faae vort Haar sat lidt bedre i Stand, thi dert bestaaer al vor Reputation. (Til Pernille) Skynd jer, flye os hid vor Skønheds Raadgiver.

Pernille.

Gid jeg faae Skam, om jeg kiender det Dyr. De maae tale Dansk til mig, ellers jeg skal forstaae Dem.

Margrethe.

Bring os Speilet hid, Tasse! men tag jer vel i Agt, at I ei besudler Glasset ved at udtrykke Gestalten af jer Billede i det.

(De gaae.)

Syvende Scene.

Henrik. To Porteurere.

Henrik.

Hei, Porteurs! hei! halt! halt! Jeg troer, at de Knegte har i Sinde at myrde mig, saa ofte støde de an imod Væg og Gulv.

Første Porteur.

Det kommer deraf, at Døren er saa snever. De har jo selv befaleet, at vi skulle bære Dem lige ind.

Henrik.

Henrik.

Befalet? Ja, det troer Janden. Jeg skulde vel udsætte min nydelige Frisur for den raae gemene Lufts Umildhed, og faae mine fine Skoe fordærvet med Gadeskarn? — Tag jer lumpne Portechaise bort.

Anden Porteur.

Ja gierne, saasnart vi faae vore Penge.

Henrik.

Hvad?

Anden Porteur.

Jeg siger, at De maae betale os, min Herre!

Henrik

(giver ham et Dresigen).

Hvorledes, Slynge! Tor du understaae dig, at fordre Penge af en Standsperson, som jeg?

Anden Porteur.

Er det saaledes De betaler fattige Folk? Kan vi leve af Deres Stand?

Henrik.

Ja, ja! jeg skal lære jer, at være lidt mere høflig. I Eseler! At komme med slig Grovhed til mig — —

Første Porteur

(løfter en af Stangerne, hvorpaa Portechaisen bæres).

Gesvind, gesvind betael os! eller — —

Henrik.

Hvad Dievelen — —

Første Porteur.

Jeg vil paa Timen — i dette Dieblig have mine Penge.

Henrik.

Han har saa men Forstand, den Karl.

Første Porteur.

Nu, saa betael da.

Henrik.

Det vil jeg ogsaa. Du taler, som du bør tale; men den anden er en Slubbert, som ei veed, hvad han siger. See der! Er du nu fornøjet?

Første Porteur.

Nei, vist ikke. De har givet min Kammerat et Dresigen, og — —

Henrik.

Nu, nu, kun saa sagte. See, der har du og noget for Dresigenet. Man kan faae alting af mig, naar man bør sig ad paa den rette Maade. Men I maae komme og hente mig bort igien i Aften.

(Porteurerne gaar med Portechaisen.)

Ottende Scene.

Henrik.

Pernille.

Pernille.

Herr Greve! mine Jomfruier vil paa Diebliffet være her.

Henrik.

O, de behøver ikke at haste. Jeg bør saa megen Godhed for det smukke Kion, at — —

Pernille.

Der ere de.

Niende

Niende Scene.

Karen. Margrethe. Henrik. Hans.

Henrik

(Efterat han har hilst).

Mine naadige Frøkener! De forundrer Dem uden Tvivl over Driftigheden i min Visite; men Deres store Reputation er Skyld deri; den allene har bragt Dem denne slemme Sag paa Halsen; De mange Fortienester og Yndigheder, De besidde, og den uimodstaaelige Kraft til at indtage, har saaledes fængslet mit Hjerte, at jeg allevegne maae søge og løbe efter Dem.

Karen.

Ah, Herr Greve! De smigrer. Dersom det er kun Fortienester og Yndigheder, De søger, da — finder De dem ikke hos os.

Margrethe.

Skulde de findes her, saa maae tilforladelig Herr Greven selv have bragt dem hid.

Henrik.

Jeg kunde ei forsvare det, om jeg dristede mig til at modsigge Dem. Deres Bessedenhed allene fortjener alle de glimrende Lovtaler, jeg har hørt om Dem. Ja, mine deiligste Frøkener! jeg finder, at Deres Skikkelser, hvor ypperlig end Rygtet har tegnet dem, dog ere uendelig langt under Originalerne; jeg finder, at De ere de Pionneeste, fortræffeligste og fuldkomneeste Damer, mine Dine have havt den Ære at see. Og jeg tør endog forsikre Dem, at De snart vil komme til at staae iblandt de Kjøbenhavnske Skønheder, lige-

som i Klasselotteriet Ti-Tusind-Dalers Gevinsten blandt
Ritter og Frilodder.

Karen.

Deres Artighed, Herr Greve! volder, at De er
alt for overflødig med Deres Lovtaler; vore Hjerter
tilsige os, at vi ingenlunde fortjene dem — saaledes;
men maae allene optage dem, som Herr Grevens beha-
gelige Skiemt.

Margrethe

(sagte, til Karen).

Min Hjerter! bør vi ikke bede Greven, at sidde?

Karen (kalder).

Hans!

Hans.

Naadige Jomf — Frøken, vilde jeg sige.

Karen.

Bring os dem herhid, som gjør Selskab mages-
ligt.

Henrik.

Men er det ogsaa sikkert for mig her?

Margrethe.

Bevares! hvad kan vel Herr Greven have at be-
frygte?

Henrik.

Jeg frygter, at mit Hjerter skal bortstieles, min
Frihed besnæres. Disse to Dine, der smile saa mildt
til mig, ere ganske vist ligesaa skielmske, som de ere
smukke; de vil gjøre sig en Fornøielse af at løbe
Storm imod mit Hjerter, indtage det, og handle værre
med det, end en Tyrk med en Araber. — Ah, mine
Smukke! om mit Hjerter var haardt og uovervindeligt,
som

som Gibraltar: om mine Dine vare Morsere, der udsprende idel gløende Kugler: ja, om jeg ogsaa havde en Elliot liggende i hvert Hjørne af min Hiernes Fæstning, saa maatte jeg masoi dog give tabt. Ethvert af Deres endog ligegyldigste Diekast flyver lige i mit Hierte, og stikker det i Brand. Jeg maae derfor kapitulere paa Naade eller Unaade. De, mine deilige Herskerinder! maae enten give mig Forsikring om, at De ingen Attaqve vil begynde, eller jeg løber, paa min Vre, strax bort.

Karen

(til Margrethe).

Ah, min Hierte! hvor det er en behagelig Karakter, Herr Greven har! Det herligste Lune, den fineste Vittighed!

Margrethe.

Ja, han er tilforladelig en anden Hamiskar.

Karen.

Herr Greve! uagtet jeg meget vel veed, at den Frygt, som De behagede at amuse os med ved dens lunefulde Beskrivelse, ikke er eller kan være til hos Dem, saa vil vi dog hiertelig gierne give Dem vor Forsikring, at vi vil iagttage den strengeste Vaabenstilstand.

Margrethe.

Men, min Herre! vær dog ei længer ubarmhertig imod denne Lænesteol, som alt i et heelt Qvarteer har længtes efter den Fornøielse, at omfavne Deres grevelige — —

Henrik

Henrik

(Gier en Kompliment, og sætter sig, tilligemed Karen og Margrethe).

Nu? Og hvad synes De, mine smukke Frøkes-
ner! om Kjøbenhavn?

Karen.

Jh, Herr Greve! man maatte være en assagt
Fiende af Forstand, Levemaade og Smag, dersom man
ei syntes vel om Kjøbenhavn, og dersom man ei til-
stod, at den allene er Skuepladsen for alle beundrings-
værdige Ting, Herresædet for alle Smagens og Wit-
tighedens Sønner, og Middelpunkten af al galant Le-
vemaade.

Henrik.

De har Ret! Og jeg troer, at der heller ikke
findes et ret anstændigt Opholdssted for stikkelige Folk
i det hele Kongerige, uden allene Kjøbenhavn.

Margrethe.

Det er en uryggelig Sandhed.

Henrik.

Vist nok er det, at man ofte inkommoderes af
Gadernes Ureenlighed, og endnu oftere af den forban-
dede Skraalen med nye Viser, Tørv, Muslinger, og
deslige; — mod det første Onde kan man dog, Him-
len skee Tak! bevæbne sig ved Portechaiserne, men mod
det sidste — —

Karen.

Maae man forsyne sine Øren med en tilstrækkelig
Quantitet Bomuld, og holde sin Portechaise tæt luk-
ket. Saadan en Portechaise er, efter mine Tanker,
ret en fortræffelig Salvoguarde imod Vindens og Luf-
tens

tens Nærværelse, Gadernes Ureenlighed, og, fort sagte, alle Slags Ubehageligheder, som et Menneske af fin Levemaade er udsat for under aaben Himmel.

Henrik.

Der er formodentlig mange af vore unge Kavalerer, vore ophøiede Genier, som gjøre Dem deres Opvartninger, mine Smukke? Hvilke ynde De meest iblandt dem?

Karen.

Ah, Herr Greve! vi ere, desværre, endnu ikke saa bekiendte; men vi har haab om, at vi snart skulde blive det. Vi have en særdeles Veninde i et vist Fruentimmer, som har lovet, at gjøre os bekiendt med de fleste af Hovedstadens galante Kavalerer.

Margrethe.

Og fornemmelig nogle visse, som siges at dømme med en absolut Myndighed om alle Ting, og det uden at tillade nogen Appel.

Karen.

Dette, mine smukke Frøkener! kan jeg bedre gjøre, end nogen anden. De komme alle til mig; ja, jeg kan endog forsikre Dem, at jeg ikke en eneste Morgen forlader min Seng, uden at have i det mindste en Snees Stykker af vore udvalgte Genier omkring mig.

Karen.

Vi vilde være Dem uendelig meget forbunden derfor; thi hvad endog kunde siges derom, i Henseende til os, saa er det dog stedse en Nødvendighed, at man maae have Omgang med dem, naar man vil ansees

af

for Folk, som have Levemaade. Og, sandelig, man behøver vel neppe at tale fem Minuter med disse vittige Herrer, førend man allerede er Kiender, og bliver udraabt for en Konstdommer af den fineste Smag. Ja, man kan endog blive bekendt for selv at være et Genie, førend man endnu veed, hvad Genie er. Men det, jeg agter høiest ved deres Besøgelser, er, at man lærer saa mange smukke Ting, hører saa mange amusante Passager fra de fornemste Huse, profiterer i det Franske Sprog, og lærer alle de skønneste Arier, inden de blive trykte. Man veed da stedse forud: Nu er den Piece færdig; nu skal det Stykke spilles; i Morgen skal den Opera opføres; i Dag er Repetition; den og den har gjort en fransk Arie; en anden en Madrigal over at han har opnaaet sit Ønske, og hans Kiereste har sagt ham Ja; en anden en Elegie over hans Elskedes Utroeskab; om nogle Dage skal være Val der og der; i Dag har der været et stort Traktement hos en vis Herre; de og de Personer have spist hos ham; nu ere Madame Gomez Fortællinger næsten færdige fra Pressen; af tusinde og een Nat er nu et nyt og forbedret Oplag i Arbeide; en vis Person arbeider paa at oversætte den og den Franske Roman; en anden skriver selv en Roman; Charlotta vil paa ny begynde at skrive, og saa faae vist nok de Danske Komedier den sidste Salve, hvorover alle honnette Folk vil glæde sig — — kort sagt, naar man ikke paa det nøiagtigste er underrettet om alle saadanne Nyheder, saa vil jeg, i Sandhed, ikke give fire Skilling for al den øvrige Forstand, man kan have.

Marz

Margrethe.

Tilforladelig! den vilde gjøre sig latterlig, overmaade latterlig, der paastod, at han havde Forstand, og ei paa sine Fingre vidste den allermindste Lap, som hver Dag bliver skreven; jeg, for min Part, holdt det for den største Skam af Verden, dersom jeg i et eller andet forneemt Huns blev spurgt om noget, som i samme Dieblis var udkommet, og jeg ei kiendte det.

Henrik.

De har Ret! det vilde være en forkræffkelig Skam. Men, for at forebygge dette, saavelsom og for at fornøie Dem, mine deilige Frøkener, saa vil jeg her oprette et heelt Akademie af lutter vittige Hoveder; De skal faae alle Efterretninger, Nyheder og Anekdoter fra første Haand; og i Deres Huns skal Kiernen af den hele Danske Litteratur findes; vi ville underrette Frøkenerne om vore Arbeider endog førend vi begynde paa samme; og til den Ende vil jeg for min egen Person strax anmeldte Dem en Snees Komædier, et Par Snees Syngestykker, nogle Hundrede Elfskovsvers, en utallig Mængde Portraits, mørke Spørgsmaal, og deslige.

Karen.

O, Portraiter! Herr Greve! bare Portraiter! dem elsker jeg overmaade, og de have saadan en Behagelighed for mig, at jeg kiender intet galantere.

Henrik.

Det er ellers overmaade vanskeligt, at gjøre gode Portraiter, især over Folk, som man ikke kiender; men
 aller-

allervanskeligst, og derhos allerartigst, er det, at giøre dem over sig selv.

Margrethe.

Hvad mig angaaer, da holder jeg forkræffelig meget af mørke Spørgsmaale.

Henrik.

Ja, de fornøie, og tillige øve Forstanden. Jeg har endnu i Morges giort en fire, sem Stykker; vi vil siden prøve, om De kan giette dem.

Karen.

Madrigaler ere ogsaa meget behagelige, naar de ere vel giorte.

Henrik.

Tilforladelig, min smukke Frøken! og just deri bestaaer min største Force. Jeg arbejder for nærværende Tid paa, at bringe den hele Rømerske Historie i Madrigaler.

Karen.

Ah! det vil, i Sandhed, blive noget ypperligt! Af dette Bærk maae Herr Greven endelig overlade mig et Exemplar, naar det bliver færdigt.

Henrik.

O, med Fornøielse! Hver af Dem, mine naadige Frøkener! Skal jeg give mig den Ære, at forære et Exemplar, og det paa det netteste indbunden. — Jeg var ellers tilfreds, Pokker havde det Skriverie! Det hindrer mig ofte, at tage Deel i de herligste Forlystelser, som mange fornemme Huse lade anrette blot
for

for min Skyld; og dernæst er det, som mine Venner mene, ikke heller min høie Stand anstændigt. Men hvad skal man gjøre? For det første, plage Boghåndlerne og Bogtrykkerne mig idelig, fordi de vinde store Summer ved mine Skrifter: und man soll leben, und leben lassen; og for det andet, gjør jeg mig en Samvittighedsag af, at lade saa ypperligt et Genie, som det, Forsynet har skienket mig, ligge hen i en død Uvirkksomhed.

Karen.

Hvor viseligen tænker og taler De ikke! Men, Herr Greve! det maae dog ganske vist være en stor Fornøielse, at see sit Navn saaledes trykt paa Titelbladet?

Henrik.

Tilforladelig, min smukke Frøken! Men, apropos! jeg skal vise Dem noget ret Smukt. Jeg var nylig hos en vis Grevinde, og der gjorde jeg en Impromptu i en Hast; thi deri er jeg uforlignelig,

Margrethe.

Impromptu er just Forstandens rette Prøvesteen.

Henrik.

Vil De behage at høre?

Karen og Margrethe.

O, med megen Fornøielse.

Henrik.

Ah! ah! jeg det ei saae, ei Agt jeg derpaa gav,

Da jeg paa Ondt ei tænkte, jeg lagdes i min Grav.

F f

Der

Jert Die det i Smuthul laae, mit Hierte det
borttoog.

Qvarkeer! Qvarkeer! Qvarkeer! Qvarkeer! Jea skius
les i en Krog.

Margrethe.

Ah! kan der vel være noget galantere!

Henrik.

Alt, hvad jeg skriver, er frit, og paa sin kava-
leerff; det smager aldeles ikke pedantiff.

Karen.

O, det er over tusinde Mile derfra.

Henrik.

Har De vel iagttaget Begyndelsen, deiligste Frø-
kener? Ah! ach! det har noget særdeles hos sig:
ach! ach! som et Menneske, der i en Hast opvaagner:
ach! ach! en Forundring — ach! ach!

Karen.

I Sandhed, jeg finder disse ach! ach! fortræf-
felige.

Henrik.

Det lader dog, som det ikke var noget.

Margrethe.

Bevares, Herr Greve! hvad er det, De siger?
Disse Ord ere saa herlige, saa ypperlige, at de ikke
kunne opveies med det røde Guld.

Karen.

Tilforladelig! jeg vilde heller være Forsatter til
disse ubetalelige ach! ach! end til alle Vordings
Vers.

Henrik.

Henrik.

De har saa Skam en god Smag, min Smukke!

Karen.

Himlen skee Tak, at den dog et er af de fletteste!

Henrik.

Men synes De ikke ogsaa vel om dette: Jeg det ei saae, ei Agt jeg derpaa gav? Det kalder jeg, at tale naturlig. Jeg det ei saae — — Da jeg paa Ondt ei tænkte: da jeg, som et Faar, som en Hest, uskyldig, uden mindste Ondskab — lagdes i min Grav. Hvor hjertergrende er det ei sagt: Jeg lagdes i min Grav! Jeg døde, jeg blev begravet. Jer Wie det i Smuthul laae; hvad synes De om det Ord Smuthul? Er det ei udvalgt?

Margrethe.

O, fortræffeligt.

Henrik.

Smuthul, hemmelig skjult; det er ligesom naar en Kat lurar paa Musen i sit Smuthul.

Karen.

Ah, intet kan være smukkere.

Henrik.

Mit Hjerte det borttog: fritage, røve. Qvar-
teer! Qvarteer! Qvarteer! Qvarteer! Skulde
De ikke troe, at det er et Menneske, som skriger, lø-
ber og er bange, fordi En med Kaarden i Haanden
forsølger ham?

§ f 2

Karen.

Karen.

J Sandhed, det kunde ikke udtrykkes skønnere og stærkere.

Henrik.

Jeg stiules i en Krog: Krog, Smuthul, eet og det samme; er det ei fint, ei galant sagt? — Men jeg skal endnu fortælle Dem mere, mine smukke Frøkener! jeg har oven i Kjøbet sat dette i Musik.

Margrethe.

Jh! har De ogsaa lært Musiken?

Henrik.

Jeg? Nei, vist ikke.

Margrethe.

Hvorledes? Og dog kan De —

Henrik.

O, mine Smukke! fornemine Folk veed alle Ting, uden at have lært noget.

Karen.

Ah! det er en uryggelig Sandhed, min Hierte.

Henrik.

Vil De nu behage, at høre mine Gaver i Synsgekonsten. (Kommer sig) La la la la — Veirets Grovhed og Uforstammenhed har meget fordærvet Behageligheden af min Stemme. Men det er lige meget: det er paa sin kavaleersk. (Han synger) Ah! ah! jeg det ei saae o. s. v.

Margrethe.

Hvor han ikke synger passioneret! Hvilke søde, hentrivende, smeltende Toner!

Karen.

Karen.

O, det er noget guddommeligt!

Henrik.

Finde De ikke ogsaa Tankerne fortræffelig erpremeret deri? Qvarkeer! og siden som En, der skriger meget høit: Qvarke : : : er! og derefter paa eensgang som et Menneske, der ei kan mere: Jeg skules i en Krog.

Karen.

Det kalder jeg, at forstaae sig paa Fiinheden af Tingene, paa Fiinhebers Fiinhed: alting er lige fortræffeligt: Stemmen er ligesaa ypperlig som Ordene, og Ordene som Stemmen.

Margrethe.

Ja, i Sandhed, det er det excellenteste, jeg endnu har hørt og seet: det er ophøiet over al Roes.

Henrik.

Og dog koster det mig næsten ingen Umage. Slige Ting falde mig ind af sig selv, uden at jeg eensgang tænker derpaa.

Karen.

Hvilke fortræffelige Talenter! I Sandhed, Naturen har ikke allene været Dem en god Moder, men De har endog været hendes Kieledægge.

Henrik.

Hvormed fordrive De ellers Tiden, mine smukke Frøkener?

Margrethe.

O, Herr Greve — med flet intet.

Karen.

Vi have, formedelst vort korte Ophold her i Staden, og Mangel paa Venner, endnu ikke kunnet tage synderlig Deel i de anstændige Divertissements —

Henrik.

Dersom De behager, saa tilbyder jeg mig, en af Dagene at føre Dem paa Komedie. Der skal spilles et nyt Stykke, som, uagtet det skal være det elendigste Snavs, jeg dog meget gierne vilde see; og dersom Frøkenerne tillade, saa — —

Karen.

Deres Tilbud, Herr Greve! er os saa velkommen, at vi ikke kan andet, end tage derimod med Taksigelse —

Henrik.

Men Frøkenerne maae i Sandhed flappe brav. Jeg har — imellem os sagt — forbundet mig til, at mage det saaledes, at dette Stykke skal blive vel imodtaget. Forfatteren var endnu i Morges hos mig, og med Taarerne i Øinene bad mig derom; jeg gav ham mit Løfte; og nu har jeg været ude, og ladet en tredive Stykker af mine Venner vide det, saa Stykket skal paa min Siel blive applauderet, om og alle Byens Bægterpiber svingrede i Parterret.

Margrethe.

Med Tilladelse, hvad heder det Stykke? Har De læst det?

Henrik.

Henrik.

Nei, paa min Vre, ikke et Ord deraf. Naar jeg kun veed, at Forfatteren er en af mine Venner, eller og han har udbedet sig min Protektion, saa er det nok — saa klapper og bravoer jeg, endog førend Lyfene blive tændte.

Karen.

Det tilstaaer jeg. Ja, det er Sandhed, hvad jeg stedse har sagt: Kiøbenhavn er et fortræffeligt, et usorligneligt Sted; man kan i een Dag høre tusinde gange flere smukke Ting her, end i Provindserne et heelt Aar; og flont Folk i Smaastæderne vel kunne have Forstand, saa — —

Margrethe.

O Lapperie, Macherie! bare Lapperie! — Herr Grevel! det bliver derved; vi følge med Dem paa Kommedie; og vi skal i Sandhed klappe saaledes, at De skal have Vre af os.

Henrik.

Jeg takker underdanigst. — Men iblandt andet, min naadige Frøken! jeg synes — forlad, om jeg tager feil — jeg synes, at blive noget vaer i Deres Ansigt, noget, som kun pleier at udmerke den dramatiske Digter — De dreier undertiden Deres behagelige Næse og Mund hen til den ene Side i saadan en forunderlig Sirkel — just som En, der ret ziirlig vil skrive sit Navn i Træk. Skulde De ikke have skrevet et eller andet dramatisk Stykke?

Karen.

Hum. De tager endda ikke saa meget feil deri.

F f 4

Hens

Henrik.

Virkelig? Ah, da maae jeg, paa min Vre, see det. Jeg har — imellem os sagt — ogsaa i denne Tid skrevet et Sørgeespil, som jeg med det første vil lade opføre?

Margrethe.

Alf hvilke Skuespillere?

Henrik.

Alf de franske, det forstaaer sig; derfor har jeg og skrevet det paa Fransk; de allene forstaae ret at forestille Tingene. De andre ere nogle Tosser, der recitere ligesom man taler; de forstaae ei, at sluge Versene brav i sig, skrig, larme, og holde op, hvor det ikke bør holdes op; — og hvoraf Pokker skulde Folk vide, at Versene ere smukke, dersom Akteurerne ei holde op imellem, og derved vise, at man bør klappe?

Margrethe.

Ja, det kommer i Sandhed meget an paa, at lade Tilskuerne merke de rette smukke Steder. En Ting agtes ikke, uden man gjør den agtbar.

Henrik.

Hvad synes De om min Vest? Passer den ikke fortræffelig til Riolen?

Margrethe.

Overmaade vel.

Henrik.

Og Fryndserne?

Karen.

De ere deilige.

Henrik.

Henrik.

Er ikke min Frisur nydelig?

Karen.

Ypperlig.

Henrik.

Den maae saa være; thi min Friseur er en ægte indfødt Pariser.

Karen.

J Sandhed, jeg maae tilstaae, at jeg aldrig har seet nogen bringe Netheden i Klædedragt saa vidt, som De.

Henrik.

Behag, at lade Deres Lugt et Dieblisk opholde sine Tanker ved disse Handsker.

Karen.

De lugte overmaade godt.

Margrethe.

Jeg har aldrig imodtaget en bedre dannet Lugt.

Henrik.

Hvad sigte De da om denne?

(Han lader dem lugte til sin Haarpung.)

Karen.

Den er af de herligste Egenskaber: Høiheden og Ypperligheden af al Lugt er deri fortræffelig truffen.

Henrik.

Men De tie saa stille om Siedrene i min Hat?

Margrethe.

De ere ypperlige.

Henrik.

Saa, det maae de endelig være; de har ogsaa koster mig over 20 Ridle. Jeg skal sige Dem, mine naadige Frøkener! jeg er altid meget for det, der er smukkest, og koster meest.

Karen.

Deri stemme vi fuldkommen overens, Herr Greve! Jeg er saa indtaget af det Smukke og Kjøtbare, at —

Henrik (Friger).

Au! au! au! — For Himlens Skyld — Det er grusomt, at handle saaledes med mig — Hvad har jeg gjort? — Hvormed har jeg forseet mig? — Siig frem — siig, grusomme Smukke! hvad er min Brøde — hvormed har jeg fortørnet Dem — — Ah —

Margrethe.

Bevares, Herr Greve! hvad fattes Dem? Hvad Ulykke er fæet?

Henrik.

O, Ulykke over alle Ulykker! Saaledes — den ene paa høire, den anden paa venstre Side — begge paa eensgang — at angribe mit værgeløse Hjerte — at atakere — bombardere — løbe Storm til det — og — — Ah! jeg kan ikke mere — Det er imod Lands Lov og Ret — Det er grusomt — — Ah! — jeg friger Gevalt.

Margrethe.

For alting, Herr Greve — — De driver Forstillelsen saa vidt, at man let kunde troe, det var Alvor.

Karen.

Karen.

O, det er et usforligneligt Lune, Herr Greve!
Dette bruger De vel ellers egentlig til at skrive Sør-
gespil i.

Margrethe.

Herr Greve! det er virkelig ikke smukt, at be-
skyldte andre for det, man selv udøver. De siger, vi
attakere Deres Hierte? Nei, tvertimod, det er Dem,
som — alt har — —

Henrik.

Maaskee? Ja, det er mig just ikke uliigt —
Hahaha. Men imidlertid er det dog Dem —

Tiende Scene.

De Forrige. Vernille.

Vernille.

Der er en Person ude, som vil tale med Jom-
fruerne.

Karen.

Hvem?

Vernille.

Baron von Arf.

Henrik.

Baron von Arf?

Vernille.

Ja, Herr Greve!

Margrethe.

Kiender De ham?

Henrik.

Henrik.

Det er min bedste Ven.

Karen.

Ah, da skal det, i Sandhed, være os en stor Fornøjelse, at tage imod Baronen. Ved ham skal komme ind, Perrille.

Henrik.

Det er en temmelig Tid, siden jeg og Baronen havde den Ære at see hinanden; og jeg forsikrer Dem, at denne Hændelse glæder mig overmaade.

Margrethe.

Et! der kommer Baronen.

Ellevte Scene.

De Forrige. Arf.

Henrik.

Ah, Baron von Arf!

Arf.

Ah, Greve von Henrik!

(De omfavne hinanden.)

Henrik.

Hvor glæder det mig, at jeg dog engang finder Dig igjen!

Arf.

Min Glæde er saa stor, at jeg ikke kan beskrive den.

Henrik.

Kys mig dog engang, Mon cher ami!

Karen.

Karen.

Ah, min Hjerre! vi begynde virkelig at blive bekiendt: fornemme Folk søge os.

Henrik.

Tillader, mine smukke Frøkener! at jeg gjør Dem bekiendt med denne Kavaleer; han fortjener sandelig Deres Venkab.

Arf.

Mine naadige Frøkener! der staaer et Sted i den lille Katechismus — jeg troer, det er i Huustavlen — at man skal give den Skat, som — —

Margrethe.

Hvad i al Verden vil dette sige!

Karen.

Vil Herr Baronen holde Katechisation, saa —

Arf.

Nei, Himlen bevare mig dervfra! Jeg anførte kun Huustavlen, for med den at bevise, at det er vor Skyldighed, at give enhver, hvad ham tilkommer. — Nu fordrer mine naadige Frøkeners charmantе Ansigter, Deres yndige Bæsen, og Deres glimrende Klædedragt, at jeg bør lade min Mund udbetale nogle Kysse til Deres sukkersøde Hænder. Denne Afgiøt vil jeg strax klarere. (Han kysser dem paa Haanden.) Saaledes. Isald nu Deres Naader behage, saa kunne De, for det Oppebaarne, give mig Qvitteringen paa Munden.

Karen.

(til Margrethe).

Det kalder jeg, at flattere.

Mar:

Margrethe

(sagte, til Karen).

Og paa den løierligste Maade. — Smidlertid maae vi i Sandhed antegne denne Dag i Kalenderen, som en lykkelig Dag, der bringer os saadanne fornemme Visiter.

Karen (kalder).

Hans! Skal man endelig erindre jer om alting? Seer I ikke, her fattes en Stool?

Henrik.

Mine Smukke! De maae ikke forundre Dem over, at Baronen er saa bleg. Han er nylig kommen op af en stor Sygdom.

Urf.

Ja, det er Frugterne af Hoflevnet og Feldttoge.

Henrik.

De maae vide, naadige Frøkener, at De i Baron seer en af vor Tids største Helte, en anden Alexander.

Urf.

O, Du giver mig intet efter, Greve! Vi veed nok, hvad Du duer til.

Henrik.

Ja, det er sandt, vi har seet hverandre ved adskillige Leiligheder.

Urf.

Og det min Siel paa Steder, hvor det gik varmt til.

Henrik

(seer til Karen og Margrethe).

Ja, men dog ikke saa varmt, som her — Hahaha.

Urf.

Arf.

Vi ere blevene kiendt med hinanden ved Armeen. Jeg troer endnu, at det første vi kom sammen, kommanderede jeg et Kavalleriregiment paa de malthesiske Galleier.

Henrik.

Det er sandt; men Du er dog ældre Krigsmand, end jeg. Jeg erindrer endnu meget vel, at Du allerede kommanderede 1000 Heste, da jeg endnu kun var en af de smaa Officerer.

Arf.

Krigen er en smuk Ting, det maae alle tilstaae. Kun Skade, at Hoffet nu saa slet belønner saadanne gamle tappre Soldater, som jeg, og mine Lige.

Henrik.

Ja, derfor har jeg, paa min Vre, ogsaa i Sinde, at stille min Kaarde i Skeden.

Margrethe.

Jeg har en medfødt Godhed for alle Krigssolk.

Karen.

Jeg kan ogsaa nok lide dem, naar de forene Forstand med Tapperhed.

Henrik.

Erindrer Du Dig endnu, Baron, den Halvmaane, vi tog fra Fienden i Beleiringen for Arras?

Arf.

Jeg veed ikke, hvad Du vil sige med Din halve Maane; det var jo en heel Maane.

Henrik.

Du har Ret.

Arf.

Arf.

Jeg har paa min Siel godt ved at huske den Batalie. Jeg blev i den blefferet af en Granat, hvoraaf man endnu kan føle Arret. Vær saa god og føel der, saa skal De selv finde, hvad det var for en Blesfure.

Margrethe.

Det er et forfækkeligt Ar.

Henrik.

Giv mig Deres Haand, og føel der, just bag paa Hovedet. Er De der?

Karen.

Ja, jeg føler noget.

Henrik.

Det er af en Musketkugle, som traf mig i sidste Campagne.

Arf.

See, der er jeg stukken tværs igiennem, da vi attakerede Bryffel.

Henrik

(tager paa sine Bureknapper).

Her skal jeg ogsaa vise Dem en ganske forfækkelig Blesfur.

Karen.

O, gjør Dem ingen Uleilighed; jeg vil gierne troe Dem paa Deres Ord.

Henrik.

Det er Verdestegn, som vise, hvad man er.

Margrethe.

Men vi tvivle aldeles ikke.

Henrik.

Henrik.

Har Du Din Karet hos Dig, Baron?

Arf.

Hvorfor spørger Du derom?

Henrik.

Jeg mener, vi vilde tage os den Frihed, at invitere de naadige Frøkener til at tage ud af Porten med os i Eftermiddag.

Karen.

Jeg takker Dem, Herr Greve! men vi faae i Sandhed ikke Tid dertil i Dag.

Henrik.

Ikke, mine Smukke? Det gjør mig meget ondt. Men — tør jeg da ikke lade mine Violonger hente? Hvad, naadige Frøkener? Saa kunde vi blive her og divertere os i Aften.

Arf.

Det var paa min Siel et godt Indfald.

Karen.

Ja — dette kan vi da endelig ikke afflaae Herr Greven — ikke sandt, Machere? Min Fader, veed Du, kommer ikke hjem fra Viinkielderen, førend sildig i Aften, saa vi har intet at befrygte. Men — Herr Greve! ifald saa skulde være, maatte vi have flere gode Venner samlede.

Henrik.

Det forstaaer sig. Hei, Hans! Mikkell! Jens! Christian! Peder! Povl! Christopher! Niels! hvor Sanden ere I henne allesammen? Jeg troer ikke, der er en Kavaleer i hele Danmark, som bliver flattere

opvartet, end jeg. De Slynkler lade mig altid være allene.

Karen.

Hør, Hans! Siig til Grevens Folk, at de skal hente Biotongerne, og gaae hen til nogle af Grevens Benner, og bede Dem bevise os den Væ, at komme hid, og tilintetgjøre den Eensomhed, som hersker paa vort Bal?

Henrik.

Hvad siger Du om de Væ, Baron?

Arf.

Men hvad siger Du om dem, Greve?

Henrik.

Jeg siger, vi komme til at tabe vor Frihed her. Hvad mig angaaer, saa er det ligesom der var et Jordskielv inden i mig, og mit Hierte hænger neppe ved eet Haar endnu.

Karen.

Hvor naturligt falder dog alt, hvad han siger! Han veed ret at give Tingene paa den behageligste Maade af Verden.

Margrethe.

Ja, De er ret ødsel paa Deres Forstand.

Henrik.

For at vise Dem, mine smukke Frøkener, hvad jeg er, og at jeg virkelig fortjener Deres Børømmelser, saa vil jeg strax gjøre en Impromptu derover.

(Han grunder.)

Margrethe.

O, gjør det, kiereste Herr Greve! — jeg beder Dem indstændigen, gjør det! saa havde vi dog ogsaa

ogsaa noget, som vi kunde sige, var giort for vor Skyld.

Urf.

Jeg havde paa min Siel ogsaa Lyst til at giøre et Par Impromptuer over Dem, mine naadige Frøkener! men jeg har saa tidt aareladt min poetiske Geist i disse Dage, at den nu er ganske miserabel.

Henrik.

For en Ulykke! hvorledes er det dog sat? Det første Vers pleier dog altid at flyde for mig som ingen Ting — de øvrige koste mig vel lidt mere Umage: men nu vil der slet intet flyde — Nei — For Dievelen — — Det er Deres Skyld, mine Frøkener! De har bragt min hele Tænkraft i Skuddermudder. Naaskee — Nei, det er forgieves. Lad det beroe til en anden gang, saa skal jeg giøre Dem en Impromptu, som De skal tilstaae mig, at være den bedste af Versden.

Urf.

Han har Forstand, som bare Fanden.

Karen.

En fortræffelig, en delikat fin Forstand.

Henrik.

Apropos, Baron! har Du nylig talt med Comtesse?

Urf.

Det er næsten tre Uger, siden jeg var hos hende sidst.

Henrik.

Greven var hos mig i Morges; og han vilde endelig, at jeg skulde tage med ham paa Landet i Dag. Men for Frøkenernes Skyld, frabad jeg mig —

Karen.

Der ere de.

Lovte Scene.

De Forrige. Leonore. Antonette. Hans.

— Nogle Musikantere.

Karen.

Mine Damer! De maae tilgive, at De saa usfordentlig ere budne herhid. Herr Greven er Skyld deri. Han og Herr Baronen vilde endelig divertere sig lidt her; og da vi vare saa saa, saa toge vi os den Frihed, at — —

Leonore.

O, hvortil disse Komplimenter? De gjøre os for megen Vre.

Henrik.

De ere saa gode, at tage til Takke, mine Smukke! Det er kun et lille Val i en Hast. En af Dagene har jeg i Sindet at give et ordentligt Val; saa vil jeg tage mig den Frihed, at invitere Dem dertil, og der dobbelt erstatte det, hvad her kunde seile. Men — ere Violongerne endnu ikke komne?

Hans.

Hans.

So, der ere de.

Margrethe.

Nu, mine Herrer og Damer! behag, at tage
Plads.

Henrik

(dandser allene, som til Præludium).

La la la la la la la —

Karen.

Han er overmaade vel skabt.

Margrethe.

Og har en fortræffelig Dandse-Mir.

Henrik

(tager Karen ved Haanden).

Mit Hierte vil lige saavel dandse som mine Føds-
der. — Cadence, Cadence, I Herre Musikantere! —
Hvilke Døgenigter! Pokker kan dandse efter jer Spil.
Gid I faae en Ulykke, at I maatte holde Takten.
La la la la la — O, saa lær dog jer Kunst bedre,
I forbandede Virsblere! La la la —

Urf

(dandser ogsaa).

Spil ikke saa gesvindt. Jeg er nylig kommen op
af min Sygdom.

Trettende Scene.

De Forrige. Antonius. Leander.

Antonius

(med en Stok i Haanden).

Hvad har I her at bestille, Slyngher? I hele tre
Timer har vi gaaet og søgt efter jer. (Vrangler Henrik.)

G g 3

Hens

Henrik.

Au! au! au! For Pokker! — Au! — De sagde ikke, at der skulde være Dyr.

Arf.

Au! — For bare Fanden — Au! au! au!

Antonius.

Det kommer vel saadanne Skurke til, at agere store Herrer.

Leander.

Lær nu en anden gang, at kende jer bedre.

(Antonius og Leander gaar ud.)

Tiortende Scene.

Henrik. Arf. Margrethe. Karen. Leonore.

Antonette. Pernille. Hans.

Karen.

Himmel og Jord! hvad vil dette sige?

Arf.

O, hvad Fanden — det er et Væddemaal.

Margrethe.

Saaledes at lade Dem slaae?

Henrik.

Bagatel! Jeg lod, som jeg ei merkede noget, fordi jeg af Naturen er forskrækkelig hidsig; dersom jeg var bleven opbragt, kunde der have bleven en Ulykke af.

Karen.

Jeg var Nærværelse at taale saadan en forsmædelig Spot.

Henrik.

Henrik.

O, det siger intet; vi kiende hinanden fra gamle Tider af; og iblandt gode Venner regner man sligt ikke saa nøie. — Lad os kun begynde at dandse igien.

Femtende Scene.

De Forrige. Antonius. Leander.

Antonius.

See! endnu ere I her, Slubberter? Nu, nu — Kom ind, Karle! Skynd jer!

(Tre eller fire Karle komme ind.)

Karen.

Hvilken Driftighed! Saaledes at komme og foruroelige os i vort eget Huus?

Leander.

Og mener De vel, mine smukke Jomfruer! vi kunne taale, at vore Tienere bleve bedre imodtagne her, end vi selv? at de paa vor Beføstning skulde gjøre Dem Cour, og give Dem Bal?

Margrethe.

Deres Tienere?

Antonius.

Ja! vore Tienere! Og det er i Sandhed hver en smukt eller anstændigt, saaledes at lokke dem fra os.

Karen.

O Himmel! hvilken Dumdriftighed!

Antonius.

Men de skal ei længer have den Fornøielse, at betjene sig af vore Klæder, og dermed gjøre Jomfruerne forliebte i dem. Dersom De vil elske dem, skal

det allene være for deres Personers Skyld. (til Karlene)
Træk Klæderne af dem! gesvindt!

Arf.

Nu har min Tapperhed Ende.

Henrik.

Adieu, baade Grevskab og Baronie!

Leander.

I Slynkler! I tørde understaae jer at elske dem,
som vi elskede? Ingen Straf er stor nok.

— nu siger I? Antonius.

Saaledes at ville gaae os i Forkiøbet, og det i
vore egne Klæder? I Karnailler —

Henrik.

Hvor ubeständig er dog Lykken!

Leander.

Skynd jer! tag alting fra dem, alting, lige ind-
til det mindste.

Antonius.

Bring det nu bort. — Nu kan De, mine
Smukke! fortsætte Deres Kierligheds-Handeler med
dem saa længe De vil; vi give Dem fuldkommen Fri-
hed dertil; og forsikre ligeledes jer, I Herrer Svines
hunde! at vi aldrig skulle blive jaloux derover.

(Antonius og Leander gaae, og strax efter dem Le-
onore og Antonette.)

Margrethe.

Hvilken Spot!

Karen.

Jeg brister af Harm.

En af Musikanterne.

Her er intet meer at bestille, merker jeg. Hvem
betaler os? (Til Henrik) Vil han?

Hen-

Henrik.

Spørg Baronen derom.

Musikanten (til Arf).

Vil han betale os?

Arf.

Spørg Greven derom.

Sertende Scene.

Jeronimus. Henrik. Arf. Margrethe.

Karen. Pernille. Hans. Musikanterne.

Jeronimus.

Ah, I smukke Løiter! I holde mig et artigt Huus, mens jeg er ude. Saadanne forbandede Historier, saadanne Fandens Optøier, som disse Godtsfolk, der nylig gif herra, fortalte mig — Jeg maae blive rasende — —

Karen.

O, min Fader! man har spillet os et fortviolet Puds.

Jeronimus.

Ja, ja! et fortviolet Puds! men som er en Virkning af jer galne Opsørsel, I Skarn! Antonius og Leander har ikke kunnet fordrage den Spot, I har gjort dem, og derfor maae jeg nu drikke den i mig.

Karen.

Giv Dem tilfreds! Jeg sværger Dem til, at jeg enten skal hævne mig, eller døe. (Til Henrik og Arf) Og I, Skurke! tør I endnu opholde jer her?

Henrik.

Saaledes at traktere en Greve? Ja, saadan er Verden; det mindste Uheld gjør, at de samme foragte

os, der nylig tilbad os. Lad os gaae, Kammerat, og søge vor Lykke andensteds. Jeg seer nok, at man her agter Klæder høiere end Fortienester.

(Henrik og Alf gaae.)

Syttende Scene.

Jeronimus. Karen. Margrethe. Pernille.

Hans. Musikanterne.

Musikanten.

Min Herre! jeg haaber, at De betaler os, i Stedet for de andre, for det vi have spillet her.

Jeronimus

(i det han prygler dem ud).

Ja, ja! Jeg skal fornøje jer — saa men skal jeg saa. See, der har I den Betaling, jeg har i Sinde at give jer. — Og jer, I Tøiter! I Affkum — jeg veed ikke, hvad der afholder mig fra, at handle ligeledes med jer. Vi vil blive til Latter, til en Fabel for al Verden, og det for jeres fordømte Galskabers Skyld. Gaae, I smukke Dyr! gaaer hen og skuler jer for alle Mennesker, indtil I faae gjort Poenitentse. Og I, som ere Aarsag til deres Galskab: Kierlighedsbreve, føelsomme Vers, Romaner, lade og ørkesløse Folks Tidsfordriv, Viser, Madrigaler, Operaer, Komedier — gid I var Fanden i Vold!



THE
JOURNAL
OF
THE
AMERICAN
MUSEUM
OF
NATURAL
HISTORY
NEW YORK
1880

